

MADŽARSKA / PARLAMENTARNE VOLITVE

Zmaga socialistov

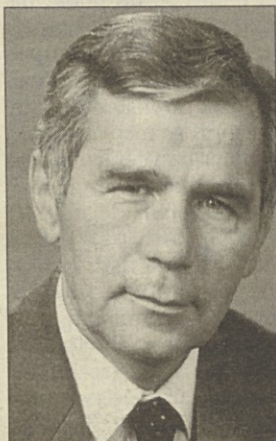
BUDIMPESTA - V nedeljskem prvem krogu splošnih volitev na Madžarskem je večina od 69 odstotkov volilcev, ki so prisli na volišča, podprla Socialistično stranko nekdanjega zunanjega ministra Gyule Horna.

Stranka reformističnega dela nekdanje Komunistične partije, ki ljudstvu obljublja hitrejšo privatizacijo in varovanje pravic delavcev, je zbrala 32,99 odstotka glasov. Demokratični forum pre-

miera Petra Borossa je tokrat doživel velik poraz. V primerjavi z volitvami pred štirimi leti je izgubil kar polovico glasov; zbral jih je le 11,74 odstotka.

Z rezultati nedeljskih volitev je zadovoljna tudi Zveza svobodnih demokratov, doslej najmočnejša opozicijska stranka, ki je zbrala 19,74 odstotka glasov in je najresnejši tekmeč socialistom v drugem krogu volitev, ki bo 29. maja.

Na 18. strani

Gyula Horn

PRETORIJA / NA VČERAŠNJEM PRVEM ZASEDANJU NOVEGA PARLAMENTA

Nelson Mandela izvoljen za južnoafriškega predsednika

CAPE TOWN - Novi južnoafriški parlament je z imenovanjem Nelsona Mandele za prvega črnega predsednika simboliziral zaključil tristoletno obdobje belske vladavine. Parlament je zasedal v Cape Townu, pristanišču na jugozahodu Južnoafriške republike, kjer je Nizozemska vzhodnoindijska družba leta 1652 zgradila prvo preskrbovalno postajo in kjer je Nelson Mandela, ki bo danes slovesno prisegel v Pretoriji, kar tretjino življenja preživel v zaporu. Nacionalna in rasna sprava, moto njegove politike, bo morda tudi Palestincem in Izraelcem pomagala k lažjemu premagovanju

ovir pri uresničevanju mirovnih sporazumov. Jaser Arafat in izraelski predsednik Ezer Weizman sta si segla v roke, ko sta se včeraj v Pretoriji srečala z Nelsonom Mandelo.

Imenovanje Nelsona Mandele za predsednika Južne Afrike so navdušeno pozdravili tudi številni prebivalci Soweta, približno trimilijonskega crnskega predmestja Johannesburga, kjer je Mandela s sodelavci leta 1950 začel upor. Nelsonovega imenovanja so se veselili ljudje vseh ras tudi drugod po Južni Afriki, saj upajo, da bo konec apartheida v državo prinesel mir in blagostanje.

Na 18. strani

BIH / MUSLIMANI IN HRVATI

Pogajanja so prekinili

DUNAJ, GORAZDE - Muslimansko-hrvatska pogajanja o federaciji, na katerih naj bi tokrat določili meje in kandidate za državno vodstvo, so včeraj popoldne prekinili, saj se je zataknilo pri ozemeljskih vprašanjih, je sporočil tiskovni predstavnik ameriškega veleposlanstva na Dunaju. Pogajanja bodo nadaljevali danes dopoldne, saj glede kantonov okoli Mostarja in Stolca še vedno niso našli soglasja.

Posebni odposlanec ameriškega predsednika Clintona, Charles Redman, ki prav tako sodeluje na pogajanjih, naj bi o rezultatih pogovo-

rov ze jutri v Sarajevu obvestil tudi bosanske Srbe. Poveljnik modrih celad v Gorazdu Santa Olalla je izjavil, da srb-ska vojska se vedno ni umaknila vsega teškega orožja s prepovedanega območja okoli Gorazda, prav tako je na območju okoli treh kilometrov od mesta se vedno več kot sto srbskih vojakov, ki naj bi samo zamenjali vojaške uniforme s policijskimi. Bosanski Srbi so včeraj v blizini Tuzle obstreljevali vojaško vozilo Unproforja, vendar ga ni zadeli. Ena od granat je padla na ulico in ranila dva mimoidoča civilista. (AFP, Reuter)

»Stari« politiki se spominjajo Mora

RIM - Ob včerajšnji 16. obletnici smrti Aldo Mora sta med drugimi venec v Ulici Caetani položila tudi Cimpi in Rosa Russo Jervolino. (AP)

RIM / PO DNEVU MRZLIČNIH POGAJANJ

Danes verjetno sestava vlade

Maroniju notranje ministrstvo, Previtiju pa pravosodje - Pannella podpira Berlusconi

RIM - Silvio Berlusconi naj bi danes izročil predsedniku republike Scalfariju seznam ministrov svoje prve vlade. Včeraj so ves dan potekala mrzlična srečanja, predvsem o imenu notranjega ministra in kaže, da je Severna liga dosegla kar je hotela, to je imenovanje Roberta Maronija (na sliki). Ministrstvo za pravosodje naj bi pripadlo Berlusconijevemu odvetniku Previtiju, obrambno ministrstvo pa nekdanjemu liberalcu Biondiju, ki prav tako pripada Berlusconijevemu zavezniku. Finijeva desnica naj bi prešla ministrstvu za poste in za solstvo, med imeni, ki se pojavljajo, pa je tudi bivši socialistični evropski poslanec Giuliano Ferrara. Med pogovori in pogajanj mandatarja naj omenimo tudi sinočnje Berlusconijevo srečanje z Marcom Pannello, ki je po koncu srečanja izjavil, da bodo njegovi poslanci glasovali za zaupnico.

Na 2. strani

Večer o novejši zgodovini na šolah

TRST - Novejša zgodovina na slovenskih visjih srednjih šolah je tema drevišnjega torkovega večera, ki ga v Gregorčičevi dvorani prireja Slovenski klub in Primorski dnevnik. Govor bo o poznavanju zgodovine polpreteklega obdobja med slovenskimi dijaki.

Pobuda za večer je bila anketa med maturanti slovenskih visjih srednjih šol, objavljena v prvomajski številki Primorskega dnevnika.

Na 5. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Zahteva po priporu za Priebkeja

Vojaski sodnik za predhodne preiskave Giuseppe Mazzi je včeraj podpisal zahtevo o preventivnem priporu za nacističnega vojnega zločinca Priebkeja.

Stran 3

Danes dopoldne brez avtobusov

Usluzbenci medobčinskega prevoznega podjetja ACT bodo danes med 9. in 13. uro stavkali.

Stran 6

Gorica: kandidati desnice

Goriska zrna (Forza Italia) in skrajna desnica (AN) sta predstavili svoje kandidate za občinski svet, županski kandidat transverzalec Crocetti pa je nastopil proti gradnji financerske vojašnice na letališču.

Stran 9

Pregled umetniške obri

Samo se danes so v cerkvi sv. Martina v Dolini na ogled izdelki slovenskih tržaskih obrtnikov.

Stran 11

Arianna Bogatec prva med dekleti

Na selekcijski regati za nastop na svetovnem prvenstvu je Arianna Bogatec med dekleti osvojila prvo mesto, v absolutni konkurenci pa je bila druga.

Stran 25

Bančna sekcija izročila štipendije

Predsednik bančne sekcije SDGZ Pavel Milic je izročil štipendije štirim univerzitetnim diplomantom.

Stran 27

RIM / PO ŠTEVILNIH NEURADNIH NAPOVEDIH

Berlusconi naj bi danes izročil seznam ministrov

Notranje ministrstvo naj bi vendarle pripadlo Maroniju

RIM - Če ne bo presečen, bo mandatar Silvio Berlusconi izročil danes predsedniku republike Scalfaru seznam ministrov prve povojne desničarske vlade. Tudi včeraj so ves dan potekala dokaj mrzlična pogajanja med zavezniki in po koncu popoldanskega sestanka v Berlusconijevemu rimskemu stanovalju, katerega se predstavniki Severne lige sicer niso udeležili, je glasnik gibanja »Forza Italia« Antonio Tajani dejal, da bo mandatar odšel k predsedniku republike danes dopoldne ali najkasneje popoldne. Dodal je, da Berlusconi pripravlja seznam ministrov in za zdaj se ni moglo govoriti o imenih. Na vprašanje, zakaj toliko časa, pa je odgovoril, da je potreben čas, »če hočemo vse dobro narediti«.

Govorilo o imenih ministrov seveda ne manjka. Ključno vprašanje je seveda notranje ministrstvo in po zadnjih podatkih naj bi bilo zopet aktualno ime Bossijevega oprode Maronija. V tem primeru bi ministrstvo za pravosodje pripadlo Berlusconijevemu odvetniku Previtiu. Vendar je odprtih vprašanj nemalo: Maroniju nasprotuje Berlusconi, predvsem pa Fini jeva skrajna desnica, ki je v svoj program vključila celovitost države, Previtiu pa baje predsednik republike Scalfaro, ki ima pomisleke nad vključitvijo najvisjih voditeljev družbe Fininvest v vlado. Kljub vsemu pa naj

Mandatar Silvio Berlusconi

bi bila končna rešitev prav ta. Po koncu seje vodstva Severne lige je namreč milanski zupan Formentini z nasmehom na ustnicah in evforičnim glasom dejal, da »naši vedno zmagajo«.

Mnogo so govorili tudi o drugih ministrstvih. Fini jevu Nacionalnemu zaveznistvu naj bi po zadnjih informacijah pripadli ministrstvi za pošto in za solstvo, torej prav mesti, ki so ju ob koncu prejšnjega tedna obljubljali odpadnikom ljudske stranke CCD. Obrambno ministrstvo naj bi pripadlo Biondiju, Berlusconi pa je včeraj obiskal tudi Giuliano Ferrara, bivši socialistični evropski poslanec, ki naj bi bil prav tako kandidat za ministra. Sinoci pa je Berlusconi na večerjo povabil tudi

Marca Pannello.

To naj bi bila torej nekatera možna imena novih ministrov. Kljub splošnim zagotovilom vseh, da so vsa vprašanja rešena, pa kaže, da ni tako in da bodo pogajanja trajala do zadnjega trenutka.

O imenih ni hotel govoriti nihče. Koordinator Berlusconijevega gibanja Domenico Menniti je sicer dejal, da je bil dosežen sporazum tudi o imenu notranjega ministra, imena pa ni hotel povedati. Da je bil dosežen sporazum, je potrdil tudi Fini jev sodelavec Tatarrella, ki pa je dodal, da »o ministrih niso govorili«. Ob tej izjavi ostaja vprašanje, o čem naj bi potem govorili, ko so pač najbolj sporna prav imena ministrov. O odnosih med Forza Italia in Severno

ligo pa je govoril Previti, ki je kategorično razkril resnico, da je bilo v teh odnosih »vedno vse jasno«.

Tako je potekel včerajšnji dan. Berlusconi je preostala se noč za rešitev odprtih vprašanj in danes se bo podal na Kvirinal. »Skoraj gotovo«, kot je sinoci po peturnem sestanku poudaril Fini. Se dokaz več, da vsi spori se niso zglajeni.

Sicer pa včerajšnja politična kronika ne beleži drugih večjih dogodkov. Vse oči so uperjene v vlado in tudi tisti, ki se z vlado neposredno ne morejo ukvarjati, posvečajo prav Berlusconijevemu programu in njegovi umestitvi največjo pozornost. Tako je načelnik senatne skupine progresistov Cesare Salvi dejal, da se mora Berlusconi s svojo vlado najprej predstaviti v senatu. Ze več kot trideset let se vlade predstavljajo parlamentu na osnovi nenapisanega, a strogo uveljavljenega pravila izmenično najprej v poslanski zbornici oziroma v senatu. Ciampi je svojo vlado predstavil prej v poslanski zbornici, sedaj je torej na vrsti senat. Po Salvijevem mnenju bi bil začetek, ki bi ne spostoval tega pravila, zelo slab. Vprašanje je politično, kajti Berlusconi razpolaga z veliko večino v poslanski zbornici, ne pa v senatu in bi si torej hotel z glasovanjem poslancev zagotoviti podporo, preden se izpostavi navzkrižnemu streljanju senatorjev. Vendar to vprašanje se ni na dnevnem redu.

KOMEMORACIJA / OB 16. OBLETNICI UMORA

Po Moru korupcija in nadvlada strank

Predsednika senata in poslanske zbornice sta v Ulici Caetani predstavljali podrejeni

RIM - Ob 16. obletnici smrti italijanskega državnika Alda Mora so se predvsem stari in le v manjši meri novi politiki včeraj poklonili njegovemu spominu v Ulici Caetani in na raznih komemoracijah. Predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro se je udeležil mase zadušnice v kvirinalski kapeli, ki so ji prisostvovali tudi vdova in svojci ubitega državnika, ki so ga ubile Rdeče brigade. V Ulico Caetani je šel tudi dosedanji predsednik vlade Carlo Azeglio Ciampi s predsednico Ljudske stranke Roso Russo Jervolino (na sliki AP), medtem ko sta predsednik senata Scognamiglio in predsednica poslanske zbornice Pivetti jeva poslala le svoje predstavnike, prvi podpredsednika, druga pa navadnega kvestorja.

Da novih politikov Moro ne bi smel zanimati, je posredno prišlo do izraza na komemoraciji med plenarno skupščino Akademije Aldo Moro. Lik politika in državnika je podal Pietro Scoppola, ki je takoj poudaril temeljna razhajanja med obdobjem, v katerem je bil Moro protagonista, in obdobjem po njegovi smrti, ko smo bili prica degenerirani prevladni strank in eksploziji korupcije. »Odločno se moramo postaviti po robu poskusom sedanjih zmagovalcev, ki kot celoto za-

vračajo vse, kar po njihovem spada v prvo republiko,« je navedel Scoppola. Po njegovem je prav smrt Alda Mora tisti mejnik med dvema tako različnima obdobjema. Navsezadnje je Moro opozarjal na nevarnost prihajajoče krize, njegove besede »o krhkosti italijanske demokracije« zvenijo danes skoraj preroko. Scoppola seveda dvomi, da bi nova oblast v Italiji v celoti osvojila načela o politični alternativi, ker nima jasne vizije, kaj je v pristojnosti zmagovalca in kaj je last vseh. Govornik je obenem poudaril, kako se je Moro zavzemal za spoustavne ustave s posebno skrbjo za nadzorna telesa. Prav tako se je zavzemal, da bi Italijani končno osvojili čut državnosti. Prav zato je kot minister za solstvo leta 1968 uvedel v solah državljansko vzgojo. Ob tem preroko zvenijo njegove besede. »Ta dežela se ne bo rešila, obdobje pravičnosti bo minljivo, če se ne bo rodil v Italiji nov čut odgovornosti.«

Spregovoril je tudi Morov sin Giovanni, ki je poudaril pozitivne rezultate referendumskega boja, ki pa ga je treba dokončati. Prav tako se je zavzel, da bi bili državljani zaščiteni pred državo, torej za jamstva državljanov, kar je bila ena od priljubljenih tem njegovega očeta.

NOVICE

Sodni postopek proti vrhovom Računskega dvora

RIM - Rimski javni tožilec Maria Cordova je zahtevala odprte sodnega postopka proti predsedniku Računskega dvora Giuseppeu Carboneju in glavnemu pravdniku Emidiju Di Giambattistu. Ob zaključku dveletne preiskave sta oba obtožena zlorabe javnega položaja in poneverbe. Obtožbe zadevajo način vodenja nekaterih delikatnih preiskav, kot na primer o »črnih« fondih IRI in o zadevi Enimont, ki so bile v pristojnosti sodnikov Računskega dvora. Carbone naj bi oviral delo javnega tožilca Maria Casaccia, ki je vodil preiskavo o Enimontu.

Renato Nicolini izstopil iz DSL in se vpisal v SKP

RIM - Renato Nicolini je zapustil DSL in se vpisal v SKP. V utemeljitvi svoje izbire po tridesetih letih angaziranosti najprej v KPI in nato v DSL je Nicolini zapisal med drugim, da se ne prepozna v premikanju DSL proti sredini in v poskusih, da bi iz DSL zbrisali seme KPI, medtem ko se mu SKP zdi »najbolj dinamična komponenta italijanske levice«.

Zavržena zahteva po osvoboditvi Di Benedetta

PORDENON - Pordenonsko »sodišče svobode« je zavrnilo zahtevo branilcev po izpustitvi bivšega senatorja KD Giovannija Di Benedetta na svobodo. Di Benedetto je bil aretiran 18. aprila pod obtožbo korupcije v okviru preiskave o zakupih za velika cestna dela v Furlaniji - Julijski krajini.

TISK / PODATKI ISTAT ZA LETO 1992

Najbolj berejo v Liguriji

Tudi v Furlaniji - Julijski krajini priljubljeni tako dnevnik kot tednik

RIM - Lombardija je prva na lestvici italijanskih dežel glede nakupa dnevnega tiska. Podatki, ki jih je objavil ISTAT in ki se tičejo leta 1992, pravijo, da so v Lombardiji v enem letu prodali 473 milijonov izvodov; na drugem mestu je Lacij z 293 milijoni, na tretjem pa Emilija - Romagna z 221 milijoni izvodov.

Bolj zanimiv in zgovoren pokazatelj zanimanja italijanskega bralca do dnevnega tiska pa je podatek o prodanih izvodih na prebivalca: na tej lestvici prednjaci Ligurija (76 prodanih izvodov dnevnega tiska na vsakega prebivalca), sledijo pa Tridentinska - Gornje Poadizje (62 izvodov), Furlanija - Julijska krajina (61), Lacij (57), Emilija - Romagna in Dolina Aoste (56) ter Lombardija (53).

Iz podatkov ISTAT zvedo tudi, da so leta 1992 v Italiji prodali eno

milijardo in 900 milijonov izvodov dnevnikov in 476 izvodov drugega dnevnega tiska ter eno milijardo in 36 milijonov izvodov tednikov. Tudi glede števila prodanih tednikov je Lombardija na prvem mestu z 257 milijoni izvodov, na lestvici o priljubljenosti tednikov pa je na vrhu Dolina Aoste z 32 izvodi tednikov na vsakega prebivalca. Sledijo Lombardija (29 izvodov), Piemont (28), Emilija - Romagna (26), Tridentinska - Gornje Poadizje (24), Furlanija - Julijska Krajina (23) in Ligurija (21 izvodov na prebivalca).

ISTAT objavlja tudi skupno lestvico po deželah glede branja tako dnevnikov kot tednikov. Na prvem mestu je tudi tu Ligurija z 97 izvodi letno na prebivalca (76 dnevnikov in 21 tednikov), sledijo Dolina Aoste z 88 izvodi (56 dnevnikov in 32 ted-

nikov), Tridentinska - Gornje Poadizje s 86 (62 + 24), na četrtem mestu pa je Furlanija - Julijska Krajina s 84 izvodi (61 dnevnikov in 23 tednikov). Na repu lestvice je Molise, kjer vsak prebivalec kupi letno 21 časopisov, pri čemer so vsi tako dnevnik kot tednik. Na predzadnjem mestu sta Apulija in Basilicata s 27 izvodi, sto-pniško vise pa Sicilija in Kampanija (29 izvodov). Vsedržavno povprečje znaša 59 izvodov letno na prebivalca (41 dnevnikov in 18 tednikov).

In končno je osrednji italijanski statistični zavod objavil tudi podatke o številu naslovov, ki jih izdajajo v posameznih deželah. Seveda je tu na prvem mestu Milan s 160 naslovi (22 dnevnikov in 138 tednikov), sledi Lacij s 110 (35 dnevnikov in 75 tednikov), na tretjem mestu pa je Piemont.

MILAN / ZARADI LAŽNEGA STEČAJA

Na zatožni klopi Craxi, Martelli in Gelli (loža P2)

MILAN - »Račun Protezione«, na katerega so se v Svico stekale milijardne podkupnine v korist socialistične stranke, je bil včeraj predmet preliminarne sodne obravnave na milanskem sodišču. Na zatožni klopi so bivši tajnik PSI Bettino Craxi, njegov namestnik Claudio Martelli, bivši podpredsednik Eni Leonardo Di Donna, arhitekt Silvano Larini in bivši vodja tajne lože P2 Licio Gelli, včeraj pa se je na sodišče javil samo Di Donna. Sodnik Maurizio Grigo je za vseh pet obtožencev zahteval odprte sodnega postopka zaradi lažnega stečaja (»bancatotta fraudolenta«), predmet obravnave pa je vsota 7 milijard dolarjev, ki naj bi jih Roberto Calvi, takrat predsednik denarnega zavoda Banco Ambrosiano, preko raznih družb položil na švicarski račun »Protezione«

kot nekakšno »zahvalo« socialistični stranki, potem ko je ENI njegovemu zavodu dala na razpolago 50 milijard lir v trenutku, ko je imela banka velike težave z likvidnostjo. Preiskava je povezana z ono o stečaju Banco Ambrosiano in o smrti Roberta Calvija, ki so ga kot znano nasli obtožencega pod londonskim mostom »črnih fratrov«.

Včerajšnja obravnava se je začela s posegom javnega tožilca Giuseppea D'Amica, ki je obnovil dogodke in orisal odgovornosti obtožencev. Med drugim je govoril o srečanju med Craxijem in Gellijem na Martellijevem domu in označil Gellija kot pobudnika sporazuma za rešitev Calvi jevega Banco Ambrosiano. Med popoldanskimi obravnavami so imeli besedo branilci obtožencev, ki so postavili vrsto proceduralnih ugovorov.

ITALIJA / VOJAŠKO SODSTVO

Preventivni pripor za Ericha Priebkeja

Sedaj se morata pravosodno in zunanje ministrstvo podvizati pri argentinskih oblasteh

RIM - Vojaški sodnik za predhodne preiskave Giuseppe Mazzi je včeraj podpisal zahtevo o preventivnem priporu za nacističnega vojnega zločinca Ericha Priebkeja, kot je v soboto zahteval rimski vojaški tožilec Antonio Intelisiano. Ta je med včerajšnje tiskovne konferençe sporočil, da so postopek proti Priebkeju sprožili »zaradi njegovega sodelovanja pri večkratnem umoru italijanskih državljanov, ker je kot pripadnik nemške armade v sodelovanju s Herbertom Kapplerjem in drugimi nemškimi vojniki in oficirji v Ardeatinskih jamah kriv za smrt 335 italijanskih civilistov in vojakov, ki niso sodelovali v vojaških akcijah«. Italijansko vojaško sodstvo se torej ni odločilo, da bi zahtevalo Priebkejevo izročitev zaradi zločinov proti človeštvu.

Sedaj se bosta morala pravosodno in zunanje ministrstvo podvizati, da bosta od argentinskih oblasti izposlovali, naj Priebkeja v pripravi priporu prosnje za izročitev preventivno priprejo. V večjih težav ne bi smelo biti, saj je pred dnevi namestnik argentinskega ministra za zunanje zadeve Fernando Petrella poudaril argentinsko »pripravljenost«, da cimerprej preucijo morebitno italijansko zahtevo za izročitev tega vojnega zločinca. Petrella, ki je italijanskega rodu, pa je poudaril, da je Argentina pred dvema letoma na pobudo zunanjega ministra Guida di Tella odprla za javnost svoje arhive in da bi si sedaj v Buenos Airesu želeli, da bi isto storila Italija

in druge evropske države. Petrella je torej jasno namignil, da je nekdo pomagal Priebkeju in podobnim, da so se zatekli na varno in da bi Argentina rada vedela, katere organizacije in krogi so v Argentini poiskali nacistične in druge kvizlinske krvnike. To vprašanje bo brzkone ostalo brez odgovora, za Italijo pa je bolj vazno, da obstaja med Argentino in Italijo sporazum o izročitvi zločincev. Manj spodbudna pa je Petrellova izjava glede morebitnega zastaranja zločinov, ki bremenijo Priebkeja, saj je namestnik argentinskega zunanjega ministra poudaril, da zločini proti človeštvu ne zastarijo nikoli.

Kot rečeno, italijanski vojaški tožilec Intelisiano proti Priebkeju ni sprožil postopka zaradi zločinov proti človeštvu, a je vseeno prepričan, da tudi zločini v njegovi obtožnici ne zastarijo. Po njegovem to predvidevata konvencija OZN iz leta 1968 in evropska konvencija iz leta 1974. Intelisiano je obenem omenil resolucijo OZN iz leta 1973, v kateri poudarjajo načela o mednarodnem sodelovanju, ko je treba izslediti, aritari in izročiti vojne zločince. V prihodnjih dneh, tednih in morda mesecih bo jasno, ali je imel Intelisiano prav. Za sedaj je le jasno, da se Erich Priebke v andskem Barilocheju počuti se kar varnega. Po dosedanjih izkušnjah lahko mirno caka na italijanske zahteve. Bodri ga namreč vest, da se je Zvezna republika Nemčija baje v korist Italije odpovedala zahtevi

po njegovi izročitvi. Navsezadnje gestapovskega »hauptidesturmführerja« ni na nemškem seznamu vojnih zločincev. Kot poudarja v intervjujih, so ga Britanci oprostili te obtožbe, vsega naj bi torej bil kriv njegov nadrejeni (Herbert Kappler). Da bi bila mera polna, ima Priebke redni nemški potni list na svoje pravo ime in je baje v preteklosti z njim kot turist brez tezav obiskal Italijo.

Zidovski dokumenta- cijski center z Dunaja je bil o Priebkejevi prisotnosti v Argentini seznanjen vse od leta 1989. Vodja tega centra in znani lovec na nacistične vojne zločince Simon Wiesenthal je povedal, da je ameriški televizijski mreži ABC aprila posredoval Priebkejev naslov in telefonsko številko. V centru so odprli dosje o njegovi dejavnosti, a v njem je malo podatkov. Sele pred dnevi so dobili prve dokumente, ki naj bi dokazovali, da je Priebke aretirat nekega Zida. O Priebkejevi vlogi v Ardeatinskih jamah nima center nobenega gradiva. Simon Wiesenthal je pozitivno ocenil napoved italijanskih oblasti, da bodo zahtevale izročitev Ericha Priebkeja. Po Wiesenthalovem mnenju namreč nobena italijanska vlada v zadnjih 15 letih ni ničesar storila proti nacističnim zločincem.

Za Priebkeja pa se zani- mata tudi znana francoska lovca na nacistične zločince zakonca Klarsfeld, Beate Kunzel in Serge Klarsfeld, ki sta baje že zbrala precej gradiva o njegovi zločinski dejavnosti v Bresci in Veroni.

ŠOLARJI IZ POSUŠJA NA KVIRINALU

Predsednik Scalfaro otrokom iz Bosne: Mir temelji na svobodi in resnici

RIM - Predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro je včeraj sprejel na Kvirinalu učitelje in večjo skupino učencev osnovnih sol iz Posušja v Bosni in »Badini« iz Rima, ki sta med seboj pobrateni. V svojem toplem pozdravu je Scalfaro pohvalil pobudo, ki da pomaga miru, saj omogoča medsebojno spoznavanje. »Mir temelji na spoštovanju drugih,« je dejal, »in ko so pogledi drugačni, se je treba srečati in razpravljati, da bi skupaj nasli rešitev.«

Otrokom iz Bosne je predsednik republike

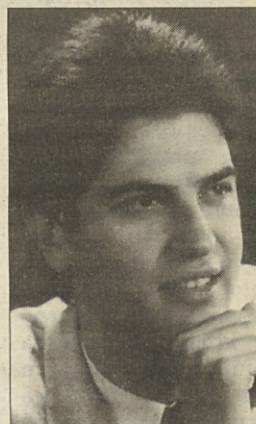
zazelel, da bi tudi v tako tragičnih trenutkih »spoznavali resnico in svobodo, ki sta temelj miru«, ter izrazil željo, da bi tudi v Bosni končno zavladal mir. »Vam pa se želim,« je dejal Scalfaro otrokom, »da bi z božjo pomočjo lahko pozabili na vse grde stvari, ki ste jih videli in se vidite in o katerih vam pripovedujejo, in da bi nasli pred sabo svetlo pot miru.«

Na sliki (telefot AP) predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro z bosanskimi in rimskimi osnovnošolci in njihovimi učitelji.

P I K A N A K

So samo popevke?

MIRAN KOSUTA

...se v enem izmed svojih zgodnjih, najpopularnejših rock'n'rollov sprašuje kantavtor Edoardo Bennato. Filozof Theodor W. Adorno mu odgovarja: ne, popevkarstvo, glasba, ki se prostituira na pločnikih komercialne, pa ji menda zato pravimo "lahka", ni le zabava, ceneno muzično ugodje, opijski koktajl melodije in ritma za pogrošno uho ali okus, ampak tudi čar evergreena, umetnost Dylana, Reeda, Dalle, Visockega, družbeno planetarni fenomen masovne kulture. V svojem Uvodu v sociologijo glasbe posveča tako popevki kar celo poglavje. Kakor Berio ali Bernstein zatrjuje, da smemo socialno vlogo slagerjev "ocrtati kot vlogo identifikacijskih shem", saj apelira lahka glasba po Adornovem mnenju na "lonely crowd", osamljeno množico, atomiziranje, in to na tak način, da socialno kanalizira njihova čustva, jih s tem priznava ter posameznikom tesni hrepenenje po njih. Čeprav se tako slaboumna, banalna, plitka, vulgarna, ponovljiva, lajnasta ima torej popevka svojo socialno pomembnost: ne le kot ljudski protipol, iz katerega idejno ali motivno črpa včasih tudi resna, klasična glasba, ampak predvsem kot povezovalno, socializacijsko ter identifikacijsko varilo določene družbe.

Taksnega popevkarskega kleja sem pri nas vselej pogresal. Da, imamo svoje zборе, oktete, Primorske poje in Cecilijanke, obiskujemo koncertne sezone, Glasbene matice in Emile Komele, a da bi vsaj soroden drobec pozornosti heretično namenjali lahki glasbi, je morda sen, večji od Morusove Utopije. Nismo v Grazu, kjer sta Gershwin ali Thelonius Monk izpitna snov na jazz Akademiji, komaj kdaj se v Baignuovem Trstu, kjer že nekaj let solsko orje lahko-glasbeno ledino "Musica 55". Nase glasbeno obzorje je zakoličeno tam nekje med Mozartom in Pendereckim. Smrtnoresno. O drugacnih, "lazjih", "minor-nih" muzičnih zanrih in oblikah komaj kak prisluk. Bolje v Sloveniji s polarizacijo narodnozabavno – lahkoglasbeno: prvo avtohtono, ljudsko, drugo zvečine prevzeto in največkrat prav papagajsko plagirano. Neprimerno slabše pri nas, v italijanskem zamejstvu, kjer komaj pomnini par osvežujočih zabavnoglasbenih prireditev: Senjam beneske pesmi – iznajdljivo in zlata vredno kulturno dragotino – ali Steverjanski narodnozabavni festival, resorsko pomemben tudi v vseslovenskem merilu.

V nedavni preteklosti smo nekateri zagreti obcu-dovalci Stinga, Stonesov ali Charlesa ob širokogrudnem razumevanju Zveze slovenskih kulturnih društev lahko dali duska meteorskim lahkoglasbe-nim epizodam: Jeans soundu, Pojoci noci, tržaski proslavi »Vrnimo se k Prešernu!« s songovsko ugla-sbitvijo pesnikovih verzov, ki je v kasetni obliki sele pred kratkim kanila na um tudi Ljubljani. A te po-bude so bile rara avis. Kdove ce nas ni pomanjkanje fantazije in podjetnosti odtujevalo doslej lahki gla-sbi dosti bolj kakor njena tehnološka zahtevnost in spremenljivost? Je nase nezanimanje zanj znak pa-metnosti, tukajšnjega zrelega glasbenega okusa?

Morda gresim, a zdi se mi, da je prav nasprotno: simptom nase nesproščenosti, zakrnjene in neuprav-icene zmrdljivosti, adornovske družbene atomiza-cije, zahodnjakega individualizma, predvsem pa nase brezbrzičnosti do mladih, ki odraščajo pre-plavljeni s tujo lahko glasbo, ne da bi zaslutli opoj-ne možnosti ustvarjanja lastne, domače.

Zato se mi zdijo toliko bolj dragocene, pomemb-ne in dobroslele pobude kot sobotni in nedeljski tretji Festival slovenske popevke v Trstu, vzorno pripravljen, ceprav v razpisu nekoliko dogmaticen, saj se je katera od sicer redkih mlajših rock, pop, tehpop, funky, metal ali house zasedb, ki so na-vajene na improvizacijo in lastno, avtorsko kreiranje zvoka, morala odpovedati sodelovanju zaradi vna-prej določenega aranžerja ter izvajalcev. Festival je tako izzvenel bolj klasično, sanremsko. A nič zato. Da je le bil. In da je vrnil lesk, mikavnost, digniteto pri nas po krivici tako zapostavljeni glasbeni zvrsti.

Pred casom smo si na Radiu Trst A omislili prav podobno zamejsko revijo avtorske lahke glasbe. Pred zvedavim, hvaleznim dvjaskim občinstvom so se na avditorijskem odru zvrstili prijatelji: Lopovi, Andromeda, Sergij Stoka, Ivo Tul, Rezia, Rino Chi-nese in se kdo. Kakor predvčerajšnji festival je hote-la biti tudi tista oddaja spodbuda za enakopravnejše uveljavljanje tega zanra pri nas. Dober glas gre v de-veto vas se je imenovala. Voščilo, ki ga ob zdajšnji popevkarski priliki spet namenjam lahki glasbi. Z upanjem, da bi ne bila nasa deveta vas zanj takšna kot doslej: spanska...

ŠKOTSKA POSLANKA WINNIE EWING O IZKLJUČITVI LIGE IZ EVROPSKE SVOBODNE ZVEZE

»Le kako bi lahko molčali ob prisotnosti fašistov v vladi?«

SKYE - »Le kako bi lahko mirno dopustili prisotnost fašistov v vladi?« S tem re-to-ricnim vprašanjem je evropska poslanka Winnie Ewing, edina predstavnica škotske nacional-ne stranke v evropskem parla-mentu, komentirala izid glaso-vanja o resoluciji, s katero je strasbourska skupščina pozva-la predsednika republike Scal-fara, naj ne imenuje fašističnih ministrov v novo italijansko vlado.

Winnie Ewing je ena izmed »sivih eminenc« strasbourske palace. Clanica evropskega parlamenta je že 19 let: vanj je vstopila, ko so bili poslanci še imenovani, in je bila nato trikrat zaporedoma izvoljena z večino glasov in skrajnem se-vernem škotskem okrožju Hig-hlands, kjer so težnje po av-tonomiji zelo velike in je škot-ska nacionalna stranka, ki jo Ewingova ves čas vodi brez

večje konkurence, zelo prilju-bljena. To so pokazale tudi krajevne volitve prejšnji cet-tek, na katerih je ta stranka v okrožju s piclimi 300 tisoč vo-lilci zbrala kar 46.000 glasov več kot drugouvršeni laburi-sti, Majorjevi konservativci pa so neslavno pristali na četrtem mestu. To seveda odpira Ewingovi cetrto izvolitev v evropski parlament, po po-datkih upravnih volitev pa bo njena stranka izvolila poslan-ca tudi v sosednjem južnem okrožju. Ob vprašanju, ali je zadovoljna z izidi, pa je Ewin-gova kljub vsemu previdna: »Zadovoljna ne, pač pa ohrabljena,« pravi in se noce pre-dajati optimističnim napove-dim. Na zadnjih parlamentar-nih volitvah so napovedovali veliko uveljavitev nacionalne stranke po vsej Škotski in go-vorili celo o teznjah po odce-pitvi Škotske od Velike Brita-

nije. Pričakovanje je bilo ve-liko, uveljavitve pa tedaj ni bi-lo.

Vendar pogovor zadeva Ita-lijo, zadnje glasovanje in prejšnjo odločitev, da iz »ma-vrične« parlamentarne skupi-ne v evropskem parlamentu, ki jo sestavljajo poslanci Svo-bodne evropske zveze, to je združbe strank jezikovnih manjšin ter dezelnih in avto-nomističnih gibanj, izključijo evropska poslanca Severne li-ga.

»Tudi sama sem podpisala predlog o izključitvi,« pravi Ewingova, ki je predsednica Evropske svobodne zveze, in nekoliko zalostno dodaja: »Bi-la sta cudovita fanta, podprla sta vse nase predloge o decen-tralizaciji in o federalizmu, med nami skoraj ni bilo spor-rov. Vendar je sedaj, ko so se začele siriti govorice o fašisti-čnih ministrih v italijanski vla-

di, bilo vsega konec.«

Kaj pa so poslanci Evropske svobodne zveze pravzaprav zahtevali od njiju? Ewingova tako pojasnjuje: »Zahtevali smo, da podpiseta formalno izjavo, da Severna liga ne bo nikoli vstopila v vlado, v kate-ri bi bili tudi fašistični mini-stri, a sta to zahtevo zavrnila. Prepričevali smo ju, da je njihova stranka opravila ve-liko delo in da bo za njihovo prisotnost v vladi nastopil ugoden trenutek kasneje. A vse zaman. Saj je vse tako neumno. Ta stranka je v tako kratkem casu dosegla izredno velik uspeh, v Italiji pa je tre-ba opraviti se veliko dela: ko-rupcija, mafija, ugrabitve - to so problemi, s katerimi se bo treba spoprijeti. Ko se dogajajo tako hude stvari, mora tudi zelja po oblasti nekoliko pocakati.«

Bojan Brezigar

ODGOVOR NA POLEMIKO SEVERNE LIGE

Travanut: Odbor bo izvajal program

Danes razprava o zahtevi po odstavitvi odbornika za kmetijstvo Tiziana Chiarotta

VIDEM - Dezelna vlada predsednika Renza Travanuta misli nadaljevati na poti izvajanja svojega programa, pred morebitnim razpustom pa mora skupščina odobriti novo volilno zakonodajo. S temi besedami je predsednik Dezele zavrnil ugibanja Severne lige, ki je prepričana, da obstaja tajni sporazum med DSL in Ljudsko stranko za sklicanje predčasni volitev po dosedanjem proporcionalnem sistemu, preden bi parlament revidiral deželni statut in s tem odprl pot uvedbi novega volilnega sistema. Travanut torej namerava ostati na svojem mestu, vsaj dokler bo užival zaupanje deželne vlade. Njegova uprava je sicer manjšinska (računa lahko na 28 glasov na 60), na obzoru pa ni videti alternativne politične koalicije.

Polemika o usodi odbora izhaja iz različnih tolmačenj predsednikovega govora na odprtju obnovljenega županstva v furlanski občini Moruzzo. Liga je nekatere Travanutove izjave razumela kot željo, da hoče sedanja uprava sklicati volitve po starem sistemu ter v predvolilnem obdobju "izkoristiti" proračunski presežek 355 milijard lir, ki ga je podedovala od Fontanijevega odbora. To usmeritev - je poudaril načelnik Lige Sergio Ceccotti - podpira tudi Ljudska stranka. Ni jasno vsekakor kakšen interes bi imeli DSL in LS od razpusta skupščine, posebno ne katoliška stranka, ki je na politič-

Renzo Travanut

nih volitvah doživela pravi polom.

Travanut je včeraj, kot receno, stališča in bojznanje Severne lige označil za popolnoma neutemeljena. Kvečjemu je Bossijevo gibanje tisto, ki se bo po evropskih volitvah ogrevalo za razpust deželne skupščine, podčrta predsednik, ki

ocita Ligo, da s takimi polemikami le sciti svoje ozke strankarske interese. Ne glede na taka in podobna natolcevanja, zaključuje Travanut, bo deželni odbor nadaljeval na poti modernizacije deželne aparata, da bo lahko čim boljše kos novim gospodarskim in družbenim razmeram.

Maj in junij bosta vsekakor politično zelo vroca meseca za deželni svet in za dezelno vlado. Skupščina bo že na današnji seji obpravljala zahtevo po odstavitvi deželnega odbornika za kmetijstvo Tiziana Chiarotta (Ljudska stranka). Zahtevo je podpisalo 17 svetovalcev Severne lige, Liste za Trst, Sredinske unije, stranke Naprej Italija in republikanske stranke. Chiarotto je odbornik suplent, kmetijski resor, pravijo podpisi zahteve po odstavitvi, pa mora po zakonu voditi učinkoviti odbor. Njihova poteza pa ima zelo jasne politične cilje.

Otroci bodo z risbami o miru sodelovali na Mittelfestu

TRST - Letosnji Mittelfest, ki bo od 16. do 24. julija v Cedadu, bo kot znano posvečen miru, sožitju in solidarnosti med narodi. Na to temo, ki bo označevala razne kulturne prireditve v okviru mednarodnega festivala, bodo osnovnošolski otroci povedali svoje na najbolj neposreden in vsem razumljiv način: z risbami. Dežela je že povabila solske oblasti, naj dajo solam ustrezna navodila. Risbe bodo nato razstavili po cedajskih ulicah pa tudi v drugih mestih dežele v času prireditve. Risbe na temo miru in solidarnosti bo treba poslati na Deželo Furlanijo - Julijsko krajino, Urad za velike mednarodne manifestacije, Ul. Carducci 6 v Trstu.

ZMEDA IN IZGUBLJENE PRILOŽNOSTI

Ali ima levica še perspektive?

SANDOR TENCE

Ce dan sodimo po zori, se italijanski levici pišejo precej slabi in temni časi. Volilec, ki je prekrizal simbol progresistov, si je moral sam ustvariti mnenje o vzrokih Berlusconijeve zmage, ker levicarski tabor, razen nekaterih castnih izjem, (se) ni uspel jasno in odkrito povedati ljudem, kje ticijo razlogi za tako pekoč poraz. Ocen, ki smo jih slišali in brali, je sicer na pretek, a so vse v glavnem tako površne, koristoljubne (v prid tej ali oni stranki) in zmedene, da si clovek celo zaskrbljeno postavlja vprašanje, ali ima levica v Italiji sploh kaksno resno perspektivo.

Progresisti so med volilno kampanjo očitali desničarski koaliciji, da je razdrobljena in politično prevec raznolika, da bi lahko kakorkoli uspešno vodila državo. Naporna pogajanja za oblikovanje vlade dokazujejo, da je bila ta ocena v marsičem pravilna in da Berlusconi ne bo imel lahkega dela s svojimi zavezniki, posebno ne s Severno ligo. Ce je desnica v svoji notranjosti razdeljena in razbita, a je kljub temu zmagovita, je levica glede tega samo druga plat iste medalje.

Ne vemo, ali bi napredno zavezništvo ob morebitni volilni zmagi izgubilo po poti kako komponento, vsi pa smo videli, kako so se progresisti v novem parlamentu takoj razbili in razdelili. Komunistična prenova je oblikovala svojo samostojno skupino, Demokratke zavezništvo, ki je na volitvah doživelo pravi polom, se je celo razbilo na dve frakciji, pojavili so se spet socialisti, tako da so naziv progresistične skupine ohranili le DSL, zeleni in Mreža. Tudi med njimi pa so se že pojavila trenja in nesoglasja, tako da bo imela ta ko-

likor toliko široka parlamentarna skupina v vsakem primeru težko življenje.

Močna in predvsem enotna progresistična skupina v poslanski zbornici in v senatu bi blagodejno vplivala na danes zmedeno levicarsko ljudstvo, ki je 27. in 28. marca prepričano glasovalo predvsem za progresiste, že dan po volitvah pa so v tem zavezništvu prevladali ozki strankarski interesi. To je bila velika zamujena priloznost. Isto, ce ne hujsko napako pa je levica naredila za evropske volitve. Ze res, da imajo volitve 12. junija v glavnem le simbolični pomen in da bomo glasovali po starem proporcionalnem sistemu, levica pa bi se nanje lahko boljše pripravila.

V trenutku, ko so se Berlusconi, Bossi in Fini klavrno pripravili za ministrske stolčke, bi morala levica vsaj skušati oblikovati sirsa volilna zavezništva. Javnemu mnenju bi s tem pokazala, da jo je volilni poraz nekaj naučil in predvsem da je ziva politična tvorba, ki bo do nove vecine vodila skupno opozicijo in ji ne bo dovolila nevarnih pustolovcin, predvsem ne v zvezi z revizijo republiške ustave. Na glasovnici za Evropo pa se napredni blok spet predstavlja s strankami in s stranicami, ki bodo med volilno kampanjo gotovo tekmovali in morda tudi polemizirale med sabo. In to je v nekaj tednih že druga velika zamujena priloznost.

Za progresiste so v Furlaniji Julijski krajini množično glasovali volilci slovenske narodnosti, saj je bil napredni tabor edini, ki je jasno vključil v svoj program tudi manjšinsko vprašanje. K izvolitvi Darka Bratine in Claudia Magrisa so pripomogli tudi volilci Slovenske skupnosti, čeprav ta

stranka formalno ni sodelovala v naprednem zavezništvu. S tega vidika je progresistični kartel, kot dokazujejo številke, dobil v bistvu vse razpoložljive slovenske glasove. Slovenci, ki so glasovali za Berlusconi in za Ligo ter, v manjši meri, tudi za Ljudsko stranko, so naredili to izbiro iz drugih, gotovo ne iz narodnostnih ali manjšinskih vzgibov.

Tudi kar zadeva slovensko levico (tu gre predvsem za DSL in SKP) ima clovek jasen občutek, da je bila izkušnja parlamentarnih volitev enkratna. Da se je 29. marca takoj vsakdo hitro vrnil v svoje vrtičke in se zatopil v svoje ozke strankarske dimenzije. Milje in Nabrezina, kjer je napredni tabor zmagal na občinskih volitvah, se poredkoma pojavljata kot za napredne sile zgledni in dragoceni izkušnji, tako da se v glavnem govori le o Trstu, kjer je levica iz dneva v dan bolj razdeljena in skregana med sabo.

Zamejska levica, vsaj tista, ki je organizirana v dveh zgoraj omenjenih strankah, razen redkih izjem, razmišlja se vedno po dosedanjih ozkih strankarskih kalupih in premalo »progresistično«. Skupne volilne pobude DSL in SKP lahko prestejemo na prstih ene roke, več je bilo polemik in razhajanj kot združevanj ter resničnih iskanj skupnih poti. In tudi bodočnost ne obeta nič dobrega.

Namesto, da bi se pod udarom Berlusconi in njegovih, slovenska levica na nek način združevala in po možnosti krepila, se deli in hkrati dodatno sibi. Nasa levica je seveda odraz in sestavni del italijanske, v sebi pa ima tudi nekaj pristnega slovenskega masohizma.

VIDEM / BIVŠI SOCIALISTI IŠČEJO NOVO POT

»Avtonomisti in reformisti«

V polemiki s tajnikom PSI Del Turcom za sredinsko zavezništvo

VIDEM - Nobenega dvoma ni, da je prav socialistična stranka v naši deželi, kot tudi v sami državi, placala najvišji davek za »tangentopolik«. Po zadnji volilni preizkušnji je PSI izgubila skoraj v celoti svoj volilni konsenz, veliko njenih pravakov je že predčasno odjadrlo v bolj mirne in »perspektivne« pomole, o drugih pa v zadnjih mesecih ni bilo ne duha ne sluha. Vse kaže, da slednji niso vrgli puske v koruzo in povsem zapustili politično areno. Zbirali so se, dogovarjali in se menili o možni skupni bodočnosti. Nekateri izmed teh, denimo bivši podpredsednik deželne vlade Ferruccio Saro, je ob zadnjih parlamentarnih volitvah »pomagal« nekaterim kandidatom Pakta za Italijo, istocasno, tako pišejo casopisi, pa se je v Benetkah sestajal s tamkajšnjimi socialistični veljaki, ki niso sprejeli Del Turcovihih smernic.

Da vrsta socialističnih predstavnikov iz naše dežele ne misli opustiti politike, smo se prepričali prejšnji dan v kongresnem centru videmskega sejmišča, kjer so se dokaj številni zbrali na prvem javnem srečanju. V imenu vseh je spregovoril deželni koordinator reformistov in avtonomistov - takšen je namrec naslov tega gibanja - Dario Tersar, ki so ga z zrebom do locili za to funkcijo. Obrazložil je, kaj želi biti to gibanje, ki se bo v naslednjih tednih organiziralo na takšen način, da bi se s

svojimi listami predstavil tudi na bodočih upravnih preizkusnjah.

Dezelno gibanje reformistov in avtonomistov, ki ga v glavnem vodijo socialistični predstavniki daleč od sedanjih tez deželne vodstva PSI, želi zasedati mesto nekje na sredini italijanske strankarske konstelacije prav z namenom, da bi preprečil rojstvo ekstremnih polov, ki bi državo po njihovem privedla do neprevdljivih posledic. Zaradi tega se prvenstveno obračajo do socialistov, liberalcev, republikancev, Segnjevih pristavev in Ljudske stranke, naj skupaj ustvarijo tisti pol, ki bo, potem ko bo minila doba sloganov in praznih besed, znal upravljati državo. Gibanje, ki bo cez dva tedna priredilo prvo javno skupščino, ne želi biti podporni stber nikomur, se najmanj Severni ligi in Berlusconijevi Forza Italia. Od teh, tako je bilo podčrtano na videmskem srečanju, pa želi izvedeti, kako bodo stvarno upravljali, potem ko so doslej le obljubljali.

Zupan iz Tolmeca in nekaj tednov tudi deželni svetovalec (po uradnem setju glasov je na njegovo mesto prišel Di Gioia) Renzo Tondo, je bil dokaj jaseen glede socialistične pripadnosti. »To, da smo svojcas delovali v PSI, ne pomeni, da smo kriminalci ali kaj podobnega. Dejstvo je, da razpolagamo z močnim kapitalom ljudi in izkušenj, ki bi ga bilo škoda zapraviti.«

Rudi Pavšic

PISMO UREDNIŠTVU

Prizadevanja krajanov za župnijo sv. Jerneja

Spostovano uredništvo

Pred kratkim je izšla knjiga z naslovom »Općine - zgodovinski oris župnije«, ki jo je napisal prof. Ivan Artač, kateremu gre priznanje za opravljeno delo. Glede avtorjevega prikaza o prizadevanju krajanov za župnijo Sv. Jerneja, je po mnenju članov delegacije potrebno, da ponovno poudarimo naslednje:

1) Celotno delovanje sirse delegacije krajanov z Općin, od Banov in Ferlugov in Ferlugov je imelo in ima za cilj zahtevo tukajšnjega prebivalstva, da ostane skofova listina iz leta 1966 neokrnjena in veljavi, da ohrani torej starodavna župnija Sv. Jerneja se naprej slovenskega župnika in da ostane se naprej pastoralno središče za vse Slovence z Općin, od

Banov in Ferlugov.

Kar se salezijancev tiče, niso imeli in nimajo krajanj nič proti njim, naprosto: njihovo delo zelo cenijo.

2) Akcija krajanov je nastala spontano: ne glede na svetovnonazorsko opredeljenost posameznikov si namrec krajanj prizadevajo za skupen pozitiven cilj. Zato bodo se naprej budno spremljali dogajanja v župnji, posebno kar zadeva spostovanje sprejetih obvez v listini, za kar so zalze vidni znaki odstopanja.

Člani delegacije krajanov

Viktor Sosic, Vladimir Vremec, Berta Vremec, Pierino Skabar, Andrej Stekar, Neva Husu, Jelka Cvelbar, Karmela Ferluga Belafontana, Stanislava Sosic, Marija Kacin, Peter Suhadolc, Pavel Vidau.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo tržanskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZIT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publistel
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1253244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 42 mm) 80.000 LIT,
financi in legalni 120.00 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
850 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozaljja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.300 LIT - 50 SIT

Prednaročnina za Italijo: 300.000 LIT velja do 31. 1. 1994

Postni tr. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.500 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Clan italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

SINOČI ZAČETEK VOLILNE KAMPANJE MSI

Tržaški misovci ostajajo fašisti

»Slovenija je najhujši sovražnik Italije«

Tisti, ki misli ali pričakuje, da je MSI-Nacionalno zavezništvo zacelo obračunavati s svojimi fašističnimi koreninami, se pošteno moti. Ne vemo, kako je situacija drugod po Italiji, v Trstu lahko z gotovostjo trdimo, da je to gibanje, danes kot včeraj, fašistično. To je dokazala tudi sinocnja skupščina v hotelu Savoia, s katero so Finijevi pristasi uradno odprli volilno kampanjo za junijske evropske volitve. Kampanja bo posvečena predvsem vprašanju vzhodnih mej, Istri in balkanski tragediji, ki jo hočejo fašisti izkoristiti v volilne name-ne.

Ze dejstvo, da so za glavnega kandidata za Strasbourg izbrali Sergia Giacomellija jasno prica, da se Nacionalno zavezništvo noče na noben način odpovedati Mussoliniju. Fašistični diktator, je dejal Giacomelli in s tem ponovil znano Finijevo stališče, je bil najboljši državnik tega stoletja. »To smo trdili, ko smo bili emarginirani v opoziciji in bi bili res neumni, da bi bi danes, ko smo v vladi, to zanikali«, je se dejal misovski odvetnik, ki resnično racuna na

izvolitev v evroparlament. Videmski in goriski kameradi so mu že zagotovili lepo stevilo preferenc, pot v Strasbourg mu lahko prekriza le pordenonski somisljenik Gastone Parigi, ki tudi upa v izvolitev.

S skupščine je prišel jasen poziv novi Berlusconijski vladi, naj globoko spremeni dosedanje italijansko umeritev do vzhodnih sosedov. Se posebno do Slovenije, ki je za tržaške fašiste sovražnik številka ena. Zahteva po spremembi meje je ostala nekoliko v ozadju, pač pa so govorniki zagovarjali koncept strogo zaprte meje, saj po njihovem mnenju iz Slovenije trenutno prihajajo v Italijo le orožje, mamila, begunci in poceni delovna sila. Tržaški fašisti so torej zaljubljeni ne samo v Mussolinija, ampak tudi v francoskega rasista Le Pena.

Gianfranco Gambassini je poslal Giacomelliju pismo s spodbudo, naj nadaljuje po tej poti. Skupščino MSI je pozdravil tudi Giulio Staffieri, po katerem je treba združiti moči za odpravo vseh krivic na tej »sveti italijanski meji«. (S.T.)

PO EVROPSKIH VOLITVAH

Lista za Trst hoče združiti vso desnico

Združitev trzaskе desnice v »Kartel dobrega vladanja«. To je politični nacrt, ki si ga je na včerajšnji skupščini zadala Lista za Trst, potem ko je njen deželni svetovalec Roberto Antonione kar cez noč postal pokrajinski koordinator Berlusconijske stranke. V to novo gibanje, ki sta ga Fini in Berlusconi ze (uspesno) preizkusila na jugu Italije, naj bi poleg Liste pristopili se fašisti, Forza Italia in razne sredinske stranke katoliškega in laičnega izvora. Severna liga, ki ni v najboljših odnosih z listarji, naj bi za sedaj ostala zunaj.

Zagovornik tega političnega projekta je predvsem bivši poslanec Giulio Camber, ki se s tem hoče očitno politično re-

ciklirati. Antonione je bil na skupščini zelo redko-beseden. Prišel je v spremstvu Berlusconijskega kandidata za Strasbourg, nekdanjega generala Luigija Caligarisa in pozval volilce LpT, naj ga podprejo. Vsi pa niso bili tega mnenja. Nekateri so namreč poudarili, da bi morala Lista 12. junija podpreti nekdanjega senatorja KD, Istrana Lucia Totha, ki je pred kratkim skočil na Finijev voz.

Gambassini in Staffieri, kot poročamo na drugem mestu, pa imata raje Giacomellija. Zanimivo in značilno je, da so člani melonarskega gibanja pravzaprav molče in pasivno sprejeli dejstvo, da je Antonione, ki je podtajnik LpT, pristopil v Berlusconijsko stranko.

DREVI V GREGORČIČEVI DVORANI

Zgodovina v naših šolah

Večer prirejata Slovenski klub in Primorski dnevnik

Novejša zgodovina na slovenskih višjih srednjih solah je tema nočasnega torkovega večera v Gregorčičevi dvorani (ob 20.30), ki ga skupno prirejata Slovenski klub in Primorski dnevnik. Spodbudo za srečanje na sedaj aktualno tematiko je dala anketa o poznavanju novejših zgodovine med slovenskimi maturanti, ki jo je konec preteklega meseca izvedel Primorski dnevnik na višjih srednjih solah v Trstu in v Gorici. Anketa je zastavila dijakom 20 vprašanj o dogodkih in osebnostih iz obdobja od konca prve svetovne vojne do podpisa Londonkega sporazuma. V povprečju so visješolci, ki jih čez poldrugi mesec čaka zrelostni izpit, odgovorili točno na manj kot deset vprašanj. Na Goriskem so zabeležili maturanti boljši »uspeh« kot na Trzaskem.

Slovenski klub in Primorski dnevnik zelita izkoristiti rezultate ankete za širši pogovor o poučevanju zgodovine na naših višjih srednjih

solah, da bi ugotovili, ali kažejo izidi ankete res verodostojno sliko o znanju zgodovine med našimi dijaki, ali pa je treba pri tem upoštevati raznorazne okoliščine (na primer dejstvo, da morebiti ob času ankete v soli se niso obravnavali obdobja med obema vojnama in po drugi svetovni vojni).

Naj bo kakorkoli že, zadeva je aktualna. Italijanska sredstva javnega obveščanja so se v preteklih tednih o njej razpisali z raziskavami, komentarji, mnenji. Verjetno ji gre zato tudi tu pri nas posvetiti večjo pozornost, saj je navsezadnje polpreteklo obdobje del našega zgodovinskega spomina.

Na večeru bodo sodelovali profesor zgodovine na državnem poklicnem zavodu Cankar v Gorici Dario Frandolič, dijak 5. razreda oddelka za geometre na zavodu Zois v Trstu Ilario Tul in novinar Marjan Kemperle. Večer bo vodil odgovorni urednik Primorskega dnevnika Bojan Brezigar.

UPOKOJENCI / ŽUPANU SO POSLALI SVOJE ZAHTEVE

Tržaške napovedi za leto dva tisoč: vsak otrok bo imel vsaj 3 nonote...

Lepo je v nasi domovini biti mlad, so peli nekoc pionirski. Povsem obratno velja za ostarele.

Trst postaja vse bolj »domovina ostarelih«. Po raziskavi Tržaške pokrajine živi na Trzaskem kar 63.200 ljudi starejših od 65 let. To znaša 23,69 odstotka vseh prebivalcev. Kar 33.049 (ali 52,3 odstotka) od teh živijo sami. 45 odstotkov ostarelih prebiva v lastnih stanovanjih, 43 odstotkov v najemu. Vec kot tretjina (34,5 odstotka) mora prisopihati v stanovanje po stopnicah, ker živijo v drugem ali v višjih nadstropjih v poslopjih brez dvigala.

Vprašanja ostarelih so bila v ospredju včerajšnje skupščine, ki so jo priredili enotni sindikati upokojencev CGIL, CISL, UIL. Iz uvodnega poročila Giovannija Falconeja je bilo razbrati, da je bilo zadnja leta sicer nekaj storjenega za starejše člane družbe. Parlament je odobril nekaj zakonov, dežela tudi, a vse to se ni dovolj. »Ostareli« ostajajo po gospodarskem najbolji pomembno družbeno vprašanje.

V Trstu so se sindikalne organizacije upokojencev ze pred nekaj meseci srečale z županom Illyjem in pristojnim odbornikom. Sedaj poudarjajo, da ne gre zamuditi priložnosti, ki jo ponuja stabilna občinska administracija. Prejšnje so le obljubljale, a malo storile, ker so jih po nekaj mesecih zamenjale druge. Videli bomo, kaj se bo sedaj izcimilo iz stiri letne napredne Illyjeve uprave.

Upokojenci so na skupščini odobrili okvirno platformo, ki jo bodo predložili županu. Svoje

zahteve šo strnili v pet točk. Prva zahteva, naj občina definira konvencijo s Krajevno zdravstveno enoto za socio-sanitar-no oskrbo rezidencnih struktur za popolnoma nepokretne ali delno nepokretne občane. Druga predvideva razširitev pomožne službe na domu, da bi bila le-ta obsegala več ur in bi - v najbolj potrebnih primerih - predvidevala tudi pomoč ob nedeljah in praznikih.

Upokojenci nadalje zahtevajo, naj Občina preveri dejansko stanje in razmere v polifunkcionalnih centrih za ostarele. Občina daje tem centrom svoj prispevek, zato bi se morala tudi zavzeti za kvaliteto teh služb. V 74 polifunkcionalnih centrih živi 1.200 ostarelih; velika večina od teh je nepokretnih. Občina neposredno skrbi za štiri domove za ostarele, enega pa upravlja zavod IITIS. S svojimi prispevki pomaga 1.113 nepokretnim osebam.

V četrti točki upokojenci branijo svojo pravico do hiše. Od zavoda za ljudske hiše IACP zahtevajo dvigala v poslopjih in odstranitev arhitektonskih pregrad. Nazadnje zahtevajo se, naj rajonski sveti pripravijo posamezne konference, na katerih naj bi pregledali, v kakšnem stanju živijo ostareli po posameznih mestnih predelih.

Uvodoma smo omenili »pionirke«. No, vse kaže, da so mladim v Trstu, če ze ne dnevi, pa vsaj leta steta. Ob prelomu tisočletja, to je cez šest let, bo razmerje stari-mladi sledece: 3:1 za stare, ali po naše: vsak otrok bo imel vsaj tri nonote...

(M.K.)

PRIREDITEV 50&VEČ / OD JUTRI NA TRŽAŠKEM SEJMU

Bogat program kljub pomanjkanju sredstev in brezbriznosti deželne in krajevnih uprav

Letošnjo, osmo izvedbo so pomaknili z jeseni na pomlad, trajala pa bo do nedelje

Tokrat bo prireditev namenjena starostnikom, ki jo pod naslovom 50&več prirejajo že osmic, tokrat spomladu namesto jeseni. Kot so večkrat poudarili na včerajšnji predstavitveni konferenci letosnje izvedbe (foto KROMA), je prenos z jesenskega na spomladanski čas tudi odraz prepričanja organizatorjev, da je njihova prireditev sveža kot je pomlad, pa ceprav sami sodijo že v jesen življenja. Program prireditve, ki se bo na trzaskem sejmskem razstavišču pričela jutri dopoldne, zaključila pa v nedeljo zvečer, je bogat kot običajno, vendar pa so ga organizatorji - tržaška sejmska ustanova, združenje Fenacom in Združenje trzaskih trgovcev - pripravili z večjo težavo. Z razliko od prejšnjih let, ko so jim razne krajevne uprave rade in precej dobrohotno priskočile

na pomoč, deželna in krajevne uprave in druge ustanove (npr. Trgovinska zbornica) za letošnjo izvedbo 50&več niso imele posluha, tako da so prireditev organizirali z lastnimi sredstvi in v sodelovanju s številnimi organizacijami, ki pa delajo na prostovoljni osnovi.

Ceprav prireditev v večji meri organizirajo trgovci - Fenacom je namreč združenje starostnikom trgovinskega sektorja - je njena glavna usmeritev socialno in družabno obarvana. To so večkrat poudarili na včerajšnji konferenci, ko so tudi povedali, da ne gre za predstavitev proizvodov in uslug namenjenih starostnikom, temveč pretežno za informiranje o raznih problemih (z rešitvami) in za priložnost srečevanja med pripadniki »tretjega starostnega obdobja«.

Ce preletimo naslove pripravljenih posvetov, ugotovimo, da so res namenili veliko pozornosti socialnim temam, istočasno pa je velik poudarek na zdravstvu, ki

pa nikakor ne sme biti »zdravljenje bolezni, temveč upoštevanje starostnika kot človeka s posebnimi zahtevami«. O tem vprašanju bodo razpravljali

v soboto dopoldne, medtem ko bo popoldne posvet o novih možnostih v investicijah. Za zaključek v nedeljo pa bodo na sporedu tomboli in ples.

Slovenski klub in Primorski dnevnik

vabita na večer na temo

Novejša zgodovina na slovenskih višjih srednjih solah

ki bo danes, 10. maja 1994, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. S. Francesco 20

SODELUJEJO: prof. Dario Frandolič, dijak Ilario Tul in novinar Marjan Kemperle. Vodil bo odgovorni urednik Primorskega dnevnika Bojan Brezigar.

NOVICE

Protest taksistov

Na včerajšnji skupščini so se taksisti, člani CUB, odločili, da nadaljujejo sindikalni boj, čes da si občinska uprava ne prizadeva za resitev vprašanja prilagoditve tarif za letosnje leto. Če ne bo prišlo do pozitivnih korakov v tej smeri, bodo četrtek v četrtek, 19. t.m., priredili protestni shod.

Sen. Armando Cossuta v soboto v Trstu

V četrtek, 12. maja 1994, ob 17. uri bo na Visoki soli modernih jezikov za prevajalce in tolmače (Ul. Alviano 15) v okviru ciklusa predavanj o zgodovini slovenskega romana govorila univerzitetna prof. dr. Helga Glušić o slovenskem romanopisju od ekspresionizma do šestdesetih let. Predavateljica bo predstavila dosežke svojih raziskav tega pomembnega področja novejšje slovenske proze.

K strokovnemu srečanju se posebej vabimo profesorje slovenščine, slušatelje slovenistike in dijake višjih srednjih sol.

Srečanja »Italija-Avstrija« za razvoj odnosov s Trstom

V nedeljo so sklenili tridnevna srečanja, stike, obiske, med katerimi sta delegaciji združenja Italija-Avstrija iz Rima ter Oesterreichische-Italienische Gesellschaft z Dunaja poglobili trzasko politično, gospodarsko in kulturno stvarnost Trsta. Gostje, ki jih je spremljal vsedržavni predsednik Italia-Austria, veleposlanik Enrico Aillaud, so se srečali z županom Illyjem, podpredsednikom deželne odbora Pedronettom, predsednikom Trgovinske zbornice Tombesijem, komisarjem na Pokrajini Mazzurcom, Bocchierijem, so obiskali Assicurazioni Generali in druge stavbe zgodovinskega ter arhitektonskega pomena, Kras in pristanice. Med obiskom so poudarilo pomen kulture v odnosih med narodi in osrednji pomen Trsta v odnosu do Srednje Evrope v sedanjem trenutku globokih geopolitičnih sprememb.

Dve predavanji prof. Munarija

Prof. Alberto Munari, docent na fakulteti za psihologijo vzgoje na ženevski univerzi, bo dva dni predaval na trzaski univerzi (jutri ob 17.30 v Ul. Lazzaretto Vecchio 8, v četrtek v dvorani Ferrero v Ul. Università 7). Prof. Munari bo obravnaval vprašanje razvoja umetniške ustvarjalnosti.

Prehodi na italijansko-slovenski meji v porastu

Število oseb, ki je v prvih starih mesecih letos prestopilo italijansko-slovensko mejo v trzaski pokrajini, je s skoraj 11 milijonov naraslo na več kot 11 milijonov in pol (skupno so nasteli 617 prehodov več). V aprilu je porast znašal 0,2% (lani tri milijone, letos tri milijone in 90 tisoč). Mednarodni promet se je povečal za 3,22%, medtem ko so pri italijanskih potnikih zabeležili padec (bilo jih je 10, 36% manj). Aprila je bilo manj tudi prehodov italijanskih državljanov v maloobmejnem prometu (minus 3,54%), predvsem zaradi padca pri prehodih Tržčanov (minus 7,68%), medtem ko so nasteli 3,75% več potnikov z onstran meje.

NA POBUDO ARH. VLADIMIRA VREMCA

Zanimiv simpozij o usodi Frneda

Ovrednotenje osrednje zelene površine

Frned (ali Bosket, kot ga z nepotrebno izposojenjo tudi imenujemo) je prav gotovo zanimiv primer primestnega ali mogoče celo mestnega gozda, saj sega globoko v današnje trzasko mestno tkivo. Mimo njegove krajinske vrednosti je Frned poseben dragocen zato, ker predstavlja naravna pljuča za Trst, s kakršnimi razpolaga le malo katero drugo mesto. Zaradi vsega tega ni cudno, da je zdaj predmet temeljitega strokovnega pretresa. Trzaska občinska uprava je namreč priredila o njem in predvsem o njegovi bodoči usodi poseben simpozij, ki se je pričel včeraj in bo trajal vse do sobote, 14. t. m.

Studijsko srečanje je pripravil oddelek za javno zelenje, kmetijstvo in gozdove trzaskе občinske uprave, ki ga vodi arh. Vladimir Vremec (na sliki med včerajšnjo predstavitevjo). Odvija se v saletu vile Revoltella, na njem pa sodelujejo profesorji in študentje Instituta za krajinsko arhitekturo dunajske univerze, fakultete za urbanistiko beneške univerze ter oddelka za biologijo trzaskе univerze. Poleg odseka za javno zelenje so prisotni tudi odseki za urbanistiko, javna dela ter ceste in kanalizacijo trzaskе Občine.

»Na seminarju bomo pretresli vse mogoče načrte za bodočo ureditev Frneda,« je

dejal arh. Vremec. »Pri tem bomo segli tudi nazaj v zgodovino, sicer pa ga bomo preučevali bodisi z »internega« vidika, bodisi z vidika njegove uporabe oz. človeških dejavnosti, ki bi se lahko v njem razvijale. V vsakem primeru se bomo zavzeli za ovrednotenje njegove biološke raznolikosti ter za sanacijo vseh tistih njegovih delov, ki so tako ali drugače načeti, začensi s Potokom,« je pristavil Vremec.

Zaključke simpozija bodo predstavili javnosti v soboto, 14. t.m., ob 18. uri v avditoriju muzeja Revoltella ob navzočnosti župana Riccarda Illyja.

Za Frned se sedaj odpirajo nove možnosti, saj je Dežela namenila 1,3 milijarde lir, s katerimi naj bi sanirali Potok in uredili pes poti, ki mesto povezuje z okolico. Celotno področje meri okrog 100 hektarov. Večji del odgovarja gozdu, ki ga je cesar Ferdinand I. daroval Trstu ob svojem obisku leta 1844. Da bi pocastili slovitega gosta, so Tržčani od leta 1850 do 1958 postavili zgradbo, ki so jo poimenovali »Ferdinando«. Do konca 2. svetovne vojne, ko so gozd povsem posekali, je Frned služil meščanom za sprehode v naravo, nakar je bil skoraj povsem zapuščen, sedaj pa so tej osrednji zeleni površini v mestu začeli znova posvečati vso potrebno pozornost.

ZA REŠEVANJE PROBLEMOM TRSTA

Dialog Illyja s parlamentarci

Obravnavali so tudi vprašanje odnosov s Slovenijo in Hrvaško

V občinski palaci je prislo včeraj do pomembnega srečanja, ki odpira verjetno novo poglavje v odnosih med občinskimi upravitelji in izvoljenimi parlamentarnimi predstavniki Trsta. V modri dvorani županstva so se namreč včeraj dopoldne župan Illy in odbornika Damiani in Del Piero sesli s parlamentarci Magrisom, Niccolinijem, Vasconovo in Menio. Odprl se je tako dialog, ki naj bi po željah in namenih uprave postal občasna praksa. To bi bil tudi najboljši način ne le za poglobitev in razčlenitev, temveč za stvarno reševanje problemov, ki so se nakopili in se se kopirajo na rame njih nasega mesta. To je seveda mnenje občinskih upraviteljev, ki prica-kujejo, da bo mogoče tudi mimo različnih političnih prepričanj, ki označujejo posamezne parlamentarce, (saj je večina izmed njih odraz drugačne politike za Trst, kot si jo zamisli Illyjeva uprava) najti skupen jezik pri oblikovanju idej za premostitev krize, ki pesti naše mesto.

Med včerajšnjim srečanjem so obravnavali predvsem gospodarske in zaposlitvene probleme Trsta, dotaknili pa so se tudi nekaterih drugih prav tako kočljivih vprašanj, kot so odnosi s sosednjima republikama Slovenijo in Hrvaško, pravice istrskih beguncev in vprašanje italijanske manjšine čez mejo. Precejšnjo pozornost so namenili pristaniscu ter raznim aspektom, ki so z njim povezani, od uresničevanja trajnega pomola do pre-

dupokojevanja uslužbencev, od železniških povezav do podvojitve tabeljske proge. Srečanje je bilo nadalje priloznost za poglobitev drugih gospodarskih vozlov nasega mesta kot so arzenal sv. Marka, tovarna Velikih motorjev, skedenjska železnica, Trzaski Lloyd in Monteshell.

Občinski upravitelji in parlamentarci so nato analizirali učinke bencinskega sklada ter ugotavljali njegovo koristnost za gospodarski preporod Trsta. Občinska uprava je že zaprosila za desetletno podaljšanje tega ukrepa. Kar zadeva znanstvene in tehnološke značilnosti nasega mesta pa je bilo med včerajšnjim srečanjem poseben sklad ter sprejela še druge ukrepe, ki jih predvideva uresničitev finančnega centra Off-shore, kot pomembnega sredstva za razvoj Italije in drugih držav Evropske skupnosti.

Lotili so se nato tudi odnosov s sosednjima državama in pri tem neizbežno tudi vprašanje Istre, njenih beguncev in njene italijanske manjšine. Kot razberemo iz tiskovnega sporočila občinske uprave, naj bi bil glede tega poudarjen vzajemen interes Italije in Slovenije, da se zavzemata za drugačen splošen gospodarski položaj, ki bi v okviru združene Evrope ustvaril iz Trsta nekakšen most do držav Srednje in Vzhodne Evrope. To bi nedvomno omogočilo nasemu mestu, da bi se lažje spoprijelo s številnimi odprtimi vprašanji.

Srečanje z Giorgiom Rossettijem jutri na Opčinah

Cez mesec dni bomo spet poklicani na volišča. Tokrat bomo volili nov evropski parlament. Stranke so, kot vemo, že dolocile svoje kandidate ter nekako odprle volilna kampanja. V mesecu dne, ki nas ločuje od nove volilne preizkušnje, se bo zvrstilo veliko predvolilnih pobud. Že za jutri je napovedano javno srečanje z evro-parlamentarcom in po-novnim kandidatom Giorgiom Rossettijem. Srečanje bo ob 20. uri v Domu Brdina na Opčinah in ga prireja sekcija DSL za Opčine in Bane. Tema srečanja bo »Evropa danes: problemi in perspektive« in bo zanimiva tudi mimo volitev, saj se žal upanja v združeno Evropo brez meja in sporov v zadnjem času oddaljujejo.

STAVKA USLUŽBENCEV ACT

Danes brez avtobusov

Tajništva sindikatov FILT-CGIL, FIT-CISL in UIL Trasporti znotraj konzorcija ACT so potrdila, da bodo uslužbenci medobčinskega avtobusnega podjetja danes, 10. maja, stavkali. Protest se uokvirja v vsedržavno stavko delavcev javnoprvoznih podjetij, ki so jo oklicali iz starih razlogov: zaradi razbitja pogajanj za obnovo vsedržavne kolektivne delovne pogodbe; zato, ker delodajalci ne spoštujejo sporazuma z dne 23. julija 1993 med osrednjo vlado in sindikati o zasciti kupne moči plač; zaradi tega, ker jim hoče Federtrasporti ukiniti stanovski sklad za socialno skrbstvo; in nazadnje se zato, ker so delodajalci zatrdili, da ne marajo začeti pogajanj za obnovo dopolnilnih delovnih pogodb.

Današnja stavka bo potekala takole: potujoče osebje (soferji avtobusov) bo ostalo krizem rok od 9. do 13. ure, osebje, ki dela v izmenah, in namescenci operativnega oddelka ravno tako od 9. do 13. ure, upravno osebje in drugi namescenci pa zadnje tri ure (uslužben- ci, ki skrbijo za varnost, bodo stavke oproščeni).

Med stavko bo v remizi Broletto skupščina vseh uslužbencev ACT, na kateri se bodo pomenili o sporu z delodajalci.

Vsedržavna vodstva sindikatov FILT-CGIL, FIT-CISL in UIL Trasporti so že proti koncu aprila pozvala obe veji parlamenta, ministrski svet in krajevne ustanove, naj posredujejo za naglo razrešitev spora. Če do tega ne bo prišlo, bodo ta mesec oklicali še en, to pot se znatno odmevnejši stavkovni protest.

MAMILA / SKORAJ USODNA DOZA

Poslednji trenutek so rešili življenje moškemu iz Tržiča

Moira Bellato, sicer doma iz Tržiča, je bila se toliko prisebna, da je poklicala na pomoč agente. Njenega prijatelja, 31-letnega Rocca Iacoviella, je namreč obsla slabost in je nezavesten ležal v grmovju za nekim zidom na železniški postaji na Marsovem polju. Moški je imel tudi težave z dihanjem, srce mu je komaj bilo. Medtem je prispelo osebje Rdečega križa, ki mu je nemudoma vbrizgnilo injekcijo »narcana«. Ko mu je odleglo, so ga skupaj z deset let mlajšo Bellatovo, ki se je tudi pritoževala, da se ne počuti najboljše, odpeljali v glavno bolnico, vendar sta oba zavrnila, da bi ostala na zdravljenju.

Na kraju, kjer so nasli Iacoviella, je bil tudi 37-letni Giorgio Caion, prav tako iz Tržiča. Povedal je, da se je z Bellatovo in Iacoviellom v zgodnjih popoldanskih urah srečal v Tržiču, nakar so se vsi trije odpravili v Trst, kjer so se nameravali oskrbeti z mamilom. Kupili so ga na področju Cavane in si pripravili do-

ze. Njegova prijateljica sta si mamilo (slo je za heroin) vbrizgnila in takoj zatem je Iacoviello izgubil zavest. Ko je videl, kaj se je pripetilo, se je Gaion ustrašil in mamila ni vzel, medtem ko se je Bellatova odpravila do najbližjega telefona.

Agenti so skrbno pregledali celotno tamkajšnje območje: iskali so injekcijske igle ali mamilo, ki naj bi ga bila trojica morebiti zakrila, vendar niso nasli nič takega.

Oropal priletno žensko

V soboto okrog 18.30 je na vratih 83-letne Stelle Piscion iz Ul. S. Giacomo in Monte 10 pozvonil približno 30-35 let star moški, ki je govoril v krajevnem narečju. Dejal ji je, da je uslužbenec Inps in da ji mora izročiti pismo. Ko je odprla, pa jo je odrinil v stanovanje in ji zagrozil, da mu mora izročiti denar in dragocene predmete. Ženska se ga je ustrašila,

stara je in bolehnata, zbal se je česa hujšega in mu je izročila 600 tisoč lir. Predno je odšel, ji je zabical, naj nikomur ne črne niti besede, sicer se bo vrnil in ji škodoval oči.

Piscionova je agentom povedala, da je ropar vedel za nekatere podrobnosti, ki jih je lahko poznal samo nekdo, ki je bil v stiku z njo in ki je obiskoval njeno stanovanje. Nadalje je dejala, da pri njej že nekaj časa prebiva neka ženska z onstran meje. Ženska skrbi za hišo, ki jo zapusti le konec tedna, ko se vrne domov. Med njeno odsotnostjo pa je dobila anonimne telefonske klice.

Šest mesecev v zapor

Agenti letkega oddelka so aretirali 65-letnega Roberta Boscovicha iz Ul. Gozzi 5, ki je bil obsojen na šestmesečno zaporno kazen. Pred casom se je namreč Boscovich spozabil in zalil javnega funkcionarja.

DOLINA / MAJENCA

Tudi podiranje Maja bo potekalo slovesno

Uvod v slovesnost bo koncert pihalnega orkestra Breg

Danes se s slovesnim podiranjem Maja zaključuje tradicionalni dolinski praznik Majence. Po treh dneh nemotenega kraljevanja nad vasjo, bo mogočno okrašeno drevo tresčilo ob tla.

Tudi podiranje pravzaprav sodi med sugestivnejše obrede tega ljudskega običaja, ki ga z nezmanjsanim navdušenjem in veliko ljubeznijo iz leta v leto udeležujejo mladi in starejši vaščani Doline in Krogelja. Uvod v slavnostni dogodek bo ob 18. uri s koncertom na vasi, ki ga bo podprl pihalni orkester Breg. Parterji in parterce pa se bodo nato s svojima predsednikoma s zadnjic zbrali na Siji. Tokrat bodo z njimi tudi ostali vaščani. V vrstah bodo se zadnjic prikloakali na vaski trg, tokrat s petjem dolinske pesmi Na Gorici na placu. Zbrali se bodo v krogu pod Majem, spet z domaćo kapljico skupaj nazdravili na svoj praznik, nato pa se zadnjic pod Majem zapeli svojo "Eno drevce..."

Začel se bo tako pravi obred podiranja: ko bo vsak na svojem mestu, fantje in mozje "na vrvcu", parterce na odru, dekleta pa kot ziva meja med Majem in ljudmi, bo zupan majence Ivo Bandi dal zamah z roko. Na ta znak bo Maj tresčilo ob tla, v zadovoljstvo otrok, ki se bodo zakadili v česnjeve veje po pomarančo ali kolac.

Kot po lanskem uspešnem poskusu, se bo ljudski praznik v Dolini nocoj še nadaljeval, in sicer s plesom ob zvokih ansambla Napoleon. (dam)

Dolinski parterji in parterce so se v nedeljo zbrali pod Majem (F. Križmančič/KROMA)

s sobotne slovesnosti nagrajevanja najboljših dolinskih vinogradnikov (F. KROMA)

Zdravstvena dezurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

PIREDITVE

GLASBENA MATICA TRST - Sola "Marij Kogoj". Jutri, 11. maja, ob 18. uri v Prosvetnem domu na Opcinah XII. SRECANJE MLADIH SLOVENSkih GLASBENIKOV SLOVENIJE IN ZAMEJSTVA. Vabljeni!

KD ROVTE KOLONKOVEC, Ul. M. Sernio priredi 13. PRAZNIK VINA od 12. do 15. t. m. V četrtek, 12. t. m. od 19. do 21. ure sprejemanje steklenicah; v petek, 13. t. m., ob 19.30 sestanek ocenjevalne komisije; v nedeljo, 15. t. m. ob 17.30 začetek zaključne prireditve SPOZNAS SVOJE VINO. Nagrajevanje udeležencev, ki so v tem trenutku spoznali svoje vino in najboljšega vina.

FOTOGRAFSKI KROZEK JULIA, Ul. Caprin 7 priredi jutri, 11. t. m., ob 20.30 srečanje v slikarko Alice Psacaropulo. Med večerom bo predvajanje filma Giannija Mohorja L'Assunta di Cessalto.

FOTO TRST 80 priredi VECER z likovnikom Sergejem Cesarjem in fotografiji krozka z dia posnetki iz Pirana v petek, 13. t. m. v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Franciska 20/II, ob 20.30.

GLASBENA MATICA TRST - Solidarnostna abonmajska koncertna sezona 93/94. V petek, 13. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu koncert mešanega pevskega zbora OBALA iz Kopra. Dirigent Walter Lo Nigro.

KD S. SKAMPERLE, Vrdelska cesta 7 prireja 13. t. m., ob 20.30 v svojih prostorih MALI VECER ob izteku solskega leta. S prizorci in pesmimi bodo nastopili najmlajši člani, njihove besede pa bodo oplemenitili gojenci glasbene sole prof. Igorja Kureta.

MLADINSKI DOM BOLJUNEC prireja celovečerni KONCERT NABOŽNE GLASBE v soboto, 14. maja ob 20.30, v boljunski cerkvi. Nastopal bo zbor Jacobus Gallus pod vodstvom Janka Bana.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB, Ul. Donizetti 3 vabi v soboto, 14. t. m., ob 18.30 na večer z naslovom KAM PA ZDRAJ? (Nasveti mladi mladim v zvezi z izbiro sole oz. fakultete). Predstavniki raznih sol in fakultet bodo govorili o značilnostih visjih sol oz. fakultet, načinom studija, dogovarjali pa bodo tudi na specifična vprašanja udeležencev srečanja. Vabljeni posebno dijaki 3. razredov srednjih sol in visješolci.

SD MLADINA vabi v Kriz (vrt Ljudskega doma) na SPORTNI PRAZNIK ob priliki mednarodnega GRAN PRIX SKI ROLL, dne 14. in 15. t. m. V soboto, 14. t. m. ob 14. uri odprtje sportnega praznika in začetek balinarskega turnirja v enojkah, ob 17. uri odprtje kioskov, ob 19.30 nastop Odseka sportno-ritmične gimnastike SZ Bor, ob 20. uri zabava z ansambлом Adria kvintet (ex Taims); v nedeljo, 15. t. m., ob 9.30 mednarodno tekmovalje Gran Prix 94 Ski Roll v Samatorci (Zgonik), ob 10. uri na vrt Ljudskega doma - Kriz: odprtje kioskov, ob 14.30 nagrajevanje Tekmovanja Gran Prix 94, ob 18.30 nastop kotalkarjev SD Polet

in baletne skupine SD Mladina, ob 20. uri zabava z ansambлом Adria Kvintet (ex Taims). Vabljeni!

GODBA NA PIHALA IZ RICMANJ vabi na 8. izvedbo PROMENADNIH KONCERTOV na trgu v Ricmanjih v nedeljo, 15. in 22. maja, ob 17. uri. V nedeljo, 15. maja bosta nastopili Compagnia bandistico-folcloristica mugesana "Ongia" - Milje in Pihalni orkester - Ptuj; v nedeljo, 22. maja pa Pihalni orkester - Marežice in Banda civica "Città di Monfalcone" - Trzic. V primeru slabega vremena bosta koncerta v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Vabljeni!

KD RDECA ZVEZDA in SKD VIGRED priredita v nedeljo, 15. t. m., ob 17. uri v zgoniski telovadnici nastop otroških skupin VSI SMO PRIJATELJI. Toplo vabljeni!

IZLETI

DRUSTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV TRST obvesča, da je odhod avtobusa na izlet v Podčetrtke in Jelenov gredbo jutri, 11. maja, ob 7. uri zjutraj s trga Oberdan. Na razpolago je se nekaj prostih mest. Vpisovanje v dopoldanskih urah v Ul. Cicerone 8. Tel. st. 360324.

SKD PRIMOREC - Trebče organizira izlet v Režijo v nedeljo, 22. t. m. Za informacije in vpisovanje se lahko obrnete na odbornika društva vsak dan se danes, 10. t. m., od 18. do 19. ure v Ljudskem domu v Trebčah.

ŠOLSKE VESTI

PODROČNI SVET DIDAKTICNEGA RAVNATELJSTVA PRI SV. JAKOBU prireja danes, 10. t. m., ob 18. uri v telovadnici O.S. J. Ribičič v Ul. Frausin 12 predavanje dr. Viljema Scuke na temo: PROBLEM ZASVOJENOSTI S PREPOVEDANIMI MAMILI V RAZVOJNI DOBI.

DIDAKTICNO RAVNATELJSTVO V NABREZINI vabi na prvo srečanje v sklopu projekta Starsi in mladi 2000, ki bo danes, 10. t. m., ob 20. uri v prostorih nabrežinske OŠ. Dr. Irena Tavcar bo predavala na temo: PRVA POMOC.

PRISPEVKI

V počastitev spomina Tončke Kranjec darujejo svojci 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim borcem v NOB na Opcinah.

Družina Krizmančič daruje 100.000 lir za Skupnost družina Opcine. Za Slovensko trzsko popevko darujejo: N.N. 50.000 lir, Ida Gregorič 50.000 lir, Elza in Tonci Pertot 100.000 lir in Jelka Grbec 300.000 lir.

V spomin na Slavka Bukavca daruje družina Zorn 20.000 lir za Godbeno društvo Prosek-Kontovel.

V spomin na Bruna Kralja darujeta Lucijan in Nerina Padovan 20.000 lir za vzdrževanje Ljudskega doma v Trebčah.

Ob praznovanju vaskega zavetnika Sv. Florijana daruje Verska skupnost 40.000 lir za Zadrugo Ban.

Sekcija VZPI-ANPI Prosek-Kontovel daruje 100.000 lir za spominsko sobo Kosovelove brigade v Stanjelu.

Ob priliki nabiralne akcije za komemoracijo padlih partizanov in budnice (nabiralec Pepi Zagar) darujejo ostanek 170.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Bazovice.

Nepričakovano nas je zapustila naša draga

Danica Gherlani vd. Pertot

Pogreb bo jutri, 11. t. m., ob 12. uri na barkovljskem pokopališču.

Zalostno vest sporočajo sinova Janko in Albino s Ferdinando, vnuka Massimiliano in Tanja z Davidom, mali Christian ter ostalo sorodstvo

Barkovlje, 10.5.1994
(Pogrebno podjetje Zimolo)

Samo se vonj tvojih rozic preveva prazni dom.

Eno leto je minilo, odkar nas je zapustila naša draga

Tončka Kranjec Vidau

Z ljubeznijo se je spominjajo
SVOJCI
Bani, 10.5.1994

10.5.1993 10.5.1994

Minilo je leto, odkar nas je zapustila naša draga

Jožefa Kole por. Purič

Z ljubeznijo se je spominjajo
SVOJCI
Trnovca, 10. 5.1994

Ob težki izgubi drage mame izreka g.e Stanki Sosić - Cuk občuteno sozalne

zupnijski pastoralni svet sv. Jerneja z Opcin

Ucitelji osnovne sole O. Župancić iz Gorice izrekajo ravnateljici Stanki Cuk iskreno sozalne ob izgubi drage mame

Ob smrti drage sestre Fride izreka iskreno sozalne bratu Mirku in sestri Nadi

cerkveni pevski zbor sv. Jernej z Opcin

Ob izgubi drage Danice Pertot sočustvujejo s svojci družine Budin, Velikonja, Bercé, Ursic in Fojkar

Gledališko delo Marka Sosiča o Kosovelu v Mieli

Letosnja 90-letnica rojstva velikega pesnika Krasa Srečka Kosovela je pred nedavnim obeležila odrska postavitev preziserja Marka Sosiča z naslovom V meni prevrat.

Krstna prireditev je bila v sezanskem Kulturnem centru, konec maja pa bo na pobudo trzaskе ZSKD delo ponovljeno tudi v Trstu, in sicer v Gledališču Miela.

Gre za dramsko oblikovanje odlomkov iz Kosovelovih neobjavljenih pisem, ki jih je v obliki monologa postavil na oder režiser Marko Sosič. Odlocitev ZSKD, da gostovanje ponudi tudi trzaskemu občinstvu, je osnovana bodisi s kakovostjo gledališkega dogodka, bodisi z letosnjim obhajanjem okrogletnice tako pomembnega slovenskega besednega ustvarjalca.

Prof. Helga Glušič o slovenskem romanu

V četrtek, 12. maja 1994, ob 17. uri bo na Visoki soli modernih jezikov za prevajalce in tolmače (Ul. Alviano 15) v okviru ciklusa predavanj o zgodovini slovenskega romana govorila univerzitetna prof. dr. Helga Glušič o slovenskem romanopisju od ekspresionizma do šestdesetih let.

Predavateljica bo predstavila dosežke svojih raziskav tega pomembnega področja novejšega slovenske proze. K strokovnemu srečanju se posebej vabimo profesorje slovenščine, slusatelje slovenistike in dijake visjih srednjih sol.

VČERAJ-DANES

Danes, TOREK, 10. maja 1994
ANTONIN

Sonce vzide ob 5.40 in zatone ob 20.22 - Dolžina dneva 14.42 - Luna vzide ob 5.24 in zatone ob 20.21.

Jutri, SREDA, 11. maja 1994
ZIGA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 19,3 stopinje, zračni tlak 1014,4 mb. ustaljen, veter 16 km na uro jugovzhodnik, vlaga 59-odstotna, nebo jasno, morja skoraj mirno, temperatura morja 14,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Lorenzo Candusso, Nemanja Lazic, Ilaria Fontana, Chiara Zaini, Marco Polidini.

UMRLI SO: 72-letni Cleofe Dario Michelazzi, 77-letna Emilia Carminati, 65-letna Renata Favento, 81-letna Celestina Giurgevich, 51-letni Franco Zanier, 48-letni Guido Hrovatin, 80-letna Paola Kert, 83-letni Francesco Giacomini, 67-letni Sergio Carisi, 84-letna Ermenegilda Slama.

LEKARNE

Od ponedeljka, 9., do nedelje, 15. maja 1994. Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 ter od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Pasteur 4/1 (tel. 911667), Drevored XX. septembra 6 (tel. 371677), Mazzinijev drevored 1 - Milje (tel. 271124).

PROSEK (tel. 225141) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. septembra 6, Ul. dell'Orologio 6, Mazzinijev drevored 1 (Milje).

PROSEK (tel. 225141) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. dell'Orologio 6 (tel. 300605).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 -

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Helmut Peschina

BOŠ ŽE VIDELA

Igra Mira Sardoč, režija Jože Babič

V četrtek, 12. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu na PROSEKU
V petek, 13. maja, ob 20.30 v župnijski dvorani v BAZOVICI

SKD BARKOVLJE

javlja, da bo

PONOVI TEV 3. FESTIVALA
SLOVENSKE POPEVKE
NA TRŽAŠKEMv kulturno - športnem centru v Zgoniku
v soboto, 14. t.m., ob 20.30Orkester **MIX** bo vodil Aleksander Vodopivec
Predprodaja vstopnic eno uro pred pričetkom predstaveSLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST
1904 - 1994

"NOCOJ SMO POSLUŠALI BURJO..."

PROSLAVA 90-LETNICE DRUŠTVA

KULTURNI DOM - Ul. Petronio 4

V ČETRTEK, 12. MAJA 1994 OB 20.30

ZALOŽBA MIHELAC
in TRŽAŠKA KNJIGARNA

Vas vabita

v petek, 13. maja, ob 17.30

v Tržaško knjigarno

na predstavitev novega romana

ALOJZA REBULE

KAČJA ROŽA

O knjigi in o avtorju bo spregovorila
urednica založbe Marjeta Novak Kajzer

KINO

ARISTON - 17.15,
21.00 »Schindler's list«, r. Steven Spielberg.
EXCELSIOR - 17.30,
19.00, 20.30, 22.15
»L'innocenza del diavolo«, Joseph Ruben, i. Macaulay Culkin,
Elijah Wood, prepovedan mladini pod 14. letom.EXCELSIOR AZ-
ZURRA - 18.20, 20.10,
22.00 »L'inferno«, r. Claude Chabrol.NAZIONALE 1 -
16.30, 18.20, 20.15,
22.15, »Una pallottola spuntata 33 e 1/3 - L'insulto finale«, i. Leslie Nielsen.NAZIONALE 2 -
16.00, 18.00, 20.05,
22.15 »Tombstone«, r. George P. Cosmatos, i. Kurt Russel.NAZIONALE 3 -
17.00, 19.30, 22.00
»Carlito's way«, i. Al. Pacino.NAZIONALE 4 -
16.00, 18.00, 20.05,
22.15 »Cose preziose«, r. Stephen King.GRATTACIELO -
18.00, 20.00, 22.00
»Geronimo«, i. Robert Duval, Gene Hackman.MIGNON - 16.00,
17.30, 19.00, 20.30,
22.15 »Proposta osce-
na«, i. Milly D'Abbraccio, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.EDEN - 15.30 - 22.00
»Una zia... molto dis-
ponibile«, porn., pre-
povedan mladini pod 18. letom.CAPITOL 16.45,
18.30, 20.20, 22.10
»Trappola d'amore«, i.

Richard Gere, Sharon Stone.

ALCIONE - 19.30,
22.00 »Il rapporto Pelican«, i. Julia Roberts,
Denzel Washington.LUMIERE - 20.00,
22.15 »Philadelphia«, i. Tom Hanks, Denzel Washington.RADIO - 15.30 -
21.30 »Analmente in-
sieme«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

OBVESTILA

KRUT sporoča, da
posluje vsaki teden in
sicer ob torkih od 17.
do 19. ure in sredo od
9. do 11. ure svetovna
zdravniška služba za
splošno rehabilitacijo
in zdravljenje v narav-
nih zdraviliščih. Inter-
senti se lahko naročijo
na tel. št. 360072 oz. di-
rektno na sedežu
krožka v Ul. Cicerone
8, vsak dan, razen so-
bot, od 9. do 13. ure.KMECKA ZVEZA ob-
vešča, da je v teku ak-
cija za zbiranje podpi-
sov za predstavitev
zakonskega predloga
ljudske pobude, ki ga je
izdelala Italijanska kon-
federacija kmetov. Na-
men predloga je zaštita
ozemlja in naravnih vi-
rov, ki je smatrana tudi
kot sredstvo za ovred-
notenje etičnih manjšin.
Glede na važnost pobu-
de Kmečka zveza vabi
člane in nečlane, da
množično podprejo
omenjeno pobudo. Ur-
niki za zbiranje podpi-
sov so sledeči: za obci-
no Trst: tajništvo na

GLASBENA MATICA TRST

Solidarnostna abonmajška koncertna sezona 93/94

V petek, 13. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

Mešani pevski zbor »OBALA« iz Kopra

Dirigent: Walter Lo Nigro

Majenca '94

danes 10. maja 1994

SLOVESNO PODIRANJE MAJA

ob 19. uri uvod v očarljivi obred s
koncertom Pihalnega orkestra BREG
pod vodstvom Renza Muscovija od
20.30 dalje ples z ansamblom
NAPOLEON

XXXVIII. OBČINSKA RAZSTAVA DOMAČIH VIN

L.go Granatieri st. 2/1.
nadstr., soba st. 214 ob
ponedeljkih, četrtek in
sobotah od 10. do 12.
ure; za občino Dolina: v
tajništvu vsak dan od 8.
do 11. ure; za občino
Milje: v tajništvu vsak
dan od 8.30 do 11.30,
ob ponedeljkah in sre-
dah pa še od 14. 30 do
17.30; za občino Devin-
Nabrežina: v tajništvu
vsak dan od 9. do 11.
ure; za občino Repenta-
bor: v tajništvu ob če-
trtkih in sobotah od 11.
do 13. ure ter za občino
Zgonik: v tajništvu ob
torkih, sredo in petkih
od 11. do 13. ure.KROZEK SIDHAR-
TA organizira seminar
o CHAKRAH in sedmih
stopnjah zavesti 13.,
14. in 15. maja v Re-
pnu. tel. 327488.KROZEK SIDHAR-
TA priredi 17. in 18. in
19. junija 3-dnevno bi-
vanje v koči Tamar s
Hatha joga, meditacijo
in sprehodi. Tel.
327488.SKUPINA SONCNI
ZAREK pri Zadrznem
centru za socialno
dejavnost prireja tudi
letos od 29. avgusta do
9. septembra dvojezični
poletni center pri
morju in sicer v Brojni-
ci pri Krizu. Pobuda je
namenjena otrokom s
posebnimi težavami, ki
si želijo morja, sonca in
prijetje družbe. Z more-
bitne informacije ali
vpisovanje tel. na št.
360324 ali 360072 od 9.
do 13. ure.

MALI OGLASI

OSMICO je odprl Bo-
ris Lauriha v Dolini št.
445 (pri občini).OSMICA pri Pisci-
nih! Silvano Ferluga
vabi prijatelje in goste
na pokušnjo malvazije,
rebule, brzanca in
refoska.OSMICO je odprl
Ivan Tercon - Mavhinje
42. Nudi belo in črno
vino ter jedaco.OSMICO sta odprla
Walter in Nini Pertot - Na-
brežina 10 (pri Spjlnih).OSMICO je odprl v
Zgoniku Stanko Milic.OSMICO ima odprto
Ferfolja v Medje vasi.
Toči belo in črno vino.

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611

oglas - obvestila:

8.30 - 12.30

osmrtnice - sožalja:

8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

OSMICO je odprl Re-
nato Pieri v Samatorci
st. 1 in toči belo in črno
vino. tel. 229147. Va-
bljeni!PRI KOVACEVIH,
Pot v Drago 3 v Dober-
dolu v bližini cerkve,
imajo odprti kmečki tu-
rizem vsak petek, sobo-
to in nedeljo. Nudijo
pristno domačo hrano
in točijo belo ter črno
vino. Tel. 0481/78125.PRODAMO zazidljiv
teren na zahodnem Kra-
su. Telefonirati ob de-
lavnikih od 16. do 18.
ure na št. 212735.PRODAM fiat 126
personal rdece barve v
odličnem stanju. Tel.
št. 229122 od 8. do 12.
ure in od 14. do 18. ure
od ponedeljka do
petka.PRODAM renault
1100, letnik '85, v do-
brem stanju. Tel. ob
večernih urah na št.
229224.PRODAM renault
R14, taksa plačana do
konca leta, po zelo
ugodni ceni. Tel. št.
(040) 212823.PRODAM motorho-
me Mercedes, prevože-
nih 39.000 km, šest
ležišč, v zelo dobrem
stanju, full optional,
vlečni kavelj, za
25.000.000 lir. Tel. ob
urah kosila ali večerje
na št. 212300.PRODAM motorček
honda viallaroo PK 50,
zelo malo rabljen za
1.200.000 lir. Tel. po
20. uri na št. 228504.ZARADI selitve zelo
ugodno prodam dnevno
sobo v kmečkem slogu
s tremi fotelji. Tel. št.
212055.PRODAM kozke za
rejo in za zakol. Tel. št.
226649.DR. EKONOMIJE nu-
di lekcije z knjigovodst-
va, trgovstva, mate-
matike, prava, ekono-
mije, blagovnanstva in
angleščine za vse sto-
pnje po zmernih cenah.
Tel. št. (040) 232101.V NAJEM za najmanj
tri leta dajem trosobno
pocitniško hišo z ga-
razo v znanem turistič-
nem kraju, blizu gozda,
700 m nadmorske viši-
ne. Tel. s. (040) 280778
v večernih urah.GOSPA z izkušnjami
išče delo kot hišna po-
močnica od dvakrat do
trikrat tedensko. Tel. št.
0038667/31261.ISCAMO v najem
mansardo ali majhno
stanovanje, tudi potreb-
no popravil. Tel. št.
660645.

GORICA / SKUPINE S TRŽAŠKE IN GORIŠKE

Pastirčkov dan
ponudil razigrano
otroško prireditevVeselo otroško popold-
ne je bilo v nedeljo v Ka-
toliskem domu na 15. Pa-
stirčkovem dnevu. Nasto-
pale so otroške skupine s
Tržaškega in Goriškega,
odmevala je vesela otro-
ska pesem, za "Veselico"
pa so poskrbeli učenci
osnovne šole iz Stan-
dreza, ki so vrstnikom in
njihovim staršem prikaza-li zanimiv in pester spo-
red, ki so ga pripravili za
slovesnost ob odprtju
njihove prenovljene šole.Kot prvi so na nedelj-
ski prireditvi nastopili ba-
zovski otroci in zapeli tri
pesmice. Zaokrožen spo-
red so zatem predstavili
učenci OS Fran Erjavec iz
Standreza, v drugem delu
pa so se na odru zvrstile
se skupine iz Kriza in
Proseka, Rupe in spet
Križa. Naj omenimo, da
so v predvečerju Kato-
liškega doma sočasno s
prireditvijo pripravili tudi
razstavo risbic natečaja za
ovitek Pastirčka za novi
letnik 1994/95.Na sliki (foto Studio
Reportage) standreški
otroci med nastopomSlovenska skupnost
Goricaobvešča, da poteka
zbiranje podpisov za
občinske volitve

danes

od 20. do 22. ure
v Katoliškem domuJAVNA EKONOMSKA USTANOVA
»POSTE ITALIANE«

POKRAJINSKA UPRAVA P.T. v GORICI

OBVESTILO

Pokrajinska uprava P.T. v Gorici išče v Fari v
najem primerne prostore za poštni urad Fara.

Prostori morajo imeti sledeče značilnosti:

- po možnosti naj bodo v središču naselja;
- imeti morajo približno 120 kvm uporabne površine.

Ponudbe je treba poslati do vključno 31. maja
1994 na naslov:DIREZIONE PROVINCIALE P.T.
VIA OBERDAN 8 - GORIZIA

(Pokrajinska uprava P.T. - Ul. Oberdan 8 - Gorica)

JAVNA EKONOMSKA USTANOVA
»POSTE ITALIANE«

POKRAJINSKA UPRAVA P.T. v GORICI

OBVESTILO

Pokrajinska uprava P.T. v Gorici išče v
Koprivni v najem primerne prostore za poštni
urad Koprivna.

Prostori morajo imeti sledeče značilnosti:

- po možnosti naj bodo v središču naselja;
- imeti morajo približno 120 kvm uporabne površine.

Ponudbe je treba poslati do vključno 31. maja
1994 na naslov:DIREZIONE PROVINCIALE P.T.
VIA OBERDAN 8 - GORIZIA

(Pokrajinska uprava P.T. - Ul. Oberdan 8 - Gorica)

KINO

GORICA

VITTORIA 17.40-19.50-
22.00 »My life«, Nicole
Kidman, Michael Keaton.
Ozvočenje Dolby stereo.CORSO 18.00-22.00-
22.00 »Una pallottola
spuntata 33 1/3 - L'insulto
finale«, L. Nielsen in P.
Presley.

TRŽIČ

COMUNALE Zaprt.

OBVESTILA

ZSSDI IN ZDRUŽENI
MLADINSKI NOGOMET-
NI EKIPI MLADOSTI IN
SOVODENJ priredijo "no-
gometni kamp", ki bo od
25. junija do 3. julija na
Rogli. Pokrovitelja sta No-
gometna zveza Slovenije
in nogometna sola "Bra-
neta Oblaka". Podrobnejša
pojasnila nudita: Dario
Frandolic (tel. 78158) in
Zdravko Kustrin (tel.
882523).

PRIREDITVE

V KNJIZNICI FRANCE-
TA BEVKA v Novi Gorici
bodó danes ob 19. uri
predstavili knjigo Spomi-
ni na partizanski čas Fran-
ca Hvale - Petra.

IZLETI

SEKCIJA VZPI/ANPI
DOL-JAMLJE priredi 28.
maja enodnevni avtobu-
sni izlet v Padovo, Monse-
lice in Montagnano. Vpi-
sujejo (prijava do 16. t.m.)
Ettore Moro, Mario Cro-
selli in Karlo Kobal.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA
V GORICIMARZINI, C. Italia 89,
tel. 531443.DEŽURNA LEKARNA
V TRŽICUOBCINSKA 2, Ul. Man-
lio 14/B, tel. 480405.

POGREBI

Danes ob 11. uri Mario
Guerra iz mrliske veže
glavnega pokopališča, ob
12.45 Adelia Maria De
Corti iz bolnisnice Janeza
od Boga.

VOLITVE / ZAČETEK KAMPANJE

Financarska šola takoj v ospredju

Kandidat transverzalne Crocetti skuša spraviti v zadrego kandidata centra in desnice

MARKO MARINCIC

Volilna kampanja za občinske volitve se uradno pravzaprav se ni niti začela in že se vprašanje gradnje financarske sole na goriskem letališču na pojavlja kot ena ključnih dilem, ob kateri naj bi se kresala mnenja županskih kandidatov. Problem financarske sole-vojašnice je takoj izpostavil inž. Bruno Crocetti, ki ga tri liste (Progresisti, SSk in Cittadini per l'Isontino), povezano v gibanje transverzalne kandidirajo za župana mesta.

Crocetti v bistvu osvaja stališče, ki ga je doslej zastopala večina v gibanju transverzalne: financarska sola, če naj se že odpre v Gorici, nikakor ne sme uničiti obširne zelenice površine na letališču, temveč je treba v ta namen poiskati lokacijo v eni od opučenih vojašnic v mestu. Pri tem županski kandidat utemeljuje, da je prepričan, da bi odprtje financarske sole prineslo Gorici dosti manjše koristi, kot nekateri trdijo in bi torej za mesto njeno odprtje ne bilo strateskega pomena. Crocetti pa kljub temu sprejema možnost odprtja sole, vendar v eni od obstoječih vojašnic, ker je mnenja, da bi zamenjava vojakov s financarji lahko bilo pozitivno dejanje, ki bi Gorici dokončno odvzelo vlogo in podoba "vojaškega praga" in ji ponudilo možnost, da postane baricenter mirovnih in koristnih mednarodnih izmenjav.

»Bistvenega pomena pri tem pa je«, poudarja,

»da se zaradi gradnje financarske sole ne zrtvujejo cestne in železniške infrastrukture, univerza in obnova nepremičninskega premoženja ter posegi za varstvo in ovrednotenje okolja, saj so ti ukrepi strateskega pomena za razvoj Gorice in morajo zato imeti absolutno prednost pri uporabi financiranja iz Osimskih sporazumov«. Kandidat Bruno Crocetti se v izjavi tudi obvezuje, da bo odločitev o gradnji financarske sole prepustil občanom na referendumu, če bi se izkazalo, da za financarsko solo ni nobene možne alternativne lokacije razen one na letališču. S tem torej pristaja na zahtevo odbora za varstvo in valorizacijo letališča, ki je svojčas že zbral podpise za razpis referenduma in sedaj čaka na odločitev Dezelnega upravnega sodišča glede priziva odbora treh občinskih garantov o zavrnitvi referenduma.

Prav Crocettijev namig na ti. osimska sredstva predstavlja najbrž ključno vprašanje te volilne kampanje. Za Gorico je namreč iz teh sredstev dodeljenih in do danes neizkoriščenih se okrog 200 milijard lir (del tega denarja je predviden za gradnjo cest, del za investicije, kot sta jez na Soci pri Podgori ali obvoznica pri Standrežu, ki niso več aktualne, cetudi jih se niso izbrisali s seznama načrtov). Gradnja financarske sole bi skoraj goto-

vo "pozrla" ves ta denar in onemogočila druge investicije. Transverzanci predlagajo naj denar gre raje za realizacijo avtoceste od Vileša do meje, ki naj bi se povezala z avtocesto do Razdrtega, za ureditev cestnih vstopov v mesto pri ločnem mostu in na Trzaski ulici, za sanacijo Korna in okolja ob Soci, za obnovo in ureditev mestnega jedra, za razvoj univerzitetnih infrastruktur in druge posege.

Crocettijev poudarek problemu financarske sole ne preseneča. Razen zelenega Fiorellija, ki ima glede tega zelo jasno stališče (financarske sole v Gorici noče, ne na letališču ne nikjer drugje, ker je odpiranje takih struktur v nasprotju s politiko dobrososedskih odnosov in postopnim odpravljanjem meja), lahko to vprašanje spravi v zadrego kandidata centra in desnice. V gibanju Forza Italia, ki se skuša predstaviti kot "novo" v politiki, se namreč mnogi ogrevajo za solo-vojašnico, natanko tako (tudi z istimi argumenti), kot se je se pred nedavnim bivši župan Scarano s svojimi somisljeniki. Prav tako pa utegne ta problem povzročiti nemalo zadrege tudi v sredinskem zavezništvu, kjer je Severna liga že nekajkrat nastopila proti gradnji financarske sole, njen zavodnik Ljudska stranka pa sodi med zagovornike gradnje, tudi na letališču, če ni druge izbire.

GLASBA / V ROMANSU

Drevi koncert jazz tria Motian, Frisell in Lovano

Vsi trije so vrhunski izvajalci

V Romansu tamkajšnja zveza ACLI že celo vrsto let ponuja vsako sezono po nekaj zares izvrstnih glasbenih dogodkov. Aprila letos so priredili izredno zanimiv koncert jazz glasbe s kvartetom, ki so ga sestavljali Surman, Bley, Di Castri in Oxley. Letošnji kratek niz jazz večerov zaključujejo nocoj ob 21. uri v avditoriju Galupin z nastopom slavnega tria Motian, Lovano in Frisell.

Sodelovanje bobnarja Paula Motiana, kitarista Billa Frisella in saksofonista Joe Lovana se je začelo pred približno dvanajstimi leti. Od leta 1984 stalno delujejo v triu, ceprav se, kot številni jazzmani, radi spustijo v sodelovanja z drugimi

glasbeniki in v solo avanture. Glasba tria je zelo pisana in sloni na neobičajnih strukturah, rezultat tega pa je izredno dopadljiva in ziva glasba.

Osebnosti treh glasbenikov so si med sabo precej različne. Trio sloni na električnih atmosferah Frisellove kitare in precej klasičnem jazzom Lovana, nad vsem pa izstopa vloga Motiana, ki je obenem vodja in skladatelj skupine, kar daje triu izredno koherenco in glasbeno ravnotežje. Glasbeniki so nadvse uspešni tudi v solo karieri, Lovano je komaj izdal novo ploščo, referendum revije Musica Jazz je Frisella proglasil za najboljšega glasbenika v letu 1993.

(AW)

OSLAVJE / SHERLOCK HOLMES PUB

California Guitar

Trio kitaristov v četrtek tudi pri Miljotu

Tudi v manjših lokalih lahko poslušamo mednarodno uveljavljene glasbenike. Tako je bilo v nedeljo v Sherlock Holmes pubu na Oslavju, kjer je nastopil California Guitar Trio. Skupino sestavljajo Belgijec Bert Lams, Japonec Hideyo Moriya in Američan Paul Richards. Njihova glasba je nekaj posebnega, saj so v zelo dobrem koncertu predstavili izbor skladb oz. adaptacij, ki gredo od klasike (Bach) do jazza (Sonny Rollins), od rocka (Bon Jovi in Shadows) do sodobnih skladateljev (Arvo Pärt). Vsi trije so sodelovali z Davidom Sylvianom in Robertom Frippom, kar se tudi zazna v brezhibni izvedbi vseh predstavljenih skladb.

California Guitar Trio je v teh dneh na krajši turneji po naši deželi. Nastopili so že v Buttriu, na Oslavju, jutri bodo v Spessi pri Cedadu, v četrtek zvečer pri Miljotu v Devetakah, zadnji koncert pa bo v petek v lokalu BBC v Trstu, kjer bodo v popoldanskih urah tudi gostje znane glasbene sole Scuola 55 v gledališču v ulici Carli. (AW)

NOVICE

Predstavniki združenja Ascom na srečanju s sen. Romolijem

Predstavniki združenja trgovcev Ascom so se pred kratkim srečali s senatorjem Romolijem in ga seznanili s stališči glede splošne gospodarske problematike ter z najbolj nujnimi ukrepi, ki jih bo morala nova vlada uresničiti v podporo gospodarstva na Goriskem. Posebno pozornost so namenili predlogu, da bi bencinske bone raztegnili tudi na druga območja v deželi. Trgovci takemu predlogu nasprotujejo, ker bi kakršnokoli spreminjanje sedanega sistema postavilo pod vprašaj obstoj proste cone. Nadalje so obravnavali tudi vprašanja s področja izgradnje prometnih infrastruktur (cesta st. 56 proti Vidmu in dograditev avtoceste med mejo in Razdrtim), trgovskega centra (ostane naj v mestu), sole za finančne stražnike (Ascom je za gradnjo) itd. Med prednostnimi cilji, ki jih bo morala uresničiti nova vlada, je uresničevanje načrt st. 2 EGS in izvajanje t. Goriske karte, lani decembra podpisanega sporazuma v Rimu. V kratkem se bodo predstavniki Ascoma srečali tudi s senatorjem Bratino in poslancem Lovisonijem.

Vseh udeležencev na pohodu Števerjan - Gonjače je bilo 527

O 15. Spominskem pohodu Števerjan - Gonjače, ki združuje dva partizanska spomenika, smo na kratko že poročali v včerajšnji številki. Medtem pa smo dobili tudi dokončne podatke o udeležbi. Vseh, ki so opravili deset kilometrov dolgo pot, je bilo več petsto, točneje 527. Poleg posameznikov se je prijavilo 11 skupin. Najstarejša udeleženka je bila Nada Brajdot (1915), najstarejši udeleženec Ernest Faganel (1913), najmlajši pa Matija Rozic (1991). Na krajši slovesnosti ob nagrajevanju na Humu sta v imenu organizatorjev spregovorila Jordan Kodermac in Marko Lutman.

Progresisti zbirajo podpise za predložitev kandidatne liste

Lista Progresistov, ki se bo predstavila na občinskih volitvah v Gorici, javlja somisljenikom in občanom, da zbirajo podpise, ki so po novem volilnem zakonu potrebni za predložitev kandidatnih list. Podpise zbirajo v občinskem volilnem uradu vsak dan od 9. do 13. in od 15. do 19. ure (ta urnik velja tudi za vse druge kandidatne liste), poleg tega pa se na sedežu DSL v Ul. Locchi 2 med 18. in 21. uro, v nekdanji soli v Podgori med 18. in 21. uro. Podpisniki morajo imeti pri sebi veljaven osebni dokument. Zbiranje podpisov (potrebujejo jih vsaj 300) nameravajo progresisti zaključiti najkasneje do četrтка, 12. t.m.

Stavka v javnih prevozech

Danes bo stavka uslužbencev javnih prevoznih podjetij predvidoma ohromila javni avtobusni prevoz tudi na Goriskem. V Gorici bo osebe mestnega avtobusnega podjetja stavkalo samo v večernih urah, tako da bodo odpadle vožnje po 19. uri. Pri pokrajinskem avtobusnem podjetju pa bodo stavkali tri ure v dopoldanskem času in sicer od 9. do 12. ure, v istem časovnem pasu pa bodo mirovali medkrajevni avtobusi konzorcija CISP na Trziskem.

VOLITVE / FORZA ITALIA IN ALLEANZA NAZIONALE

Zmerna in skrajna desnica predstavili svoje kandidate

Forza Italia zatočišče za desnico nekdanje KD in zaveznike

Seznam kandidatov za goriski občinski svet se je včeraj podaljšal se za dve od predvidoma skupnih osem list, ki naj bi nastopile na volitvah. Potem ko so v prejšnjih dneh seznam svojih 40 kandidatov predstavili najprej Progresisti in nato Severna liga, sta imena kandidatov predstavili se listi Forza Italia in Alleanza nazionale. Obe podpirata kandidata Gaetana Valentija za župansko mesto.

Kandidati Forza Italia so: Giovanni Annatelli, Renato Azzalini, Mauro Battista, Franco Bellini, Mauro Bordin, Lino Brezza, Itala Franca Barchetta, Annamaria Bensa, Elisabetta Brazzale, Giovanni (Vanni) Busolini, Rita De Marco Di

Cristo, Maurizio Di Martino, Renata Donati Fedele, Maria Maddalena Francioso Glessi, Diego Falzari, Sergio Fornasir, Antonella Gallarotti, Cataldo (Mario) Giglio, Franca Genero Comel, Giovanni Glessi, Gianluca Interbartolo, Paolo Jordan, Liliana Kodermac Zanutto, Giovanni Morassi, Paolo Mulitsch, Maria Grazia Mollica Previti, Alberto Nenchia, Carlo Paci, Umberto Parisi, Giovanna Paolini Fabrisin, Claudio Polverino, Stefano Pancieri, Anna (Laura) Russian, Culot, Rinaldo Roldo, Renzo Salustri, Bruna Scarbolo Reni, Enrico Schmucker, Paolo Stanic, Miriam Vidi Voncini, Enrico Zanetti. Po tri predstavnike imajo v li-

sti katoliški center CCD (Bellini, Bordin, Glessi) in goriski paktisti (Brezza, Paci, Parisi), nasploh pa je v listi precej bivših liberalcev in socialdemokratov. Forza Italia se torej v Gorici predstavlja kot izraz italijanskega nacionalnega bloka, ki se je nekoč istovetil v desnici KD in njenih laičnih satelitih.

Kandidati Alleanza nazionale so: Stefano Albanese, Roberto Altieri, Aldo Baiocchi, Tullio Bressan, Paolo Buiat, Rosa Cacioppo vd. Mantini, Luciano Casalatina, Elvira Ceregioli, Luigi Coana, Sergio Cosma, Deborah Cossovel, Marcello Crea, Lorena Cuberli, Giovanni De Angeli, Antonia Dellavalle, Francesco Del Sordi,

Luigi Esposito, Demetrio Fait Dalla Nese, Stelio Fiore, Filippo Formentini, Giuliano Franzoni, Francesco Germinario, Marinella Lupieri Cavazza, Luigina Malena, Dario Marangotto, Marisa Martino Borgia, Giorgio Medessi, Olga Milani, Giorgio Noselli, Teresina Pitton, Narciso Randò, Barbara Rosarelli, Alfredo Samotti, Mercedes Scopazzi vd. Riavez, Marco Serra, M. Luisa Tommasini Ginaldi, Giuliano Tuntar, Albina Visintin, Lionella Martella Zanolla, Claudio Zorzut. Kljub novemu imenu se lista močno istoveti z neofasistično MSI in uvršča med drugimi tudi zagrozenega skrajnega desničarja Sergia Cosmo.

APT / PREDSEDNIK ROSSETO POJASNJUJE

Zbiramo podatke, da izmerimo dejanski utrip tega javnega podjetja

Odnosi med uslužbenci in vodstvom pokrajinskega prevoznega podjetja (APT) so se v zadnjem času zaostri. Sindikalni predstavniki so se odpovali nadurnemu delu, ne izključujejo pa možnosti zaostritve sindikalnega boja. Razlog protesta je, kakor je razumeti iz stališč, ki so jih sindikalne organizacije posredovale tisku, v avtoritativnem načinu upravljanja podjetja, na podlagi delovnih nalogov in brez predhodnega posveto-

vanja. Delavci opozarjajo tudi, da so doslej za reševanje težavnega finančnega stanja podjetja žrtvovali že veliko. Zahtevajo tudi odpravo zamrznitve nadomeščanja upokojenih uslužbencev. Toliko bolj, ker je podjetje pred

časom prevzelo upravljanje tudi nekaterih avtobusnih prog, na katerih so doslej vozili avtobusi medobčinskega konzorcija iz Trzica. Pritožujejo se nadalje nad (ne)izvajanjem določila o nagrajevanju, kar je bilo dogovorjeno v lanskem letu. Na očitke in pritožbe, ki naj bi bili v osnovi spora, je včeraj na srečanju z novinarji odgovoril predsednik upravne komisije dr. Gilberto Rosseto. Dejal je, da so bili odnosi s sindikalnimi predstavniki doslej korektni in da si uprava pač prizadeva, kljub objektivnim težavam, da bi imela jasno sliko o utripu podjetja. Zato se je lotila sistematskega zbiranja podatkov (podatki so bili sicer na razpolago tudi

prej, vendar so ostali neuporabljeni) na podlagi katerih bo mogoče izdelati točno sliko stanja. Analiza je potrebna tudi da se zadosti zakonskim in drugim predpisom o omejevanju javnih izdatkov.

Zgleda, da je glavno jabolko spora prav glede izpolnjevanja posebej pripravljenih kartončkov, ki služijo za analizo podatkov. Slisali smo tudi oceno, da je zaostritev odnosa med upravo podjetja APT in sindikalnimi predstavniki razumeti predvsem v okviru predvolilne kampanje.

Srečanja z novinarji sta se udeležila tudi predsednica pokrajinske uprave Monica Marcolini in odbornik za prevoze Cesare Oblach.

Simpozij o razvoju slovenskega jezika

NOVA GORICA - Od jutri do sobote bodo potekali Skrabčevi dnevi, sestavljal jih bo dvodnevni simpozij, ki bo skusal odgovoriti na vprašanje, koliksen je bil Skrabčev prispevek k razvoju slovenskega jezika. Na simpoziju bo sodelovalo 22 znanstvenikov iz petih univerz (ljubljske, mariborske, tržaške, videmske in univerze v Katowicah na Poljskem). Potekal bo v novem obrtniskem domu pod strokovnim vodstvom prof. dr. Jozeta Toporišiča.

Skrabčevi dnevi so se začeli že januarja letos, 7. januarja, na dan, ko se je v Hrovaci pri Ribnici rodil Stanislav Skrabec, se je odvijal verski del Skrabčevih dnevo. Od takrat do danes so pripravili razstavo o življenju in delu znamenitega jezikoslovca, obnovili prvo slovensko slovnico (Adam Bohorič: Zimske urice), enega od desetih se ohranjenih izvodov iz leta 1584, ki ga hranijo v samostanski knjižnici. Obnovili so tudi spominsko ploščo patra Stanislava Skrabca, ki jo je na procelje kostanjeviškega samostana vzdal Klub goriskih studentov. V okviru programa Skrabčevih dnevo sodi tudi koncert Zenskega visarskega kvinteta iz Ukeve v Kanalski dolini in prispevek Filatelističnega društva dr. Franc Marušić iz Nove Gorice, ki je ob 150-letnici rojstva Stanislava Skrabca prispeval priložnostno kuverto z žigom in štiri priložnostne znamke. **Vojko Cuder**

NOVA GORICA

Obiščite Novo Gorico v maju

»Obiščite Novo Gorico v maju« je geslo, ki mu Novogoričani želijo letos dati cim polnejšo vsebino. V soboto so z mednarodnim turnirjem odprli novo balinarsko dvorano, sredi tedna se bodo zacele prireditve Skrabčevi dnevi, konec tedna bodo predali v uporabo nove atletske naprave na prenovljenem stadionu v sportnem parku, 19. maja bodo odprli novo gledališče, konec maja bo Nova Gorica pričakala kolesarje Gira d'Italia, gradijo bazen in mestno kopalnico...

Tokrat bomo govorili o balinarjih, ki so svojo dvorano odprli z mednarodno prireditvijo Drugi četverboj narodov v balinanju. Uradno so jo odprli v soboto, 7. maja,

Slovesna otvoritev dvorane za balinarje z godbo in mažoretkami (Foto: V. C.)

nastopale pa so štiri najboljše balinarske reprezentance na svetu (Italija, Francija, Hrvaška in Slovenija). Novo dvorano s štirimi baliniscami in tribunami za najmanj 300 gledalcev, so zgradili s pomočjo novogoriške občine in številnih sponzorjev (med njimi Hit, zavarovalnice, PTT in drugi). Gre za eno najsodobnejših pri nas, nadvse primerna pa je tudi za velika

tekmovalja. V Sloveniji so novogoriški podobne le tri dvorane. Z balinanjem se v Sloveniji redno ukvarja približno 8 tisoč ljudi, ki so organizirani v 218 balinarskih klubih in osmih območnih zvezah. Jože Rebec, predsednik BZS, pravi, da se ne zgodi vsak dan, da bi odprli tak sportni objekt, se posebej balinarski. Najbolj zaslužna za gradnjo sta predsednik območne bali-

narske zveze Jordan Cebron in njen član ter bivši predsednik Miha Slovenec. Z novo balinarsko dvorano želijo med balinarje privabiti zlasti mlade, ker je namenjena prav njim, da »ne bodo po nepotrebnem tratili prostega časa,« pravijo balinarji. Nova pridobitev ne bo namenjena samo balinarjem, ampak tudi drugim sportnikom, predvsem smučarjem. (V. C.)

BOVEC / VISOKOGORSKO SMUČIŠČE

Smučarske sezone je konec, zdaj so na vrsti popravila

Letošnja sezona kaninskih žičnic se je iztekla. Uradno se je smučarska sezona, ki se je začela 18. decembra lani, končala v nedeljo. Letos je nase najvišje gorsko smučišče, ki leži nad 2200 metri, obiskalo približno 50 tisoč gostov, kar je enajst tisoč več kot lansko sezono. Se vedno pa ni preseženo rekordno število smučarjev, ki so ga bovski žičničarji dosegli leta 1990.

Zdaj je snega sicer se približno 80 centimetrov in bi se na njem dalo smučati še kakšen dan, a žičničarje priganjajo druga dela. Pregledati bodo morali vse

žičniške naprave - od »glavne« krožne kabinske žičnice do vseh smučarskih naprav na Kaninu. Premazati bodo morali nosilne in vlečne vrvi, obnoviti potniške kabine in sedeže ter postoriti se to in ono. Kaninske žičnice sodijo v »prvo ero« slovenskih žičnic, zato je treba temeljito pregledati in zamenjati vse, kar bi lahko ogrozilo varnost smučarjev.

Ko bodo žičnice obnovili in bo sneg skopnel, se bodo lotili siritve smučic ob trisedeznici med postajo C in Srip. Z deli so začeli že lani, a so ostala nedokončana. (V. C.)

KOPER / OBISKI

Dvajset let prijateljstva med Koprom in Ferraro

Koprski atletski klub je ob tej priložnosti organiziral štafeto prijateljstva

Minulo soboto in nedeljo je bila na obisku v italijanskem mestu Ferrara delegacija koprskih občin, ki sta jo vodila župan Aurelio Juri in predsednik občinskega izvršnega sveta Boris Gorup. Sodelovanje med občinama Ferrara in Koper je dolgo zgodovino - ravno v soboto je minilo dvajset let, odkar sta tedanja župana Radames Costi in Miro Kocjan v Ferrari podpisala listino o prijateljstvu in sodelovanju.

Na slovesnosti v ferrarški občinski palači so Koprčanom, zaslužnim za vzpostavitev in razvijanje prijateljstva med mestoma, podelili posebna priznanja občine Ferrara. V priložnostnem govoru je Radames Costi ostro obsodil razmišljanja nove desne večine v Italiji o reviziji osimskih sporazumov in spreminjanju me-

ja. »Meje je treba presega- ti, ne pa prestavljati,« je poudaril Costa. Podobne misli sta izrekla tudi sedanjí župan Ferrare Roberto Soffritti in koprski župan Aurelio Juri, ki je med drugim izjavil: »S podpisom listine o prijateljstvu naših mest je bil vzpostavljen duh Osima

ze dolga lega pred tem, ko se je Osimo dejansko zgodil...«

Koprski atletski klub je ob tej priložnosti organiziral štafeto prijateljstva. Na 280 kilometrov dolgi poti od Kopra do Ferrare se je v štafeti izmenjalo 12 članov kluba, ki so se jim med tekom po Italiji pridružili tudi italijanski tekaci. Koprski atleti so v nedeljo sodelovali tudi na tradicionalnem teku po 10-kilometrskem mestnem obzidju, ki obkroža Ferraro. Med blizu tisoč udeleženci se je pet Koprčanov uvrstilo med prvo dvajseterico, Bostjan Ker-

ma pa je celo zmagal v mladinski konkurenci.

Na osrednjem mestnem trgu se je Ferrarčanom predstavila koprška lutkovna skupina Papilu, v mestni dvorani pa je nastopila glasbena skupina Istrski muzikanti.

Konec tedna, ko bodo v Kopru praznovali občinski praznik, bodo Ferrarčani vrnili obisk. V njihovi delegaciji bo tudi večja skupina gospodarstvenikov, ki se bodo s predstavnikoma koprškega gospodarstva v petek pogovarjali o možnostih za sodelovanje.

Boris Vuk

NOVICE Z OBALE

Na obisku pri italijanski manjšini

KOPER - Ob koncu prejšnjega tedna je bila na obisku pri tukajšnji skupnosti Italijanov 30-članska delegacija združenja Alpe Adria Alternativa. Civilno združenje, ki ima sedež na Dunaju, si prizadeva za medsebojno spoznavanje in izboljšanje odnosov med ljudmi, ki živijo na področju regije Alpe - Jadran. Predstavniki Skupnosti Italijanov v Kopru so delegacijo seznanili z organizirano italijansko manjšino v Sloveniji in na Hrvaškem. Združenje AAA namerava organizirati podobno obisk tudi pri slovenski manjšini v Trstu.

O upravljanju gospodarstva

KOPER - Včeraj je bil na sedežu Obalne skupnosti sestanek predstavnikov tukajšnjih ustanov in podjetij, katerih dejavnost je povezana z morjem in predstavnikov SAZU ter ljubljanskega Mednarodnega centra za upravljanje podjetij v družbeni lasti. Pogovarjali so se o posebnem mednarodnem projektu z naslovom Integralno upravljanje obalnega gospodarstva v Sredozemlju, ki ga pripravlja mednarodni center. Izdelava projekta je v zaključni fazi, predstavljen pa bo 3. junija - svetovnem dnevu okolja.

Tudi Rusi bodo postali turisti

PORTOROŽ - Te dni je bilo tukaj na obisku stina najst predstavnikov turističnih agencij iz Rusije. Pripeljalo jih je podjetje Kompas Holidays, ki je ocenilo, da tudi Rusija predstavlja obetavno turistično trzišče. Sčasoma je bila tu na študijskem obisku tudi skupina devetih turističnih novinarjev, ki jo je poslala mednarodna skupnost turistične ceste Nürnberg - Phyrn - Adria. Med obiskom Maribora, Ljubljane, Postojne in Obale so novinarji oblikovali geslo »Slovenija - mala dežela z velikim srcem«; očitno jim je bilo pri nas vsec.

Novice zbral Boris Vuk

NOVA GORICA / VAROVANJE OKOLJA

Ugodno poročilo sanitarne inšpekcije

Izpusti lesnega prahu v mejah dopustnega

Štirje največji onesnaževalci zraka na severnem Primorskem so se dolgo pod lupo sanitarnega inšpektorja pri medobčinskem inšpektoratu. Vsi štirje (Meblo, Salonit Anhovo, Solkanska industrija apna in Goriske opekarne - obrat Renče) so doma v novogoriški občini. V okolju, kjer delujejo, so se nekajkrat sprožili ostre odzive občanov, ki pri svojih uradnih predstavnikih zahtevajo tudi najbolj odločne ukrepe - zaprtje tovarn.

Tovarna pohistva Meblo onesnažuje zrak nad območjem Nove Gorice, Solkan in Kromberk pa z lesnim prahom in formaldehidom, ki ga uporablja kot lepilo v proizvodnji ivernih plošč. Glede drugega je bila uspešno izpeljana sanacija v letu 1993. Se vedno pa je tovarna onesnaževala okolico s prevelikim izpuščanjem lesnega prahu. Lanske meritve so pokazale, da se ta ne zmanjšuje, kljub nenehnim opozorilom sanitarne inšpekcije v medobčinskem inšpektoratu. Zaradi ne-

prevladajočega obnašanja vodstva tovarne, je bilo to vprašanje večkrat na dnevnem redu občinske skupščine. Ta je izglasovala sklep, da bodo v primeru, da do 31. decembra 1993 Meblo ne bo nehal z zastružnim izpuščanjem oziroma enostavno zaprli. Takšno odločbo je Meblo izdal tudi sanitarni inšpektor dr. med. Marko Vudrag. Meblo oziroma novo podjetje - Tovarna ivernih plošč se je nad odločbo pritožil, drugostopenjski organ pa je pritožbo kot neutemeljeno zavrnil.

Vojko Cuder

POSTOJNA / KMETIJSTVO

Veliko živinorejcev opušča kmetije

Na kraško-hribovskem območju se je pridelava mleka zmanjšala

Strategija kmetijstva, ki jo je sprejel državni zbor, se ne uresničuje dosledno. To velja zlasti za kraško-hribovsko območje, kjer živinorejci zaradi nespodbudnih pogojev opuščajo pridelavo mleka in mesa ter si delo in zaslužek iščejo drugje, je povedal direktor postojnske kmetijsko-gozdarske zadruga Alojz Penko.

Kot dokaz je Penko navedel podatke o pridelavi mleka v letošnjem prvem trimesečju. V primerjavi z enakim obdobjem lani se je namreč pridelava mleka v kraško-hribovskem območju, kamor sodi pretežni del postojnske občine, zmanjšala od 5 do 13 odstotkov, medtem ko se je na območju celotne Slovenije povečala za 8 odstotkov. Povečala se je žal le pridelava mleka na njivskih površinah, torej zlasti v severovzhod-

dnem delu države, kjer bi morali namesto živinorejcev razvijati predvsem poljedelstvo. Na tem območju se je pridelava mleka v prvih treh mesecih letos povečala tudi do 19 odstotkov. Podobno sliko kažejo tudi podatki o odkupu mleka, ki se je na primer v ljutomerski mlekar- ni povečal za 19 odstotkov, medtem ko se je v mlekar- nah na kraško-hribovskem območju odkup mleka zmanjšal tudi za 12 odstotkov. Ker na tem območju ni veliko drugih možnosti, vedno več kmetov zapira vrata svojih kmetij, med njimi tudi tisti, ki so komaj pred nekaj leti postavili nove, večje hleve. Po mnenju Penke je vzrok za to neustrezen odnos države do tega območja, ki zaradi težjih pridelovalnih pogojev potrebuje večjo pomoč, kot pa jo trenutno dobiva. (M. G.)

FESTIVAL SLOVENSKE POPEVKE / TOKRAT V ZGONIKU

V soboto še ena ponovitev

Kot smo že poročali, sta se z lepim uspehom zaključili sobotna in nedeljska prireditve tretjega Festivala slovenske popevke v Trstu, ki sta bili v Kulturnem domu (foto KRO-MA). Tretji večer bo na programu v soboto ob 20.30 v Sportnem centru v Zgoniku.

Toliko je bilo nagajencev, toliko utemeljitev in ob tem se toliko imen sodelujočih, da nismo v ponedeljkovem zapisu zapisali imena treh pevcev, in sicer Borisa Kosute, Walterja Beta in Davida Vidalija, ki jim je ziri-ja za lepo izgovorjavo (sestavljali so jo igrali ki Sardočeva, Blagovičeva in prof. Faganel) dodelila posebna priznanja.

Naj navedemo tudi imena vseh pevcev, ki so na Festivalu nastopili, in sicer po vrsti, kot so zapisani v brošuri, ki jo je barkovljansko društvo za to priložnost pripravilo: Walter Bet, Boris Kobal, Robert Vidali, Kristina Besednjak, Fulvio Jurincic, Marinka Počkaj, Danjel Malalan, David Vidali, Marta Fabris, Tullio Mozina, Boris Kosuta, Mario Simic in Edith Kocjan ter vokalni kvartet, ki so sestavljale: Alenka Hrovatin, Katja Granier, Manuela Bratos in Rosanna Pagliaga.

Pesmi, ki so jim obiskovalci prisluhnili, pa so bile: Shujševalna, Zerjavica ljubezni, Samotna vas, Sestica bus, Sanjava noč, Ljubezen je pot do mojega srca, Zadnja roza, Bus-blues, Suha, Luna ni sama, Spomin na mladost, Megla v zalivu, Pripoved, Ponocnjak, Tam, kjer bori sumijo in Ne sramuj se svoje krvi.

Avtorji popevk in besedil pa so: Evald Crevatin, Miran Kosuta, Tullio Mozina, Niko Tul, Aleksij Jercog, Dušan Kovac, Silva Percic, Fulvio Jurincic, Aljoša Saksida, Viljem Gergolet, Fabrizio Polojac, Mitja Pernarcic, Atilij Kralj, Aleksander Furlan, Marino Besednjak, Henrik Gruden, Silvan Krizmančič in Oskar Kjuder.

Svoje mnenje so podale kar tri strokovne ziri-je: ziri-ja za glasbo, ziri-ja za besedilo in ziri-ja za lepo izgovorjavo, medtem ko je s svojimi glasovi nagradilo tri popevke tudi občinstvo.

Na prvem večeru smo med občinstvom zasledili Stanka Birso, enega glavnih organizatorjev prvih dveh festivalov, ki je dal pobudo tudi za tretji festival, ker je mnenja, da mora kulturna dejavnost Slovencev v Italiji zajeti tudi lahko glasbo. S potekom tokratnega festivala je bil zelo zadovoljen.

Miranda Caharija, ki je tokrat prireditev skupno z Livijem Valencicem -napovedovala, je bila pevka na prvih dveh festivalih. Na prvem je bila tudi zmagovalka s popevkama »Ko si kupim 500-C« in »Burja«. Tokratne popevke so ji bile zelo všeč, kot je bil festival všeč tudi Odinei Zupin, ki je na drugem festivalu leta 1964 zmaga- la s popevko »Domovina«. Med poslušalci je bila tudi Marjuca Offizia, tudi udeleženka na prvih festivalih.

Mnenje vseh je bilo, da morajo tovrstne prireditve postati tradicija in ne sme se zgoditi, da bi morali čakati na prihodnji festival kar celih 30 let. Prav bi tudi bilo, da bi se barkovljanskemu pridružila še druga društva, saj terja takšna pobuda zelo veliko truda in dela ter sredstev.

In ce je festival tako lepo uspel imajo nemajhno zaslugo tudi orkestrasi in dirigent prof. Aleksander Vodopivec, ki je poskrbel za aranžmaje. Pa naj omenimo lepo sceno Petra Furlana, ki ponazarja jadrnice in morje. Zeleli bi se pripomniti, da sta avtorja pesmi »Spomin na mladost« Aleksander Furlan in Marino Besednjak.

Neva Lukes

UMETNIŠKA OBRT / RAZSTAVA V OKVIRU DOLINSKE MAJENCE

Kakovosten pregled obrtniških izdelkov

Na ogled je še danes v cerkvi sv. Martina

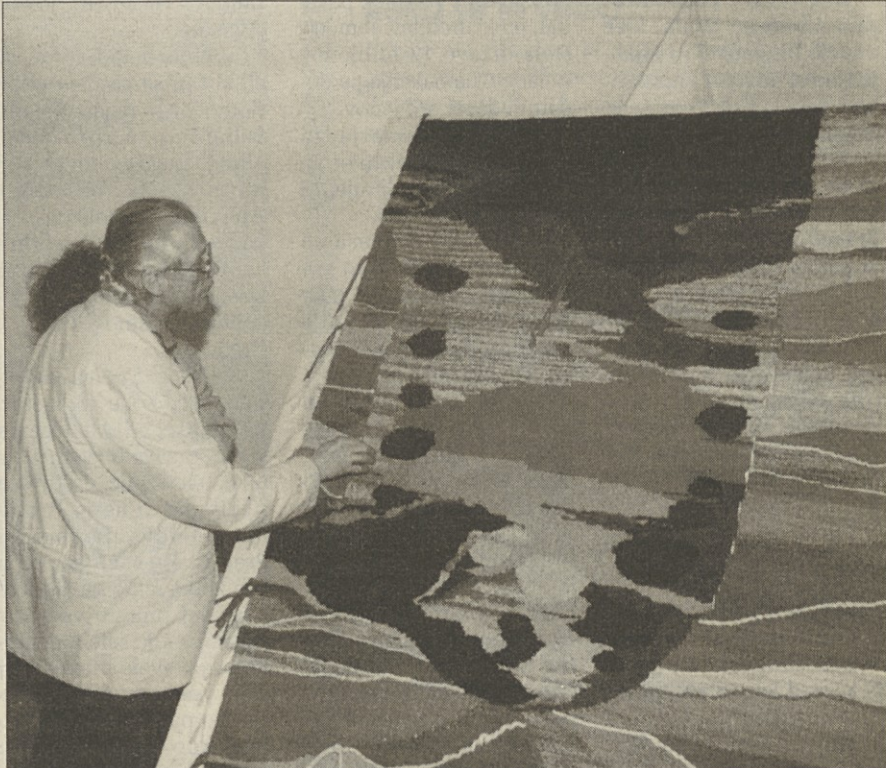
JASNA MERKU

Se danes bo v sklopu dolinske Majence na ogled razstava umetniške obrti v lepi notranjstini cerkvice sv. Martina. Slovensko deželno gospodarsko združenje je že vrsto let pobudnik razstave in si s tem prizadeva ovrednotiti bogat in raznolik izbor obrtniških izdelkov, ki jih zna spretna ustvarjalna roka spojiti s krajevno tradicijo in jim vdihniti se lasten umetniški pečat, s katerim zadobijo uporabni predmeti poseben čar in estetsko priku-pen videz.

Ob krajevnem kulturnem društvu Valentin Vodnik je pri postavitvi razstave sodelovalo Društvo zamejskih likovnikov, ki je po nacrtu arhitekta Miloša Jugovića prispevalo k večji ubranosti med razstavljenimi skupinami izdelkov in prostorom. Trikotni in pravokotni leseni panoji večjeje formata se po skupinah stikajo in optično razmejujejo razstavni prostor posameznih obrtnikov. Neenakomerna razporeditev vodi ob panojih na ogled razstave.

Z razliko od prejšnjih let, se je tokrat vsak razstavljaec predstavil z omejenim številom izdelkov, pozornost je tokrat usmeril na kakovost in ne na kolicino razstavljenih del.

Takoj pri vhodu sta dve deli Magde Starec Tavcar. Prva večja pisana, ročno tkana preproga z izvirnim motivom v prepletu ton-sko ubranih barvnih prehodov, ki so ob robovih opazni kot pestrejši obar-

vani svitki (foto Krizmančič). Posebno izvirna je trodelna spanska stena (paravento). Magda Starec Tavcar eksperimentalno raziskuje vlaganje različnih materialov v tkane objekte. Kot smo v sten-skih preprogah lahko že srečali pločevino, kamen in plastične materiale, to-krat pa kovinsko ogrodje postane nosilna struktura za umetniški preplet raznobarnih, a umirjenih temnejših prehodov, ki zadobiva preko spretnih in iznajdljivih tkalnih prehodov reliefne razsežnosti.

Pred vhodom zažarijo na lesenem panoju trije večji krožniki iz keramične delavnice Ars Cretaria. Gre za unikate, ki jih Gabrijela Osibich ročno krasí. Stilizirane cvetove s

kraskih tal z občutkom in lahkiimi barvnimi potezami preplete na za spoznanje obarvano keramično podlago. Barve so bleščeče, a umirjene, oblike harmonično vpletene v posamezne krožne, ovalne ali mnogokotne krožnike. Posebej visita se krožnika z motivom ptic, ki so umetnici pri srcu. Elegantna pava razpenjata svoja bogato okrašena krila in ustvarjata pravljico atmosfero.

Mogočna kamnita maska Pavla Hrovatina kraljuje na desnem panoju, opazuje gledalca in mu razkriva pripoved preko različno obdelanih kamnitih površin, od bolj hrapave vse do zglajene; geometrijska stilizacija zgosti v sebi vsak občutek, ki se ob ustvarjanju poraja. Pod-

bno občutimo tudi podobno ribe kot razmislek o rod-nih tleh, o kamnu, ki nam s svojo govorico oplaja miselni svet. V dopolnilo so se manjši uporabni predmeti okrasnega značaja, kot je obdelan nakit iz različnih vrst kamna, ali oblikovno zahtevenjši pepelniki s kamnitiimi intarzijami.

Ob altarju levo Lesnina Bor oplaja s svojimi lesenimi izdelki krasko kulturno izročilo. Kmečkemu pohistvu s kraskimi motivi se pridružuje vrsta izvirnih lesenih ikon, ki se navezujejo na ljudsko tradicijo. Kiparske stvaritve nastopajo samostojno, kot sad osebne umetniške rasti Bogomile Doljak: vitke oblike se dinamično dvigujejo, nakazujejo cloveku pot duhovne rasti, ki ga iz zemeljske materialnosti povzpenejo v svet abstrakcije. Gladko obdelane površine dodatno ovrednotijo oblike posameznih skulptur.

Desno ob altarju predstavlja Draguljarna Malalan prstane iz zlata in draguljev dveh zlatarjev in oblikovalcev Paula Kralja in Petra Malalana.

Oblike so elegantne in bistvene, navezujejo se obenem na tradicijo in klasično estetska merila. Strokovna priprava, izkustvo in domiselnost se pri nacrtovanju spojuje, posamezne oblike s svojim leskom ovrednotijo blesek draguljev.

Na sredi tik pod altarjem se dviguje večja kamnita skulptura, ki jo je izklesal Roberto Soave. Kipar deluje v skupini Kontovel 72 in se izpopolnjuje na privatni antropozofski soli Rudolfa Steinera v Benetkah. Predstavil se je že na številnih skupinskih razstavah, pred nedavnim tudi s samostojno v Repnici. Skulptura se dinamično vključuje v prostor s svojo vidno, obdelano površino in nevidno protioblako, s katero se naravnost ustvari pretok med umetnino in gledalcem.

MALO OSTRŽKA JE V VSAKEM IZMED NAS / POBUDA TRŽAŠKE ZADRUGE BONAWENTURA

Ennio Marchetto in čarovnije iz lepenke ter druge prireditve iz Ostržkovskega sveta

V gledališču Miela se z dokajšnjim uspehom nadaljuje niz »Pinocchio siamo noi«

Ostržku posvečen niz prireditev »Pinocchio siamo noi« v tržaskem gledališču Miela, ki se je začel z otvoritvijo likovne razstave, je v soboto s predstavo Ennia Marchetta »Carta Diva« doživel pravi množični uspeh z občinstvom, ki je do zadnjega kotička napolnilo dvorano, na koncu pa je z navdušenim ploskanjem nastopajočega sploh ni hotelo spustiti z odra.

Marchettova predstava sloni pravzaprav na izredno preprosti, a morda prav zato nadvse učinkoviti zamisli. Se morda spominjate igrice iz naše manj premožne preteklosti, ko so deklice izrezovale figurice iz lepenke in jih nato »oblačile« v številne lepe oblekice, prav tako iz lepenke? No, isto počne Ennio Marchetto, le da je sam osnovna figurica, na katero prilepi kostume, ki so naslikani na lepenko. Na glavo pripne se privesko, iz lepenke seveda, in pred našimi očmi zazivijo resnične in domisljiske zvezde iz sedanjosti in preteklosti. Z dopolnjeno obrazno mimiko in natancnimi, le rahlo pretiranimi gibi, ob primerni glasbeni spremljavi ustvari komično karikaturo osebnosti in oseb, ki so nam vsem pri srcu: najprej Ostržka, seveda, nato seksi Marilyn Monroe (na sliki), ki poje Bye, Bye, Baby, Disneyjevo Sneguljčico, Eltona Johna s številnimi naci-niki, spakujoco se Mono Lizo, ki z okvirjem vred plese rock, in se več kot stideset takih likov. Zlasti presenetljive so metamorfoze: Diana Ross obrne kostum iz lepenke in postane Michael Jackson, dostojanstvena

kraljica Elizabeta si nadene crne brke in strlece zobe ter postane Freddie Mercury. Skot z dudami se spre-meni v Carmen Miranda in na koncu poje banano z visokega pokrivala, Milonova Venera brez rok pleše sirtaki, med plesom ji zrasteta roki in postane postavni Grk v noši z belim krilcem. Spremembe se vrstijo v izredno hitrem ritmu, gledalec pa je postavljen v brezčasovno dimenzijo, v kateri se fantazije iz otrostva spreminjajo v resničnost.

V nedeljo zvečer je v gledališču Miela nastopila trzaska skupina Marionette & Co. s predstavo »Una carta raccontata« (Pripovedovan papir), ki bi jo lahko opisali z podnaslovom: Vse, kar ste si želeli kot otroci početi s papirjem, a vam niso dovolili (ker potem ostane preveč smeti). Skupina je pod vodstvom nemške animatorke Christine Merz združila sugestije iz Ostržkovih dogodivščin z domisljicami, ki jih omogoča papir vseh dimenzij, iz katerega lahko režemo figurice, ga pregibamo kot rjuho, se v njem valjamo, s trganjem, meckanjem in selestenjem ustvarjamo ritmično poudarjeno glasbeno spremljavo in se marsikaj drugega. Skupini je treba priznati pozrtvovalnost in domiselnost, ki ji morda le drobci manjka do zares učinkovite predstave. Niz se bo zaključil v torek, 17. maja, s koncertom Aleksandra Rojca, ki bo med drugim izvedel skladbo Renza Bossija iz leta 1922 z naslovom »Pinocchio - Avventure burlesche«. (bov)

ALBANIJA / IZSELJEVANJE

Kjer so rasle oljke in limone, je ostala ruša

Mladi so odšli v Grčijo, doma so ostali starci in neobdelana polja

LUKOVE - Jugozahodna albanska obala, kjer rastejo limonovci in oljke, je skoraj povsem zapuščen - večina vaščanov se je izselila v sosednjo Grčijo. Kak ducat kamnitih vasi, ki se razprostirajo vzdolž 150 kilometrov dolge obale med Vloro in Sarando, je pravo nasprotje zeleni pokrajini, obdani z zarasnim hribovjem. Vasi so med leti 1970 in 1980 gradili brigadirji. V zadnjih treh letih, po padcu komunizma, so se začele vasi bliskovito prazniti. Na tisoče ljudi je odslo v južne, bolj razvite kraje.

»Srce me boli, ko gledam drevesa, ki so nekoč tako bogato obrodila. Vse terase so v razpadajočem stanju,« je dejal Qendro Vlashi, krajinski arhitekt, ki je pred leti naredil načrt za to območje.

»Zdaj Albanci kupujejo grške pomaranče. Res, prava neumnost,« je potarnal. Ob obali med Borshijem in Lukovo je nekoč raslo kakih 57.000 oljk in 54.000 limonovcev, zdaj jih je le še slaba četrtnina. 55-letni

brezposelni Vlashi je povedal, da je ureditev območja stala državo 12 milijonov dolarjev, namakanje pa dodatnih devet milijonov.

»Zdaj ni denarja za vzdrževanje - nimata ga ne država in ne ljudje, ki tam živijo.

»Nekatera drevesa so brez sadežev; ljudje so vse pokradli. Vsekakor je tako bolje, kot pa da bi sadje zgnilo na drevesih,« je izjavil. Trgatve letos ni bilo.

Majhne kamnite hiše so zapuščene in izropane. »Hiša, v kateri ne gori ogenj, se bo podrla,« pravi nek albanski pregovor.

V vaseh živijo le otroci in ostareli. Mlajši prihajajo le na obisk, kajti večina jih živi v Grčiji. Vaščani so le redko mlajši od 40 let. Starke so oblečene v crno, moški kartajo, v skraj praznih gostilnah razpravljajo o politiki.

»Nihče noče ostati v vasi - raje gredo v Grčijo, kjer je zaslužek precej boljši. Hiše so v zelo slabem stanju, ker jih nihče ne obnavlja,« je povedal Vlashi. Njegovih pet otrok, starih

med 19 in 28 let, živi v Atenah.

»Otroci bi radi nekaj zaslужili in se kasneje vrnili domov,« je dejal 65-letni Selim Husi in trpko dodal: »Pred drugo svetovno vojno so Albanci odhajali v Ameriko; kar polovica Albancev ima tam sorodnike. Današnja generacija se izseljuje v Grčijo.« Vsi trije Husijevi sinovi delajo v Grčiji.

Starejši, ki ostajajo v vaseh, živijo bolje kot nekoč. Za razliko od Albancev s severa države imajo hladilnike, televizorje, električne stedilnike in nekaj strojev za obdelovanje zemlje. Pred dvema letoma so o tem lahko samo sanjali.

»Zdaj imamo vse, kar smo si nekoč želeli, pogrešamo pa svoje otroke. Kaj naj z vsemi temi pripomočki, ko pa jih kmalu ne bo imel kdo uporabljati,« je potožila neka ženica. »Bolje bi bilo, če bi se vrnili otroci,« je dodala.

Uradnih podatkov o tem, koliko ljudi se je izselilo v Grčijo, ni moč dobiti. Veliko jih je odslo ile-

galno. Ljudje pravijo, da se je s tega območja izselila vsaj polovica prebivalcev.

Ceprav se tujci zanimajo za naložbe, jih le malo pride na jug. Turizem se ne more razvijati, ker vprašanje zemljiškega lastništva se ni rešeno. Pred leti je bilo v državni lasti, prej v zasebni, zato je potrebno razsoditi, kdo je pravzaprav lastnik. Na drugih območjih so kmetje svoja posestva označevali, tu pa vlada prava zmeda, saj ni nobenih mejnikov.

Ceprav bo prihodnost morda svetla, se ljudje počutijo zapuščeni.

»Moja hčerka živi v Grčiji in je pozabila name. Pomagajo mi sosedje, včasih pa beracim,« je povedala neka ostarela vaščanka.

Llazar Semini / Reuter

Mnogi Albanci nimajo niti toliko, da bi si pridelali vsaj osnovno hrano (Foto: Srđan Živulović)

O BOROŽENA VARNOST KUVAJTA

Tesno vojaško sodelovanje ZDA in mrzlično nakupovanje orožja

WILLIAM MACLEAN / REUTER

Ameriski marinci se te dni pod budnim nadzorom lesketajočih se daljnogledov po puscavi podijo za namislenim sovražnikom. Njihovi nadrejeni si na bližnjem gricu pod vročim soncem zapisujejo pripombe o preskusu bojnih veščin vojakov, ki so leta 1991 pregnali iraske cete iz Kuvajta. Medtem kuvajtski tanki in ameriška letala streljajo v različne cilje. Tri leta po zalivski vojni se kuvajtske oborožene sile vse tesneje povezujejo z ZDA, svojo najpomembnejšo nearabsko zaveznico.

Cilj povezovanja so priprave na morebitno agresijo v prihodnosti: razmeroma skromna kuvajtska vojska bo lahko le s sodelovanjem svoje krusne ameriške zaveznice obranila državo pred morebitnimi ponovnimi napadi.

»Uspeh skupnih vaj merimo po prijateljstvih, ki jih lahko sklepamo,« pravi general Michael DeLong, poveljnik prvega ekspedicijskega polka ameriških marincev. »Seveda si vsaka država želi vojaške neodvisnosti, toda poglobitveni namen teh vaj je pripraviti enote na hitro posredovanje in skupen boj s kuvajtskimi vojniki.« Kuvajt se mora pripraviti na boj s sovražnikom, kakršen je bil Irak leta 1990, ki se je na vsem lepem spomnil, da je Kuvajt njegova devetnajsta provinca, je dodal neki drug castnik, ki je želel ostati neimenovan.

Kuvajtski diplomati menijo, da bodo s skupnimi vajami vzpostavili prijateljske vezi in si utrdili samozavest, pri tem pa ne bodo preveč odvisni od »stricka Sama«.

Kuvajt, vznemirjen zaradi se vedno sovražno nastrojenega Iraka, je podpisal obrambno pogodbo z Združenimi državami, Francijo, Rusijo in Veliko Britanijo. Lotil se je tudi nakupovanja orožja, ki pa se je spremenilo v pravcato manijo; ta žepna državi- ca zdaj letno nakupi več orožja na prebivalca kot katerakoli druga država na svetu.

Zdaj se Kuvajtcani ucijo uporabljati patriote, tanke Abrams in oklepna vozila, v katerih delovanje se bo treba nedvomno temeljito poglobiti.

Kakršnokoli vojaško sodelovanje med zalivskimi naftnimi mogotci (Savdsko Arabijo, Omanom in Kuvajtom) ostaja zaenkrat le sen. Kuvajt se zato medtem brez pomislekov naslanja na orjasko moč Zahoda, zlasti na Ameriko.

Združene države Amerike svojih čet sicer niso razporedile na ozemlje Kuvajta, vendar imajo potrebno opremo v Združenih arabskih emiratih oziroma na posebej opremljenih ladjah, vedno pripravljenih na posredovanje. Do konca leta 1994 se bo 44 težkim tankom, 44 oklepnim vozilom in osmim težkim topovom pridružilo se več havbic, tankov, metalcev raket in drugega orožja.

Nekateri imajo sicer pomisleke o tem, ali bo Kuvajt lahko to orožje zares uporabljal in izkoristil. Zaradi prevelikih kulturnih razlik in premajhne izkušnosti, menijo, jim bo moral vedno pomagati ameriški strokovnjak. Amerika je število svojih svetovalcev v Kuvaj-

tu povečala na 85 strokovnjakov, ki urijo kuvajtske cete. Tudi Velika Britanija je ravnala podobno. Vse nadzira ameriško veleposlanstvo z nekdanjim svetovalcem za vojska vprašanja v Beli hiši Robertom Ivanyjem na celu.

Skupne vaje postajajo cedalje bolj zapletene in zahtevne ter vključujejo vse rodove vojske. Zaveznice budno opazujejo pregledamo skupaj s Kuvajtom. Obilica podatkov nam pomaga razlagati si aktualne dogodke v zalivu,« je dejala Molly Williamson, namestnica sekretarja za Bližnji vzhod in južno Azijo v ameriskem obrambnem ministrstvu. »Naš načrt predvideva, da bodo Kuvajtcani, čeprav bi se sami pred napadom ubranili le z največjimi napor, prevzeli vso odgovornost za samooobrambo, in sicer po svojih najboljših močeh. Zavedati pa se morajo, da se bodo morali prebivalci tako majhne države vedno spopadati z močnejšo vojsko,« je dejala novinarjem.

Skupne vojaške vaje utrjujejo prijateljstva in samozavest Kuvajtčanov

PORTRET PALESTINSKEGA VODITELJA

Samomorilski sporazum z Izraelom

Arafat je prestal že mnoge preizkušnje, zato še upa na najbolje

TUNIS - Arafatovi nasprotniki poudarjajo, da si je voditelj PLO zapečatil politično usodo, ko je lani z Izraelom podpisal okvirni mirovni sporazum in se pred Belo hišo rokaval s starim sovražnikom - Jicakom Rabinom. Od tega dogodka je minilo že več kot sedem mesecev, Arafat pa si še vedno prizadeva pridobiti naklonjenost ljudstva in palestinski državi zagotoviti suverenost. Po pokolu v Hebronu je v sredo končno podpisal mirovni sporazum v Kairu, kar naj bi mu znova dvignilo ugled, saj je bil ta po podpisu washingtonskega sporazuma močno omajan, čeprav je Zahod njegovo potezo ocenil kot izredno pomembno.

Nekdanji arabski bankniki, ki so dolga leta podpirali PLO, so ga zapustili. Razočarani Palestinci z območja Gaze so zazigali njegove portrete. Če bodo Palestinci, ki živijo v Siriji in Libanonu in nasprotujejo mirovnemu sporazumu, se naprej tako glasni, ne bo Arafat - tako kot Mojzes - nikdar stopil v obljubljeni deželo, saj nasprotniki zahtevajo njegovo glavo. V nekem intervjuju je na vprašanje, kdaj naj bi odprl svoj urad na Zahodnem bregu, odgovoril: »Kdove. Počakajmo, in videli bomo.«

Stevilni njegovi sodelavci vedo povedati, da je Arafat človek, ki se je 30 let boril za samostojno palestinsko državo, večino časa preživi ob delu, celo do 18 ur na dan.

»Ko sem bil mlad in sem se spustil v boj, sem se zavedal, da bo dolg in težak,« je povedal Arafat. »Težav sem že viden, ne spomnim se, da bi mi dan minil brez njih.«

Pokol v Hebronu in nemiri, v katerih je bilo ubitih več Palestincev, so mu zadali nove rane. 18-članški izvršni odbor PLO ga ne podpira soglasno - pet članov je izstopilo po tem, ko se je v Oslu tajno pogajal z Izraelom, pet članov pa po pokolu v Hebronu.

Prav tako se je prvič zgodilo, da je več kot sto uglednih pripadnikov PLO v Tunisu javno izrekli dvome o njegovi mirovni strategiji. Zahodni diplomati menijo, da je Arafatova usoda zdaj bolj kot kdajkoli odvisna od izraelsko-ameriške pripravljenosti, da se posvetovanja nadaljujejo.

Naj mu nasprotniki očitajo karkoli, v vodstvu PLO ni človeka, ki bi ga lahko nadomestil. Izrael-

ski premier Rabin, ki je kot obrambni minister svoji vojski nekoč ukazal, naj zlomi palestinske sile, se je pri toževal, da so pogajanja s Palestinci podobna barantanju na bazarju.

65-letni Arafat, mož nizke rasti, plešast in trebutast, res ne daje vtisa heroja. Kljub temu je pravi mojster taktiziranja, saj je od leta 1969, ko je postal vodja PLO, preživel več zarot in usel vsem poskusom atentata. Je utrujen popotnik, zasebno pa prijazen in prepričljiv; verjame, da se bodo stvari obrnile v njegovo dobro.

»Pokonci me drži prekipanje, da se bodo Palestinci vrnili na svojo zemljo in da bo palestinska država vrisana na zemljevid,« pravi Arafat. Rodil se je leta 1929 v Kairu, leta 1948 pa se je udeležil dveh izraelsko-arabskih vojn. V Kuvajtu je ustanovil zelo uspešno gradbeno družbo, potem pa se leta 1965 povsem posvetil prizadevanjem za neodvisno palestinsko državo in postal glasnik palestinskega boja.

Po arabskem neuspehu v izraelsko-arabski vojni leta 1967 so Palestinci začeli samostojen boj. Arafat se je odpravil po svetu in se srečeval s predsedniki držav. Postal je nekaksen glasnik tretjega sveta. Izkazal se je kot spreten politik in diplomat. Na čelu PLO je ostal kljub temu, da so morali Palestinci leta 1970 zapustiti Jordanijo in so bili leta 1982 izgnani iz Libanona.

Abdelaziz Barouhi
Reuter

Koliko čas še na čelu PLO?

ZRAČNO GUSARSTVO / ANTONOV 25 JE PREVAŽAL TURISTE

Pilot preusmeril kubansko letalo v Združene države

Basilio Garcia je zaprosil v Miamiu za politično zatočišče

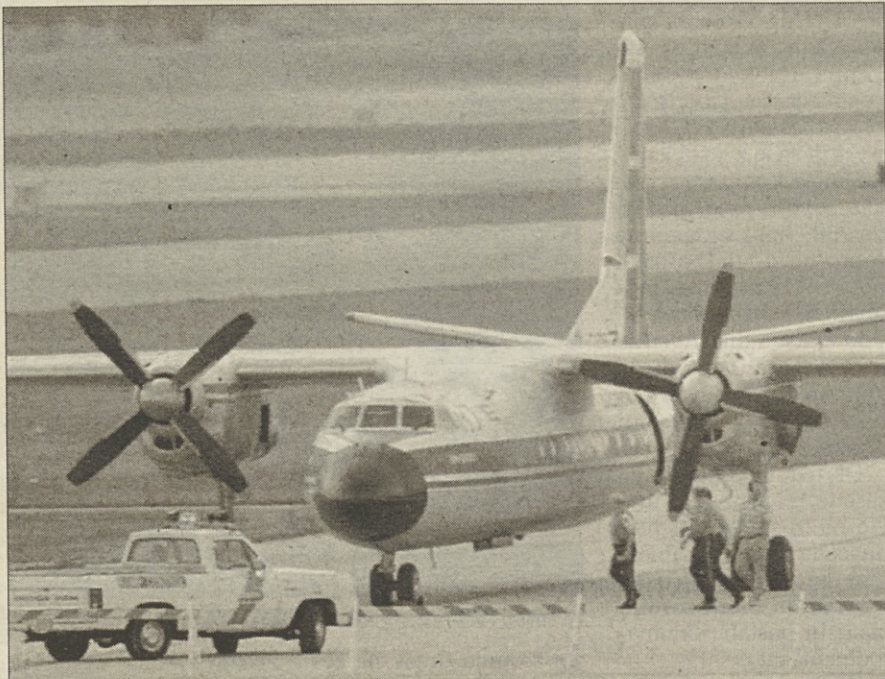
MIAMI - V nedeljo zvečer je pilot preusmeril kubansko potniško letalo, ki je letelo na progi med Havano in Nassauom na floridsko letališče. Letalo je prevazalo 16 potnikov različnih narodnosti, ki so se vracali s počitnic na Kubi. Med poletom so opazili, da je posadka (šest članov) močno razburjena in da ne more odpreti vrat v pilotsko kabino. Stevardese so jim skušale dopovedati, da se vrata včasih zataknejo in da pilot ne sliši trkanja.

Vse je postalo jasno, ko je letalo, ruski dvopropeler- ni AN 25, pristalo in so nanj prisli federalni agentje, ki so potnike in posadko spravili v čakalnico, pilota pa pospremili v svoj urad, kjer je Basilio Garcia-Breto zaprosil za politično

zatočišče. Z zadevo se sedaj ukvarja ameriski urad za priseljence, ki je že izsledil pilotovo sestro, ki že nekaj časa živi v Združenih državah. Za sedaj je pilot se v priporu, vendar ga bodo v prihodnjih urah spustili. Federalni agentje trdijo, da pač nikomur ni storil nič zalega, saj je preprosto preusmeril letalo, s čimer ni kršil nobenega zveznega zakona.

Včerajšnja je bila zadnja v vrsti preusmeritev kubanskih letal in helikopterjev v zadnjih letih. Decembra je pilot potniškega letala odletel s 53 potniki v Miami, kjer so vsi razen petih zaprosili za politično zatočišče.

Na Kubi se niso uradno komentirali zadnje preusmeritve.

Kubanski AN 25 na pristajalni stezi v Miamiu (Telefoto AP)

INDIJA / PO NAPADIH NA TIBETANSKO SKUPNOST V SEVERNOINDIJSKI DHARAMSALI

Dalajlama se seli v južno Indijo

Verski in politični vodja Dalajlama. (AP)

NEW DELHI - Dalajlama, duhovni in politični vodja tibetanskih budistov, se bo iz severnoindijske Dharamsale skoraj gotovo preselil v južnoindijski Bangalore. Nobelov nagrajenec za mir je to sporočil v nedeljo krajevnim indijskim politikom. Sklep je sprejel po dveh tednih trajajočega nasilja proti tibetanski skupnosti, ki živi v Dharamsali. Vse se je začelo, potem ko je neki Tibe- tanec ubil nekega fanta iz večinskega indijskega plemena Gadijev. Na stotine Indijcev je oplenilo in zažgalo hiše in trgovine tibetanskih beguncev, ki živijo v tem severnoindijskem mestecu.

»Zelo sem žalosten, ker se je

dopustilo, da so krajevni politiki izkoristili osamljen incident tako, da so ga spremenili v skrajno resno vprašanje,« je povedal Dalajlama na srečanju s krajevnimi politikmi. Ti so namreč po umoru organizirali protestna zborovanja proti »privilegijem«, ki naj bi jih imelo 3.000 v Dharamsali živ- večih Tibetancev. Protesti pa so se izrodili v plenjenja in požige. »Morda je v malem mestu pretirana prisotnost tisocev Tibetancev. Tudi moja prisotnost in prisotnost vlade v izgnanstvu se prispevata, da Tibetanci bodejo v oči. Če hočemo preprečiti morebitno stopnjevanje spopadov v prihodnje, je se najbolje, da za-

pusimo Dharamsalo,« je pove- dal verski in politični vodja ti- betanskih budistov. Na vrasanje novinarjev, kje se bo z vlado nastanil, je Dalajlama povedal, da bi zelo rad živel v južnoindijskem Bangaloreju. V tem mestu živi namreč že 30 tisoč tibetanskih beguncev, ki do sedaj niso imeli težav s prebivalstvom in krajevnimi obla- stmi.

Dalajlama živi v begunstvu v Indiji od leta 1959, ko je po kitajski zasedbi zbežal iz Tibe- ta. Po nekaj mesecih se je na željo indijske vlade nastanil v Dharamsali, kjer je sedež tibe- tanske vlade v izgnanstvu in nekaj pomembnih budističnih samostanov.

NOVICE

Ukradli službeni mercedes šefa berlinske policije

BERLIN - Predrzni tatovi so prejšnji konec tedna ob belem dnevu ukradli službeni mercedes šefa berlinske policije Hagna Saberschinskega. Plavi mercedes je imel zasebno registrsko tablico in ni bil za- varovan proti tatvini. Luksuzno vozilo, vredno skoraj 63 tisoč mark, je sofer zapustil le za nekaj mi- nut, potem ko ga je skrbno zaklenil. Hagen Saber- schinsky pa je lahko kljub tatvini se kar zadovoljen, saj so v prvem trimesecju v Berlinu ukradli »samo« 5.900 avtomobilov, skoraj 25% manj kot lani.

Reka se je vnela

TEHERAN - Kadilec, ki je v reko zagnal gorečo vzi- galico, se je nedvomno prestrašil, ko so iz vode pro- ti nebu buhnili 20-metrski plameni. Gasilci pa so se posteno spotili, da so pogasili ta neobičajni požar. Kot je včeraj zapisal iranski dnevnik Islam- ska republika, se je ta dogodek pripetil v Ghaemšarju blizu Kaspijskega morja. Kasneje so ugotovili, da so se vnele kemikalije, ki jih tekstilni, kemični in naftni obrati spuščajo v reko.

V avtu je pozabil dojenčka

TOKIO - Neki 31-letni oče je v parkiranem avtomobilu v nekem mestu na osrednjem Japonskem po- zabil svojega 3-mesečnega otroka, ki je zaradi vroči- ne in dehidriranosti umrl. Kot poroča japonsko ca- sopsije, bi moral oče otroka pred službo pustiti v nekih jasilih, a je na to pozabil in avto parkiral na soncu pred svojim podjetjem. Da je otroka pozabil v avtu, na to se je oče spomnil šele zvečer, ko mu je žena vsa prestrašena povedala, da otroka ni v ja- slih. Stekel je na parkirišče, a je bilo že prepozno.

Namesto vampirja Italijani srečali jetija

BUKAREŠTA - Skupina italijanskih turistov, ki se je potepala po transilvanskem hribovju Semenec v zahodni Romuniji, ni srečala v Drakulovi domovi- ni vampirja, temveč jetija, pravega transilvanskega sneznega cloveka. Italijani trdijo, da niso preglo- boko pogledali v kozarec in torej jetija niso za- menjali za kakega kosmatinca. Po njihovem pričevanju je bil jeti kakih 5 metrov od njih, visok je bil več kot 2 metra, bil je kosmat in je hodil kot ljudje.

Zaradi neurja narašča število žrtev na Kitajskem

PEKING - Neurje, ki je prve dni maja prizadelo ki- tajski pokrajini Fudžian in Dzingxi, je po zadnjih podatkih terjalo 165 življenj, več kot tri milijone ljudi pa je bilo prizadetih. Kot piše dnevnik China Daily, je šest ljudi v Dzingxiju ubila 15 centimetrov debela toča, v tej pokrajini pa so orkanska neurja s toco terjala življenje 95 oseb, 2.357 ljudi je bilo ranjenih, poškodovanih pa je bilo 270 tisoč stano- vanj.

Množični beg iz zapora

PETROPOLIS (BRAZILJA) - Iz zapora v Petropoli- su pri Riu de Janeiru je zbežalo 61 od 99 zapor- nikov. Kot je sporočila brazilska policija, so šest ubežnikov že prijeli, iskanje ostalih pa bo precej težko, ker policija nima vseh slik ubežnikov.

FILM / ZASLOVEL JE Z »ZAJTRKOM PRI TIFFANYJU«

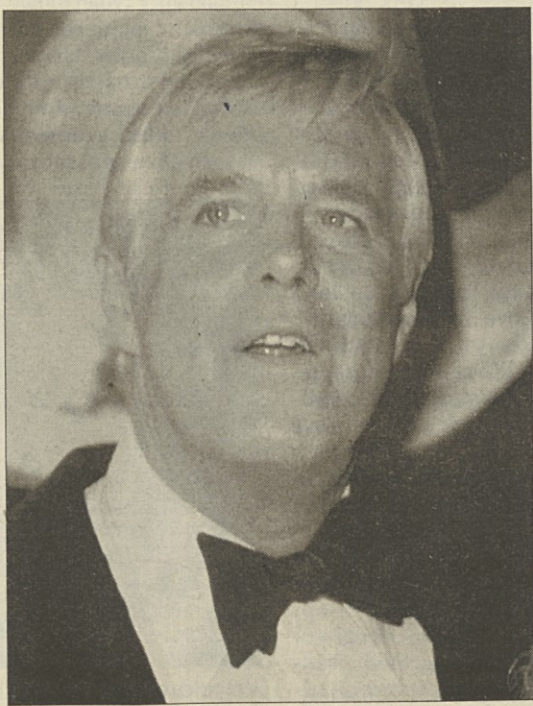
V Los Angelesu umrl George Peppard

Zadnja leta nastopal v nanizanki A-team

LOS ANGELES - V ne- deljo zvečer je v Los Angele- su umrl znani ameriski film- ski igralec George Peppard, ki je bil star 65 let. Umrl je zaradi težav z dihal.

Zaslovel je leta 1961, ko je z Audrey Hepburn igral v filmu Zajtrk pri Tiffanyju. Od takrat so se vloge vrstile: igral je v vlogah pustolovca, vojnega junaka, kavboja, ni pa nikoli bil velik filmski zvezdnik, čeprav so mu vsi priznavali veliko igralsko ru- tino. V začetku sedemdeset- tih let je igral v televizijskih nanizankah »Banacek« in Doctor's hospital. Leta 1978 pa se je posvetil režiji, področju, kjer ni imel velike- ga uspeha.

V zadnjih letih si je zago- tovil dostojno starost z vlogo neustrasnega polkovnika v nanizanki A-team.

EVROTUNEL / RALLY OLDTIMERJEV OB OTVORITVI

Stari gospodje v Parizu

64 let stari bugatti royale ponosno vodi skupino oldtimerjev, ki so se udeležili otvoritvenega rallyja ob odprtju »evrotunela« po Aveniji Champs Elisee. Skupino so naložili na vlak v Angliji in jo prepeljali v Francijo z vlakom

NOVICE

Materinski dan v znamenju prometnih nesreč in zastojev

DUNAJ - Lepo vreme na materinski dan je - predvsem v vzhodni Avstriji - povzročilo pravi izletni boom, katerega (negativne) posledice so bile številne prometne nesreče s številnimi poškodovanimi osebami ter večurni zastoji. Na dunajski avtocesti ob Donavi je prišlo do veržnega trčenja kar 16 avtomobilov, posledica tega pa je bila 40 kilometrov dolga kolona. Za odstranitev karamboliranih avtomobilov je požarna bramba namreč potrebovala več ur. Tudi na južni in zahodni avtocesti je prišlo do več prometnih nezgod in s tem vezi tudi do večjih zastojev.

Speh podtaknjen požar v stanovanju za zdomce

BREGENZ - V kraju Altschach na Predarlskem je požar popolnoma uničil stanovanje neke veččlanske družine iz bivše Jugoslavije. Požar je izbruhnil v času, ko nihče od družinskih članov ni bil navzoč, kriminalisti pa so v uničenem stanovanju našli posodo za gorivo, tako da je dokazano, da je bil ožen podtaknjen. V istem kraju je že septembra lani bil podtaknjen požar dveh stanovanj, kjer so prav tako živeli tujci. Storitve doslej še niso odkrili.

Služba v avstrijski vojski postane vse bolj atraktivna

DUNAJ - Za avstrijske vojaske obveznike postajajo veljavni olajšani pogoji za vojaško službo. V okviru reformnih sprememb pri avstrijski vojski (razprava o njih je konec lanskega leta dosegla višek zaradi čedalje večje priljubljenosti civilnega služenja vojaškega roka) bodo rekruti v bodoče deležni naslednjih ugodnosti: prosta voznja z javnimi prometnimi sredstvi (samo z uniformo); po 4. mesecu vojaške izobrazbe bodo rekruti lahko prenočevali doma; tudi pogovorni ton z nadrejenimi naj bi se spremenil. Predpisi o zunanem videzu vojnih obveznikov (kratki lasje) bodo ostali isti.

Avstrijske banke so leta 1993 uspešno poslovale

DUNAJ - Avstrijske banke so v preteklem letu dobro zaslužile. Kot poroča Avstrijska narodna banka, se je poslovni rezultat domačih bančnih ustanov v letu 1993 izboljšal za 45 odstotkov na 47,6 milijard silingov (plus 15 milijard silingov napram letu 1992). Visji dobički bank so v prvi vrsti posledica »asimetričnega znižanja obresti«, razlaga Narodna banka. Obresti za vloge so bile znižane za 11,8 odstotkov, kreditne obresti pa so bile znižane samo za 6,4 odstotkov.

Vedno več ogroženih živali

DUNAJ - Vedno več živalskih vrst je tudi v Avstriji ogroženih. Ob priliki aktualne objave tako imenovane rdečega seznama je postalo razvidno, da je 186 živalskih vrst že izumrlo. 425 pa jih je tik pred tem. Kot »Močno ogrožene« seznana navaja nadaljnjih 819 vrst, 794 pa je označenih kot »ogrožene«. Od 82 vrst domačih sesalcev in 219 vrst ptic je skoraj vsaka druga navedena kot ogrožena. Poglavitni razlog za izumiranje živalskih vrst ali njihovo ogroženost so spremembe v nekdanjem življenjskem okolju prizadetih živali ter kemični vplivi.

AVSTRIJA / ZVEZNI KANCLER FRANZ FRANZ VRANITZKY:

»Zaščita manjšin je mednarodna naloga«

Spominska svečanost v bivšem kacetu Mauthausen

DUNAJ - V okviru spominske proslave ob 49. letnici osvoboditve koncentracijskega taborišča v Mauthausenu v Gornji Avstriji se je zvezni kancler Franz Vranitzky v svojem govoru pred približno 7000 ljudi spomnil ne samo na dogodke pred pol stoletjem, ki so pretresali Evropo in ves svet, v imenu uradne Avstrije je zavzel stališče tudi do vprašanja manjšin in njihove zaščite v današnji družbi.

Ob tem je poudaril, da zaščita manjšinskih pravic ne bi smela biti prepisana samo posameznim državam oz. vladam, temveč da mora zaščita manjšin postati »mednarodna naloga«.

Glede načrtovane razširitve Evropske unije in

Avstrijski zvezni kancler Franz Vranitzky.

zblizevanju držav na evropski celini pa je avstrijski socialdemokratski

zvezni kancler opozoril, da je prav projekt »združene Evrope pomemben

porok proti fašizmu in totalitarizmu. Vranitzky je ob tem dejal, da na žalost nekje v Evropi se vedno iščejo etnične govorne in verske razlike in ne tiste, kar je skupnega, ampak tisto kar je različno. »V tem pa ne more biti prihodnosti«, je poudaril avstrijski kancler.

Med udeleženci spominske proslave, ki so v Mauthausen prisli iz vse Evrope, je bila tudi delegacija iz Slovenije.

V koncentracijskem taborišču Mauthausen je bilo v času nacističnega režima približno 210.000 ujetnikov iz skoraj vse Evrope, umrlo pa jih je okoli 105.000. Preživele so v začetku maja leta 1945 osvobodile ameriške enote. **Ivan Lukan**

AVSTRIJA - EVROPSKA UNIJA / TUDI FORMALNO ODLOČENO

Referendum bo 12. junija

Avstrijski zvezni predsednik Thomas Klestil.

DUNAJ - Avstrijski referendum ob pristopu k Evropski uniji s 1. januarjem leta 1995 bo 12. junija letos. Datum sta večeraj dokončno tudi formalno določila zvezni predsednik Thomas Klestil in ministrski svet, kateremu predseduje zvezni kancler Franz Vranitzky.

Pri ljudskem glasovanju bo imelo volilno pravico okoli 5,4 milijonov avstrijskih državljanov nad 18 let, glasovali pa bodo o ustavnem zakonu o pristopu Avstrije k Evropski uniji, katerega sta v preteklem tednu po maratonskih razpravah z ve-

liko večino sprejela tako državni kot tudi zvezni zbor.

Kot smo poročali, je Avstrija s sprejetjem ustavnega zakona o pristopu v obeh hišah parlamenta storila nadaljnji veliki korak k polnopravnemu članstvu v Evropski uniji. Poslanci državnega zbora so ustavni zakon sprejeli s 140 : 35 glasovi, zvezni zbor pa z 51 : 11 glasovi.

V slučaju pozitivnega izida ljudskega glasovanja sta zvezna vlada in državni zbor pobilscena, da ratificirata »Državno pogodbo o pristopu Avstrije

k EU« s 1. januarjem leta 1995.

Za pristop so v državnem zboru glasovali vsi poslanci socialdemokratske stranke, Ljudske stranke in Liberalnega foruma ter zelena poslanka Langthalerjeva, proti pa vsi poslanci Haiderjeve svobodnjanske stranke in vsi ostali člani zelene frakcije.

V zveznem zboru, v katerem zeleni (se) niso zastopani, pa je bila slika identna: frakciji SPÖ (z izjemo enega poslanca) in ÖVP sta glasovali za pristop k EU, svobodnjaki pa proti. **Ivan Lukan**

PORABJE

Molitvenik v domačem narečju za porabske vernike

V porabskih cerkvah že 6 let ni bilo slovenskega bogoslužja

MONOSTER - Ohranjanje slovenske narodnostne identitete v Porabju je se vedno v veliki (če ne največji) meri odvisno od cerkve in njenega odnosa do slovenskega jezika in slovenstva nasploh. Porabski Slovenci so namreč globoko verni ljudje, zato bi zaveden slovenski duhovnik lahko tudi v ohranjanju slovenske besede naredil mnogo več kot npr. učitelji in različni ljubiteljski kulturniki. Na žalost pa v nobeni od porabskih cerkva šest let ni bilo slovenskega bogoslužja; od lanskega avgusta pa je v gornjesenjski cerkvi vsako nedeljo slovenska masa, ki jo daruje duhovnik iz Slovenije. A to je zaenkrat le začasna resitev, Porabje potrebuje stalnega slovenskega duhovnika.

Duhovniki, pa naj so bili Slovenci, Hrvati ali Madžari, so skozi stoletja med porabskimi Slovenci ohranjali domačo, porabsko govorico, v porabsčini celo pripravljali nabožne knjige in opravljali cerkvene

obrede. V gornjesenjski cerkvi se danes lahko najdemo molitvenike s castiljivimi letnicami, na primer iz začetka stoletja; ker pa so se cerkvene besedila posodobila, Porabci pa so se vedno večji predvsem domače govorice in menijo, da je slovenski liturgični jezik zanje pretežak, se je njihova krovna organizacija Zveza Slovencev odločila izdati prenovljen molitvenik za potrebe slovenskega bogoslužja.

Molitvenik, ki je bil natisnjen v teh dneh v nakladi 2000 izvodov, bodo porabske družine dobile pri slovenski masi na binkostno nedeljo. V lični knjižici tečeta vzporedno dve besedili, na desni strani v slovenskem knjižnem jeziku, na levi pa v porabskem narečju.

Avtor besedila je g. Lojze Kozar ml., župnik v Odrancih v Prekmurju, sicer pa »domaćin čez državno mejo« iz Martinja, ki je sosednja vas na slovenski strani z Gornjim Senikom v Porabju. Molitvenik vse-

buje poglavitna liturgična besedila: besedilo mase, spovedi, različne molitve, rožnovenske skrivnosti ter litanije. Za jezikovni pregled je poskrbel dr. Vilko Novak, velik poznavalec Porabja, natis pa je odobril Skofjski ordinariat v Mariboru.

Nov molitvenik v domačem narečju in ena nedeljska slovenska masa v gornjesenjski cerkvi sta prva odločna koraka k oživljanju slovenske zavesti skozi versko življenje; se vedno pa je brez slovenskega bogoslužja župnija Stevanovci, kjer živi blizu 1000 Slovencev (v teh vaseh je slovenski živelj se vedno v večini). Župnik, ki je po rodu Slovenec, pravi, da sicer pri masah pojejo slovensko, sam celo pripravlja pesmarico nabožnih pesmi v slovenskem/porabskem narečju, verniki pa menda ne kažejo zanimanja za celotno bogoslužje v slovenskem jeziku; zakaj ne, - to bi lahko bila tema kakega prihodnjega zapisa.

Valerija Perger

KOROŠKA / NESPREMENJENA STALIŠČA

Zernatto vztraja pri svoji kandidaturi

Jutri nov poskus izvolitve deželnega glavarja

CELOVEC - Koroski politiki se vedno niso naložili iz pat-položaja, ki je nastal po dveh neuspešnih poskusih izvolitve Christofa Zernatta za deželnega glavarja. Haiderjeva svobodnjaska stranka namreč slej ko prej odklanja Zernattovo izvolitev ter zahteva, da le-ta odpove svoji kandidaturi. Dokler to ne bo storil, da bo FPÖ se naprej prepeljala tako njegovo izvolitev kot tudi volitve nove vlade.

To je stanje pred jutrišnjem tretjim poskusom izvolitve Zernatta za deželnega glavarja (kot to predvideva sporazum med ÖVP in SPÖ - op. ured), kajti tudi drugi pogovorni krog med predsedniki vseh treh v deželnem zboru zastopanih

strank ni prinesel nobene napredka. Haider je napovedal nadaljno blokado demokratičnih ustanov v obliki prepreditve za volitve potrebnega

Vztraja pri svoji kandidaturi: Christof Zernatto.

kvoruma v deželnem zboru, Zernatto in socialdemokrati pa ne mislijo popustiti. Po njihovem mnenju bi bilo vsako popušcanje imelo usodne posledice za demokracijo, saj ne gre, da bo manjšina diktirala večini, kaj lahko in kaj ne sme storiti. To stališče je včeraj izrecno ponovil Zernatto, ko je dejal, da doslej »niti sekundo« ni mislil na to, da bi se odpovedal kandidaturi za deželnega glavarja: »Predlog za izvolitev moje osebe za deželnega glavarja podpira 70 odstotkov vseh poslancev - in to je velika večina«, je poudaril Zernatto.

Ce bo FPÖ uresnicila svojo napoved, Zernatto tudi v sredo ne more računati s svojo izvolitvijo za glavarja. **Ivan Lukan**

AVSTRIJA

König kritizira odgon tujcev

DUNAJ - Bivši dunajski nadškof kardinal Franz König je konec preteklega tedna ostro kritiziral avstrijsko prakso v zvezi z odgonom tujcev oziroma azilantov. Konkretan povod za kritiko pristojnih organov notranjega ministrstva je načrtovani izgon sedmerice Albancev s Kosova, ki se di v odgonskem priporu v Salzburgu.

Po zavrnitvi njihove prošnje za azil jim grozi odgon v ZR Jugoslavijo, kjer nikakor niso varni pred represijo srbskih organov, saj jim zaradi dezertacije v najhujšem primeru lahko grozi smrtna kazen.

Kardinal König je ob tej priliki napovedal, da bo bral maso pred stopnicami salzburske policije. Skupaj z drugimi škofi je ob tej priliki tudi izpostavil, da »kako ne-cloveska je avstrijski sistem odgonskega pripora« ter uradno izvajanje nove azilske zakonodaje.

Ministrstvo je kritiko zavrnilo ter sporočilo, da so prizadeti Albanci pripotovali v Avstrijo iz tako imenovanih varnih tretjih držav. Prošnjo za azil bi moral vložiti pri avstrijskih ambasadah v teh državah, zdaj naj bi jih spet izgnali v te države.

Tarča glasne medijske kritike je postal tudi pristojni sekijski vodja v notranjem ministrstvu Matzka. V primeru negativno zaključenega azilskega postopka mladega Afrikanca je dal interno navodilo, naj postopek ne glede na vlozeni priziv cimprej zaključijo in prizadetega azilanta »spravijo domov«. **(I.Sch.)**

PREISKOVALNA KOMISIJA O AFERI OROŽJE

Komar, Hmelak, Kremavc pred parlamentom

Nihče jih ni odvezal poklicne molčečnosti, zato je zaslišanje odpadlo

LJUBLJANA - Čeprav je direktor mariborskega letališča Bruno Kremavc v pisni izjavi članom parlamentarne komisije, ki se ukvarja z raziskovanjem odgovornosti nošilcev javnih funkcij in njihove vpletenosti v afero z orožjem, včeraj pojasnil, da pred njimi ne more nastopiti kot priča, čes da pred mariborskim sodiščem se vedno teče postopek proti njemu in da bi si lahko s pričevanjem le škodoval, se poslanci niso pustili zlahka »odpraviti«.

Predsednik komisije **Zoran Madon** je vztrajal pri 10. členu zakona o parlamentarni preiskavi, ki priči omogoča, da odkloni odgovor na zastavljeno vprašanje. **Kremavca** naj bi torej vseeno zaslišali, **Joze Pučnik** pa je opozoril, da Kremavc pred parlamentom priča le o vpletenosti politikov v zadevo. Če se pri tem sklicuje na zakon o kazenskem postopku, avtomatično postavlja v podrejeni položaj zakon o parlamentarni preiskavi, kar je nedopustno.

Kremavčev odvetnik **Boris Kac** je odgovoril, da sploh ne gre za prevlado enega zakona nad drugim in nespoštovanje parlamentarne komisije, temveč za golo dejstvo, da je njegov klient obtožen. To je konkretna, ne abstraktna situacija, zato obtoženci nihče ne more vzeti zakonske pravice, da se brani z molkom. Na Pučnikovo ugovarjanje, ali je Kremavčev molčnost mogoče povezati z dejstvom o vpletenosti politikov v orožarsko afero, pa je Kac odgovoril, da so takšni sklepi lahko le Pučnikovi in da jih ne more pripisati ne njemu ne njegove-

mu klientu. Nato je Madon predlagal, naj zaslišanje prekinemo in pridobijo dodatna pravna mnenja, vendar predlog ni bil sprejet. Na drugi predlog, da naj bi priči vendarle zastavljali vprašanja, ta pa lahko odkloni odgovore, pa je pomeneje - pozabil.

Komar in Hmelak - prvi načelnik mariborskega operativnega območja Visa, drugi operativec, oba pa že devet mesecev v suspenzu - sta bila včeraj sicer pripravljena pričati. Ker pa komisija ni imela dokumenta, ki bi ju odvezal poklicne molčnosti, je zadeva padla v vodo.

Jutri bo komisija nadaljevala delo, parlamentarni kuloarji pa ugibajo, kdo sta priči, ki ju je za parlamentarno zaslišanje predlagal Jansa. Najpogostejše omenjajo dve imeni: G. V. in B. P. Slo naj bi za nekdanja sodelavca SDV, ki sta potem prestopila v Vomo. Eden naj bi bil načelnik Voma v 7. pokrajinskem stabu TO v Mariboru.

V ponedeljek naj bi se v Sloveniji pojavil tudi Hasan Cengić. Najprej bo pričal pred mariborskim sodiščem, popoldne pa se pred

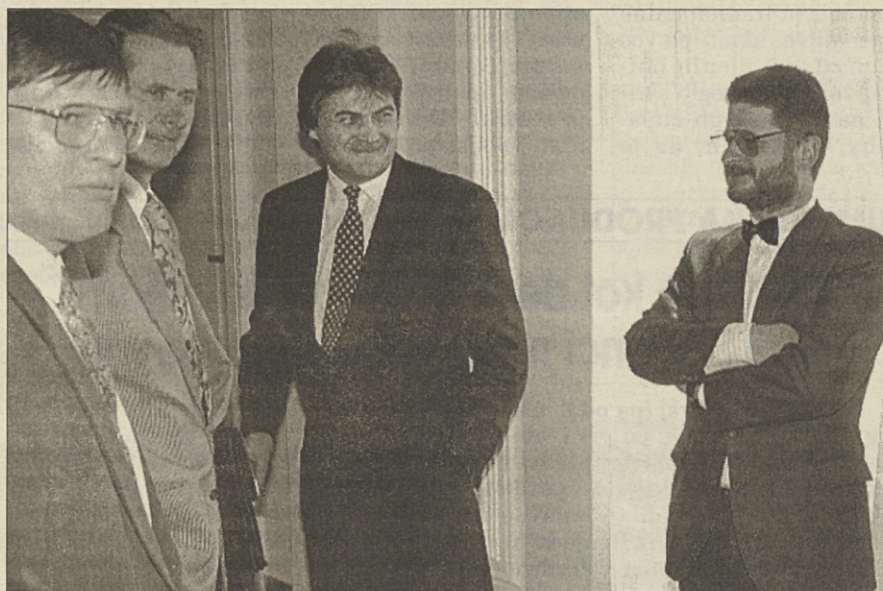
parlamentarno komisijo. Pričevanje pred komisijo bo načeloma javno, seja pa bo morda potekala na tajni lokaciji, je včeraj povedal Madon. Za poslance bo »poskrbel« policija, za novinarje pa ne, čeprav se morajo ti za sejo posebej akreditirati. Temu sta ugovarjala **Joze Jagodnik** in **Dimitrij Rupel** (»Ali nas bo Cengić napadel?«), saj je nekdo očitno zamešal zadevi; Cengić je najbrž zahteval pravno, ne fizično varnost. Navsezadnje je parlament tisti, ki določa pogoje zaslišanja, ne policija, sta se dejala poslanci.

Ker je Joze Pučnik kot član komisije na včerajšnjem poskusu zaslišanja

novih prič vztrajal pri tem, da so povabljeni priče, ne obtoženci, in da nikakor ne gre enaciti procesa pred sodiščem s parlamentarno preiskavo, so se nekateri po seji vprašali, zakaj pravzaprav o zadevi ne bi pričal tudi Pučnik. Spraševali so se, kako je sploh lahko član te komisije. V obdobju, ki ga ta komisija preiskuje, je bil Pučnik namreč podpredsednik vlade za družbene dejavnosti, clovekoljubna pomoč pa je sodila celo v njegovo pristojnost. To pomeni, da bi Pučnik parlamentarni komisiji pravzaprav lahko veliko povedal o vpletenosti takratne politike v orožarsko zgodbo. Ob tem se zasta-

vlja tudi vprašanje, kdaj se bo spet sestala Bučarjeva komisija za nadzor nad delom varnostnih in obveševalnih služb. Dobro obveščeni viri namreč zatrjujejo, da dosje 13, ki sta ga Bičjak in Klavara predala Bučarju, ne vsebuje le ponarejenih dokumentov, temveč tudi verodostojne, ki pa niso v prid prejšnjemu obrambnemu ministru. Menda dokazujejo njegovo trgovanje s Cengićem. Kot pravijo, gre za nekaj deset milijonov mark vredne orožarske posle, ki so potekali prek tako imenovane »tajne baze na Kočevskem«. Bo Cengić torej odgnil tancico skrivnosti?

Ivanka Mihelcic

Ponedeljkova (javna) seja komisije bo morda potekala na tajni lokaciji (Foto: B+D)

STRANKE / ISKANJE RAZPOZNAVNEJŠEGA PROFILA

Združena lista hoče biti alternativa neoliberalni politiki

LJUBLJANA - Po združitvi sredinskih strank in nastanku liberalne demokracije si ostale stranke prizadevajo ustvariti razpoznavnejši politični profil. Krščanski demokrati so to počeli na letni konferenci v Zagorju, Združena lista socialnih demokratov pa v soboto v Velenju sklicuje konferenco stranke, na kateri naj bi sprejeli programski dokument Cas za prihodnost - cas za levo alternativo.

Včeraj je na isto temo v Ljubljani potekala zaključna javna tribuna, s katero ZLSD končuje priprave na velenjsko konferenco. V katero smer se obračajo politični vetrovi in da je po svojih programskih dokumentih na voljo, da si ZLSD prizadeva izostriti levi politični profil stranke. Z besedami, da je združena lista organizacija demokracije, levice in da je po svojih programskih usmeritvah med vsemi slovenskimi strankami najbolj podobna evropskim levim političnim strankam, je včeraj to potrdil tudi predsednik ZLSD Janez Kocijancić.

ZLSD vidi tri politične grupacije

Velenjska konferenca bo potekala leto dni po nastanku Združene liste socialnih

demokratov. V njenem programskem dokumentu Cas za prihodnost ZLSD uvodoma navaja izhodišča treh strank velike koalicije ob njenem nastanku, izhodišča seveda, kakor jih vidi ZLSD. Tako v tej stranki menijo, da je bilo prvo izhodišče liberalne demokracije v tistem času pospešeno nastajanje liberalnega tipa kapitalizma. Krščanska demokracija naj bi pri vstopu v vladno izhajala iz prizadevanj za obnovo socialnih in ekonomskih temeljev »nekdanjega slovenskega konservativnega političnega katolicizma«, združena lista pa naj bi si prizadevala za »ohranitev pozitivnih pridobitev dosedanjega družbenega razvoja«. Dokument torej slovensko politiko deli na tri velike grupacije: konservativno-tradicionalistično, liberalno-kapitalistično in socialno-levo

skupino, ki se zavzema za vzpostavitev kontinuitete z določenimi socialno-političnimi rezultati delovanja sistema pred letom 1990. Avtorji dokumenta po tem, ko nastejejo uspehe ZLSD v veliki koaliciji, zaključijo, da so ti uspehi prej rezultat koalicijskega usklajevanja in tudi občasne povezovanja stranke z opozicijo, ne pa toliko delovanja velike leve stranke, ki bi se opirala na sindikate in civilno-družbene skupine. Na osnovi tega ugotavljajo, da ZLSD med potencialnimi volilci ni dovolj prepoznavna kot socialnodemokratska leva stranka. Ne glede na to je **Janez Kocijancić** včeraj menil, da uspešna politika velike koalicije ne bi bila mogoča brez sodelovanja ZLSD v vladi, saj je levica s tem vladi zagotovila širok družbeni konsenz pri uvajanju reform.

Dirka z LDS

Strankini delegati se bodo morali na sobotni konferenci očitno največ ukvarjati s položajem po oblikovanju nove LDS in s politiko

stranke v času snovanja novih političnih zavezništva na vladni ravni, na kar končno opozarja tudi program Cas za prihodnost. V njem sicer ZLSD analizira tudi dogajanja na desnem delu političnega spektra (desnica, na primer, obtožuje, da si z različnimi kampanjami proti zarotam »udbomafije« in »zločinskega preteklega režima« prizadeva porušiti legitimnost demokratičnih institucij), vendar so si avtorji strankinega dokumenta prizadevali, da bi bili programsko najbolj jasni pri razclenjevanju razlik med njihovo stranko in Liberalno demokracijo Slovenije. Dokument tako vsebuje tudi aksiom »ZLSD ni rezerva LDS in ZLSD ni LDS«, ki izpricuje, da je bolj kot članstvu združene liste namenjen potencialnim skupnim volilec obeh strank. Levo opredeljene volilce zato prepričuje, da je ZLSD dejansko edina stranka leve alternative, da je stranka »ljudi dela in znanja«, ki na prvo mesto postavlja takšne teme kot so socialno paritetstvo, aktivna politika

zaposlovanja, reforma socialne države, obdavčitev velikega premoženja, lokalna samouprava in podobno. Da se je stranka odločila za tekmo z LDS pri pridobivanju levo opredeljenih volilcev, je včeraj posredno potrdil tudi Janez Kocijancić. Na vprašanje, proti čemu ZLSD nastopa kot leva alternativa, je namreč odgovoril, da nastopa proti neoliberalnim in konservativnim konceptom, ki v obdobju tranzicije ne upoštevajo dovolj elementov socialne države. »Umirjena desnica je v določenih socialnih aspektih pogostejše blizje levici od neoliberalnih sil,« je menil Kocijancić. Dodal je, da gre pri neoliberalnih silah za stranke, pri katerih se liberalizem omenja v njihovem imenu, kot tudi za desne stranke, pri katerih se pojavljajo neoliberalistične ideje.

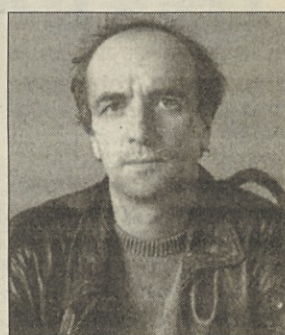
Znano je, da se na liberalizem v Sloveniji s svojim imenom sklicuje le ena stranka. Poleg stranke, ki ji pripada kranjski župan, seveda.

Miran J. Lesjak

Pevci in pevovodje labodjega speva

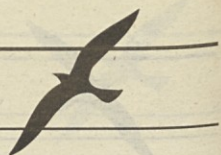
VLADO MIHELJAK

»Gospodično R. pa kar pri miru pusti. Ona je najbolj naša na televiziji!«

Tako so me, malo za salo, malo zares, zavrnili tovariši, ko sem nekega ponedeljka v PEN jel pripovedovati, kako neokusno navijaska je bila televizijska novinarka v enem od njenih slavnih TV pogovorov v času še nedavne, prepoznavno »eldeesovske« faze. Pa sem bolj sebi, kot razposajenemu omizju odvrnil, da je ravno v tem problem, da je »naša«.

Razlika med »našimi« in »njihovimi« je zgolj stvar perspektive opazovalca (gledalca, poslušalca, bralca). Neavtonomni novinar je po svojem globokem prepričanju vedno »nas«, nikoli »njihov«. Tisti, ki je morebiti lahko ali »nas« ali »njihov«, je le opazovalec, gledalec, poslušalec, bralec; porabnik arizmov neavtonomnega novinarja. Hočem reči, da je tovrstni novinar vedno na »pravi strani« in če vam torej ta stran ni povseči, ste kvečjemu vi na »napačni strani«. Prejšnji teden, ko so novinarji delali statistike avtonomije, polavtonomije, neavtonomije, ko so prestevali zaprte, ogrožene, pogrešane in mrtve, sem se spomnil gornjega dialoga in razmisleka. »Nasih« novinarjev kajpak nikoli ne boste našli med zaprtimi, ogroženimi, pogrešanimi in mrtvimi. Prej bi jih našli med dobro rejenimi, dobro nagrajenimi in dobro nastanjenimi. Pa to zadnje sploh ni problem. Globoko sem namreč prepričan, da materialne koristi niso merodajne ali celo ključne za delitev novinarjev na »nase« in »recimo jim - »avtonomne«. Da se novinar postavi na »pravo stran« je bolj rezultat drugih osebnostnih karakteristik kot pohlepa po materialnih dobrinah, o katerih se kar precej ugiha v zadnjem času. Četudi bi novinarji živeli »v komunizmu«, bi se se vedno delili na »nase« in »avtonomne«. Bolj bo drzalo, da se novinarji postavijo na »pravo stran« iz razlogov, ki imajo čisto »psihološko ekonomijo«. Pravi razlog je nekakšna preganjavica, občutek krivde, ki nastane ob spoznanju, da je bil v nekem prejšnjem obdobju (pasivno ali aktivno) »režimski«; torej na »napačni strani«. Takšen novinar teži k temu, da bi »za nazaj« popravil napako, ki jo je zagrešil in se skuša za vsako ceno postaviti na pravo stran. Ker gre razlog prve zamujene prilike iskati v neavtonomnosti, ki korenini v »avtoritarni libidinalni strukturi«, kot bi porekli psihoanalitiki, se odvija proces identifikacije, v katerem novinar išče močno osebnost, vodjo; skratka - gospodarja, ki bo nastopil v vlogi njegovega Ich-Ideala, kot povecava subjekta. Ker v družbah parlamentarne demokracije relacije podrejeni individuum - gospodar niso tako enostavne in transparentne, bo omenjeni tip novinarja pogostejše menjal naslovnik (iskal tistega, ki je »nas«). To kajpak ne pomeni, da so tisti novinarji, ki nenehno ali pogosto menjujejo naslov »našega«, nenacelni in nedosledni. Nasprotno, ravno zaradi doslednosti (sledenju oziroma iskanju avtoritarnega naslova, gospodarja) se jim dogaja, da razmeroma pogosto zamenjajo »naslovnik«. Zaradi občutka krivde bodo tokrat izbrali »prave«, se pravi »našega«. In zagotovo bo izbral spet strukturalno istega. Ali bo »nas« naslovnik režimski ali opozicijski, pa ni odvisno od novinarja, ampak od konstelacije oblasti. Se pravi, da lahko »režimski novinar« (če tako označujemo neavtonomnost) izbere za »naslo stran« tudi opozicijo ali opozicijskega voditelja. Zato v družbah parlamentarne demokracije sintagma »režimski novinar« bolj malo pove, oziroma kaj pove le, če si znamo sintagmo razlagati tako, da je - denimo pri nas - »režimski tip novinarja« tisti, ki izbira v tem času denimo Janso, antikorupcijsko ligo, ulični populizem, boj za pravico istn. No, tudi pri »nasih novinarjih«, ki so se premladi, da bi bili prej na »napačni strani« in imeli občutek krivde, gre v bistvu za iste identitetne vzorce, kot smo jih opisali zgoraj. Drugace receno, gre zgolj za juvenilno obliko iste bolezni. Kdor gleda Studio City, bo namig razumel. Iz opisanega lažje dojamemo, kako so tisti novinarji, ki so bili še nedavno zanesljivi »režimski novinarji«, člani cekaja, kandidati na listi SZDL na prvih volitvah (kot v primeru »sobotnega komentatorja«) ali navdušene mladinske funkcije partijske proveniencije (kot v primeru TV novinark), sedaj zagriženi oziroma že kar strastni protikomunistični, protikorupcijski borci, pravičniki in malikovalci velikega vodje, ki je na lastno nesrečo (in njihovo srečo) tudi sam prav iste mladinske in partijske proveniencije.... In zaradi tega je cenjeni gospod Petan v hudi zmoti, ko meni da Petrovčičeva, Peskova in na drugi strani Klasinceva vzdržujejo ravnotežje. Prvi dve nastopata kot predstavnici za tisk kakšne militantne sekte, tretja nastopa kot profesionalna in avtonomna novinarka nacionalne televizije. Pri tem sploh ne gre za to, da bi avtonomni in profesionalni novinarji morali biti bitja brez barve, vonja in okusa. Problem omenjenih gospa in gospodov ni v relaciji levo - desno, liberalno - tradicionalno itn. Prav zato je naslovna prilika o gospodini R. (ki je - da ne bo nesporazuma - se zdaleč nimam za najbolj problematično) hotela pokazati, da ni v redu, ker je »naša« - najsi bo takrat, ko je bila »eldeesovska«, kot sedaj, ko je »janševska«. In nenazadnje, ob komentarjih gospoda Jurija Gustinčiča, ki ga med slovenskimi novinarji najbolj cenim, se se nikoli nisem vprašal »na cigavi strani je«. Kljub temu, da ima svoj vrednostni in politični profil ter preference, bi bilo takšno vpraševanje neokusno.

GLASBA / RECENZIJA

FESTIVAL / DUNAJSKI SLAVNOSTNI TEDNI

GLASBENE NOVICE

Verdi in Beethoven

MARIBOR, 6. maja 1994, Unionska dvorana, 7. abonmajski koncert cikla Mariborska filharmonija. Izvajalci: Simfonični orkester in zbor Mariborske filharmonije, dirigent Stane Jurgec, zborovodja Maksimiljan Fegus, solisti: Ludmila Vehova (sopran), Dragica Kovacic (mezzosopran), Giuseppe Costanzo (tenor) in Ivica Saric (bas). Spored: G. Verdi, Quattro pezzi sacri (1898) za zbor, solista in orkester in L. v. Beethoven, Masa v C-duru, op. 86 za soliste, zbor in orkester (1807). Spremno besedilo v (brezplačni) koncertni list: Aleksander Lajovic.

Teža tokratnega vokalno-instrumentalnega koncerta pod skrbnim vodstvom dirigenta Jurgeca je bila v zborovskih partih skladb Verdija in Beethovna. Odlično pripravljeni mešani pevski zbor mariborskega operno-baletnega SNG, ki skupaj z operno-baletnim orkestrom nastopa že vso letošnjo prvo ponovno obnovljeno sezono Mariborske filharmonije, se je ponovno izkazal. Zasluge gre do zborovodji Fegusu, in sicer veliko bolj kot pa dirigentu izvedbe - Jurgecu. Skoraj 60-članski vokalni sestav se iz sezone v sezono suvereno postavlja na koncertne odre, kar je že prava redkost podobnega delovanja (v Ljubljani ...). Druga pa je vsekakor njegova kvaliteta. Ta je bila tokrat v obeh izjemno izpostavljenih partiturah Verdija in Beethovna še dodatno zacinjena s številnimi samostojnimi poskusi, do povsem samostojnega - a cappella (= brez spremljave) petja in prvi in tretji Verdijevi skladbi: Ave Maria in Laudi alla Vergina (za ženski zbor). Sicer pa je prva (Verdijeva) skladba, delovala bolj uverturno, uvodno (ogrevalno) kot pa se je potem celoten večer iztekel z Beethovno Maso. V njenem zadnjem stavku, Te Deum, se je zboru in orkestru pridružila gostujoča sopranistka Vehova in že dala slutiti, da bo tudi v sklepnih - Beethovnovi Masi poglavitna kreatorka pevskega kvarteta.

In tako se je potem res tudi zgodilo v povsem drugačnem masnem duhovnem zapisu. Kajti Beethovnov odnos do liturgije je bil tako kot Verdijev samosvoj, nov in drugačen, tako za verujoči kot neverujoči del poslušalstva takrat (1807); več kot očitno je, da ostaja tak - drugačen se dandanes. Kajti Beethoven je v tej C-durovi Masi z glasbo predstavil vizijo svojega Boga, Boga z usodo se spoprijemajočega posameznika-individualista. Take predstave so ponudili tudi tokratni izvajalci, le da jih je dirigentu Jurgecu uspelo združiti v skupno rezultirajočo vokalno-instrumentalno fresko. Ta je zvenela z odra mariborske Unionske dvorane zdaj plaho in potihointimno zdaj monumentlano-efektivno učinkovito. Za dirigenta tokratne predstave Verdijeve in Beethovne glasbe v Mariboru, za Staneta Jurgeca lahko zapisem, da je uspel z obema omenjenima glasbenima podobama.

Franč Kriznar

Le muzanje, brez siceršnjega gromkega smeha

DUNAJ - V petek so se z evropsko premiero predstave Magic at 4 afriskega ustvarjalca M. Ngema uradno pričeli letosnji Dunajski slavnostni tedni, ki bodo trajali vse do 12. junija. Otvoritvene slovesnosti so se začele že ob 14. uri s koncertnim programom na dunajskih trgih, vrhunec pa je predstavljala izvedba drugega dejanja (Slavja princa Orlofskega) iz Straussove operete Netopir.

Ceprav so organizatorji Dunajskih slavnostnih tednov, ki jim tudi letos predseduje dr. Ursula Pasterk, ob otvoritvi napovedovali rekordno udeležbo (50.000 gledalcev), si je program ogledalo precej manj obiskovalcev; v priložnostnem govoru na trgu pred dunajsko mestno hišo je župan avstrijskega glavnega mesta Helmut Zink poudaril pomen te tradicionalne prireditve, hkrati pa več kot 20.000 njenih obiskovalcev ni moglo skriti navdušenja ob zupanovih besedah, da je

»Dunaj resnično kulturna prestolnica Evrope«. Dokaz za njegovo trditev je bila ponudba domačih opernih hiš (Dunajska državna opera in Dunajska ljudska opera) z gosti, španskim tenorjem Placidom Domingom in Agnes Baltsa ter baletnim plesalcem Vladimirom Malakhovom, ki je občinstvo, morda tudi zaradi nenavadnega fraka, navdusil z zanimivo koreografijo Straussovega valčka na Lepi modri Donavi. Drugo dejanje operete Netopir je režirala Diana Kienast, vendar po odzivih

avstrijske kritike povsem stereotipno, brez večjih inovativnih rezijskih potez. Zal tudi Eisenstein tokrat ni zagrel Dunajčanov, saj poleg muzanja ni bilo slišati običajnega gromkega smeha. Po mnenju kritikov so bile ostale solistične vloge profesionalno odigrane, španski tenorist Domingo pa se je publiki se posebno prikupil z nekaterimi dunajskimi narečnimi izrazi, ki so, zaradi včasih vse preveč španskega naglasa, izveneli več kot komično. Da bo otvoritvena slovesnost tudi v naslednjih dneh zaposlovala številne Dunajčane, ni treba posebej poudarjati, vendar pa bo zaradi številnih prireditev in razstav tudi ta, tako kot vse prejšnje, hitro utonila v pozabo.

(M.T. in agencije)

UMETNIŠKA PRODUKCIJA / RAZSTAVA V PORDENONU

Med več kot devetdesetimi galerijami tudi Slovenci na umetnostnem sejmu

PIRAN - Do včeraj (pa od 6. maja) je bil Pordenone (Italija) že drugič po vrsti središče umetniškega sejma. Prodajna razstava predvsem sodobne umetniške produkcije, ki je na pordenonskem sejmskem razstavišču nudila razstavne bokse preko devetdesetih galerij iz Italije in tujine, se je preprosto naslavljal Umetniki v Pordenonu (Artisti a Pordenone).

Poleg običajnega in končnega tržnega smisla temu sorodnih sejmskih srečanj so manifestacije v Pordenonu dopolnjevale se vsakovrstne kulturne aktivnosti: tematske razstave, panorama sodobne knjižne

produkcije in revijalnega tiska, srečanja in pogovori na določeno tematično (aktualno predavanje z naslovom Umetnost kot investicija) in podobno. Povsem svojevrsten in zanimiv je bil razstavni projekt instalacij in

ambientalnih postavitev. Prostor umetnosti po zamisli Marie Campitelli, umetnostne zgodovinarke in kritičarke iz Trsta, ki je obsegal celotno prostornino enega od paviljonov sejmskega razstavišča. Umetniške »fiere« so se z deli starih Primorcev (Andraz Salamun, Živko Marušić, Dejan Verzel, Brane Siniko) in dveh tujih umetnikov (Alfonso Berridi in Robert Mapplethorpe) udeležile tudi Obalne galerije Piran.

PR

Sopranistka Sutherlandova na video posnetkih

Zalozba Castle Vision je pred kratkim izdala vrsto video posnetkov oper in koncertov, na katerih je nastopila slovita avstralska sopranistka Joan Sutherland. Najprej omenimo gala koncert iz leta 1986 v Sydneyjski operi. Dirigiral je Richard Bonyng, sodelovala pa je tudi mezzosopranistka Marilyn Horne. Tudi ostale opere so bile posnete v Avstraliji in pri vseh je bil za dirigentskim pultom Sutherlandin soprog Bonyng: Trubadur (Verdi), Norma (Bellini), La fille du regiment (Donizetti) ter Les Hugonotes (-Mayerbeer).

Dunajski filhamoniki v Ravenni

V Ravenni bo potekal med 16. junijem in 22. julijem glasbeni festival. Otvorili ga bodo Dunajski filhamoniki pod dirigentskim vodstvom Seijija Ozawe. Predvajali bodo dela Nielsena, Stravinskega in Čajkovskega. Na naslednjih koncertih pa bodo nastopili dresdenska Staatskapelle, dirigent Giuseppe Sinopoli, solistka Deborah Voigt (sopran); orkester milanske Scale, dirigent Wolfgang Sawallisch; orkester in zbor teatra Comunale iz Bologne (dirigent Gelmetti) in orkester iz Romanske Emilije (dirigent Gavazzeni). Riccardo Muti bo dirigiral Bellinijevo opero Normo ter Verdijev Requiem, ki bo 20. in 22. julija zaključil festival.

Marjana Lipovšek pela Škerjanca in Lajovica

Slovenska mezzosopranistka Marjana Lipovšek je bila delezna odličnih kritik recitala, ki ga je imela v muenchenski dvorani Herkulesaal. Pri klavirju jo je spremljal Charles Spencer. Poleg samosplovov Beethovna, Schuberta, Berliozja in Brahmsa je Lipovškova vključila v spored dela slovenskih skladateljev L. M. Škerjanca in Antona Lajovica.

Program Salzburškega velikonočnega festivala 1995

Na Salzburškem velikonočnem festivalu 1995, katerega umetniški vodja je Claudio Abbado, bodo uprizorili opero Elektra Richarda Straussa, ki bo na sporedu 8. in 17. aprila. Dirigent bo C. Abbado, pevci pa Marjana Lipovšek, Karita Mattila, Deborah Polaski, Sylvia Greenberg, Angelika Kirschlager, Ferruccio Furlanetto ter Pavel Hunka. Abbado bo dirigiral tudi Verdijev Requiem (9. in 14. aprila) s solisti Cheryl Studer, Lipovškovo, Neilom Shicoffom ter Robertom Scandizijem, in koncert, na katerem bo Maurizio Pollini solist v Beethovnovem klavirskem koncertu št. 5. v es-duru, opus 73. Georg Solti pa bo dirigiral dva koncerta z deli Lutoslavskega in Sostakoviča.

Brigitte Fassbaender poje in režira

Mezzosopranistka Brigitte Fassbaender, ki se zadnje čase posveča tudi operni režiji, bo 20. maja pripravila celovečerni koncert v okviru festivala Musica '94 v Bologni. Spremljala jo bosta Cyprien Katsaris (klavir) in Gerard Causse (Viola). Junija bo Fassbaenderjeva nastopila v Dresdnu Staatskapelle pod dirigentskim vodstvom Giuseppa Sinopolija. Na koncertu bodo izvajali dela Richarda Straussa in Brucknerja.

Pripravil. Mi. K.

NAŠA (NE)ZNANA BOGASTVA / SKLENJEN »SPREHOD« PO MUZEJIH IN GALERIJAH

Na koncu, ne pa tudi na cilju

Z rubriko Nasa (ne) znana bogastva smo prisli do konca. Zaceli smo jo objavljati 26. oktobra lani, ob torkih, potem ko smo vse muzeje in galerije (60), predstavljene v Vodniku po slovenskih muzejih, zaprosili za sodelovanje oziroma pomoč. Zato, da bi naše bralce spomnili, kje vse imamo na Slovenskem muzeje in kaksne, smo sklenili, da jih bomo predstavili po vrstnem redu, kakor se nam bodo oglašali. Odločili smo se storiti to nekoliko drugače: njihove predstavnike smo zaprosili, naj nam sporočijo, kaj je tisto najdragocenejše, kar premorejo (en sam predmet, ves oddelek ali zbirka itd.); povedo, kako so prisli do tega; stvar opišejo in ovrednotijo. Kadar obiščete muzej, je namreč razumljivo, da njegovega »naj« predmeta, ker je pravzaprav le »prvi med enakimi«, ne vidite posebej in vas tudi nihče ne opozori nanj.

Trije ugovori Belokranjskega muzeja

Nasa zamisel je med muzealci doživela aplavz. Prvi so poslali prispevek iz Galerije Bozidarja Jakca iz Kostanjevice na Krki... Edinega ugovora smo bili doslej deležni - bili so že tudi med prvimi, a prihajajo sele sedaj na vrsto - od ravnatelja Belokranjskega muzeja Zvonka Rusa. Takole je zapisal: »Kakorkoli premišljuje, se mi močno

zdi, da ste se lotili naloge, predstaviti slovenske muzeje skozi njihov najdragocenejši predmet, z napačne strani. Namreč:

1. Muzeji niso starinarice, kjer bi vsak predmet imel točno določeno ceno, kot v vsaki drugi trgovini. Za nas je lahko predmet, ki sam na sebi ni posebno dragocen, sila pomemben zaradi tega, ker predstavlja čisto določen materialni dokaz o kulturnem, zgodovinskem ali drugem dogajanju v naših krajih. Zato nikakor ne bi mogel primerjati predmetov glede na njihovo materialno vrednost. Za mene osebno so vsi predmeti, ne glede na to, koliko bi jih kakšen umetnostni zgodovinar ali antikvar ocenil, enako pomembni in enako dragoceni. Zato pa so spravljani v muzeju, zato niso naprodaj, zato je zanje določen poseben varstveni režim.

2. Pisati o muzejih tako, iz pisarne, ne da bi si vaši novinarji muzej tudi ogledali, se mi zdi nedopustno. Muzej je živ organizem, ki ima svoje naloge, svoj koncept, svoje delo in ni zgolj stalna razstava za turiste. Muzej je treba videti, se pogovoriti z ljudmi, ki v tem muzeju delajo in nato nekaj o tem napisati, nekaj objektivnega, zanimivega, mimo sablone, v kar nujno vodi pisanje člankov v pisarnah. S tem bi dejansko popularizirali muzeje, če vam je res do tega. Med drugim pa, če opisete en predmet od tisocev, ki jih hranijo slovenski

muzeji, pač niste prav veliko naredili za njihovo popularizacijo, saj je ob tem, enem, se vrsta drugih pomembnih, zanimivih in dragocenih predmetov.

3. Razglasiti nek predmet za najdragocenejši in to objaviti, je isto kot dati kriminalcem v roke seznam, kaj se kje izplača odnesti. Menim, da je kraj po muzejih dovolj in ni treba, da bi jih je spodbujali in usmerjali.«

Tako torej ravnatelj Belokranjskega muzeja iz Metlike, vendar brez vsakršnega nasega pripisa, kajti svojo zamisel smo že predstavili. In da nikakor ni bila zavozena, prica dolg seznam šestindvajsetih muzejev in galerij na Slovenskem, ki so z veseljem predstavili tisto najdragocenejše, kar premorejo.

Kaj vse smo zvedeli

Spomnimo se: mozaik iz beneskega stekla Ivana Seljaka-Copica (izdelal Alfio Tombosso-Ultra) na južnem pročelju OS Jozeta Gorjupa v Kostanjevici na Krki, Galerija Bozidarja Jakca; piccolo (izdelan 1906), najstarejši osebni avto v Sloveniji (Tehniški muzej Slovenije); kip sv. Caharije Jozefa Strauba (1712-56) (Pokrajinski muzej Maribor); šestkratni zlatnik (gre za šestkratno vrednost enega zlatnika) Avreljana (Pokrajinski muzej Celje); tehniški spomenik Plavz, visoka talilna pec za talje-

nje železove rude (okoli leta 1428), (Muzej Železniki); spominski medalji, na katerih je upodobljen Franc Jožef I., narejeni leta 1918 v čast 50-letnice njegovega vladanja in s kakršnimi sta bili odlikovani tudi »cigararci« (Tobačni muzej-muzejska zbirka v Ljubljani); slavnostna dvorana, biser baročne posvetne umetnosti na Slovenskem (Posavski muzej Brezice); poslovilno pismo Martina Koresa na žepnem robčku, prethotapljeno iz zabora (Muzej narodne osvoboditve Maribor); pudlovka-pec za »pudlanje« (Koroški muzej Ravne na Koroškem); popisana lesena vrata divizijskega zapora, ki je bil med prvo svetovno vojno v kašči v vasi Smast (Kobariski muzej); Deklica z oranžo (1927) Ivana Kosa (Umetnostna galerija Maribor); situla, vedrica, z Vac iz bronaste pločevine (6. stol. pr. K.) (Narodni muzej v Ljubljani); Rudarsko sonce, bronasta skulptura Stojana Batiča (Revirski muzej Trbovlje); zbirka fotografij Josipa Pelikana (iz časa med obema vojnama) (Muzej novejšje zgodovine Celje); »kamst« - črpalka za jamsko vodo na zunanjem vodni pogon (1790) (Mestni muzej Idrija); spomenik pesniku G. Apollinairu, delo kiparja Osipa Zadkina (Galerija likovnih umetnosti Slovenj Gradec); motorna gasilska brizgalna iz leta 1928 (Slovenski gasilski muzej Metlika); antični nagrobnik Vibenusove družine (Pokrajinski muzej

Murska Sobota); lonec pitos (iz 14. do 13. stol. pns.) (Zavod za kulturo občine Lendava, Galerija - muzej); turjasko odlikovanje za borce Prešemove brigade (Muzej novejšje zgodovine v Ljubljani); mahaira-kratek ukritljen meč z bronastim in okrašenim ročajem (v grobu iz 8. v 7. stol. pns.) (Dolenjski muzej Novo mesto); skofijski merik za merjenje žitne desetine (Muzejska zbirka v Gornjem Gradu); čupa - coln slovenskih ribicev z obale Trzaskega zaliva (Slovenski etnografski muzej v Ljubljani); blizu 300 grafičnih zbirk od 16. do 19. stol. (Grafični muzej Rogaska Slatina); odtis fosila - ribe Birgerie (Triglavske narodni park); jubilejna plaketa dunajske univerze, ki so jo izdali leta 1865, ob 500-letnici ustanovitvi Univerze na Dunaju (Arhivsko muzejska služba Univerze v Ljubljani).

In tako sklenjamo to rubriko, ne da bi dosegli cilj. Ta pa je bil, da bi se oglašili se predstavniki preostalih stiriintridesetih muzejev in galerij, kolikor jih je v Vodniku po slovenskih muzejih. Mnogi izmed njih so sicer obljubljali, da bodo vsekakor sodelovali, ko smo jih enkrat, dvakrat, trikrat poprosili za to... Vendar na koncu iz te moke ni bilo kruha! A vseeno smo lahko zadovoljni, saj smo zvedeli tudi za vas veliko novega o naših muzejih in galerijah ter njihovih (ne) znanih bogastvih.

MAK

POPULARNA GLASBA / BALANESCU QUARTET V CD

Čustvenost godenja

LJUBLJANA - Profil kateregakoli družabno-kulturnega dogodka najboljše definira podoba njegovih obiskovalcev. Pogled na razprodano srednjo dvorano ljubljanskega Cankarjevega doma v petek, 6. maja je ponujal vpogled v pisano sestavo lokalne subkulture. Baletniki, režiserji, pesniki, preostanki darkerjev, Laibachovci, šestnajstletne novopečene alternativke in celo nekaj ostarelih rockerjev niso ravno tipično občinstvo koncerta klasične glasbe.

Vendar pa tudi Balanescu Quartet niso ravno najbolj tipični (vsaj glede na uveljavljene stereotype) godalni kvartet. Razmeroma mladi glasbeniki ustvarjajo in poustvarjajo godbo, ki presega raznorazne meje med klasičnim in modernim, elitnim in množičnim, narodnim in umetnim. Takšen je bil tudi njihov nastop. Skladbe z zadnjega albuma Luminizma (Kresnica), navdahnjene s tradicionalno romunsko glasbo, so nihale od veseljasko ciganskih vrtincev temperamenta in ritma do čustveno izredno napetih in kljub dolžini nikoli enoličnih zalostink. S klasično godalno zasedbo so uspeli prodreti v glasbeno tradicijo Balkana in jo prenesti ter moderni-

zirati, pri tem pa niso izgubili čustvenega naboja, predvsem melanholije, tega izročila. Prav ta čustvenost in temperament njihove glasbe in godenja je tista, ki po eni strani ponuja večjo komunikativnost in s tem dostopnost do širšega občinstva, ki po drugi strani oddvaja Balanescu Quartet od čiste akademske klasike. Tudi zato ne preseneča, da so se spravili nad tehno pop glasbo skupine Kraftwerk in jo priredili za godalno izvedbo. Rezultat, zabeležen na albumu Possessed (Obseden), je znan in evforično hvaljen, najpomembnejše pa je, da so Balanescu uspeli skladbe kot Autobahn in Pocket Calculator povsem neboleče in že kar fascinantno, do

vsake podrobnosti, reproducirati tudi na nastopu. Njihova izvrstna izvedba je med občinstvom zaradi že kar zabavne podobnosti z originalno izvedbo Kraftwerka - kljub razliki med zmožnostmi violin, čela in viole na eni strani ter klaviatur in računalnikov na drugi - izvajala prijazne nasmehe in dolge aplavze, med katere se je prikradel tudi kakšen vzklík odobravanja. Čeprav so bili dodatki nenacrtovani, je publika s spontanostjo in vztrajnim ploskanjem privabila skupino na oder še dvakrat in ploskala tudi po tem, ko so se luči v dvorani že prižgale. To pa je tudi najboljši rezime nastopa Balanescu Quarteta.

Marko Milosavljević

GLOSA

So včas zapodval

Bolhe so po Vodniku osnova za nastanek imena Bohinj, kraja, ki je ob jezeru predvsem poznan tudi po številnih padavinah, saj se pregovorno velja, da ima »tam dez ta mlade«. Slednjih pa je bilo resda ob večinski starejši populaciji kar nekaj na nedavni kranjski predstavitvi knjige Marije Cvetek »Nas oca so včas zapodval« (Nas ata so včas pripovedovali). Nabito polna dvorana gradu Kieselstein je svoj redni muzejski večer toplo sprejela, prireditelj sama pa znova potrdila potrebnost tovrstnih kulturnih dejanj, ki bi jih v tako imenovni gorenjski prestolici praktično lahko presteli na prste rok.

Nasploh Gorenjska takim prireditvam ne daje prav pogosto domovinske pravice. Če odmislimo, da je bila Cvetkina zbirka 239 bohinskih pripovedi kranjski publiki javno predstavljena praktično leto dni po njenem izidu in da je v knjigarnah skorajda ni več moč kupiti, vsaj v Kranju pridemo do absurdne situacije, ko novih knjig nihče več organizirano ne predstavlja. Argument, ces, ne bo obiskovalcev, oziroma knjige se danes berejo samo se v knjižnicah, pač ni vreden tehtnejšega premisleka. Odgovor bi bolj veljalo iskati v smeri, ki obema kranjskima »velikima« knjigarnama narekuje vse obsirnejšo ponudbo najrazličnejše robe, ki z golo kulturo seveda nima prav nobene povezave. Če bi parafrizirali Bohinjko »ta svet se tkuj ni vreden, da b' biu clovk pet minut zawostrn«, potem čakamo na smelejše pobude novih organizatorjev knjižnih večerov v Presernovem mestu. In če za konec v skladu z večno slovensko modo zgodbo notranjepolitično aktualiziramo, ozirajoč se na Mlakarjeve besede izpred let na enem od simpozijev Novega rocka (»Ljubljana bo mesto takrat, ko bo dobila svoj bordel«), bo Kranj zaslužil status mestne občine, ko bo znal primerno predstavljati kvaliteto knjigo. Vsaj tako bi morali danes »zapodvati«.

Vine Bester

IZŠLO JE / KNJIGE

Nace Šumi:
Naselbinska kultura
na Slovenskem: urbana naselja. Založila založba Viharnik, Ljubljana 1994, trda vezava, 291 strani, 17.850 tolarjev.

Uvodni del knjige opisuje snovanje in razvoj naselbinske kulture od prazgodovine do danes. Poučitev je na obdobju po naselitvi Slovencev v naše kraje, avtor pa izpostavlja pomen cerkve, samostana in gradu kot izhodišča urbanega življenja v srednjem veku. Ta in naslednja poglavja so opremljena z 52 barvnimi posnetki iz zraka. Drugi del je katalog 142. krajev, ki so imeli v zgodovini status mesta ali trga. Za vsako naselje so navedeni podatki o nastanku in razvoju, arhitekturnih posebnostih, večji del dokumentacije pa predstavlja slikovno gradivo. Avtorja zanima predvsem oblikovna plat naselij. Ob tem se ne izogne sociološkim razsežnostim naselbinske kulture, saj, kot sam pravi, želi s prežetostjo skozi zgodovino urbanih naselij pri prispevanju k opredelitvi kulture kot organske in univerzalne tvorbe. Pred nami je izčrpno in sistematično delo, dragoceno za strokovnjake in za dovolj razgledano širše občinstvo. (K. H.)

Robert Tita - Felix:
Magnifikat

Založila Pomurska založba, zbirka Domača književnost, Murska Sobota 1994, trda vezava z zaščitnim ovitkom, 58 strani, 1.680 tolarjev.

Felixove pesmi so kot popotovanje reke, njenega večnega toka skozi čas in prostor, enakomernega in neizogibnega. V zaborenje

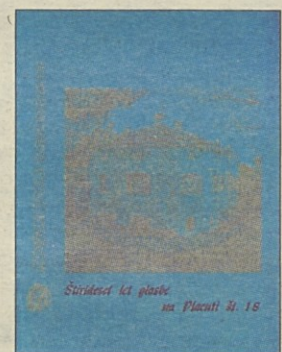

besed ujame tesnobne sence, upanje in bolečino, vendar in ljubezen, večnost in davino, sebe in druge... Njegovi stih se enakomerno kot voda tipajoče dotikajo bregov sveta, kjer se nekatere stvari nenehno spreminjajo, druge se nenehno ponavljajo, spet tretje pa ostajajo trdne v večnosti. Njegova pot je iskanje in dognanje o usodnosti, neizogibnosti in minljivosti, je večno zastavljanje vprašanj: »Zakaj?« Vendar je v navidezno kaosu razvidno zaporedje. Vse, kar se rodi, mora tudi umreti, ustvarjeni svet neizogibno doživi svoj konec. Analogno temu so razporejene pesmi v poglavjih, ki jih pogosto naslovi s stevilkami. Kdo ve, kje na tej poti je mladi pesnik, kam ga bo pot popeljala in kje bo obital? Morda bomo izvedeli v njegovih prihodnjih delih. (K. H.)

Štirideset let glasbe na Placuti št. 18

Slovenski center za glasbeno vzgojo Emila Komela (Gorica / Italija, december 1993, avtor Silvan Kersevan): Štirideset let glasbe na Placuti št. 18 (1953 - 1993), uredili Tatjana Gregorič Vuga in Silvan Kersevan, oblikovanje in priprava za tisk SYS-TE-AM 42, platnica Vladimir Vuga in Stojan Bratkovič, natisnila grafika Goriziana, 109 strani, 10.000 Lit.

S celovitim zgodovinskim pregledom nastanka slovenskega glasbenega solstva in obilno statistiko je za zadnje solsko leto 1992/93 navedenih 141 učencov in 32 učiteljev za naslednje predmete: teorija, harmonija, »do-mi-sol« pripravnica, zbor, komorne

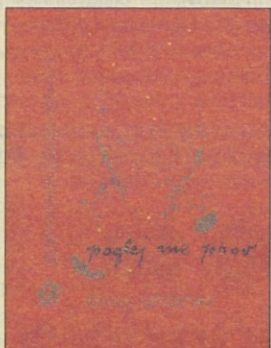

vaje, solopetje, klavir, orgle, violina, violončelo, kitara, kljunasta flavta, flavta, oboa, klarinet, trobenta in harmonika. Delo je bogato ikonografsko opremljeno, tako da ne ves, ali bi se pri branju bolj držal besedila ali slikovnega gradiva. Ker je letopis o 40-letnem delovanju centra v Gorici napisan v slovenskem jeziku, mu na koncu sledi se povzetek v italijanscini. (F. K.)

Tatjana Gregorič Vuga:
Poglej me prov

Studija o Emilu Komelu (1875 - 1960), Slovenski center za glasbeno vzgojo Emila Komela, Gorica (Italija), december 1993, 130 strani, 15.000 Lit.

Muzikologinja Tatjana Gregorič Vuga je prispevala poglobljeno muzikološko studijo o malo zna-

nem slovenskem skladatelju in glasbeniku Emilu Komelu, ki je bil leta 1895, ko se je po studiju kompozicije vrnil z Dunaja (ob Italijanu Rodolfu Lipizerju) edini poklicni in solni glasbenik v Gorici. Enako je bil pomemben za razvoj slovenskega glasbenega solstva kot po ustvarjenem opusu. Komelov glasbeni opus steje 244 doslej ugotovljenih glasbenih del, med njimi je tudi edina Komelova teoretična in v tisku izdana Harmonija (1934). Komela je dosedanja slovenska glasbena leksika skoraj obšla, kljub temu, da je skupaj s Fajgljem, Bratušem, Filejem, Vodopivcem, Jančičem, obema Italijanoma iz Gorice, Lipizerjem in Seghizzijem, za kratko dobo pa tudi z M. Kogojem, komponiral kulturno podobo »mesta na prepihu - Gorice«. (F. K.)

Ilustrirana enciklopedija Svetega pisma

Ilustrirana enciklopedija Svetega pisma

Založba Ognjišče, Koper, 1994, trda vezava, 420 strani, 5.900 tolarjev.

Knjiga je prevod dela, ki ga je pripravila skupina angleških svetopisemskih strokovnjakov. Njen cilj je bralcu predstaviti Sveto pismo, njegovo vsebino in kulturnozgodovinske okoliščine obsežnega obdobja, v katerem je nastajalo. Tako lahko bibličnemu svetu sledimo z več interdisciplinarnih vidikov, ki jih ponujajo arheološka, etnološka, antropološka in druga raziskovanja. Delo odlikuje bogato slikovno gradivo, ki nazorno nadgrajuje tekstovni del. Knjiga ni organizirana na klasičen enciklopedičen način, temveč gre za poljudno zasnovano delo, ki odgovarja na večino vprašanj, povezanih s Svetim pismom. Temeljni cilj te izdaje je poglobiti poznavanje Svetega pisma in spodbuditi bralca k njegovemu branju. Zlasti to velja za tiste njegove dele, ki so bralcu (tudi vernemu) manj znani ali neznan, kar predvsem velja za številne starozavezne knjige. (V. U.)

NA KRATKO

Nova alternativna glasbena založba v Kopru

LJUBLJANA - Primitiv Glasbic je ime nove koprskje založbe, ki se bo specializirala za slovenski in hrvaški rock, techno in etno. Lani so že izdali svoj prvi dve izdaji: EP nove koprskje skupine - trija Zmelkoov - in kompaktno ploščo Tako je govoril Zaratusta puljskih punkerjev Kud Idijoti, na kateri je 18 na novo posnetih pesmi iz obdobja '81 do '85. Pripravljajo pa tudi picture disc, ki bo izšel v 300 primerkih. Založba Primitiv Glasbic pomeni nadaljevanje dela založbe MKC, Produkcije Slovenija in FBI, ki so skupaj izdale okoli 30 različnih izdaj. (U. C.)

Razstava arhitekta Jožeta Plečnika na Danskem

LJUBLJANA - Po uspešni predstavitvi razstave arhitekta Jožeta Plečnika v Stockholmu na Svedskem - gre za prenešeno stalno postavitev Plečnikove pariske razstave iz ljubljanskega arhitekturnega muzeja na gradu Fuzine - so 30. aprila odprli to razstavo se v Koppenhagni, in sicer v prostorih za razstavljanje arhitekture v stari zgradbi skladišča Gammel Dok v pristanišču. Razstavo je odprl slovenski veleposlanik v Stockholmu Ivo Vajgl, po njej pa je vodila kustodinja Svedskega muzeja arhitekture Karin Winter. Jutri, 11. maja bo dobri poznavalec Plečnikove arhitekture dr. Peter Krečič predaval o Plečnikovem delu. Kot kaže, zanj vlada v nordijskih deželah veliko zanimanje. Razstavo, ki je bila sprva načrtovana za enomesečni obisk, želijo podaljšati vsaj do 5. junija. PR

Dva tedna Druge godbe '94

LJUBLJANA - Mednarodni glasbeni festival Druga godba praznuje letos svoj prvi veliki jubilej, desetletnico. Za to priložnost so pripravili obsežnejši program, ki bo prvič trajal dva tedna. Festival ohranja dosedanja programska koncept. Ob jubileju bo Druga godba premierno v teh krajih predstavila novo slovensko folk-revival skupino, tradicionalno keltsko-francosko glasbo, južnjasko vokalno glasbo, ameriški hip hop jazz in polke na ameriški način, Rossinija v jazz preobleki, legendo evropskega bobnanja in najpopularnejšo afriško pevko. Druga godba letos prvič sodeluje z EFWMF (The European Forum of Worldwide Music Festivals), katerega članica bo uradno postala ze letos. Glavno prizorišče Druge godbe '94 bodo tudi letos Krizanke (poletno gledališče, preddiverje in Krizevniška cerkev, v primeru slabega vremena pa se Viteška dvorana), kjer bo sedem koncertnih večerov. Eden bo tako kot lani v KUD France Prešeren, program pa se tokrat prvič uradno razširja tudi v Okarino na Bled. Poleg večernih prireditev za soboto, 21. maja, načrtujejo se mimohod francoske skupine Bagad Kemperle po ljubljanskih ulicah. PR

MADŽARSKA / ZMAGA NEKDANJIH KOMUNISTOV

Volilci so kaznovali Demokratični forum

Volilna udeležba večja kot pred štirimi leti

BUDIMPESTA - V prvem krogu drugih svobodnih volitev na Madžarskem, ki so potekale v nedeljo, se je zelo veliko število od osmih milijonov volilcev izreklo za vrnitev nekdanjih reformatorskih komunistov na oblast, tokrat v okviru Socialistične stranke (MSZP).

Takšna odločitev volilnega telesa pomeni nedvomno kazen za štiri leta vladavine konzervativne koalicije, ki se bo očitno morala posloviti od oblasti. Že v prvem krogu je MSZP nekdanjega zunanjega ministra, 62-letnega Gyule Horna, potrojila število glasov - zbrala je 32, 99 odstotka - medtem ko jih je leta 1990 dobila le 10, 8 odstotka in tako placala velik davek za svojo 40-letno komunistično preteklost.

Kandidati MSZP, ki so se v predvolilni kampanji namesto sedanje »vlade profesorjev in zgodovinarjev« zavzemali za vlado poznavalcev, so se prebili na prvo mesto kar v 160 volilnih okrožjih od 176. Le v 12 volilnih okrožjih se je na prvo mesto uvrstila Zveza svobodnih demokratov.

Zanimivo je, da je v prvem krogu le dvema poslanecema iz MSZP uspelo zbrati več kot 50 odstotkov glasov, kar pomeni, da sta že izvoljena in da ne bosta več sodelovala v drugem krogu, ki bo 29. maja. Zausnica, ki jo je prežela sedanja vlada, je bolj skeleca tudi zaradi ugodnega volilnega izida za Zvezo svobodnih demokratov (SZDSZ), ki so predstavljali poglavito opozicijo dosednji vladi.

Na prvem mestu liste SZDSZ je Gabor Kuncze, stranka pa je dosegla podoben rezultat kot leta 1990, saj ji je bilo naklonjenih 19, 74 odstotka volilcev. S tem izidom se je SZDSZ uvrstila med poglavitne tekmece MSZP v drugem krogu volitev, po vsej verjetnosti pa tudi v krog morebitnih partnerjev MSZP v vladni koaliciji.

Demokratski forum (MDP) premiera Petra Borossa je izgubil več kot polovico svojih glasov, saj jih je bilo pred štirimi leti naklonjenega 24, 7 odstotka volilcev. Stranka, ki je izšla iz vrst oporečnikov in ki ji je pripadal tudi lani umrli madžarski predsednik József Antall, prvi, ki je bil izvoljen na demokratičnih volitvah, je zdaj zagrizla v grenke sadeže svoje avtoritarne politike in počasnosti pri izvajanju reform.

Poleg SZDSZ je precej gibljiva tudi stranka Mladih demokratov (FIDESZ), ki so se nekoliko spametovali sele lani, tokrat pa so v primerjavi z 8, 9 odstotka leta 1990 zbrali 7, 02 odstotka glasov.

Druge stranke niso zbrale potrebnih pet odstotkov, kolikor bi jih potrebovale za vstop v parlament. Nedvomno pa so bile vse lahko zadovoljne zaradi dobre volilne udeležbe, saj se je tokratnih volitev udeležilo kar štiri odstotke več volilnih upravičencev kot prejsnjih, prvih, ki so bile razpisane po 40 let trajajoči komunistični vladavini.

Namesto prejsnjih 65 odstotkov je tokrat prislo na volišče kar 69 odstotkov volilnih upravičencev. V okviru madžarskega volilnega sistema bodo 176 poslancev volili neposredno v dveh krogih, 152 poslancev bo zasedlo svoje sedeže po regionalnem proporcionalnem sistemu, 58 sedežev v parlamentu pa bodo razdelili na temelju preostanka glasov po nacionalnem proporcionalnem sistemu in v skladu z volilnimi izidi obeh krogov.

Socialistična stranka je po nedeljskem prvem krogu očitni zmagovalec, saj ima z 32, 99 odstotka glasov že zagotovljenih 152 sedežev, po drugem krogu pa si utegne zagotoviti absolutno večino v parlamentu. Madžarski volilni sistem je zelo naklonjen močnim strankam, zato imajo socialisti velike možnosti, da si bodo odrezali levji delež tudi pri preostalih 58 sedežih, ki bodo razdeljeni po proporcionalnem nacionalnem ključu.

Wolfgang Schweizer / AFP

VOLITVE NA MADŽARSKEM

Po prvem krogu volitev, na katerih bodo izvolili 152 od 386 poslancev z regionalnih list, vodijo socialisti.

Volitev se je udeležilo 69.93 odstotka volilnih upravičencev. (V oklepajih je volilni rezultat iz leta 1990)

Madžarska socialistična stranka 32.99 (10.89)

Zveza svobodnih demokratov 19.74 (21.38)

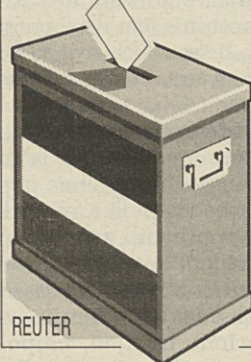
Demokratski forum 11.74 (24.71)

Neodvisni mali posestniki 8.82 (11.76)

Krščanski demokrati 7.03 (6.46)

Mladi demokrati 7.02 (8.94)

Ostali* 12.66 (15.86)

V drugem krogu volitev, ki jih bodo izvedli 26. maja, bodo volili preostalih 176 poslancev, ki v prvem krogu niso dobili potrebne večine.

*Nihče nima potrebnih 5 odstotkov glasov za vstop v parlament.

Vir: Nacionalna volilna komisija

Privatizacija odslej drugače

BUDIMPESTA - Madžarska socialistična stranka, ki je v prvem krogu parlamentarnih volitev dobila največ glasov, se zavzema za nov pristop k privatizacijskemu procesu, čeprav se vedno poudarja prodajo državnega premoženja.

»Zelimo spremeniti sedanji potek privatizacije. Se vedno se zavzemamo za privatizacijo državnega premoženja, vendar je treba pri tem poudariti učinkovitost gospodarstva, varovanje domačega trga in konkurenčnost madžarskih izdelkov, zavzemamo pa se tudi za tehnološki razvoj in varovanje delovnih mest,« je zapisano v strankinem programu. Parlament naj bi nadzoroval delovanje državnega urada za lastninjenje, ki je odgovoren za prodajo podjetij.

»Denar od prodaje državnih podjetij bo porabljen za delovanje na novo ustanovljenih podjetij, za odprte novih delovnih mest in plačevanje obveznosti državnih podjetij. V našem privatizacijskem programu podpiramo sodelovanje manjših investitorjev in zaposlenih, vendar pa smo proti razdeljevanju lastnine kot nagrade za politične usluge. Spostujemo z delom in legalno pridobljeno zasebno lastnino. Med privatizacijo se bomo z vsemi legalnimi sredstvi bojevali proti korupciji in zlorabam,« je še zapisano v programu. Nekateri krogi na budimpeštanski borzi so že izrazili zaskrbljenost - bojijo se, da bi socialisti, če jim bo uspelo sestaviti vlado, upočasnili potek privatizacije. (Reuters)

JUŽNA AFRIKA / SLOVESNA PRISEGA PRVEGA NERASISTIČNEGA PARLAMENTA

Poslanci so potrdili Mandela

Mnoge belce pa ob tem grabi panika, saj se bojijo maščevanja

JOHANNESBURG - Na letališče Jan Smuts v bližini Johannesburga se spuscajo letala s predsedniki, kralji in drugimi vplivnimi osebnostmi z vsega sveta, ki se bodo udeležili današnje slovesne razglasitve Nelsona Mandele za novega predsednika Južnoafriške republike. Novi parlament, v katerem imajo pripadniki Afriskega narodnega kongresa skoraj absolutno večino, je v ponedeljek v Cape Townu, le enajst kilometrov od zapora, kjer je njihov voditelj preždel tretjino življenja, Nelsona Mandela tudi uradno potrdil za novega predsednika Južne Afrike. Poleg vesti o pripravah na slovesnost poročila iz Južne Afrike pričajo tudi o velikem strahu številnih belih prebivalcev te države. Telefonske linije služb za

svetovanje so zasedene. Stevilne belce je zaradi volilne zmage crnske večine zagrabil paničen strah.

Vojsko odresitve po telefonu oblega morje histeričnih belcev, ki se bojijo, da bodo izgubili status privilegirane manjšine. In to kljub zagotovitvi Nelsona Mandele in njegovim pozivom k rasni spravi in skupni vladi.

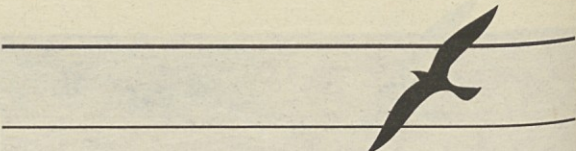
Večina petmilijonske skupnosti belcev se je sprijaznila z izidom volitev, nekateri z žalostjo, drugi z olajšanjem, ker se lahko nehajo počutiti kot krivci. Najbolje je to opisal urednik Sunday Timesa v Johannesburgu: »Z enim samim zamahom smo pometli z 200 leti zgodovine. Zaživeli bomo drugače, v naročju matere Afrike.«

Kaže pa, da nekaterih belih domačinov objem

Zasedanja parlamenta se je udeležila tudi Mandelova bivša žena Winni (Telefoto: AP)

matere Afrike ne privlači. Podobne primere je bilo videti tudi v drugih afriških državah, kjer so prisli na oblast crnci, na primer v Rodeziji in Zimbabveju. Tamkajšnji belci so se ustrašili ali pa se preprosto niso mogli sprijazniti z vladavino crncev, mislec, da bodo plačevali za storjene krivice. (Reuters)

RUSIJA / OBLETNICA

Obnovljena Sovjetska zveza?

Nekdanji podpredsednik Ruckoj grozi predsedniku Jelcinu

MOSKVA - Nekdanji ruski podpredsednik Aleksander Ruckoj, eden poglavitnih voditeljev opozicije Borisu Jelcinu, je v ponedeljek zatrdil, da bo Rusija v letu dni doživela »konec sedanjega policijskega in protiljudskega režima«.

Med proslavo 49. obletnice konca druge svetovne vojne je Ruckoj, ki naj bi bil tudi na celu protestnega shoda zoper Jelcina, napovedal, da bo v letu dni prišlo »do prave zmage ljudstva« in da bodo Rusi »50-letnico zmage praznovali v povsem spremenjenih razmerah«, je sporočila agencija Itar-Tass. Po mnenju Ruckoja morajo Rusi vse podrediti enemu samemu cilju - krepitvi države, kajti le tako bo zavladal »red«. »Nobenega dvoma ni, da bo Sovjetska zveza obnovljena,« je dodal.

Z namigom na skrajno nacionalističnega voditelja Vladimirja Zirinovskega, njegovega poglavitnega tekmeca v opoziciji, je Ruckoj izrazil upanje, da rusko ljudstvo »ne v tem, ne v prihodnjem stoletju ne bo dovolilo, da bi se na

oblast povzpeli avanturisti«. O »zmagi ljudstva«, ki jo je napovedal za prihodnje leto, je dejal, »da zaradi nje ne bo tekla kri«.

Te izjave je Ruckoj dal med žalno slovesnostjo, ko so pred rusko »Belo hišo«, nekdanjim sedežem parlamenta, ki so ga razpustili preteklo jesen, postavili križ v spomin tistim, ki so padli med dvema krvavima dneva, ko je bila zadusena parlamentarna vstaja. Poleg nekdanjega podpredsednika, ki je bil priprt zato, ker je upor vodil, februarja pa je bil pomiloščen skupaj z drugimi udeleženci krvavih dogodkov 3. in 4. oktobra, je bilo zaprtih še 50 drugih političnih osebnosti, večina med njimi iz opozicije predsedniku Jelcinu.

Med njimi so nekdanji predsednik ustavnega sodišča Valerij Zorkin, Vladislav Acalov, ki so ga poslanci, zaprti v parlamentu, imenovali za svojega »obrambnega ministra«, vodja zveze vojskih častnikov Vladislav Terehov in Ilija Konstantinov, vodja nacionalne fronte, ki so jo razpustili oktobra. (AFP)

Rusko vodstvo in opozicija sta ločeno praznovala obletnico zmage nad fašizmom (Telefoto: AP)

NOVICE

Ministrsko srečanje WEU

LUKSEMBURG - Včeraj so se v Luksemburgu sestali zunanji in obrambni ministri Zahodnoevropske unije (WEU), razpravljali pa so predvsem o sprejemu držav srednje in vzhodne Evrope v organizacijo. Status pridruženih članic WEU naj bi dodelili Poljski, Madžarski, Češki, Slovski, Bolgariji, Romuniji ter Litvi, Latviji in Estoniji. Omenjene države bodo lahko sodelovale na zasedanjih sveta WEU ter pri človekoljubnih operacijah in vojskih vajah, s sporazumom o pridruženem članstvu pa ne bodo dobile varnostnih zagotovil. (STA, Reuter, telefoto: AP)

Skrajneži ubili francoska državljana

ALŽIR - V provinci Kazbah sta bila včeraj ubita dva francoska državljana, sporočajo alžirske varnostne sile, ki so prepričane, da so umor zagrešili muslimanski skrajneži. To sta že 33. in 34. žrtev med tujci v Alžiriji od septembra lani, ko je vojska preprečila muslimanskim skrajnežem, da bi po zmagi na volitvah prevzeli oblast. Alžirska tiskovna agencija je včeraj sporočila, da se spopadi med dobro oboroženimi skrajneži in vladno vojsko stopnjujejo. Samo ta konec tedna je vojska v šestih vojskih akcijah proti upornikom v številnih regijah ubila 15 skrajnežev. Na meji z Marokom je zajela dva Alžirca, ki sta skušala v državo pretihotapiti 13 kosov lažjega orožja. (Reuter)

JEMEN / SEVER JE MOČNEJŠI

Boj oblasti z odpadniki

Tako je spopad za oblast označil predsednik Saleh

SANA - Radio v prestolnici Sani trdi, da sile, zveste predsedniku Aliju Abdulahu Salehu, »nizajo zmago za zmago« in da so se že približale oporiščem upornikov in odpadnikov v bližini Adna. Jemenski predsednik Sali se vedno vzviseno zavrača tuje posredovanje v sporu (predvsem diplomatske prizadevanja Arabske lige in Svetovne organizacije za ustavitev vojskovanja), čes da gre za povsem notranjepolitično zadevo.

Porocila o položaju na bojišču so negotova, trdi ne-

ki diplomat v Sani, saj obe strani uporabljata medije v propagandne namene, neodvisnih opazovalcev na terenu pa ni.

Ameriška, nemška, francoska, britanska in italijanska letala so tudi v ponedeljek nadaljevala reševalno akcijo, v okviru katere iz Jemna odvažajo tuje državljane, ki so bili tam zaposleni, tudi Romune, Ruse in druge. Letala za evakuacijo ljudi iz Sane so najela tudi številna tuja podjetja, na primer nizozemski Shell.

(AFP, Reuter)

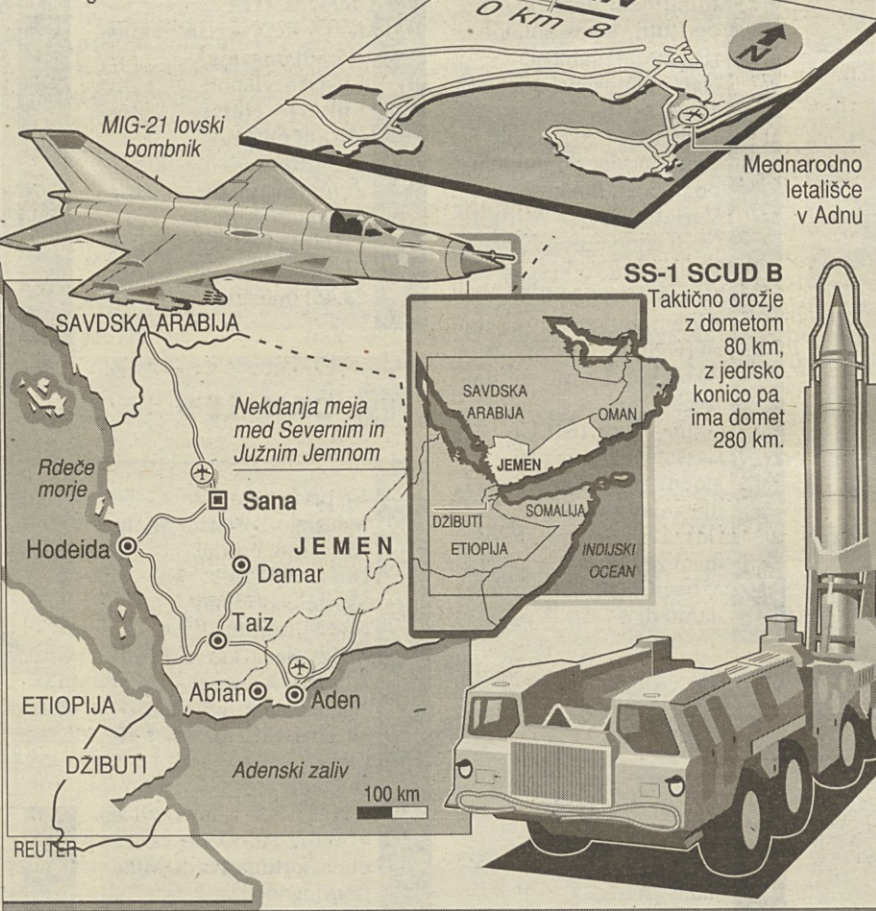

Tank severnojemenske vojske pred Adenom (Telefoto: AP)

VOJNA MED SEVERNIM IN JUŽNIM JEMNOM

Glavnina bojov je potekala 60 kilometrov zahodno od Adna, kjer so se severnjaki borili za vstop v omenjeno pristaniško mesto.

Ko so se razvneli boji med četami, ki podpirajo podpredsednika Alija Salema al Baida, ki ima oblast na jugu, in četami predsednika Alija Abdulaha Saleha, so iz Sane in Adna evakuirali devet tisoč tujih državljanov. Na jugu so razglasili splošno mobilizacijo, sledilo pa ji je pet dni bojov, v katerih sta obe strani uporabljali vojaška letala Mig-21 in SU-20.

PANAMA / VOLITVE BREZ PRESENEČENJ

Zmagali so Torrijosovi populisti in nacionalisti

Volilci dajejo prednost oblasti trdih pesti

PANAMA - Stranka, povezana z režimom generala Noriege, je na nedeljskih predsedniških volitvah v Panami očitno zmagala, saj je njen kandidat, premožni poslovnež Ernest Perez Balladares, po zaslužnih podatkih zbral tretjino glasov.

»Zdi se, da se končni rezultat ne bo veliko spremenil,« je v ponedeljek zjutraj izjavil predsednik volilne komisije Eduardo Valdez, le nekaj trenutkov po tem, ko so Perez, kandidata Demokratske revolucionarne stranke (PRD), razglasili za zmagovalca. Zaenkrat so presteli 60 odstotkov glasovnic, zajetni Ernesto Perez pa je zbral 33,3 odstotka glasov.

Kandidatka Arnulfistone stranke (PA) na oblasti Mireya Moscoso de Gruber se je uvrstila na drugo mesto s 27,9 odstotka glasov. Ruben Blades, pevec in igralec, ki ga je podpiralo mlado gibanje Papa Egoro (kar v indijanski pomeni mati domovina), pa na tretje mesto z 18 odstotki.

Po padcu Noriege, ki zdaj na Floridi preživlja svojo stiriidesetletno kazen, in po ameriskem vojskem posegu leta 1989 je priljubljenost PRD zdrsnila na najnižjo točko, Perez pa ji je ugled povrnil tako, da je izrazil nestrinjanje z najmračnejšimi leti prejšnje diktature. Poudaril je, »da se je zdaj nemogoče vrniti v obdobje militarizma«. Treba je izhajati iz populistične in nacionalistične dedi-

scine generala Omarja Torrijosa, ki je Panamo vodil v 70. letih.

Mireya Moscoso, vdova po Arnulfu Ariasu, ki je bil trikrat zapored predsednik Paname, nekaj minut po polnoci se ni bila pripravljena priznati svojega poraza. Ruben Blades je novoizvoljenemu Perezu ze cestital, čeprav je izjavil, da s temi volitvami »gibanje Papa Egoro ne bo izginilo, saj bo zmagalo na prihodnjih volitvah leta 1999«.

Ni pa povedal, ali bo kandidiral tudi takrat. Zmagoviti kandidat PRD je očitno pridobil precej glasov tudi zaradi razcepa v vladni koaliciji konzervativnega predsednika Guillerma Endare, ki ga krivijo, da ni mogel zatreti prometa z mamili in korupcije pri panamskih politikih. Prve svobodne volitve četrt stoletja pozneje so potekale razmeroma mirno.

Francis Kohn / AFP

»Bik« Balladares

PANAMA - Ernesto Perez Balladares, ki so mu Panamci nadeli vzdevek Bik zaradi njegove plecatosti, je bil doslej ze večkrat minister, hkrati pa je tudi eden ustanovnih članov Revolucionarne demokratske stranke (PRD), ki jo je ustanovil general Omar Torrijos leta 1979. Kot Torrijosov osebni prijatelj se Balladares večkrat sklicuje

Ernesto Perez Balladares

na prepričanje pokojnega generala, ki je mešanica populizma in nacionalizma. Perez Balladares se je rodil 19. junija 1946 v premožni družini in študiral v ZDA, kjer si je pridobil dva magistrirja iz ekonomije ter podjetniškega menedžmenta. Njegova kariera je bila vedno bleščača, tako zasebna kot politična. Bil je minister za finance (1978) ter minister za planiranje (1981) v obdobju, ko je bil na oblasti Torrijos. Potem ko je PRD po koncu vojske diktature decembra 1989 popolnoma izgubila svoj ugled, je prevzel vodstvo stranke in jo dosledno preoblikoval. Balladaresovi politični nasprotniki o tem sicer niso povsem prepričani in se se vedno bojijo, da se utegne PRD zateci k svojim nekdanjim usmeritvam. (AFP)

HRVAŠKA / O FEDERACIJI V BIH

Sporazum o BiH bodo kmalu podpisali

Franjo Tuđman je prepričan, da HND ne bo zmanjšala moči HDZ

ZAGREB - »Pricakujem, da bosta hrvaska in muslimanska delegacija na Dunaju podpisali sporazum o izvajanju washingtonskega načrta,« je včeraj na redni tiskovni konferenci povedal hrvaski predsednik dr. Franjo Tuđman. Dejal je tudi, da pri ustanavljanju federacije in konfederacije ni pomembno, kdo bo na katerem položaju. »Pomembno pa je, da že od začetka spoštujemo načela, o katerih smo se dogovorili doslej, torej tudi v Washingtonu,« je dodal.

Po omenjenih sporazumih položaja predsednika federalne vlade in predsednika federacije ne moreta hkrati zasedati osebi iste narodnosti. »Hrvati ne postavljamo posebnih zahtev, naša delegacija pa zeli, da bi sporazum spoštovali,« je poudaril Tuđman.

Na vprašanje, kaj meni o razpadanju HDZ in nastanku stranke Hrvaskih neodvisnih demokratov (HND), je odgovoril, da »tistim, ki so hoteli povzročiti ustavno in parlamentarno krizo, to ni uspelo«. Trdi, da je HDZ se vedno stranka z absolutno večino v hrvaskem parlamentu, in sicer v obeh domovih, ter da bodo »parlamentarno krizo rešili na demokratičen in parlamentaren način«. Povedal je tudi, da bodo predsednika obeh domov »razrešili po ustavni poti«.

Hrvaski predsednik je na tiskovni konferenci napovedal upravljanje kune, ki bo nadomestila dosedanja hrvaski

dinar. Prve bankovce bodo spustili v obtok 30. maja, na dan državnosti. Kuna bo postala uradna hrvaska valuta, njeno ime pa so izbrali iz »zgodovinskih in političnih razlogov«. Ekonomski strokovnjaki na Hrvaskem opozarjajo, da bo kuna »svojo vlogo opravljala tako dolgo, dokler bodo v njenem ozadju učinkovito gospodarstvo, odprta ekonomija, zasebno podjetništvo, svobodni mediji, zaščitene človekove pravice in svoboscine ter parlamentarizem«. Darko Pavčić

O čem pišejo drugje po svetu

O palestinski avtonomiji

»Zasluga vsega sveta je, da so se dobro oboroženi palestinski policisti lahko razporedili na meje svojega avtonomnega območja. Pri opravljanju dela v Gazi pa se bodo morali opreti na lastne noge. In tu se začne pravi preizkus trdnosti sporazuma o palestinski samoupravi... Izrael skrbi predvsem prvo soočenje policistov s palestinskim prebivalstvom, kajti spodrslijaj na začetku pomeni konec celotnega projekta.« (Maariv, Tel Aviv)

»Arafatova PLO mora se dokazati, da se je iz osvobodilnega gibanja sposobna preleviti v prehodno vlado, ki bo ljudstvu zagotavljala enakopravnost in visok življenjski standard... Izraelci pa bi morali obrzdati strastno škodoželjnost oziroma veselje zaradi Arafatovih napak. Svojo energijo bi morali vložiti v prizadevanja, da bodo sporazum o palestinski samoupravi uresničevali gladko. Niti izraelska laburistična vlada niti PLO ne bi radi videli, kako se Gaza in Zahodni breg utaplja v kaos.« (Daily Telegraph, London)

O madzarskih volitvah

»Pet let po propadu komunističnega sistema v srednji in vzhodni Evropi narodi nekdanjih ruskih satelitov dajejo vtis, da imajo zelo slab spomin. Na Poljskem in Madzarskem je vrnitev nekdanjih komunistov na oblast nekakšno nasprotje dogodkov po padcu berlinskega zidu. Pozablja se, da so bile revolucije na Vzhodu uspešne takrat, ko je ves svet zaznamovala gospodarska kriza in ko so komunisti svoje države že dobobra ozeli. Zato teh pet let ni zadostovalo za ponovno gradnjo. Človeku z ulice je bilo v prejšnjem režimu, ko mu ni bilo treba skrbeti za jutrisnji dan, lepše. Poljaki, Madzari, Litvanci in Ukrajinci so v zahodnih državah videli samo blagostanje, resničnega vsakdana pa ne.« (Les Echos, Pariz)

»Če bo vse potekalo tako, kot je bilo predvideno, se bo Madzarska po trenutni razdelitvi politične moči znašla v zanj idealnih razmerah. Močna dvostrankarska vladna koalicija bo izvajala liberalno in socialno usmerjeno politiko. Politični scenarij se bo pravzaprav samo ponovil... Na celo vlade bo najverjetneje sedel predsednik Zveze svobodnih demokratov (SZDZS) Gabor Kuncze, ki je že večkrat napovedal, da starim strukturnam ne bo dovolil vrnitve na oblast. Socialistična stranka (nekdanji komunisti) bo imela zaradi volilnega uspeha kljub temu možnost vplivanja na usmerjenost vladne politike. Liberalci uživajo podporo predsednika Göncza, cigar dejanska moč je sicer majhna, moralna avtoriteta pa neomajna. Izid volitev pomeni nujni preobrat v vodstvu države, vendar nobene bistvene spremembe v dosednji usmeritvi. To pa je za Madzarsko vsekakor idealen položaj.« (Mlada fronta dnes, Praga)

»Nekdanji madzarski komunisti se vračajo na oblast. Socialistična stranka Gyula Horna, reformistično krilo nekdanje Komunistične partije, je dobila več kot 30 odstotkov glasov. Vladna stranka, konservativni Demokratski forum, je tokrat dobila le 11 odstotkov glasov, na prvih demokratičnih volitvah pa ji je ljudstvo namenilo 40 odstotkov glasov. S socialisti se bodo najverjetneje povezali liberalci, ki so osvojili 20 odstotkov glasov. V tej vzhodnoevropski državi bodo morali zdaj nekdanji oporečniki, heroji upora proti komunizmu, v vladnem kabinetu sedeti s svojimi sovražniki.« (Corriere della Sera, Rim)

DANES PO SVETU

SIMFEROPOL - Na svojem prvem zasedanju bodo poslanci krimskega parlamenta razpravljali o krimsko-ukrajinskih odnosih

MADRID - Na obisk v Sanijo bo dopotoval Gerry Adams, predsednik severnoirskega Sinn Feina

Žirinovski in Jović ustanavljata Združene pravoslavne države

BEOGRAD - Na dan, ko je vse clovestvo praznovalo ali pa se kako drugace spominjalo zmage, ki so jo pred 49 leti zavezniki dosegli nad fašističnimi silami osi, so se iz Beograda razlegli novi bojni klici nekakšne nove, pravoslavne osi. Sestavljajo jo srbsko-ruske desničarske sile, na čelu z Vladimirjem Žirinovskim in sefom Srbske narodne obnove Mirkom Jovićem.

Na zborovanju sredi Trga republike je včeraj pred približno dva do tri tisoč zbranimi vodja ruske Liberalnodemokratske stranke v znanem slogu zagrozil s silo vsem, ki želijo na škodo Srbov rešiti balkansko krizo, »srbskim bratom« pa je obljubil vsi pomoč Rusije, zlasti ker bo, kot je napovedal Žirinovski, »kmalu odsel sedanjí ruski predsednik«. Obkrožen z generali in admirali ruske vojske, člani dume, je razvpiti nacionalist Srbom sporočil, da je »od sto do tristo tisoč ruskih vojakov pripravljenih, da v enem mesecu uredijo zadeve na ozemlju nekdanje Jugoslavije«. »Srbi imate opremo, Rusija pa orožje in

castnike, ki jim je ze dolgas po vojskovanju,« je izjavil. Predstavil se je kot borec za panslavizem in pravoslavje ter dejal, da se bo boril za ukinitve Nata in OZN ter ustanovitve »Združenih pravoslavnih držav«. Na njegovi tarči so se znasli vsi protisrbski narodi, zlasti pa Muslimani, ki »bodo iztrebljeni, če se ne izselijo v Savdsko Arabijo«.

Organizator mitinga, ki so ga srbske oblasti sprva prepovedale, v ponedeljek zjutraj pa v zadnjem trenutku odobrile, je bil vodja SNO Mirkó Jović, ki je v svojem ognjevitem snlikosrbsko obarvanem nastopu dejal, da je po starih letih vojne končno na obzorju srbska zmaga, kar je »dokazal z dejstvom, da lahko Srbi s svojimi vozili potujejo po vseh srbskih dezelah. Zborovanje je bilo pripravljeno pod geslom »Na dan zmage in pred novo srbsko zmago na tleh nekdanje Jugoslavije«. Poleg ruskih vojskarskih osebnosti so se ga udeležili tudi visoki predstavniki Srbske krajine in Republike Srbske ter raznih organizacij skrajnezev.

Davor Kriska

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

- 10.00 Video strani
10.25 Govorica zivali, angleška oddaja
11.10 4 x 4
11.40 Zivko Cingo - Rusomir Bogdanovski:
Zapušcanje Paskvalije, makedonska drama
13.00 Porocila
13.05 Sobotna noc:
Zlata doba Rock'n Rolla, 7. oddaja;
Faraoni;
Koncert: Chris de Burgh - Live in Dublin
16.20 Mostovi
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Uporniki v službi kralja, 6/13 del danske nadaljevanke
17.40 Hitro je hitro, prehitro - Dan prometne varnosti
18.00 Regionalni studio Koper
18.45 Lingo, tv igrice
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik 2, vreme, sport
20.10 Zarišče
20.35 Osmi dan
21.20 Strta srca, 9/16 del francoske nadaljevanke
Različni interesi
22.15 TV dnevnik 3, VPS 2215
Sova
22.40 Zakonca Fields v Franciji, 7/18 del angleske nanizanke
Nekaj treska ponoči
23.10 Umori, 5/13 del ameriske nanizanke
Trije moski in Adena
00.00 Video strani

SLOVENIJA 2

- 14.30 Video strani
14.50 Zgodbe iz školjke
15.50 Sedma steza
16.10 Gospodarska oddaja: Made in Slovenia
16.50 Ljudje in zemlja
17.20 V avtobusu, 24. del angleske nanizanke
Sova, ponovitev
17.45 Umori, 4/13 del ameriske nanizanke
Strel v temi
18.40 Iz življenja za življenje:
Prisluhnimo tišini
19.10 Poslovna borza
19.30 Dnevnik 2
20.05 Družinske skrivnosti, 3/4 del francoske nadaljevanke
Marthe Monsacré
20.50 Nas avto
21.00 Intervju
22.00 Po sledih napredka
22.30 Videošpon
23.30 Kolesarstvo: Dirka po Sloveniji, reportaza

KANAL A

- 07.00 Borza dela
07.15 Video strani
12.00 Na velikem platnu
12.15 Luc svetlobe, ponovitev 161. dela ameriske nadaljevanke
13.05 Popspot
13.35 Spot tedna
13.40 CMT
14.30 Borza dela
14.45 CMT
16.40 Spot tedna
16.45 Na velikem platnu
17.00 Brlog, ponovitev 11. dela spanske nanizanke
17.30 V pasti, ponovitev ameriskega filma
19.10 Luc svetlobe, 162. del ameriske nadaljevanke
20.00 Rodeo, glasbena oddaja
20.30 **Državnik novega kova**, 6. del angl. satiricne nanizanke
Igrajo: Rick Mayall, Marsha Fitzalan, Michael Troughton,
John Nettleton in drugi; režija Geoffrey Sax.
21.00 Porocila
21.20 **Ubij me še enkrat**, ameriski »film noir«
Igrajo: Val Kilmer, Joanne Whalley-Kilmer, Michael Mad-
sen, Jonathan Gries, Pat Mulligan in drugi; režija John Dahl.
23.00 Akrobatsko smučanje - Freestyle Tignes, 1. oddaja
23.40 Porocila
00.00 Spot tedna
00.05 Na velikem platnu
00.20 CMT
00.45 Borza dela
01.00 Video strani

MTV MMTV (62. kanal)

- 07.00 Panorama
15.20 Bravo Maestro, kulinarična oddaja
17.00 Program Discovery
19.00 Obvestila in napovedi filmov
19.10 Risanka
19.20 Bravo Maestro, kulinarična oddaja
19.30 TV Akvarij
20.05 Video spoti
20.20 **The Night Comes**, ameriski film
21.56 Video strani
23.00 Program Discovery
01.00 Adult Channel

RAI 1

- 6.45 Jutranja oddaja Unomat-
tina, vmes(7.00, 8.00,
9.00, 9.30, 10.00) dnev-
nik, 7.35 gospodarstvo
9.35 Nap.: Cuori senza età
10.05 Film: Flicka, un cavallo
per amico (kom.), vmes
(11.00) dnevnik
11.40 Aktualno: Utile-Futile
12.25 Vreme in devnik
12.35 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik in TG 1 Motori
14.20 Tenis: ATP Tour
15.45 Mladinski variete: Uno
per tutti, vmes Solletico,
risanke, aktualnosti
16.40 Nan.: Dinosauri tra noi,
17.30 Zorro
18.00 Dnevnik 1
18.15 Nan.: In viaggio nel tem-
po (i. Scott Bakula)
19.00 Variete: Grazie Mille!!!
(vodi Nino Frassica)
19.50 Vreme, dnevnik, sport
20.35 Variete: Grazie Mille!
20.40 Aktualno: Proces proce-
su (vodi Enzo Biagi)
22.35 Aktualno: L' arte di non
leggere
23.00 Aktualnosti: TG 1 Ore 23
23.30 Gassman bere Danteja
23.45 Nočni rock, vmes (0.05)
dnevnik in vreme
0.30 Dok. DSE Sapere - Parla-
ment za Evropo
1.00 Film: Colpo da un mi-
liardo di dollari ('76)

RAI 2

- 6.35 V kraljestvu narave
7.25 Oddaja za najmlajše
8.50 Dnevnik Euronews
9.05 Nan.: Lassie, 9.30 Il me-
dico di campagna
10.20 Nad.: Quando si ama
11.45 Dnevnik
12.00 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik, gospodarstvo
in vreme
13.40 Nad.: Santa Barbara,
14.45 Beautiful
14.30 Aktualno: I suoi primi 40
anni (vodi E. Sampa)
15.30 Dnevnik - Flash
15.35 Film: L'invasore bianco
(western, '54)
17.15 Dnevnik in rubrika TG
Medicina 33
17.35 Nan.: Miami Vice
18.20 Sport in vreme
18.35 In viaggio con Sereno va-
riabile
18.50 Nan.: Ispettore Tibbs
19.35 Vreme, devnik in sport
20.20 Variete: Ventieventi
20.30 Nan.: L'ispettore Sarti 2 -
Pressing col morto
22.25 Aktualno: Mixer dok.
23.15 Dnevnik dosje in vreme
0.05 Pregled tiska
0.20 Tenis: ATP Tour

RAI 3

- 6.25 Pregled tiska
6.45 Jutranja odd. Laltrarete
7.15 Euronews
7.30 Kulturni dnevnik Tortu-
ga, 9.30 dok. Zenith,
10.00 Parlato semplice
10.20 Euronews
12.00 Dnevnik 3
12.15 TGR E - O gospodarstvu
12.30 Dove sono i Pirenei?
14.00 Dezelne vesti, dnevnik
14.50 TGR Bellitalia
15.15 Sport: Derby, kolesarst-
vo, 15.45 51. mednarod-
ni teniski turnir Italije
18.50 Vremenska napoved
19.00 Dnevnik, Dezelne vesti
19.50 BlobCartoon
20.05 Blob, Una cartolina
20.30 Aktualno: Chi l'ha visto?
22.30 Dnevnik in vreme
22.45 Milano, Italija
23.45 Dok.: Nel Friuli di Pier
Paolo Pasolini
0.30 Dnevnik, pregled tiska in
vreme, filmske novosti
1.00 Fuori orario: Eveline

RETE 4

- 7.00 Nan.: Bradford, 7.45 nad.
Piccola Cenerentola, 8.30
Valentina
9.00 Variete: Buona giornata,
vmes 9.10 Pantanal,
10.15 Guadalupe, 10.45
Febbre d'amore, 11.15
Maddalena, 12.00 Anto-
nella, 13.00 Sentieri,
14.30 Primo amore, 15.15
Cara Maria Rita, 15.40
Principessa, 16.15 Topa-
zio, vmes (11.30, 13.30)
dnevnik TG 4
17.10 Kviz: La verità, vmes
(17.30) dnevnik
17.40 Rubrika o lepoti
18.00 Funari News, vmes
(19.00) dnevnik
20.30 Film: Reclusa-La rabbia
di una madre (dram., '91)
22.30 Aktualno: Kronika
23.00 Film: Cotton Club
(dram., '84, i. R. Gere),
23.45) dnevnik

CANALE 5

- 6.30 Na prvi strani
9.00 Maurizio Costanzo Show
11.45 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik TG 5
13.25 Sgarbi quotidiani
13.35 Nad.: Beautiful
14.05 Kviz: Sarà vero? (vodi
Alberto Castagna)
15.25 Agenzia matrimoniale
16.00 Otroški variete, vmes ri-
sanke
17.55 Dnevnik
18.00 Kviza: OK il prezzo è
giusto, 19.00 La ruota
della fortuna (vodi Mike
Bonriogno)
20.00 Dnevnik TG 5
20.25 Striscia la notizia
20.40 Variete: La notte dei Te-
legatti (vodita Corrado,
Alba Parietti)
23.00 Film: Il principe del de-
serto (pust., It. '90, i. K.
Bedi, R. Hauer, C. Alt),
vmes (24.00) dnevnik

ITALIA 1

- 6.30 Otroški variete
9.30 Nanizanke
12.25 Odprti studio
12.35 Aktualno: Fatti e misfatti
12.45 Nan.: Licia la dolce
13.20 Otroški variete
14.00 Odprti studio
14.30 Varieteja: Non à la RAI,
16.00 Smile
16.05 Nan.: I ragazzi della pra-
teria, 17.05 Agli ordini
papà, 17.55 Power Ran-
gers, 18.30 I miei due
papà, 19.00 Genitori in
blue jeans
19.30 Odprti studio
19.50 Radio Londra
20.00 Variete: Karaoke
20.30 Film: Mr. Crocodile Dun-
dee 2 ('88, i. P. Hogan)
22.30 Film: Rotta verso la terra
(fant., ZDA '86)
0.30 Tu Italija
0.40 Studio sport
1.30 Nan.: Starsky & Hutch

TELE 4

- 13.30 19.30, 23.05 Dogodki in
odmevi
15.30 Caffè dello sport
20.35 Film

MONTECARLO

- 14.00 18.45, 20.25, 22.30 Dnev-
nik, 13.30 Sport
14.05 Film: L'uomo dalla ma-
schera di ferro (pust.)
16.00 Variete: Tappeto volante
20.30 Dok.: Avventura natura
24.00 IP v košarki play off

Koper

- 16.00 Euronews - TV novice
16.10 Ponedeljkov sportni pre-
gled, ponovitev
17.10 Time Out, tv nanizanka
18.00 Slovenski program:
Studio 2, pogovor
18.45 Primorska kronika
19.00 TV dnevnik
19.30 Carobna svetilka, otroški
program:
TV sola;
Astronomija, ital. doku-
mentarna serija
20.30 Muzej glasbe:
Potovanje v Benetke, 2.
oddaja
Baldassarre Galuppi v
Palaci Labia, igrajo »In-
terpreti Veneziani«
21.15 Zasebni Vietnam, svicar-
ski dokumentarni film
22.15 TV dnevnik
22.30 Slovenski program:
Sportel,
oddaja o zamejskem
sportu in sportnikih

ORF Avstrija 1

- 09.00 Cas v sliki
09.05 Pri Huxtablovih
09.30 Klub za seniorje
10.15 Pan-optikum
10.30 Seelenbräu, pon. avstrij-
skega filma
12.05 Modri dirkač
12.15 Sportna arena
13.00 Cas v sliki
13.10 Mi
13.35 Družinske vezi
14.00 Leteci zdravniki
14.45 Pogledi od strani
15.00 Otroški program
Knjiga o džungli
15.45 Smrkci
16.00 Konfeti
16.35 Kremencovski
17.10 Wurlitzer
18.00 Cas v sliki
18.05 Mi
18.30 Gozdarska hisa Falkenau,
serija
19.22 Znanost
19.30 Cas v sliki
20.00 Kultura
20.15 Dežela gora: Kamor se se-
lijo oblaki..., serija
21.07 Pogledi od strani
21.20 Weissenthaler, avstrijska
humor. serija
21.55 **Mačka**, nemška krimi-
nalka

ORF Avstrija 2

- 14.50 Tisoč mojstrov:
Theodore Tericault: Me-
duzin spav
15.00 Lipova ulica, serija:
Izmenične kopeli
15.30 Matere
16.00 Družina Merian, 13. del
16.45 Človek-cudoviti stroj, 4.
del dokumentarne serije:
Trebuh
17.30 Orientacija
18.00 Pri Huxtablovih:
Zadnji vlak v Leningrad
18.30 Vse devetke, vodi Harald
Prünster
19.00 Zvezna dežela danes
19.30 Cas v sliki
20.00 Kultura
20.15 Petrova zabava
21.07 Reportaže iz tujine
22.00 Večerni studio
22.30 Sport
22.50 Klub 2
00.15 Nacrt Sahara, 3/4 del
ekoloske shriljivke
01.50 Porocila
Tisoč mojstrov

Hrvaška 1

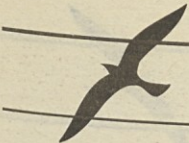
- 08.00 Dobro jutro
10.00 Porocila
10.05 Solski spored
Dober dan, učenci
10.10 Kemija: Encimi
10.25 Inercija
10.55 Hrvascina: Domoljubna
poezija
11.30 Zlata nit, 4/16 del otro-
ske serije
12.00 Porocila
12.05 TV-koledar
12.15 Divja vrtnica, 86/199 del
mehiske nadaljevanke
12.40 Popolna tujca, 1/22 del
am. humoristične serije
13.05 Ciklus filmov Catherine
Deneuve:
Besede in glasba, franco-
ski film
Igrajo: Catherine deneu-
ve, Christopher Lambert,
Richard Anconina, Nick
Mancuso, Jacques Perrin,
Dayle Haddon in drugi;
režija Elie Chouraqui.
14.50 Monofon
15.30 Učimo se o Hrvaski
16.00 Porocila
16.05 Glavni odmor
16.30 Obnova Hrvaske
17.00 Hrvaska danes
18.00 Porocila
18.05 Kolo sreče
18.35 Santa Barbara, 709. del
ameriske nadaljevanke
19.30 Dnevnik 1
20.15 Z jadrji okoli sveta, 5/12
del dokumentarne serije
Atola Tuamoto in Tahiti
TV parlament
20.45 Porocila
22.45 Slika na sliko
22.50 Porocila v nemscini
23.50 Sanje brez meja

Hrvaška 2

- 14.50 TV-koledar
15.00 Zlata nit, 4/16 del otro-
ske serije
15.30 Puscavski princ, pon. 3/6
dela ital. nadaljevanke
16.25 Charley Varrick, ameriski
film
18.20 Hči Breznjeva, pon. angl.
dokumentarnega filma
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik 1
20.10 Finale hrvatskega DP v
košarki:
Croatia Osiguranje - Ci-
bona, 1. polčas
21.00 Kosarka, 2. polčas
21.45 Puscavski princ, 4/6 del
ital. nadaljevanke
22.40 Od pola do pola, 2/8 del
angleske dok. serije
23.30 Poirot, 2/8 del angleske
nanizanke
00.25 Top DJ Mag
01.25 Video strani

MTV Madžarska

- 09.00 Cez dan
09.30 Riviera, serija
10.30 Nacionalni parki:
Spanija, dokum. oddaja
11.30 Igra
12.00 Opoldanski zvon
12.07 U.K. Today
12.44 Haydn:
Simfonija v g-duru
13.11 Kraljevska poroka, franc.
filmska komedija
15.30 Zrcalo
15.40 Vaska TV
16.00 Dnevnik
16.12 Tele video '94
16.17 Dan ptic in dreves
16.50 Zunanje zadeve, serija
17.20 Zenski magazin
17.45 Za boljši jezik
17.55 Vklópi
18.30 Macek v zaklju, kviz
18.55 Katoliška kronika
19.12 Pravljica
19.30 Dnevnik
20.15 Columbo, am. kriminalka
21.55 Gospodarski magazin
22.35 Csilla Boeselager, zadnji
razgovor

2/5

KANAL A
UBIJ ME SE ENKRAT,
ameriški film

21.20

Režija: John Dahl
Igrajo: Val Kilmer, Joanne Whalley-Kilmer, Michael Madsen, Jonathan Gries, Pat Mulligan, Nick Di-
mitri, Bibi Besch in drugi

Femme-fatale, ki jo igra Joanne Whalley - Kilmer, si utirja pot skozi Nevado, bolje rečeno skozi pušča-
vo in nekaj mest. Medtem skuša eni od največjih
nevadskih tolp ukrasti bogat plen in zapeljati nekaj
bogatašev. Vse skupaj pa postane prava norija,
saj se stvari vedno ne iztečejo tako, kot si je zamisli-
la usodna dama. Ameriški zahod je pač druga-
čen in ne pozna ter ne priznava vedno damskih
pravil.

Film je prava ameriška verzija francoskega črnega
filma, popoprana z ameriškim humorjem.

Film so posneli leta 1990 in seveda nikjer drugje kot
v pravi Nevadi.

TV SLOVENIJA 1
LONČEK KUHAJ,
rezanci z jajcem

17.10

Če vam je všeč Janezovo in detlovo kuhanje, po-
glejmo, kaj pripravljata tokrat. Skuhala bosta re-
zance z jajcem. Za dve osebi bosta potrebovala:
liter in pol vode, sol, 2 žlici koruznega olja, 15 dag
špagetov, 1 rdečo papriko, 2 jajci, 3 žlice mleka,
malo popra, malo naribanega muškatnega ore-
ščka, žlico sončničnih semen in žlico sezama.

Kuhala bosta Janez Vinšek in detel (Peter Dougan
in Karel Brišnik).

Urednica serije je Irena Struna - Arko.

2/5

PREMIERE
LJUBEZEN IN SMRT,
italijanski film, 1990

18.25

Režija: Beppe
Cino
Igrajo: Franco
Nero, Fernando
Rey, Vanessa
Redgrave (na
sliki) in drugi.

Jeseni 1946. le-
ta se skupina
obojelelih za jeti-
ko bojuje z bo-
lezni in smrtjo
v zdravilišču na
jugu Sicilije.
Med njimi izsto-
pa predvsem
bivši vojak...

Režiser je film
posnel po ro-
manu pisatelja
Gesualda Bu-
falina. Film je si-
cer zanimiv pri-
kaz življenja v
mikrokozmosu,
kjer je glavna skrb vseh boj z grozečo smrtjo, a je bil
žrtve italijanske distribucije, tako da smo ga lahko
videli le po televiziji.

2/5

RETE 4
COTTON CLUB ZDA,
ameriški film, 1984

22.35

Režija: Francis Ford Coppola
Igrajo: Richard Gere, Diana Lane, Bob Hoskins
in drugi.

Mladi jazzist Dixie reši življenje mafijskemu šefu
Dutchu, ki mu za zahvalo pomaga pri njegovi
karieri. Dutch pa ima ljubico, prelepo Vero.
Dixie postane v Hollywoodu slaven instrumenta-
list, vendar ko se vrne v New York, se mu pripeti,
da se vanj zaljubi Vera. Dramatični dogodki se
odvijajo v znanem lokal Cotton Club, v katere-
ga zahajajo najpomembnejši newyorški gan-
sterji. Režiser je uspešno združil gangstersko zgo-
dbo in življenje igralcev v znanem lokal. Zgo-
dovina in jazz, izdajstvo in ljubosumje se tako
spojijo v celoto.

TV SLOVENIJA 1 / NOVOSTI

Pasje življenje Igorja Šmida

Posnet nov kratki igrani film

Program za otroke in mladino Televizije Slo-
venija in Triada, samo-
stojna producentska hi-
sa, sta v koprodukciji in
s finančno podporo mi-
nistrstva za kulturo po-
snela nov kratki igrani
film.

Naslov filma je Pasje življenje, pripoveduje pa zgodbo o človeku in njegovi družini, ki se v gospodarsko kriznih casih bori za preživetje.

Posebnost filma je, da zgodbo spremljamo skozi oči in pripoved psa. Film skuša o resnih zadevah spregovoriti na nekoliko nenavaden način, s pridihom prijazne duhovitosti.

Scenarij za film sta napisala Tatjana Trtnik in Igor Smid, ki je film tudi režiral.

»Zamisel za zgodbo je nastala iz resničnega življenja,« je povedala Tatjana, »le da je bil v resnici pes črn labrador.«

Igor Smid, režiser, ko-
scenarist in producent je
tokrat prvič snemal film
s psom v glavni vlogi:

»Moram izreči vse
komplimente Olimpi,
zlatemu prinasalcu, ve-
del se je kot pravi
hollywoodski zvezdnik,
zaradi njega nismo po-
rabili nobenega dodatnega
casa niti snemali doda-
tnih dublov, kar je pogo-
sta praksa, saj je snema-

nje z otroki in psi najte-
žje.« A ceprav je naslov
filma Pasje življenje in je
glavni igralec pes, zgo-
dba ne govori o psu, am-
pak o človeku.

»Rezijski koncept sem
si zastavil tako, da se
zgodba prenese izza pla-
tna, v gledalca, ki film
spremlja in se vsi ti iden-
tifikacijski elementi zgo-
dijo v gledalcu. Tako go-
spodarja, ki je glavni ju-
nak tega filma, pravza-
prav nikoli ne vidimo,
ostaja anonimnež in vse
njegove zaznave istoveti
pes.

Ce le na kratko obno-
vim zgodbo: gre za pre-
sek nekaj dni neke druž-

ne, ki jo stvari, ki se jim
dogajajo, pehajo v vse ni-
žji standard. Konec sicer
puscam odprt, se pa
sprasujem, če je to tisto,
čemu smo zavezani.«

Glavna igralca v filmu
sta torej Olimp in Marko
Dzakula kot njegov go-
spodar, pa se Tisa No-
vak, Jakob Žigante, Judi-
ta Zidar, Marko Okorn,
Polona Juh, Zvone Hri-
bar, Matic Rozman in se
en kužek, aberdeenski
terier Axel. Direktor fo-
tografije je Radovan Cok,
scenograf Andrej Strazi-
sar, kostumografinja Me-
ta Sever, glasbo za film
pa je napisal Slavko Av-
senik mlajši.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

09.00 Video; 12.00 Soul Of MTV; 13.00 Greatest Hits; 14.00 Video; 16.30 Coca Cola Report; 16.45 MTV v kinu; 17.30 Dial MTV; 18.00 Music Non Stop; 20.00 Greatest Hits; 21.00 Rockumentary; Aerosmith; 21.30 Aerosmith: The Hits; 22.30 Beavis & Buttthead; 00.00 Rock Block

SKY ONE

07.00 The DJ Kat Show; 10.00 Risanke; 11.00 Koncentracija; 12.00 Sally Jessy Raphael; 13.30 E Street; 14.00 Barnaby Jones; 15.00 Sever in Jug, serija; 16.00 Drugačen svet; 16.45 DJ Kat Show; 18.00 Star Trek; 19.30 E Street; 20.00 Blockbusters; 20.30 M.A.S.H.; 21.00 The Secret Of Lake Success, am. mini serija; 23.00 Ponovitve

PRO 7

05.55 Serije, ponovitve; 11.35 Pri Huxtablovih; 12.05 Agentka s srcem, serija; 14.00 Dinastija, serija; 16.00 Naša mala farma; 17.00 Risanke; 18.25 Naš hrupni dom; 18.55 Drugi svet; 19.25 Pri Huxtablovih; 20.00 Poročila; 20.15 Kdo se boji črnega moža?, am. kriminalka; 22.10 Poročevalci; 23.05 Palm Beach Duo, serija; 00.00 Poročila; 00.10 Polnočni klci, am. serija

PREMIERE

07.00 Romeo; 09.00 Twin Peaks-The Movie, am. film; 11.10 Nasprotni spol, am. film; 14.00 Romeo; 15.00 American Cinema, 4. del; 16.40 Policaj na robu prepada, am. kriminalka; 18.25 Ljubezen in smrt, ital. melodrama; 20.00 Poročila; 20.15 Usodno poželenje, am. psih. triler; 22.05 Peter Gabriel-portret; 23.35 Genialno normalen, kan. komedija

SAT 1

09.00 Ponovitve; 13.30 Ladja zaljubljenec; 14.30 Tenis: ATP turnir iz Rima, prenos; 17.00 Pet krat pet; 17.30 Regionalna poročila; 18.00 Pojdi na vsel; 19.00 Poročila; 19.19 Sport; 20.15 Hirbovski zdravnik, 7. del; 21.15 Pravica iz teme; 22.15 Ugovajami; 23.10 Spieglova TV reportaža; 23.45 Pozor, skriti kamera

EUROSPORT

08.30 Aerobika; 09.00 SP v gimnastiki; 11.00 Surfanje; 12.00 Moderni peterboj; 13.00 Eurogol magazin; 14.00 Tenis: ATP turnir iz Pinehusta,

prenos; 16.00 Jahanje; 17.00 Eurogol; 17.30 Hokej, NHL liga; 18.30 Eurogol; 19.30 Športna poročila; 20.00 SP v hokeju, vrhunec; 22.00 Boks, dvoboji profesionalcev

RTL

09.05 Serije, ponovitve; 12.00 Opoldanski magazin; 14.10 Umor je njen konjiček, serija; 17.00 Kdo je šef?; 17.30 Strašno prijazna družina; 18.00 Bogati in lepi; 18.45 Poročila; 19.10 Eksplozivno; 19.40 Dobri časi, slabi časi; 20.15 Columbo; Umor med šestimi stenami, ameriška tv kriminalka; 21.45 Quincy; 22.40 Dirk Bach Show; 23.15 Gottschalk; 00.00 Poročila

RTL 2

05.30-16.55 Ponovitve; 16.55 Mož za šest milijonov dolarjev; 17.50 Umik; 18.20 Nasmehnite se, prosim; 18.55 Poročila; 19.00 Angel se vrača, serija; 20.00 Poročila; 20.15 Pod težo dokazov, 1/2 del am. kriminalke; 22.10 Katti Witt zasebno, reportaža; 22.50 Poročila

SKY MOVIES

17.00 A New Leaf; 19.00 American Anthem; 21.00 Fisher King; 23.20 Man Trouble

MOVIE CHANNEL

17.00 Kathy Meets The Aliens; 19.00 Missing Pieces; 21.00 Kiss Of A Killer; 23.00 Sniper

FILMNET +

16.00 K-TV; 18.00 The Last Prostitute; 19.45 Fisher King; 22.00 Getting Up And Going Home

SUPER CHANNEL

05.30 Verska oddaja; Novice; Gospodarstvo; Super Shop; 17.30 Evropsko gospodarstvo; 18.00 Danes, novice; 19.00 Poročila; 19.30 Ushualia, angl. dok. serija; 20.30 Frontalno; 21.30 Showcase; 22.00 Poročila; 22.30 Gospodarstvo; 22.45 Market Wrap; 23.30 Res osebnost

CNN

06.00-23.00 World News; 07.30 MoneyLine; 11.30 World Report; 12.30 Business Report; 13.30 Business Day; 14.30 Business Asia; 15.00 Larry King Live; 17.30 Cnn & Co; 20.00 World Business Today; 21.00 International Hour; 23.00 World Business Today Update; 23.30 Showbiz Today

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 8.30 Dnevnikov odmev; 8.40 Minute za smeh; 10.30 Pregled slov. tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Ekološki kotiček; 17.00 Ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slov. zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Minute za; 21.05 Igra; 21.50 Intermezzo; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Podoknica; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.40 Kalendar prireditve; 11.00 Novosti založb; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 13.00 Val 202 - Flesta latina; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.30 Novice, obvestila; 17.50 Sport; 19.30 Štos - še v torek obujamo spomine; 21.00 Zgodnja dela; 22.20 Stoletja improvizirane glasbe.

Slovenija 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasbena matineja; 10.05 Kulturni globus; 11.05 Človek in zdravje; 11.35 Izbrali smo; 13.05 Enajsta sola; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Big Band RTS; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Ljudsko izročilo; 16.40 Esej; 17.00 Zborovske pesmi; 18.00 Koncerti; 19.30 Arje in monologi; 20.00 Literarni večer; 20.45 S koncertov; 22.05 Pretok idej; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,5 - 93,8 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
6.00 Otvoritev; 8.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servisne informacije, prireditve; 9.45 Iz odvetnikove pisarne; 11.00 Hladno, toplo, vroče; 12.10 Pesem tedna Modrega vala; 12.30 Opoldnevniki; 13.00 Jagode in podoknice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.35 Iz kulturnega sveta; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta, 2. del; 19.00 Dnevnik - prenos RS; 19.30-23.15 Večerni program Modrega vala RK.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 7.05 Dobro jutro, otroci; 8.00 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Aktualnosti; 9.32 Bilo je nekoč; 9.40 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.35 Psihologija; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Romagna

mia; 13.00 Glasba po željah; 14.05 Turistična oddaja; 14.45 Seriamente parlando; 16.00 Modri val; 18.00 Covermania; 18.45 Zvoki iz preteklosti; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.30 Loto; 8.15 Napoved; 9.25 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarjev gost; 13.55 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 16.45 Nasveti; 18.15 Tema tedna; 20.00 Labirint znanja; 21.30 Ta nori torek; 1.00 Sat. progr.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema dneva; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice; 13.00 Pesem tedna; 13.20 Tudi jeseni je lepo; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Na vrtiljaku z Romano; 19.30 do 24.00 Večerni program.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniaturre; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.45 Sport; 20.00 Študij in glasba; 21.00 Kulturno umetniški program.

Radio Študent

11.00 Agencija Dallas predstavlja; 12.00 Kondicija dvojiškega sistema; 14.00 OF (24 ur in-fo); 15.00 Radio Metelkova; 17.00 Jocular; 17.30 Technica elaboratum; 19.00 Tolpa bumov: Cornell Orchestra & N.P. Boys; 20.00 Underground International.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kalendar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Skozi tancico molka; 8.30 Soft music; 9.00 Iz studia z vami; 9.15 Odprta knjiga: Most na Drini (I. Andrić, r. M. Sosič, 50. del); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 Primorska poje; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Popoldanski potpuri; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Božanska komedija: Nebesa (r. S. Verč, 32. del); 18.40 Slov. lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 18.00 Otroški vrtiljak; 20.00 Oddaja SKD Tabor Opčine; 20.30 Smeh in glasba.

Radio Koroška

18.10-19.00 Partnerski magacin.

AVTOMOBILSKA TEHNOLOGIJA V ZDA

Kalifornijski zakoni priganjajo proizvajalce avtomobilov

Bela hiša zahteva preobrazbo stroja, ki morda najlepše ponazarja tako opevani ameriški sen - ter obenem golta milijarde litrov goriva in bljuva strupene izpušne pline, ki ima na vesti kar polovico ozona nad večjimi mesti. Cilj sodelovanja vladnih ustanov z avtomobilsko industrijo, pogosto imenovanega kar Pobuda za čisto vozilo, je avtomobil, ki bo porabil trikrat manj goriva od sedanjih jeklenih konjčkov. Poleg tega bodo v središču pozornosti tudi neskodljivi nadomestki bencina in izboljšave motorjev na notranje izgorevanje, novi, naprednejši materiali ter boljše proizvodne metode in tehnologije, ki izboljšujejo avtomobilsko varnost. S strani ameriške vlade so v projekt vključena Ministrstva za energetiko, obrambo, trgovino in promet, NASA in Državna znanstvena fondacija. Pridružili so se jim tudi največji trije ameriški izdelovalci avtomobilov, Ford, General Motors in Chrysler.

Bo novi avto letel ali se bo kotalil? Roger G. Noll, profesor ekonomije z Univerze Stanford in eden od avtorjev knjige o vladni podpori znanosti in raziskavam, zmaguje z glavo. Noll meni, da kaže združenje vse znake siropoteznih komercialnih raziskovalnih programov, ki niso izpolnili zastavljenih ciljev. »Pobuda za čisto vozilo je zame tiskanje glave v pesek,« je dejal Noll. »Ima dve bistveni napaki: onemogoča konkurenco pri ustvarjanju pomembnega dela trzišča enaindvajsetega stoletja, poleg tega pa bo program zelo težko ustaviti, če ne bo dal zelenih rezultatov.« Nasprotovanja Bele hiše niso odvrnila od namere. »Pred seboj imamo jasen in natanko določen cilj z vnaprej začrtanim rokom,« ugovarja pomočnik direktorja Urada za znanstveno in tehnološko politiko Henry C. Kelly, ki je zadolžen za tehnologijo. »Če nam ze očitajo, da zapravljamo denar davkoplačevalcev, je treba dodati, da je z nami industrija in da si stro-

ške delimo.« Sodelovanje je preprosto nujno, meni Kelly, saj gre za velika vlaganja in tudi tveganje ni zanemarljivo. »Projekt je prevelik, da bi se ga kdorkoli lahko lotil samostojno.«

Kakršnakoli obilje se nam obeta ob novih tehnologijah, Pobuda za čisto vozilo obljublja takojšnji dobiček za administracijo, državne laboratorije in proizvajalce avtomobilov. Vlada bo s tem pomirila podjetnike, poslovneže in politike, ki so priceli dvomiti v visokoleteče besede o zavezanih tehologiji, izrečene pred letom dni. Za zvezne laboratorije je Pobuda program, ki je vsaj po zasnovi - morda pa tudi po vsotah - primerljiv s poslom z jedrsko energijo in orožjem; ta jih je zaposloval zadnjih petdeset let. Celotni znesek se ni natanko določen: vladni prispevek pa bo večidel le preknjizen iz sedanjega obrambnega proračuna. Desetletni program bo tudi nekaksen lakmus papir za se nedokazano bahanje, daje s tehnologijo, ki

so jo razvijali v dragih vladnih raziskovalnih ustanovah, mogoče preobraziti osnovno potrošno dobrino - družinski avtomobil.

Lahko ultrakondenzator, izdelan za potrebe programa Vojna zvezd, uporabimo za shranjevanje energije za pogon limuzine s štirimi vrati? Avtomobilska industrija bo Pobudo izkoristila kot dokaz, da so detroitski direktorji lahko tudi dobri državljani. Da bi zbral potrebno podporo, je moral podpredsednik Al Gore sicer res se v zadnji minuti opraviti nekaj pogovorov nastiri oči. Celo na slovesnosti v Beli hiši so predstavniki industrije optimistično razpoloženje nekoliko pokvarili s previdnostjo. »Težav in preprek, ki čakajo to revolucijo, ne bi smeli podcenjevati. Nasa pričakovanja bi morala biti stvarna,« je v svojem govoru omenil John W. Smith mlajši, predsednik družbe General Motors. Proizvajalci avtomobilov iz Detroita ne vidijo neskladja v hkratni zavezanih dolgoročnim ciljem

Pobude za čisto vozilo ter lobiranjem in raznoraznimi pravnimi potezami, ki naj bi omehčale najdaljnosežnejše državne zakone o onesnaževanju zraka. »Skušamo si čimbolj razširiti manevrski prostor zaresenjanje teh tehnoloških problemov,« je dejal Gerald A. Esper, direktor enega od oddelkov Združenja Ameriških izdelovalcev avtomobilov (v angleščini na kratko AAMA), ki je stanovska in lobistična organizacija velike troji-

Chryslerjevemu neonu, ki je svojo svetovno premiero doživel lani na salonu v Frankfurtu, v Ljubljani pa se predstavlja še pred začetkom prodaje na slovenskem trgu, grozi, da ga bodo že kmalu »spodili« s kalifornijskih cest

ce. »Obenem vlada v avtomobilski industriji prepričanje, da tehnologija električnih vozil danes se ni na voljo. Bilo bi nekoliko neodgovorno, če bi to skrivali.« V AAMA navolucijo, ne bi smeli podcenjevati. Nasa pričakovanja bi morala biti stvarna,« je v svojem govoru omenil John W. Smith mlajši, predsednik družbe General Motors. Proizvajalci avtomobilov iz Detroita ne vidijo neskladja v hkratni zavezanih dolgoročnim ciljem

Pobude za čisto vozilo ter lobiranjem in raznoraznimi pravnimi potezami, ki naj bi omehčale najdaljnosežnejše državne zakone o onesnaževanju zraka. »Skušamo si čimbolj razširiti manevrski prostor zaresenjanje teh tehnoloških problemov,« je dejal Gerald A. Esper, direktor enega od oddelkov Združenja Ameriških izdelovalcev avtomobilov (v angleščini na kratko AAMA), ki je stanovska in lobistična organizacija velike troji-

ce. »Obenem vlada v avtomobilski industriji prepričanje, da tehnologija električnih vozil danes se ni na voljo. Bilo bi nekoliko neodgovorno, če bi to skrivali.« V AAMA navolucijo, ne bi smeli podcenjevati. Nasa pričakovanja bi morala biti stvarna,« je v svojem govoru omenil John W. Smith mlajši, predsednik družbe General Motors. Proizvajalci avtomobilov iz Detroita ne vidijo neskladja v hkratni zavezanih dolgoročnim ciljem

ce. »Obenem vlada v avtomobilski industriji prepričanje, da tehnologija električnih vozil danes se ni na voljo. Bilo bi nekoliko neodgovorno, če bi to skrivali.« V AAMA navolucijo, ne bi smeli podcenjevati. Nasa pričakovanja bi morala biti stvarna,« je v svojem govoru omenil John W. Smith mlajši, predsednik družbe General Motors. Proizvajalci avtomobilov iz Detroita ne vidijo neskladja v hkratni zavezanih dolgoročnim ciljem

ce. »Obenem vlada v avtomobilski industriji prepričanje, da tehnologija električnih vozil danes se ni na voljo. Bilo bi nekoliko neodgovorno, če bi to skrivali.« V AAMA navolucijo, ne bi smeli podcenjevati. Nasa pričakovanja bi morala biti stvarna,« je v svojem govoru omenil John W. Smith mlajši, predsednik družbe General Motors. Proizvajalci avtomobilov iz Detroita ne vidijo neskladja v hkratni zavezanih dolgoročnim ciljem

Gary Stix -Prž-

Zavest kot najobčutljivejša oblika materija (8)

Poleg razlage, zakaj kvantni fiziki pri poglobljanju svojih raziskovanj materije srečujejo toliko primerov notranje povezave, Bohmovo »hologramsko vesolje« pojasnjuje tudi mnoge uganke, ki so do danes ostale nerazrešene. Ena izmed njih je tudi vpliv, ki ga ima zavest na osnovne delce. Kot smo videli v prejšnjih poglavjih, se Bohm ne strinja z domnevo, da sele opazovanje delcev povzroča njihov obstoj. Toda to nikakor ne pomeni, da je načeloma proti eksperimentalni združitvi zavesti in fizike. Le preprosto čuti, da večina fizikov, ki ponovno poskušajo razdeliti realnost, rekoc, da ena ločena stvar - zavest - učinkuje na drugo ločeno stvar, osnovni delec in obratno, v bistvu tava po slepi ulici.

Glede na to, da so vse stvari samo različni vidiki halogibanja, meni Bohm, da je brez nekega posebnega pomena govoriti o vzajemnem delovanju zavesti in materije. V nekem smislu je opazovalec opazovanec. Opazovalec je prav tako kot merilna naprava le rezultat poskusa; laboratorij in sapa, ki piha zunaj laboratorija. Pravzaprav Bohm misli, da je zavest samo bolj fina oblika materije in podlaga za kakršnekoli odnose

med njima ne leži na naši ravni razvoja, marveč globlje v implicitnem redu. Zavest je prisotna na različnih stopnjah zakritosti in razkritosti, vsepovsod v materiji, kar je morda vzrok, da ima plazma nekatere lastnosti živih bitij. Ali kakor pravi Bohm: »Da je oblika sposobna dejavnosti, je najbolj značilna lastnost uma in nekaj podobnega kot um imamo že v elektronu.« Prav tako verjame, da je brez pomena delitev vesolja na žive in nežive stvari. Ozivljena in neživa

materija sta neločljivo prepleteni, kakor je tudi samo življenje prepleteno s celoto vesolja. Celo skala je v nekem določenem smislu živa, pravi Bohm, zakaj življenje in inteligenca sta navzoči ne le v vsej živi materiji, ampak tudi v »energiji«, »prostoru«, »času«, »tkivu vsega vesolja« ter v vseh drugih substancah, kar abstrahiramo iz hologibanja in napčno dojemamo kot ločeno zadevo.

Ideja, da sta zavest in življenje (ter resnično vse stvari) prikrita vsepovsod po vesolju, ima še eno osupljivo plat. Tako kot vsak del holograma vsebuje sliko celote, tako sleherni del vesolja tudi prikriva celoto. To pomeni: Če bi vedeli, kako bi lahko galaksijo Andromeda našli v nohtu palca naše leve roke, bi odkrili tudi prvo srečanje med Kleopatrom in Cezarjem, saj je načeloma vsa preteklost, vključno z njenimi implikacijami za prihodnost,

prav tako prikrita v vsakem majhnem delu prostora in casa. V sleherni celici našega telesa je prikrito celotno vesolje. Podobno kot vsaka dežna kaplja, vsak drevesni list in sleherni drobec prahu, ki danes daje svojski smisel znani pesmi Williama Blakea: »Videti svet v zr-

nu peska / in nebesa v dikevi rozi, / držati neskončnost v dlani svoje roke / in večnost v trenutku.« Seveda navedena poetična forma ni vedno izrazala fizikalnih pojmov.

Če je naše vesolje samo medla senca globljega reda, kaj je potem tisto, kar ostaja skrito v zakritem

vodu ali tkivu naše realnosti? Bohm nam ponuja naslednji predlog: Po mnenju današnje fizike je vsak del prostora prežet z različnimi vrstami polj, ki so sestavljena iz različnih valovnih dolžin. Vsak val ima vedno vsaj nekaj energije. Ko so fiziki izracunali, koliko je najmanj

energije, ki jo lahko ima posamezni val, so ugotovili, da ima vsak kubni centimeter praznega prostora več energije kot je celotna energija vse materije v znanem vesolju.

Michael Talbot (K. M.)
Nadaljevanje prihodnjice

GLEDALIŠČA

SLOVENIJA

LJUBLJANA
DRAMA SNG, tel.: 061/ 221-511
Danes, 10. maja, ob 19.30: W. Bauer - CHAN-GE, za abonma dijaski 8 večerni in izven. Predstava bo se v sredo, 11. maja, ob isti uri, za abonma dijaski 9 večerni, izven in v petek, 13. maja, ob 18. uri, za abonma dijaski 1 popoldanski.
V četrtek, 12. maja, ob 19.30: W. Shakespea-re - KRALJ HENRIK IV., za abonma dijaski 6 večerni.
V soboto, 14. maja, ob 19.30: G. Feydeau - DAMA IZ MAXIMA, za izven in konto.

MALA DRAMA
V sredo, 11. maja, ob 20. uri: B. Starr - MO-SKI POD POSTELJO, za izven in konto.
V četrtek, 12. maja, ob 20. uri: A. Nicolaj - BLAGI POKOJNIKI, DRAGI MOŽJE, za izven in konto.
V petek, 13. maja, ob 20. uri: M. Jesih - LJU-BITI, za izven.
V soboto, 14. maja, ob 20. uri: F. Boyer - ALI BOG LAJA?

OPERA, tel.: 061/ 331-950
V petek, 13. maja, ob 19. uri: R. Strauss - ARIADNA NA NAKSOSU, za izven.
V soboto, 14. maja, ob 19. uri: J. Golob - MATICEK SE ZENI, J. Gregorc - PERPETUUM, za red sobota in izven. Predstava bo se v četrtek, 19. maja, ob isti uri, za red četrtek III in izven.

MESTNO GLEDALIŠCE
LJUBLJANSKO, tel.: 061/ 210-852
V četrtek, 12. maja, ob 20. uri: A. Benett - BLAZNOST JURIIJA III, predpremierra, za abonma mladinski 4. Predstava bo se v pe-tek, 13. maja, ob 20. uri, premierra in v sobo-to, 14. maja, ob isti uri, za abonma repriza in izven.

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDA-LISCE, tel.: 061/ 1253-312
V četrtek, 12. maja, ob 20. uri: dramski ob-servatorij ZENIT.
V petek, 13. maja, ob 20. uri: B.M. Koltes - ROBERTO ZUCCO, za izven.

KUD FRANCETA PRESERNA, tel.: 061/ 332-288
Danes, 10. maja, ob 20. uri: Zijah Sokolović - GLUMAC... JE GLUMAC... JE GLUMAC...
V nedeljo, 15. maja, ob 20. uri: predstava

KUCA BREZ KROVA v izvedbi Grupe nepo-pravljivih optimista i poverjenika u sarajev-sku dušu.

KD SPANSKI BORCI, tel.: 061/ 1404-183
V četrtek, 12. maja, ob 20. uri: Bobby Starr - MOSKI POD POSTELJO.

LGL, tel.: 061/ 314-962
V četrtek, 12. maja, ob 17. uri: E. Umek - MACJA SOLA NI PRAVA SOLA, za izven.
V soboto, 14. maja, ob 11. in ob 18. uri: E. Fritz - GROFIC PRASIČ.

CELJE
SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALISCE, tel.: 063/ 25-332
Danes, 10. maja, ob 10.30: A. T. Linhart - TA VESELI DAN ALI MATICEK SE ZENI, za abonma srednja ekonomska sola II Celje. Predstava bo se v sredo, 11. maja, ob 10.30, za abonma srednja ekonomska sola III Celje in v četrtek, 12. maja, ob 11. uri, za abonma Srednja frizerska, tekstilna, strojna sola I Ce-lje.

KRANJ
PRESEKNOVO GLEDALISCE KRANJ, tel.: 064/ 222-681
V sredo, 11. maja, ob 20. uri: Ray Cooney - ZBEZI OD ZENE. Predstava bo se v petek, 13. maja, ob isti uri.

MARIBOR
LUTKOVNO GLEDALISCE MARIBOR, tel.: 062/ 26-748
V nedeljo, 15. maja, ob 11. uri: Polak-Streda - KO PRIDE ZVEZDA, za izven.

DRAMA, tel.: 062/ 221-206
Danes, 10. maja, ob 20. uri: v Minoritski cer-kvi M. Vezovisek - JERMANOVO SEME, za abonente in izven. Ob 21. uri: na Malem odru kabaret XX. stoletja MALA NOCNA KI-NOTEKA, za izven. Predstava bo se v četr-tek, 12. maja, ob 21. uri, za izven.
V sredo, 11. maja, ob 20. uri: na malem odru LIZIKA - nastop Milene Muhič, za abonente in izven.

OPERA, tel.: 062/ 221-206
V sredo, 11. maja, ob 19.30: J. Strauss - PLES KADETOV, za abonente in izven. Predstava bo se v četrtek, 12. maja, ob isti uri, za abo-nente in izven.

Danes, 10. maja, bo v Moderni galeriji v Ljubljani

otvoritev razstave izbranih del slovenskih avtorjev

Marij Pregelj, Zena s svetilko, 1962, mešana tehnika / platno

RAZSTAVE

SLOVENIJA

LJUBLJANA
NARODNA GALERIJA
Razstava STISKI ROKOPISI iz 12. stoletja avtorice prof. dr. NATASE GOLOB je na ogled do 29. maja v novem krilu Narodne galerije na Puharjevi 9. Razstava CEBEJEV Krizev pot je na ogled v Naro-dni galeriji na Cankarjevi 20.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5
Danes, 10. maja, bo ob 19. uri otvoritev raz-stave kitajskih avtorjev.

MODERNA GALERIJA, Cankarjeva 15
Razstava RUDOLFA KOTNIKA je na ogled do 5. junija.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE - CEKINOV GRAD
Razstava fotografij TOSIKIJA OZAWÉ je na ogled do 20. junija.

BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31
Razstava VLADA STJEPICA Iskanje axis mundi je na ogled do 28. maja.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6
Razstava slik ZHU KUIJA je na ogled do 19. maja.

GALERIJA EQUINA, Gregorciceva 3
Danes, 10. maja, bo ob 20.30 otvoritev razstave V.S.S.D. (O) duši.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40
Danes, 10. maja, bo ob 18. uri otvoritev razstave male plastike MOJCE SMERDU. Razstava bo na ogled do 31. maja.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65
V četrtek, 12. maja, bo ob 13. uri otvoritev razstave slik FRANCA NOVINCA.

GALERIJA SLOVENIJALEŠ, Dunajska c. 22
Razstava DORE PLESTENJAK in DOMNA SLANE je na ogled do 15. junija.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21
Razstava RASHEEDA ARAEENA je na ogled do 20. maja.

GALERIJA SOU, Kersnikova 4
Razstava kipov DAMIJANA KRACINE je na ogled do 20. maja.

GALERIJA TIVOLI, Pod turnom 3
Razstava grafik DRAGA HRVACKIJA in DANILA JEJCICA je na ogled do 29. maja.

GALERIJA VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65
Razstava slik VIDE SLIVNIKER - BELANTIC je na

ogled do 24. maja.

LIKOVNO RAZSTAVIŠČE RIHARD JAKOPIC
Danes, 10. maja, bo ob 19. uri otvoritev tra-dicionalne razstave članov Društva sloven-skih likovnih umetnikov. Majski salon '94. V petek, 13. maja, bo ob 18. uri predavanje dr. Gottfried Hamernik - Vitez Anton pl. Lav-rin - pozabljeni raziskovalec (v anglesci-ni).

KULTURNO-INFORMACIJSKI CENTER KRIZANKE, Trg francoske revolucije 7
Razstava Muzej solinarstva v krajinskem parku Se-coveljske soline in Kavcnikova domacija v Zavo-dnjah je na ogled do 4. junija.

ZEMLJEPISNI MUZEJ SLOVENIJE, Trg revolucije 7
V četrtek, 12. maja, bo ob 18. uri otvoritev razstave VITEZ ANTON pl. LAVRIN (1789-1869).

KAMNIK
HRAM LUZAR, Kidričeva 6
Razstava slik LOJZETA KALINSKA je na ogled do 15. maja.

RAZSTAVIŠČE VERONIKA
Razstava slik VIDE BOGATAJ-VIDKE je na ogled do 22. maja.

KOPER
GALERIJA MEDUZA, Cevljarska 34
Razstava slik ALIJE HAFIZOVICA je na ogled do 18. maja.

MARIBOR
GALERIJA DLUM, Židovska 10
V sredo, 11. maja, bo ob 18. urt otvoritev razstave slik ANTONA REPNIKA.

UMETNOSTNA GALERIJA, Strossmayerjeva 6
Danes, 10. maja, bo ob 19. uri otvoritev razstave RI-HARDA JAKOPICA To sem jaz, umetnik...

FOTOGALERIJA STOLP, Židovska ulica
Razstava slik SIMONA TIHCA je na ogled do 20. maja.

ROGAŠKA SLATINA
RAZSTAVNI SALON
Razstava slik ZHU KUIJA je na ogled do 20. maja.

TRŽIČ
KURNIKOVA HISA, Kurnikova pot 2
Razstava likovnih del SANDRA PEČENKA je na ogled do 26. maja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
TGalerija: na ogled je razstava avstralskih ak-varelov Dimitrija Kodriča.
Muzej Revoltella: na ogled je razstava Vidiki - Punti di vista.
Art Light Hall : Do 21. t.m. je na ogled razsta-va slikarja Adina Hebiba.
Bastione fiorito: od nedelje, 15. do 31. t.m. bo na ogled razstava slikarke Giuliane Balbi in slikarja Alda Mirarchija.
Turistična ustanova - Trst
Do 14. t.m., bodo v razstavni dvorani na ogled slike umetnice Erne Ferjanic Fric.

OPČINE
V dvorani HPO je na ogled razstava ob 340-letnici rokopisov župnije sv. Jerneja.

KOROŠKA

CELOVEC
V Deželni galeriji (Burggasse 8) razstavljajo ; Heimo Zobernig (do 29. maja); Haim Stein-bach (do 29. maja).

Univerza - Avla: do 11. maja razstavlja An-drej Trobentar »Atraktor«.
Gostilna »Pri Joklnu« - do 11. maja razstavlja-ta Behzad Hadiahmetović in Franc Scheck.
Galerija Slama: do 28. t.m. je na ogled razsta-va slikarja Janeza Bernika.
Galerija Ritter: do 29. t.m. razstavlja Haim Steinbach.
Modestov dom: na ogled je velika razstava metuljev in mineralov iz celega sveta.

ROŽEK
Galerija Rozek-Sikoronja: do 22. maja razstavlja Johannes Zechner - rustika, skulpturne risbe in kolaži.

SENTPAVEL
v Labotski dolini
Samostan: razstava »Glas-Porzellan«, ki bo trajala do 27. oktobra.

GLASBA

SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815
V četrtek, 12., in v petek, 13. maja, ob 19.30: koncert OR-KESTRA SLOVENSKE FIL-HARMONIJE, za oranzni abonma I in II.

SLOVENSKA FILHARMONIJA
Danes, 10. maja, ob 19.30: koncert ZBORA AKADEMIJE ZA GLASBO.
V sredo, 11. maja, ob 19.30: koncert SIMFONICNEGA ORKESTERA SREDNJE GLASBENE SOLE.
V petek, 13. maja, ob 19.30: komorni koncert. Nastopili bodo: VESNA COBAL - violi-na, VLASTA DOLEZAL-RUS - klavir, klavirski duo VERO-NIKA HAUPTMAN in TINA GASPERIC.
V torek, 17. maja, ob 19.30: koncert JAZZ ORKESTRA SLOVENSKE GLASBENE SOLE.

GRAD TIVOLI
V sredo, 11. maja, ob 18. uri: koncert DUŠANA SODJE - klarinet.

VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65
V sredo, 11. maja, ob 18. uri: koncert MAJE REPSE - violi-na.
V sredo, 18. maja, koncert ko-morne skupine SREDNJE GLASBENE SOLE.

K4, Kersnikova 4
V sredo, 11. maja, ob 21.30: koncert NOXIRE/INTERCE-PTOR.
V nedeljo, 15. maja, ob 23. uri: koncert LIDIJE KO-DRIC.

CELJE
NARODNI DOM
V četrtek, 19. maja, ob 19.30: koncert Pihalnega orkestra železarjev Store.

KRANJ
V torek, 10. maja, ob 20. uri: v kinu Center Kranj koncert Partizanskega pevskega zbora ZBEZITE SENCE, VZIDI CI-STI DAN.

FJK

TRST
Kulturni dom

Zadnji abonmajski koncert GM bo v petek, 13. t. m. ob 20.30. Nastopil bo MePZ Oba-la pod vodstvom W. Lo Nigra.

Pivovarna Forst

Dne 16. t. m. s pričetkom ob 16. uri bo na sporedu drugi del »Minifestivala trzasko popevke za otroke«, zaključni večer pa bo 23. maja.

Danes, 10. t.m., ob 20.30 bo na sporedu peto polfinalno srečanje tržaskih avtorjev.

V četrtek, 12. t.m., ob 20.30 Avtorjev večer -Tony Damiani in njegove pesmi.

Avditorij Muzeja Revoltella

V četrtek, 12. t. m., ob 18.00 srečanje s sopranistko Silvio Gavarotti.

V petek, 13. t. m., ob 20. uri bo na sporedu koncert gojencev Mednarodne višje sole za ko-morno glasbo Trzaskega tria.

Miela

V petek, 13. t.m., ob 20.30 bo na sporedu Koncert, ki ga or-ganizira Združenje Gioventù musicale. Na programu Pucci-ni, Verdi in pesmi iz Mongo-lije.

V nedeljo, 15. t.m., ob 21.00 koncert zborovske skupine »The Trubadours« iz George Washington univerzity.

V četrtek, 19. t.m., ob 20.30 - »Koncert za klavir in vio-loncelo, ki ga organizira Združenje Gioventù musicale

MILJE
Gledališče Verdi

Jazzovska koncertna sezona: v petek, 13. t. m., ob 20.30 bo na sporedu koncert Hutcherson-Montoliu Duo.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Verdi - Dvorana Tripcovich
Naslednja predstava bo G. Verdijeva »Travia-ta«, Dirigent Tiziano Severini. Premiera bo v soboto, 21. maja ob 20. uri (red A). Predstave bodo trajale do 3. junija.
Naslednje predstave bodo v nedeljo, 22. t.m., ob 16. uri (red G), v torek, 24. t.m., ob 20. uri (red B).

Gledališče Rossetti
Jutri, 11. t. m., ob 20.30 premierska predstava (red premiera) bo na sporedu delo Tullia Ke-zicha »Zeno e la cura del fumo«. Režija Mar-co Sciacalunga. Nastopata Giulio Bosetti in Marina Bonfigli. Predstava v abonmaju: odre-zek 9.
Predstave bodo trajale do 22. t.m. Predpro-daja vstopnic in rezervacije pri blagajni gle-dališča Rossetti.
V petek, 27. t. m., ob 21. uri enkratna izvedba

KOROŠKA

CELOVEC
V Mestnem gledališču bo danes; 10. t. m., ob 19.30 »Die geliebte Stimme« (Ljubezni glas) - drama Jean Cocteaua - »La voix humaine«, ope-ra Francis Poulenca.

RAZNE PRIREDITVE

SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815
Danes, 10. maja, ob 20. uri: skupina Preljocaj - v cast ruskemu baletu (GD).
Danes, 10. maja, ob 19. uri: večer primorske ustva-rjalnosti - literarni večer ob obletnici Cankarjevega rojstva.

KLUB CD, tel.: 061/ 222-815
V sredo, 11. maja, ob 20. uri: večer poezije in glasbe SARAJEVSKI DNEVI POEZIJE '94.

KLUB PENATI, Ciril Metodov trg 18
V sredo, 11. maja, ob 21. uri: Svetlana Makarovic.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE - CEKINOV GRAD, tel.: 061/ 323-968
V četrtek, 12. maja, ob 20. uri: avdiovizualno pre-davanje o popotovanju po Skandinaviji JANEŽA ROZMANA.

DOMŽALE
KNJIZNICA DOMŽALE
V četrtek, 12. maja, ob 20. uri: potopisno predava-nje KARLA HERNCICA O otokih v zahodnem In-dijskem oceanu.

KOPER
V sredo, 11. maja, ob 19. uri: v knjigarni LIBRIS

predstavitev knjige Dorice Makuc - ALEKSAN-DRINKE.
V soboto, 14. maja, bo kulturna skupina Ljudje z re-ke skupaj z gosti iz Anglije in Avstrije pripravila večer sodobnih ritualov v neposrednem okolju nji-hovega življenja in raziskav. Prijave so možne do 12. maja, na tel.: 066/25-539.

NOVA GORICA
KNJIZNICA F. BEVKA
Danes, 10. maja, ob 19. uri: predstavitev nove knji-ge Franca Hvale - SPOMINI NA PARTIZANSKI CAS.

PORTOROŽ
AVDITORIJ
V nedeljo, 15. maja, ob 18. in 20.30: komedija VA-SKI MILJONARJI.

SEZANA
KC SRECKA KOSOVELA
Danes, 10. maja, ob 17. in 20.30: ameriski film - SCHINDLERJEV SEZNAM.

SKOFJA LOKA
Danes, 10. maja, ob 17. uri: ura pravljic - TAKI SMO, PA KAJ!

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Visoka sola za moderne jezike (Ul. Alviano 15)
V četrtek, 12. t. m., ob 17. uri predavanje prof. dr. Helge Glušić na temo »Sodobni slovenski ro-man«.

Institut za slovansko filologijo Filozofske fakultete (Ul. Lazzaretto Vecchio 8)

Danes, 10. t.m., ob 16.30 predavanje prof. Ric-carda Picchia »SEDEM STOLETIJ V DVOMU - o odprtih vprašanjih studija stare ruske književno-sti«.

V sredo, 11. t. m., ob 15.30 predavanje prof. Aleksandre Derganc z ljubljanske univerze »Razvoj dvojine v slovenščini in ruscini«.

ODBOJKA

Slogaši zamudili zadnji vlak

Le Volpi - Sloga 3:1 (15:12, 15:7, 14:16, 6:15)

SLOGA: Volčič, Glavin, Miot, Pertot, Maver, Kerpan, Strajn, Germani, Ritossa, Veljak.

Tudi v drugem delu prvenstva je izkusena ekipa Le Volpi premagala slogase, ki so se tako poslovi od vsakega upanja za prvo mesto na lestvici. Za sobotni poraz je kriv predvsem netočen sprejem in netočna igra v polju, čeprav je zvil glezenj Kerpan, ki potem seveda ni več vstopil na igrišče. Slogasi so igrali sicer borbeno, zlasti v tretjem setu, ki so ga uspeli tudi osvojiti. Skoda, da so potem v četrtem nerazumljivo popustili, tako da so gostitelji povedli z 10:1 in zmagali.

OSTALI IZIDI 12. KOLA: Old Cats - Nuova Pallavolo 0:3, Volley club - Prevenire 3:1, S. Andrea - Pallavolo Trieste 3:2. Zastala tekma: Le Volpi - S. Andrea 3:1.

VRSTNI RED: S. Andrea 20, Pallavolo 18, Sloga in Nuova Pallavolo 16, le Volpi 14, Volley club 8, Prevenire 4, Old Cats 0.

ODBOJKA / ŽENSKA POKRAJINSKA PRVENSTVA NA TRŽAŠKEM

Kontovelke so na dobri poti, da se rešijo, v težavah pa so zdaj sokolovke

2. divizija: poraz slogašic v pomembni tekmi s Pallavolom - Bor skoraj presenetil Prevenire

1. ŽENSKA DIVIZIJA
Julia - Kontovel 0:3 (2:15, 6:15, 13:15)

KONTOVEL: Regent, Superina, Fischer, Bogatec, Blazina, Sussa, Starec, Skrk, Kobau.

Kontovelke iz tekme v tekmo igrajo bolje in tokrat je bila njihov lahek plen sibka Julia. Samo srečanje je bilo povsem enosmerno in zmaga Kontovelk ni bila niti za trenutek vprašljiva. Tudi tretji set, v katerem so domačinke zbrale 13 točk, je bil namreč povsem v njihovih rokah, saj so vodile že s 14:9 in nato dovolile domačinkam da pridejo do trinajstice, kar pa je bilo največ, kar je Julii uspelo. Povejmo se, da je trener Kontovelk dal vsem igralkam možnost, da zaigrajo.

Sgt - Breg 3:0 (15:3, 16:14, 15:3)

BREG: Zeriali, Glavin, F. M. in S. Sancin, Slavec, bandi, A. in S. Maur, Pettiroso, Sturman.

Sgt je z eno nogo že v visji ligi in je tudi proti brezankam dokazal, da njegovo vodstvo na lestvici ni naključno. Breg se mu je enakovredno

upirale le v drugem setu.

Club Altura - Sokol 3:1 (9:15, 15:12, 15:13, 15:11)

SOKOL: Svara, M. Legiša, Visintin, Golemac, Radetič, Peric, Brisecek, Ban, Udovič, Kobau.

Sokolovke so igrale dobro in v bistvu zamudile priložnost za zmago. V telovadnici sole Visintini sta obe ekipi odigrali po dva seta z motecim soncem v obeh, odločilen je bil tako tretji niz, v katerem sokolovke, kljub vodstvu z 12:9, niso znale izkoristiti »prave« strani igrišča. V ključnih trenutkih je zlasti prišla do izraza neprodornost napada.

Sokolovkam zdaj resno grozi, da se po enem samem letu vrnejo v 2. divizijo, vse pa le še ni izgubljeno, kajti do konca prvenstva manjka še šest kol. Nabrežinske sesterke se drži res velika smola, saj so zaradi boleznih, poškodb in drugih objektivnih težav večji del sezone igrale v okrnjeni postavi. Tudi proti Club Alturi so manjkale tri igralke in standardne sesterke.

OSTALA IZIDI 16. KOLA: Pallavolo Trieste - S. Andrea 1:3, Killjoy - Virtus 3:0, Oma ni igrala.

VRSTNI RED: Sgt 26, Oma 22, Killjoy 20, Club Altura 18, Breg in S. Andrea 14, Pallavolo Trieste 12, Virtus in Kontovel 10, Sokol 6, Julia 4.

2. ŽENSKA DIVIZIJA
Pallavolo - Sloga 3:1 (15:12, 15:4, 11:15, 15:6)

SLOGA: Ban, Grgič, Kalc, Kocjancič, Meriani, Perini, Sosić, Stilić, Tensi, Vidali, Zubalic, Živec.

Slogasice so v soboto odigrale tekmo proti Pallavolu, ki je z nasom ekipo in Prevenirejem ena od treh sesterk, ki se borijo za napredovanje. Sloga je morala igrati brez Irene Vidali, ki se je sicer svojim sigralkam pridružila, vendar je tekmo gledala s klopi, ker je poškodovana. Slogi ni uspelo, da bi ponovila pozitivni izid iz prvega dela prvenstva, saj so naše igroke v preveliki želji po zmagi zagresile preveč napak in tako olajšale domačinkam pot do uspeha. Sloga je

Slogina ekipa 2. ženske divizije med sobotno pomembno tekmo proti Pallavolu (KROMA)

zdaj trenutno na tretjem mestu na lestvici, kar pa se ne pomeni, da je izločena iz boja za napredovanje, saj kaže, da Pallavolo v prvo divizijo ne more, ker ima društvo tam že eno ekipo. Slogasice pa kajpak do konca prvenstva ne smejo več izgubiti. (Inka)

Bor - Nuova pallavolo 3:1 (15:11, 11:15, 15:11, 15:10)

BOR: Zadnik, Faimann, Bogatec, Sternad, Milicevič, Babuder, Pavlica.

Proti zadnjemvrščenemu so borovke izbojevale pričakovan par točk, čeprav so zaradi popoldanskega medpokrajinskega finala naraščajnic nastopile v dokaj

okrnjeni postavi. Nase igralke pa so se dobro odrezale ter po izenačenem boju le zmagale. V drugem nizu so naše odbojkarice že izgubljale s 7:0, zaostanek v celoti nadoknadile, izenačile pri enajstici, vendar pa takrat jim je zmanjkalo moči. Toda v naslednjih setih so spet prevzele vaje igre v svoje roke, skozi vodile ter tudi srečanje potem osvojile. Za dobro igro pa je treba tokrat pohvaliti celotno borovo sesterko, se posebno pa Bogatcevo, ki se je tokrat resnično izkazala. (Dejan)

Prevenire - Bor 3:2 (12:15, 15:7, 15:13, 10:15, 15:10)

BOR: Zadnik, Fajman, Bogatec, Sternad, Sad-

lovski, Flego, Z. Milicevič, J. Milicevič, Rogelja, Macho.

Borovke bi v zaostalem srečanju kmalu pravile presenečenje, kajti Prevenire se bori za napredovanje. Nase igralke pa so mu pogonale precej straha v kosti. Vsekakor je bil to zelo dober nastop naših, v odločilnih trenutkih pa zmanjkalo nekoliko športne sreče. (Dejan)

OSTALA IZIDA 12. KOLA: Sgt - Ricreatori 3:0, Prevenire - S. Andrea 3:0.

VRSTNI RED: Pallavolo Trieste in Prevenire 20, Sloga 18, Ricreatori 12, Bor in Sgt 8, S. Andrea 4, Nuova Pallavolo 2. (Bor in Pallavolo imata tekmo manj)

NA ROJCAH / MEDŠOLSKO ATLETSKO TEKMOVANJE ZA DIJAKE SLOVENSKE GORIŠKE VIŠJE SREDNJE ŠOLE

Na stadionu na Rojcah je bilo pred dnevi medšolsko atletsko tekmovanje za dijake in dijakinje slovenskih goriških višjih srednjih sol. Rezultati:

DEKLETA

Finale 100 m - mlajše: 1. Kristina Jussa (G) 14.94; 2. Michela Korečić (C) 15.39; 3. Elena Murenec (Z) 16.68; 4. Tamara Frandolčić (Z) 16.86; 5. Sara Budal (Z) 17.36.

Finale 100 m - starejše: 1. Martina Nanut (Z) 14.25; 2. Natasa Soban (G) 14.30; 3. Xenija Gugliatti (C) 17.39.

Tek 100 m - mlajše: 1. Helena Braini (G) 14.77; 2. Michela Korečić (C) 15.10; 3. Kristina Jussa (G) 15.22; 4. Adrijana Lutman (G) 15.62; 5. Tamara Frandolčić (Z) 15.69; 6. Sara Budal (Z) 15.70; 7. Elena Murenec (Z) 15.77; 8. Giuliana Pavio (Z) 15.78; 9. Maja Ozbot (Z) 15.79; 10. Vesna Brajnik (C) 15.87; 11. Anita Zotti (C) 15.92; 12. Zulejka Devetak (Z) 15.92; 13. Elizabeta Klede (Z) 16.06; 14. Serena Pellegrin (Z) 16.20; 15. Ivana Di Dio (G)

16.25; 16. Zdenka Boskin (Z) 16.36; 17. Karin Tommasi (C) 16.47; 18. Sara Spessot (C) 16.69; 19. Verena Čadek (G) 16.84; 20. Katja Culot (G) 17.27; 21. Kristina Umek (Z) 17.28; 22. Ingrid Komjanc (G) 17.30; 23. Roberta Lutman (C) 17.30.

Tek 100 m - starejše: 1. Martina Nanut (Z) 14.25; 2. Natasa Soban (G) 15.32; 3. Xenija Gugliatti (C) 15.62; 4. Adrijana Tinta (C) 15.90; 5. Velikonja 15.93; 6. Vesna Dolgan (Z) 16.75; 7. Valentina Kodermac (C) 17.46.

1.000 m - mlajše: 1. Elena Kovic (C) 4.08; 2. Martina Gorjan (C) 4.09; 3. De Rocco (C) 4.10; 4. Martina Strukelj (C) 4.16; 5. Martina Humar (Z) 4.22; 6. Martina Paskulin (Z) 4.57; 7. Klementina Koren (Z) 4.58.

1.000 m - starejše: 1. Martina Sosol (Z) 4.04; 2. Marta Gravnner (Z) 4.23; 3. Mateja Blazica (Z) 4.30.

Daljšina - mlajša dekleta: 1. Cristina Jussa (G) 4.45; 2. Adrijana Lutman (G) 3.95; 3.

Helena Braini (G) 3.90; 3. Michela Korečić (C) 3.90; 5. Irina Lovisoni (Z) 3.88; 6. Ksenija Devetak (Z) 3.75; 7. Tanja Humar (Z) 3.72; 8. Giuliana Pavio (Z) 3.70; 9. Elena Kovic (C) 3.57; 10. Natasa Černić (Z) 3.50; 11. Martina Kobal (Z) 3.30; 12. Maja Humar (Z) 3.25.

Daljšina - starejše: 1. Barbara Lisjak (G) 4.60; 2. Martina Nanut (Z) 4.20; 3. Tatjana Mihelj (C) 4.15; 4. Tamara Mizerit (C) 4.10; 5. Patricija Spacapan (C) 3.83; 6. Verena Braini (Z) 3.74; 7. Evelin Bulfoni (C) 3.70; 8. Natasa Spacapan (C) 3.33.

Višina - mlajše: 1. Vanja Černić (Z) 1.35.

Višina - starejša dekleta: 1. Erika Brisco (Z) 1.45; 2. Barbara Lisjak (G) 1.40; 3. Marta Gravnner (Z) 1.35; 4. Tea Košuta (Z) 1.20.

Krogla - mlajše: 1. Martina Černić (T) 9.15; 2. Erika Dorn (C) 8.88; 3. Katerina Devinar (C) 8.75; 4. Serena Pellegrin (Z) 8.74; 5. Kristina Jussa (G) 8.69; 6. Federica Černić

(Z) 8.57; 7. Katja Zavadlav (Z) 8.47; 8. Sonja Legiša (C) 7.80; 9. Francesca Benno (G) 7.57; 10. Denise Tomazič (G) 7.24; 11. Enrica Černić (C) 7.17; 12. Daniela Volk (C) 7.17; 13. Ingrid Komjanc (G) 6.73; 14. Jezabel Hlede (C) 6.61; 15. Silvia Semenec (Z) 6.33; 16. Tanja Figelj (G) 6.20; 16. Alessandra Posillipo (G) 6.20; 18. Gaja Grauner (C) 6.01; 19. Susy Dorn (C) 5.97; 19. Marjana Marini (C) 5.97; 21. Tanja Vizintin (G) 5.95; 22. Andrejka Hlede (G) 5.91; 23. Natasa Gorjup (C) 5.84; 24. Maja Lavrencić (G) 5.55; 25. Romina Ferfolja (C) 5.44; 26. Valentina Florenin (C) 5.35; 27. Magda Tomsic (G) 5.30.

Krogla - starejše: 1. Barbara Lisjak (G) 9.52; 2. Barbara Vannon (C) 9.44; 3. Martina Nanut (Z) 9.23; 4. Martina Sosol (Z) 9.15; 5. Erika Brisco (Z) 8.72; 6. Patricija Vizintin (G) 7.52; 7. Barbara Jelen (G) 7.02; 8. Sara Miklus (Z) 6.72; 9. Tatjana Artico (Z) 6.54; 10. Jana Markočič (G) 6.26; 11. Viljena devetak (Z) 6.19; 12. Tina Kralj (C) 6.08; 13. Darja Silič (G) 5.55.

Stafeta: 1. M. Nanut, K. Zavadlav, P. Tronkar in Z. Devetak (Zois) 11.01.05; 2. V. Koderman, T. Mihelj, M. Korečić in S. De Rocco (C) 1.01.76; 3. K. Jussa, V. Čadek, T. Tomsic in K. Bandelli (G) 1.02.55.

FANTJE

Tek 100 m - starejši: 1.

Sasa Hlede (Gal) 12.37; 2. Igor Povše (Gal) 12.82; 3. Peter Zontar (Z) 12.86; 4. Sebastiano Menis (C) 13.08; 5. Alan Devetak (13.11); 6. Tadej Birs (C) 13.13; 7. Boris Debeljak (Z) 13.16; 8. Manuel Frandoli (Z) 13.31; 9. Aljosa Devetak (Z) 13.55; 10. Guido Kovic (C) 13.62; 11. Matija Devetak (C) 13.74; 12. Silvano Skok (Z) 14.31.

Tek 100 m - mlajši: 1. Denis Pavio (Z) 12.47; 2. Stefan Tommasi (Z) 15.50; 3. Alex Buzan (Z) 13.06; 4. Ales Plešničar (C) 13.25; 5. Kristjan Kofol (C) 13.51; 6. Peter Figelj (Z) 13.73; 7. D. Fajt (Z) 10.03; 8. Nostjan Zobec (C) 10.04; 9. Davis Klanjšček (C) 14.15; 10. Erik Petean (Z) 14.31; 11. Martin Pintar (C) 14.88; 12. Daniel Lutman (C) 15.20; 13. Mazgon (Z) 16.10; 14. Robert Velentinc (C) 16.36; 15. Davide Gergolet (C) 17.65; 16. Fabio Leghissa (C) 18.93.

Finale 100 m - mlajši: 1. Denis Pavio (Z) 12.28; 2. Stefan Tommasi (Z) 12.34; 3. Alex Buzan (Z) 12.75; 4. Ales Plešničar (C) 13.54; 5. Peter Figelj (Z) 13.55.

Finale 100 - starejši: 1. Sasa Hlede (ITI) 12.31; 2. Peter Zontar (Zois) 12.59; 3. Tadej Birs (C) 12.87; 4. Igor Povše (ITI) 12.89; 5. Alan Devetak (Zois) 13.11.

1.000 m - mlajši fantje: 1. Aljosa Jakin (C) 3.17; 2. Gorjan (Z) 3.20; 2. M. Pintar (G) 3.20; 4. Peter Figelj (Z) 3.28; 5. Stefan Tommasi (Z)

3.32; 6. Alex Buzan (Z) 3.56; 7. Denis Pavio (Z) 4.53; 8. Fabio Leghissa (C) 5.54.

1.000 m - starejši: 1. Guido Kovic 3.04; 2. Tadej Durnik (C) 3.14; 3. Cristian Pisk (C) 3.21; 4. Andrea Marassi (C) 3.29.

Daljšina - mlajši: 1. Denis Pavio (Z) 5.00; 2. Daniel Soban (Z) 4.80; 3. Borut Fiorelli (C) 4.78; 4. Ales Plešničar (C) 4.62; 5. Stefan Tommasi (Z) 4.60; 6. Peter Figelj (Z) 4.45; 7. Daniel Lutman (C) 4.21; 8. Matjaz Černić (C) 4.00; 9. Davis Klanjšček (C) 3.72; 10. David Musig (C) 3.68; 11. Fabio Legiša (C) 1.92.

Daljšina - starejši: 1. Bojan Persic (C) 5.95; 2. Patrik Jarc (Z) 5.63; 3. Sasa Hlede (ITI) 5.39; 4. Rok Stubelj (C) 5.15; 5. Igor Viteznik (C) 5.10; 6. Matej Pintar (G) 5.09; 7. Igor Povše (ITI) 5.03; 8. Fabjan Silič (Z) 5.01; 9. Patrik Seni (Z) 4.99; 10. Aljosa Winkler (C) 4.90; 11. Matej Semrov (C) 4.70; 12. Matevz Jenko (Z) 4.60; 12. Rasti Humar (Z) 4.60; 14. Simon Kenda (C) 4.57; 15. Valentin Baraban (Z) 4.44; 16. Borut Lozej (Z) 4.07; 17. Borut Albreht (Z) 3.95.

Višina - mlajši: 1. Simon Remec (C) 1.70; 2. Daniel Soban 1.60.

Višina - starejši: 1. Igor Florenin (C) 1.73; 2. Bojan Persic (C) 1.65; 3. Tadej Durnik (C) 1.50; 4. Branko Abramic (C) 1.45; 5. Manuel Frandoli (Z) diskvalificiran.

Krogla - mlajši: 1. Tomaz

Sosol (Z) 12.15; 2. Ales Plešničar (C) 11.20; 3. Denis Pavio (Z) 9.55; 4. Stefan Tommasi (Z) 9.20; 5. Matjaz Černić (C) 9.11; 6. Darjo Bertinazzi (G) 6.20; 7. Fabio Leghissa (C) 4.77.

Krogla - starejši: 1. Tomaz Mucci (C) 12.00; 2. Boris Silič (Z) 11.88; 3. Igor Florenin (C) 11.45; 4. Peter Muzič (Z) 10.70; 5. Dean Susmelj (Z) 10.60; 6. Matija Marassi (Z) 10.56; 7. Manuel Soban (C) 10.48; 8. Borut Zavrtanik (C) 9.78; 9. Andrej Petrovič (C) 9.54; 10. Vanja Ambrosi (Z) 9.35; 11. Robert Miklus (Z) 9.22; 12. Sebastian Sulic (Z) 9.05; 13. Kristjan Tommasi (C) 9.00; 13. Marko Česnovar (Z) 8.93; 15. Danijel Princic (C) 8.36; 16. Matjaz Sibav (Z) 8.24; 17. Andrej Jussa (Z) 8.10; 18. Ivan Rakusa (C) 7.91.

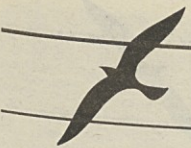
Cetverboj - mlajši: 1. Denis Pavio (Z); 2. Stefan Tommasi (Z); 3. Fabio Leghissa (C).

Stafeta: 1. I. Florenin, G. Kovic, T. Durnik in S. Menis (C) 52.36; 2. D. Pavio, S. Tommasi, V. Peteani, A. Buzan (Z) diskvalificirani.

LESTVICA PO SOLAH
Fantje skupno: 1. Cankar; 2. Zois, 3. Galilei; 4. Gregorčič.

Dekleta skupno: 1. Zois; 2. Cankar; 3. Gregorčič; 4. Trubar.

Legenda: Gal=Galilei, G=Gregorčič, C=Cankar, Z=Zois

JADRANJE / SELEKCIJE ZA NASTOP NA SP IN EP V RAZREDU EVROPA

Arianna Bogatec prva med dekleti

Med 64 nastopajočimi še trije tekmovalci Sirene

V soboto in nedeljo je bila v Benetkah zadnja selekcijska regata za nastop na svetovnem in evropskem prvenstvu v razredu »Evropa«. Med 64 nastopajočimi so bili tudi člani Trzaskega pomorskega kluba Sirena Arian-na Bogatec, Katja Omari, Andrej Mocilnik in Miran Gustin. Po pričakovanju se je najbolje odrezala Arianna Bogatec (na sliki), ki je v absolutni konkurenci zasedla drugo mesto, med dekleti pa je bila najboljša.

Samo tekmovalje je bilo zelo dobro organizirano, potekalo je v zelo lepem vremenu, vendar pa je bil veter precej sibak, saj ne v soboto ne v nedeljo ni presegel 3 metrov na sekundo. Prvi dan so izvedli tri, v nedeljo pa samo eno regato. Za uvrstitev pa so prišle v postev najboljše tri uvrstitve.

V absolutni konkurenci je bil najboljši član SVOC-a iz Tržica Martino Bolletti, ki je v soboto dobil vse tri regate, v nedeljo pa je osvojil 8. mesto in imel skupaj 2, 25 kazenske točke. Bogatec je v prvi dan osvojila eno sesto, eno drugo in eno tretje mesto, iz sesteve pa je črtala nedeljsko 13. mesto in imela 11 kazenskih točk. Prav toliko točk je imela tudi tretjeplasirana Sabrina Landi iz Cecine, ki je bila na prvi regati 17., nato pa 3., 6. in 2. Ker pa je črtala slabšo uvrstitev kot Arianna, je Bogatec osvojila drugo mesto. Kot zanimivost povejmo, da je lanske svetovni prvak, Francoz Olivier Backes osvojil šele sesto mesto in da so med prvimi petimi bile kar štiri ženske.

Ostali člani Sirene so se uvrstili nekoliko slabše. Andrej Mocilnik je z 59 točkami zasedel 23. mesto (v posameznih regatah je bil 28., 50., 15. in 16.), Miran Gustin je bil 26. (22., 24., 28., 19.) s 65 točkami, Katja Omari pa 39. (29., 52., 22. in 46.) s 97 točkami.

Na svetovno prvenstvo, ki bo prve dni julija v La Rosselle na francoski obali Atlantika bo odpotovalo po 8 najboljših moskih in žensk, med katerimi je po selekcijskih regatah Arianna Bogatec osvojila prvo mesto.

Bogatec je pa čaka 22. maja v Medenbliku na Nizozemskem nastop na predolimpijski regati, kjer bo skušala ponoviti nedavni uspeh iz Hyeres, kjer je osvojila prvo mesto. (rg)

KOŠARKA / PRVENSTVO »POMLAD«

Nesrečen poraz jadrancov

Izgubili po dveh podaljskih, čeprav so ves redni del vodili

Jadran EuroSava - Don Bosco 95:104 (41:36, 79:79, 85:85)

JADRAN: Petaros 7, Senica 10 (2:4), Sosić 3 (1:2), Lista 10 (0:2), Slavec 30 (5:8), Hrovatin 7, Metlika 6 (0:3), Laković 20 (1:2), Gustin 2 (2:4)

TRI TOČKE: Slavec 3, Petaros, Hrovatin, Laković 1

PON: Senica v 38', Sosić v 1' prvega podaljska, Lista v 3' drugega podaljska, Laković v 3' drugega podaljska, Metlika v 5' drugega podaljska.

Jadranovci so v so-

boto v 5. kolu prvenstva »Pomlad« se enkrat nesrečno izgubili. Tokrat so se nasprotnikom vdali sele po dveh podaljskih. Nasi so vodili od prve do zadnje minute regularnega dela srečanja. Najvišje vodstvo je znašalo 16 točk v 35. minuti. Gostje pa so uspeli dohiteti jadrancov le dve sekundi pred koncem regularnega dela s prostimi meti Rive.

V prvem podaljsku sta si bili ekipi enakovredni, nasi so imeli tudi veliko prilžnost za zmago, vendar sod-

nik ni piskal očitne osebne napake nad Lakovićem v zadnjih sekundah prvega podaljska. V drugem podaljsku pa so nasi igralci zaigrali zelo živčno.

Kar pet jadrancov je moralo zapustiti igrišče zaradi petih osebnih napak in zadnje tri minute srečanja so na igrišču ostali samo štirje igralci, kar so gostje dobro izkoristili in zmagali. Pri Jasdranu zaslužita pohvalo Slavec in Laković.

(A. Petaros)

KOŠARKA / DRŽAVNI KADETI

Borovci in Kontovelci brez odpora prepustili točki nasprotnikoma

Nasprotni ekipi sta bili za naše premočni

FINALNA SKUPINA
Stefanel - Bor Radenska 127:77 (62:37)

BOR RADENSKA: Jagodic, Pozar 13 (5:7), Jogan 10 (3:6), Velinski 3 (1:2), Sancin 20 (4:8), Uršič 13, Galeone 2, Lapelj 14 (6:8), Del Monaco 2.

Trener: Krečić. PM: 19:31. SON: 24. PON: Lapelj (31'), Jogan (37'). 3 Točke: Jogan 1, Uršič 1.

S porazom proti drugouvrščenemu Stefanelu so tudi Borovi kadeti končali s prvenstvenimi trudi. Ob koncu letošnje sezone pa lahko zapišemo le, da so nasi predstavniki dosegli le minimalni cilj, ki so si ga zadali pred začetkom sezone: to je uvrstitev v finalno fazo prvenstva. To je Krečićem varovancem tudi uspelo, čeprav so v tem drugem delu prvenstva najprej krepko razocarali, nato pa je našim tudi sreča obrnila hrbet (poskodb, bolezni, nesporazumi v ekipi) tako da so v desetih tekmah kar desetkrat izgubili in končali prvenstvo na 8. mestu.

O zadnji tekmi proti Stefanelu ni kaj dosti povedati. Domačini so morali zmagati, če so hoteli ostati drugi na lestvici, nasi pa so odigrali le vlogo slabega sparing partnerja, tako da je tekma potekala povsem enosmerno. Borovci so bili vsekakor gostiteljem enakovredni vse do 16. minute (25:32), nato pa krepko popustili in dovolili stefanelovcem tudi nekaj atraktivnih akcij v napadu. Pri Stefanelu je bil najuspešnejši strelec Zambon (21 točk), bivši borovec Brazzani pa je dal pet točk.

Ob koncu prvenstva je

trener Krečić menil: »Vesel sem predvsem zaradi uvrstitve v finalno skupino prvenstva, v tej fazi pa smo naleteli na ekipe kot so Benetton, Santuzzi in Stefanel, ki so bile res razred zase. Vsekakor bi lahko nekaj tekem (vsaj proti Ronchi in San Donà) vseeno zmagali, toda ob poskodbah in ostalih problemih žal več nismo mogli. Moji fantje pa so vseeno nabrali ogromno igralških izkušenj, kajti igrali so proti res uglednim nasprotnikom. Zato vsi zaslužijo pohvalo.«

(Matija Jogan)

TOLAZILNA SKUPINA
Castelfranco - Kontovel Edilporfidi 100:50 (54:19)

KONTOVEL: B. Starc 11 (2:3), Tavcar 18 (2:4), M. Starc 5 (2:2), Stoka 6 (2:2), Rizzante (0:2), Iori

(0:1), Rustja 2, Umek 8 (4:7).

TRENER: Vatovec

PROSTI METI: 12:21; PON: Stoka v 36'; TRI TOČKE: M. Starc 1, B. Starc 1.

Serijski porazov Kontovela se nadaljuje, tokrat pa so nasi, kot je razvidno iz rezultata, odigrali najslabšo tekmo v sezoni. Tako v napadu kot v obrambi so igrali katastrofalno. Gostitelji so se oddaljili že v prvih minutah, nato pa so s presingom ukradli ogromno zog in zlahka zaževali. Le v drugem polcasu so zaigrali nekoliko bolje in Kontovelci omilili sramoto. Sicer so nasi zaigrali v okrnjeni postavi. Odsoten je bil tudi trener Furlan, vendar to ne more biti opravičilo za tako blede igro in visok poraz. (B.S.)

NOVICE

Minibasket: tumir »Zini«

FINALNA SKUPINA

Don Bosco Azzurra - Kontovel 54:39 (35:18)

KONTOVEL: Rogelja, Jaklič 2, Trobec 2, Doglia 7, Rebula, Sustersič 12, Semec, Kosuta 4, Bogatec 3, Nabergoj 1, vaditelj Brisicik.

Za Kontovce je bila usodna prva četrtina, saj so jo nasi minikosarkarji izgubili s 6:12. V preostalih treh pa so bili povsem enakovedni gostiteljem. (C.B.)

Drevi športel po koprski TV

V rednem torkovem Sportelu na TV Koper-Capodistria bo tokrat govor o košarki, nogometu in sportni informaciji na Primorskem. Sodelavci Sportela so pripravili prispevke o košarkarjih Doma, ki so v promocijski ligi osvojili drugo mesto, o nogometnih Sovodenj, ki imajo se možnost, da si z dodatnimi tekmami zagotovijo napredovanje v 1. amatersko ligo, v studiju pa bo tek pogovor o sportni informaciji.

Obvestila

SK DEVIN

vabi vse člane, simpatizerje in predstavnike društev na 20. redni občni zbor, ki bo na društvenem sedežu v bivši OS v Cerovljah v petek, 13. t. m., ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju.

Dnevni red: 1. izvolitev predsednika in tajnika občnega zbora, 2. poročilo predsednika, 3. poročilo tajnika, 4. poročilo smučarskega odseka, 5. poročilo planinskega odseka, 6. poročilo blagajnika, 7. pozdravi gostov - diskusija, 8. poročilo nadzornega odbora - razrešnica, 9. volitve izvršnega in nadzornega odbora in 10. družabnost.

SK DEVIN

poziva člane naj se udeležijo 3. Bike slaloma v Repnu. Vpisuje Sarah na tel. st. 220423.

SD MLADINA

vabi na SPORTNI PRAZNIK, ki bo v Krizu (vrt Ljudskega doma) ob priliki mednarodnega GRAN PRIX SKI ROLL, dne 14. in 15. t. m.

V soboto, 14. t. m. ob 14. uri odprtje sportnega praznika in začetek balinarskega turnirja v enojkah, ob 17. uri odprtje kioskov, ob 19.30 nastop Odseka sportno-ritmčne gimnastike SZ Bor, ob 20. uri zabava v ansamblom Adria kvintet (ex Taims);

v nedeljo, 15. t. m., ob 9.30 mednarodno tekmovanje Gran Prix 94 Ski Roll v Samatorci (Zgonik), ob 10. uri na vrt Ljudskega doma - Kriz: odprtje kioskov, ob 14.30 nagajevanje Tekmovanja Gran Prix 94, ob 18.30 nastop kotalkarjev SD Polet in baletne skupine SD Mladina, ob 20. uri zabava z ansamblom Adria Kvintet (ex Taims). Vabljeni!

SK BRDINA

organizira v nedeljo, 22. t. m. 3. kraski bike slalom in vzporedni bike slalom s pricetkom ob 10. uri v blizini nogometnega igrišča v Repnu. Vpisovanje bo na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opčinah 18. in 19. t. m. od 20. do 21. ure. Informacije na tel. st. 226271 ali 299573.

MLADINSKI NOGOMET / PRVENSTVA NAJMLAJŠIH, ZAČETNIKOV IN CICIBANOV

Borovci kljub porazu obdržali tretje mesto Zarjani zaključili prvenstvo z zmago

Začetniki Mladosti izgubili - Pri cicibanih Brežani visoko zmagali, Mladost izgubila

NAJMLAJŠI

Bor Farco - Altura Muggesana A 1:2 (0:2)

BOR FARCO: Hrovatin, Batić, Krizmančić, Primosi, Zornada, Jan Gregori, Ostrouška, Berce (Damjan Gregori), Karis, Skrlj, Milic, Manzin.

STRELEC ZA BOR: Ostrouška.

Na zadnji prvenstveni tekmi so si borovci sami »skuhali« poraz že v prvem polcasu, ko so gostom iz Milj podarili oba zadetka z začetniškimi napakami v obrambi. Poraz je nezaslužen, ker so se nasi najmlajši po odmoru zbrali, zaigrali kot znajo in diktirali tempo igre in z lepim strelom Ostrouške jim je uspelo izid zmanjšati na 1:2, kaj več pa jim ni uspelo, za kar ima precej zaslug tudi razpoloženi vratar gostov. Tekma je bila borbeno in živahna in Miljanci so že po petnajstih minutah vodili z dvema goloma prednosti. Toda fizično boljšega tekmeča so nasi po odmoru stisnili na njegovo polovico igrišča, imeli več od igre, kljub temu pa je vratar Hrovatin kar dvakrat preprečil se tretji zadetek. Milic in ostali pa so proti koncu tekme kljub igralcu manj poskušali na vse načine izenačiti, toda brez uspeha. Kljub porazu so borovci obdržali končno tretje mesto, kar je lep uspeh, čeprav smo na tihem na začetku sezone pričakovali nekaj več. (d.gr.)

ZACETNIKI

Sant' Andrea - Zarja Adriapex B 0:1 (0:1)

ZARJA ADRIAPLEX B: Furlan, Pilat, Skabar, Grgic, Lonzar, Zornada, Ivo Krizmančić (Gabrovec), Tomizza), Vitomir Krizmančić, Giraldi,

Pauletic (Emili).

Strelec za Zarjo Adriapex B: Giraldi.

Zarjani so z zmago v zaostali tekmi nad Sant'Andeom zaključili letošnje prvenstvo na drugem mestu s točko zaostanka za ekipo S. Luigi Vivai Busà. To pa je tudi lepa uveljavitev naše združene začetniške ekipe, ki proti Sant'Andrea ni imela lahkega dela, saj je edini zadetek dal Giraldi v prvem polcasu. Vsekakor so bili nasi fantje boljši in bi v nadaljevanju zaslužili kaj več, vendar so se domačini urejeno branili in castno izgubili.

Letošnjega prvenstva je sicer konec, že danes pa se bo v Bazovici začel zanimiv turnir Zarje za začetnike (d.gr.)

Mladost - Monfalcone 1:3 (0:1)

STRELEC ZA MLADOST: S. Tomsic iz enajstmetrovke.

MONFALCONE: Gergolet, Mauri, Cotić, D. Tomsic, S. Tomsic, Cingerli, Monti, Valle, Todde (Terpin), Ferletic, Spacal (R. Tomsic).

Doberdobsko mostvo je tokrat slabše igralo in tudi zaslužno izgubilo, čeprav je treba priznati, da je Monfalcone solidna ekipa in da zasluži visoko uvrstitev na lestvici.

Gostje so prvi gol dosegli z »lob-strelom« izven kazenskega prostora, ki je ukanil vratarja Gergoleta. Monfalcone je izid podvojil iz protinapada. Nakar je Sasa Tomsic uspešno izvedel enajstmetrovko in v našem taboru so že upali, da bo prišlo do izenačenja. Gostje pa so kmalu nato iz protinapada dosegli še tretji zadetek in

tekme je bilo konec.

CICIBANI

Fani Olimpia - Breg 1:6 (0:5)

BREG: Baldè 2, Razem 1, Strajn 3 enkrat iz 11-metrovke

BREG: Gregori, Ota, Iozza, Franco, Strajn, Baldè, Razem, Scroccaro, Damin, Pettiroso.

V vnaprej odigranem srečanju 7. kola pomladnega dela prvenstva cicibanov so mladi Brežani z učinkovito igro v prvem polcasu odpravili ekipo Fani Olimpia. Tekmo je pogojeval zelo blaten teren in stalen dez. Vseeno pa so plavi izvedli nekaj lepih akcij in brez težav polnili mrežo nasprotnika. Od posameznikov bi pohvalili predvsem Francota, Baldeta in vratarja Gregorija, ki je v drugem polcasu ubranil 11-metrovko. (E.B.)

Mladost - Aris S. Polo 0:2 (0:2)

MLADOST: Francescotto, M. Nikolic, Bruschina, Galiussi, D. Nikolic, Terpin, Ferlez.

Doberdobci, ki so igrali v zelo okrnjeni postavi, so izgubili proti fizično močnejši ekipi Aris San Polo iz Tržica. Gostje so oba gola dosegli že v prvem polcasu. En zadetek pa so dali iz očitnega »off-sideja«, ki ga je sodnik spregledal. V nadaljevanju so tudi Doberdobci imeli dve prilžnosti za zadetek. Napadalcu pa niso bili dovolj prirebnosti. Naj omenimo se, da je domaći vratar Francescotto ubranil enajstmetrovko.

Mladost bo spet igrala že v četrtek, ko se bo ob 18. uri v Tržicu spoprijela s San Michelejem. (A.F.)

NOVICE

Vuelta: 15. etapa Italijanu Di Bascu

SANTANDER - Italijanski kolesar Alessio di Basco je dobil 209 kilometrov dolgo 15. etapo dirke po Spaniji od Santa Dominga de la Calzade do Santanderja. Svicar Toni Rominger pa je ohranil rumeno majico za vodstvo v skupni uvrstitvi. Di Basco je v zaključnem sprintu premagal Francoskega sprinterja Laurenta Jalaberta in mu preprečil sesto etapo zmago na letošnji vuelti. Tretji je bil Italijan Roberto Pagnin. Danes je na sporedu 147 dolga etapa od Santanderja do Alta del Naranca. Vuelta se bo končala v nedeljo v Madridu.

Induraina ne bo na SP

LES DEUX ALPES - Španski kolesarski as Miguel Indurain je potrdil, da avgusta ne bo nastopil na svetovnem prvenstvu na Siciliji, septembra pa bi se lahko preizkusil v enourni vožnji na kronometer. »Na univerzi v Milanu znanstveniki preučujejo kolo, celado in držo. Oviru predstavlja nedavna odločitev mednarodne zveze, da prepove uporabo katerega koli kolesa, kakršnega je na primer imel Obree. Skrita Indurainova želja je, da bi rekord poskusil doseci prihodnje leto v Mehiki med pripravami za svetovno prvenstvo, ki bo v Kolumbiji. »Lahko bi se približal 60 kilometrom«, je dejal Indurain, ki je spregovoril tudi o bližnji dirki po Italiji. »Poleg mene sta favorita Bugno in Chiappucci. Drugih ne vidim. Zavedam se, da nisem v lanskni formi, toda ni nujno, da je to zame hendikep«, je se povedal Indurain.

Vogt izbral potnike za ZDA

MÜNCHEN - Najboljši strellec bundeslige Stefan Kuntz in Martin Wagner sta zadnja dva nogometaša, ki ju je selektor nemške državne nogometne reprezentance Berti Vogt vključil v seznam 22 igralcev, ki bodo sodelovali na svetovnem prvenstvu v ZDA. Devet izbrancev je že sodelovalo na prejšnjem SP v Italiji. Seznam igralcev je sledec: Vratarji: Illgner (Koln), Köpke (Nurnberg), Kahn (Karlsruhe). Branilci: Berthold, Buchwald in Strunz (Stuttgart), Brehme in Wagner (Kaiserslautern), Kohler (Juventus), Helmer in Matthäus (Bayern München). Vezni igralci: Bisler (Werder), Effenberg (Fiorentina), Gaudino (Eintracht Frankfurt), Hässler (Roma), Möller (Juventus), Sammer (Borussia Dortmund). Napadalci: Riedle (Borussia Dortmund), Kirsten (Bayer Leverkusen), Klinsmann (Monaco), Völler (Marseille), Kuntz (Kaiserslautern).

D'Antoni k Benettonu

TREVISO - Mike D'Antoni je novi trener košarkarskega prvoligaša Benettona iz Trevisa. S svojim novim klubom je D'Antoni sklenil triletno pogodbo. V zadnjih starih sezonah je D'Antoni treniral milanski Recoaro z izkupičkom 92 zmag v 141 tekmah, lani pa je osvojil Koracev pokal.

Vancouver z eno nogo že v finalu Zahodne konference

NEW YORK - V polfinalnih dvobojih Zahodne konference so v severnoameriški profesionalni hokejski ligi Morski psi iz San Joseja doma izgubili s Torontom z 8:2, rezultat v srečanjih v seriji »best of seven« pa je izenačen na 2:2. Vancouver Canucks so z 2:1 premagali Dallas in v srečanjih povedli s 3:1. (M. J.)

Dunajčanke korak do naslova

BUDIMPESTA - V prvi tekmi finala roketnega pokala državnih prvakinj so igralke Hypo Banka iz Wiener Neustadta v Budimpešti z 20:18 (8:9) premagale domači Vasas in si tako pred povratno tekmo že skorajda zagotovile najzlahtnejšo lovoriko Stare celine. V prvi finalni tekmi pokala mest so igralke nemškega Buxtehuda doma z 22:21 (12:10) premagale norveški Maekkeagets. Povratna tekma bo prihodnji teden na Norveskem.

Romarijev oče rešen

RIO DE JANEIRO - Brazilska policija je resila očeta slavnega brazilskega nogometaša, člana španske Barcelone Romaria, ki so ga ugrabili prejšnji ponedeljek, medtem ko se je zvečer iz bara vračal domov. Ugrabitelji so zahtevali sedem milijonov dolarjev odkodnine, vendar do denarja niso pršli. Edevairja Souza de Fario je resil posebni protiteroristični oddelek brazilske policije, tri ugrabitelje pa so aretirali.

Visoka zmaga ZDA

LOS ANGELES - Nogometasi Združenih držav Amerike so v prijateljski tekmi visoko s 4:0 (2:0) premagali reprezentanco Estonije. Strelci za ZDA so bili Klopas in Reyna v prvem ter Balboa in Moore v drugem polcasu.

Medvedev že peti

HAMBURG - Po zmagi v finalu mednarodnega teniskega turnirja v Hamburgu je ukrajinski tenisač Andrej Medvedev napredoval na peto mesto svetovne računalniške lestvice ATP. Vrstni red: 1. Sampras (ZDA) 5035 točk, 2. Stich (Nem) 3041, 3. Edberg (Sve) 2897, 4. Courier (ZDA) 2876, 5. Medvedev (Ukr) 2755, 6. Ivanišević (Hrv) 2706, 7. Bruguera (Spa) 2655, 8. Chang (ZDA) 2548, 9. Martin (ZDA) 2330, 10. Muster (Av) 2119, 11.-12. Korda (Ces), Gustafsson (Sve) 1951, 13. Becker (Nem) 1896, 14. Pioline (Fra) 1658, 15. Costa (Spa) 1528.

DUNAJ / PO IMOLI

Bo Berger zapustil formulo 1?

DUNAJ - »Za zdaj sploh nimam nobene volje, da bi sedel v dirkalnik«, je med razpravo na avstrijski televiziji dejal Ferrijev dirkač Gerhard Berger. ki ga je smrt rojaka Rolanda Ratzenbergerja in Brazilca Ayrtona Senna v Imoli hudo pretresla. Berger se se ni odločil, ali bo nastopil v Monte Carlu oziroma sploh nadaljeval kariero v formuli ena, da pa se vsekakor v tem trenutku ne čuti tekmovali. Na razpravi na avstrijski TV je sodeloval tudi Niki Lauda, ki se je zavzel za to, da bi Berger postal glasnik interesov dirkacev, ki imajo v svetu formule ena premalo besede.

Predsednik mednarodne avtomobilistične zveze Max Mosley je medtem

napovedal, da bo v petek v Monte Carlu na posebni tiskovni konferenci spregovoril o »varnosti v formuli« in pojasnil stalnica FIA glede tega vprašanja.

Oglasilo se je tudi vodstvo Williamsa in v sporočilu poudarilo, da dose-danji »intenzivni pregled razpoložljivih podatkov« izključuje možnost, da bi bila Sennina nesreča v Imoli posledica okvare na dirkalniku. Pri Williamsu pravijo, da zaupajo v varnost dirkalnika, s katerim bodo tekmovali v Monte Carlu, kjer bo v zank spostovanja do Senna nastopil samo Damon Hill, toda že pred VN Spanije, ki bo 29. maja, bo Williams sporočil ime dirkaca, ki bo nadomestil nesrečnega brazilskega asa.

KOLESARSTVO / DIRKA PO SLOVENIJI

Prvo etapo dobil Kazahstanec Sedun

Najboljši med Slovenci B. Mervar, ki je bil tretji in za zmagovalcem zaostal 23 sekund

KAMNIK - Prva etapa druge mednarodne kolesarske dirke Po Sloveniji od Otočca do Kamnika, ki je bila dolga 167 kilometrov, se je končala z zmago-slavljem Kazahstanca Seduna. Ceprav se je v ciljno ravnino kot tretji pripeljal Mrvar, s slovensko reprezentanco ne moremo biti povsem zadovoljni, saj je bila preveč nedejavna.

Pot je kolesarje vodila iz Otočca prek Sentjerneja do Kostanjevice na Krki, kjer je bil prvi leteti cilj. Kolona kolesarjev je bila do takrat se strnjena, skozi cilj pa je prvi privozil Pus (Sava-projekt KK) pred Kranjcem (Slo) in Lehmannom (Nem). Na cesti iz Kostanjevice proti Krškemu so se kolesarji srečali z zelo slabo vzdrževano cesto z veliko luknjami, ki so povzročile vsaj 20 defektov. Tukaj je skupini kolesarjev usel Stangelj, ki si je takoj prikolesaril minuto prednosti. Na poti proti drugemu letječemu cilju so se mu v Laskem pridružili se trije kolesarji. Tukaj je bil najhitrejši Baloh, drugi Pus in tretji Lehmann.

Etapa se je nadaljevala prek Celja do

naslednjega letечеčega cilja v Sempetru, kjer je po stotih kilometrih se vedno vodil Baloh, drugi je bil Sedun (Kaz), tretji pa Bocharov (Rus). Tudi na naslednjem letječem cilju v Nazarjah se vrstni red prvih dveh tekmovalcev ni spremenil, tretji pa je skozi cilj pripeljal Kongys (ZDA). Najtezji del prve etape je bil vzpon na Crnivec in nato spust v Kamnik. Kolesarji so tu v desetih kilometrih premagali 10-odstotni klanec in višinsko razliko 468 metrov. Prvi je skozi gorski cilj pripeljal Sedun (Kaz), drugi Bocharov (Rus) in - se vedno v ospredju - kot tretji Mervar. Sledil je le se spust do Kamnika, kjer je kolesarje pričakala navdušena množica navijacev, ki je z burnim aplavzom pozdravila prve tri, ki so pristi skozi cilj. To so bili Sedun, Bocharov in Mervar. (N. R.)

Vrstni red: 1. Sedun (Kzk), ki je 167 km od Otočca do Kamnika prevozil v 3 urah 57 minutah in 14 sekundah; 2. Bocarov (Rus) isti čas; 3. Mervar (Sava Projekt) +23; 4. Lehmann (Nem) isti čas; 5. Hauptman (Slo) isti čas itd.

NOGOMET / ANGLEŠKO PRVENSTVO

Slavje na Old Traffordu kakovost pa pada

Bordeaux in Nantes doseгла »evrocilj«

V zadnjem kolu angleške Premier League je Manchester United na domaćem Old Traffordu le proslavljal svoj deveti državni naslov, zato je bilo zanimivo pravzaprav le na dnu. Tu se je razpletlo bolj ali manj po pričakovanjih. Swindon je bil že dalj časa obsojen in je samo uspel se preseci "magično" mejo stotih prejetih zadetkov. Oldham je bil itak v brezupnem položaju in jo je izkupil. Everton pa je uspel prehiteti Sheffield United.

Kaj torej reci o prvenstvu, ki je imelo le enega absolutnega protagonista? O boju za naslov le to, da je Blackburn s fantastičnim povratnim delom (49 točk) skoraj pripravljen senzacija, vendar je Manchester United zbral zadnje moči in do presenečenja ni prislo.

Morda bi se sezona drugače razpletla, če bi že od vsega začetka igral Blackburnov golgeter in ta cas najboljši angleški nogometaš Alan Shearer, ki je prvih enajst kol počival zaradi že lansko sezono iztaknjene poškodbe. Velja podčrtati tudi ogromno razliko med skrajnima deloma lestvice. Lani je bila razlika med prvim in zadnjim 41 točk, letos pa kar 62, kar ni čudno, če pomislimo, da so "red devils" z 92 osvojenimi točkami postavili nov rekord, dejstvo pa kaže tudi na nizko poprečno raven prvenstva. Nad pričakovanji sta zaigrala le novinec Newcastle (ki pa se je močno okrepil) in Leeds, razočarali pa so Arsenal, ki je sezono si-

Machester U. je tako proslavlja naslov prvaka (AP)

cer resil z zmago v pokalu pokalnih zmagovalcev, Aston Villa, ki je po zmagi v zveznem pokalu popolnoma odpovedala ter zlasti Norwich, Tottenham in Everton, Chelsea pa si je s finalom državnega pokala vsaj zagotovila nastop v Evropi, ker je drugi finalist Manchester United.

KONCNI VRSTNI RED: Manchester United 92, Blackburn 84, Newcastle 77, Arsenal 71, Leeds 70, Wimbledon 65, Sheffield Wednesday 64, Liverpool in Queens Park Rangers 60, Aston Villa 57, Coventry 56, Norwich 53, West Ham 52, Chelsea 51, Tottenham 48, Manchester City 45, Everton 44, Southampton in Ipswich 42, Sheffield United 42, Oldham 40, Swindon 30. Manchester U. bo igral v pokalu prvakov, Arsenal in Chelsea v pokalu pokalnih zmagovalcev, Blackburn, Newcastle, Aston Villa pa v pokalu UEFA.

Krajše o drugih prvenstvih. V Spaniji je Deportivo La Coruña pred velikim slavljem. Po sobotni zmagi Barcelone v Madridu proti Realu, je "Super-Deport" zmagal v

Logroñu in spet prevzel vodstvo. V zadnjem kolu igrajo Galjezani z Valencia, ki nima več nobenega cilja, medtem ko igra Barcelona s Seville. Najlažja napoved je zmaga obeh tekmecev in naslov za Deportivo. Ob predvidljivem porazu Seville na Nou Campu bi se v pokal UEFA moral uvrstiti Athletic Bilbao, ki mora doma premagati Tenerife. Na dnu je že izpadla Osasuna, Lleidine možnosti se bližajo ničli, za dve mesti v končnici za drugoligašema pa sta glavna kandidata Valladolid in Rayo. VRSTNI RED: Deportivo 55, Barcelona 54, Real Madrid 45, Zaragoza 44, Sevilla 42, Ath. Bilbao 41.

Naslov Paris Saint Germaina že dolgo ni več v dvomu, zato velja v Franciji zabeležiti, da sta Bordeaux in Nantes dosegla "evro-cilj". V Belgiji si je naslov kolo pred koncem zagotovil Anderlecht: ima sicer le dve točki več od Brugesa, a večje število zmag. Prvo mesto je oddano tudi pri sosedih Nizozemcih, kjer je Ajax svoj 24. naslov "praznoval" s porazom, ki so ga navijači izžvižgali. (dk)

NBA / V BOJU LE ŠE 8 MOŠTEV

New York in Phoenix uspešno štartala v polfinalnih tekmah

Neverjetna izločitev Seattla, doslej najbolj uspešne ekipe - Atlanta OK

MIAMI - Z zmago v peti tekmi proti Miamiu se je tudi Atlanta uvrstila v polfinale Vzhodne skupine, tako da se je število kandidatov za naslov prvaka NBA 93/94 skrcilo na osem: Atlanta, Indiana, New York in Chicago na Vzhodu ter Denver, Utah, Houston in Phoenix na Zahodu. Podviga petouvrščenih Indiane in Utaha, ki sta izločila četrouvrščen Orlando, oziroma San Antonio, spadata med običajne presenetljive razplete v končnici prvenstva, neverjetna izločitev Seattla in senzacionalen podvig Denverja pa je presenetil vse poznavalce, saj je prvič v zgodovini osmouvrščena ekipa »knockoutirala« najboljšo mesto rednega dela sezone. Vse ostale cetrtnalne tekme so se zaključile po pričakovanjih, polfinalni pari, kjer se je igra na stiri zmage, pa naznanjajo oster in neizprosni boj.

VZHOD

Atlanta (1) - Indiana (5): Sodec po tem, kar sta peterki prikazali v cetrtnalnu, bi prestop v finale »East conference« bolj zaslužili Pacersi, Hawksi pa bodo odslej igrali brez podcenjevanja. PROTAGONISTI: Willis in Blaylock ter Miller in Smits. NAPOVED: Atlanta 4:2.

New York (2) - Chicago (3): Najbrž je prav to pravi finale Vzhodne skupine, tako Knicksi kot Bullsi so brez večjih težav premostili prvo oviro, sedaj pa bo nadvse zanimivo videti, če se je obdobje Chicaga res zaključilo, ali če bo New York upravičil naziv favorita ob začetku sezone. V zadnjih treh sezonah je Chicago v končnici vedno izločil Knickse. PROTAGONISTI: Ewing, Oakley in Starks ter Pippen in Armstrong. NAPOVED: Chicago 4:3.

ZAHOD

Utah (5) - Denver (8): Marsikdo se sprašuje, če so Nuggetsi res tako kakovostni, ali pa so že porabili vsa energijo in se bodo zadovoljili z zgodovinskim podvigom. Jazzi so nesporni favoriti in se zavedajo, da take priloznosti ne smejo zapraviti. PROTAGONISTI: Malone in Stockton ter Rauf in Mutombo. NAPOVED: Utah 4:1.

Houston (2) - Phoenix (3): Vprašanje je, če bo »superman« Olajuwon dovolj tudi proti Sunsom, ki imajo največ odličnih posameznikov. PROTAGONISTI: Olajuwon in Maxwell ter Barkley in K.Johnson. NAPOVED: Phoenix 4:2.

Izida zadnjih cetrtnfinalnih tekem: Atlanta - Miami 102:91 (3:2 v zmagah / Willis 24, Blaylock 13 ter Long 22, Shaw 17); Seattle - Denver 94:98 (2:3 v zmagah / Gill 22, Kemp in Schrempf po 19 ter Pack 23, Ellis 19, Mutombo 8 blokad in skupnih 31 v 5 tekmah, kar je nov rekord za NBA)

Polfinalna izida

New York - Chicago 90:86 (1:0 v zmagah / Bullsi so v tretji cetrtni vodili za 15 točk, 48 sekund pred koncem pa so Knicksi povedli z 88:86. Toni Kukoc je igral 18 minut in dosegel 9 točk s tremi trojkami; Ewing 18, Starks 17 ter Pippen 24, Armstrong 17)

Houston - Phoenix 87:91 (0:1 v zmagah / Po odličnem začetku Rocketsov, ki so povedli za 18 točk, se je tekma odlocila v zadnji minuti. Ainge je 13 sekund pred koncem popeljal Phoenix v vodstvo z 90:87, Maxwell je zgrešil met za tri točke, K.Johnson pa je zadel še 1 prosti met; Olajuwon 36, Thorpe in Smith po 16 ter Barkley 21, K.Johnson 20, Majerle in Ainge po 15) Vanja Jogan

gospodarstvo in finance

DOLINA / OB ODPRTJU RAZSTAVE UMETNOSTNIH OBRTNIKOV SDGZ

Slovesna izročitev štipendij bančne sekcije

DOLINA - V okviru dolinske Majence, ki se zaključuje danes s podiranjem Maja, je bančna sekcija Slovenskega deželnega gospodarskega združenja podelila štipendije iz paketa stimulacijskih posegov slovenskih denarnih zavodov, namenjenih spodbujanju našega gospodarskega razvoja.

Utemeljitev ocenjevalne komisije in razglasitev izbranih kandidatov je bilo ob petkovem odprtju razstave umetniške obrti, na kateri tudi letos sodelujejo člani obrtne sekcije SDGZ. Predsednik Združenja Boris Siega je v pozdravnem nagovoru ugodno ocenil to pobudo in izrazil željo, da bi razstava v cerkvi sv. Martina v sodelovanju s KD Valentin Vodnik in odborom Majence postala tradicionalno srečanje ob dolinskem prazniku. Sergij Cesar je nato predstavil umetniško ustvarjalnost posameznih razstavljalcev, predsednik bančne sekcije Pavel Milčič pa je orisal namene in cilje, ki si jih slovenski denarni zavodi zastavljajo z uresničevanjem

te hvalevredne pobude.

Z ustanovitvijo posebne denarnega sklada, namenjenega štipendijskim prispevkom najboljšim zamejskim univerzitetnim diplomantom, je bančna sekcija prevzela nalogo, da podpre nadebudne mlade ljudi, ki kažejo utemeljeno zanimanje za spodbujanje našega gospodarstva. Obenem

naj bi štipendije, ki jih lahko prejmejo diplomanti pravno-gospodarskih univerzitetnih smeri, prispevale k ustvarjanju bodočih kadrov na tem področju.

Pobuda bančne sekcije izhaja iz ugotovitve, da je v našem gospodarstvu danes še posebno cutiti pomanjkanje visoko izobraženih in strokovno usposobljenih

ljudi. »Resni univerzitetni studij z dobro opravljeno diplomsko nalogo ali odločitev za nadaljnje izobraževanje sta porok za učinkoviti delovni pristop,« je v svojem posegu podčrtal Milčič in dodal, da je tak delovni pristop obenem »drago cenjen za vsako našo gospodarsko sredino in podjetje.«

Vse prosnje na razpis je

pretehtala ocenjevalna komisija, ki so jo sestavljali univerzitetna profesorja Ivo Panjek in Franko Pisani ter dr. Stefan Bukovec, ki je v imenu komisije podal tudi poročilo o opravljenem delu. Predloženih je bilo šest izdelkov, od katerih so člani komisije odklonili dva, ker se kljub dokajšnji kakovosti nista usklajevala s pogoji natečaja, razpisanega samo za pravne in gospodarske smeri. Da bi zadostili gmotni razpoložljivosti sklada, se je komisija odločila tudi za različno porazdelitev denarnih nagrad: po 5 milijonov lir sta prejela diplomanta ekonomije Mara Petaros in Paolo Calzi, s polovničnima vsotama pa sta bili nagrajeni Lidija Glavina in Aleksandra Pangerc (edina s političnih ved).

Pred nastopom pevske skupine mladih Savrnik je predsednik bančne sekcije povabil vse, ki jih pobuda zanima, naj se prijavijo na naslednji razpis. Rok zapade 31. julija letos, predvidoma pa bodo podeljene tri nagrade po 5 milijonov lir.

Damiana Ota

Štirje dobitniki študijskih štipendij bančne sekcije SDGZ (Foto Križmančič/KROMA)

LIRA

TOR.	SRE.	ČET.	PET.	PON.
1586,6	1591,1	1617,8	1603,0	1590,4

\$

964,2	964,3	968,1	960,2	958,9
-------	-------	-------	-------	-------

DM

Nova okrepitev lire do vseh bankovcev

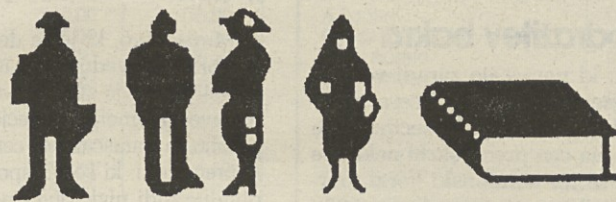
MILAN - Borza in lira sta teden začeli precej pozitivno, potem ko se je tudi pretekli dokaj razburkani teden zaključil v roznatih tonih. Posebno dobro se je včeraj odrezala lira, ki se je okrepila tako do dolarja kot do marke in potrdila tudi trdnost do ostalih bankovcev evropskega denarnega sistema. Opazovalci menijo, da je do okrepitve prišlo iz povsem notranjih razlogov, medtem ko mednarodni trgi se naprej previdno čakajo na podatke o ameriski inflaciji, ki bi jih morali objaviti v tem tednu in ki bi v primeru naraščanja inflacijske krivulje utegnili povzročiti porast tamkajšnjih obrestnih stopenj. Drugo vprašanje, na katerega odgovor čakajo menjalni trgi, zadeva Nemčijo in morebitno odločitev Bundesbanke za novo znižanje obrestnih mer, do katere bi lahko prišlo na sestanku bankinega vodstva čez nekaj dni.

Na milanski borzi so se po nihajočem začetku cene nekoliko zvisale, tako da je indeks Mib pristal pri 0,54, Mibtel pa pri 0,42 odstotka.

TRŽAŠKA TRGOVINSKA, INDUSTRIJSKA, OBRTNA IN KMETIJSKA ZBORNICA

Pobude za razvoj novega mladega podjetništva v skladu z zakonom št. 44 z dne 28. februarja 1986

Zakon št. 44 ima za cilj promocijo in razvoj novega mladega podjetništva s pomočjo aktivne podpore mladim, ki želijo ustanoviti podjetje, ki se bo sposobno uveljaviti na trgu.

Z zakonom št. 44 torej ne »izumljamo« novih delovnih mest, temveč nudimo konkretne možnosti za razvoj, kar pa je ravno nasprotno od asistenčnih posegov.

Milje Zgonik
Repentabor
Devin-Nabrezina
Dolina

V tržaški občini pridejo v poštev naslednji rajoni:

Vzhodni Kras
Rojan
Kjadin-Rocol
Skedenj-Carbola-
Valmaura-Naselje
sv. Sergia

Nova podjetja naj bi se ukvarjala s proizvodnjo dobrin v kmetijstvu, obrti in industriji ter s storitvami za podjetja

Pomoč mladim, ki želijo začeti z aktivnostjo v skladu z zakonom št. 44, se sestoji iz finančnih spodbud in realnih storitev.

S finančnimi spodbudami se skuša omogočiti podjetniško dejavnost tistim, ki nimajo na razpolago dovolj lastnih sredstev.

Z realnimi storitvami pa se skuša mladim pomagati pri njihovi podjetniški rasti, da bi čimprej osvojili tista znanja, ki so potrebna za načrto-

vanje, ustanovitev in začetek delovanja lastnega podjetja.

Finančne spodbude so sledeče:

- nepovratni prispevki (največ do 40% skupne investicije)
- posojila pod ugodnejšimi pogoji (v višini 50% skupne investicije)

Temu je treba dodati še nepovratni prispevek za prvi dve leti upravljanja, kar zmanjša nekatere stroške poslovanja v prvem bieniju.

Ob tem je treba posebej opozoriti:

- za posojila pod ugodnejšimi pogoji ni potrebno premoženjsko jamstvo posojilojemalca;
- vnaprej ni mogoče dobiti nobenih olajšav, razen prispevka v višini 40% nepovratnega prispevka za prvo leto delovanja;
- finančne prispevke lahko dobijo samo nova podjetja.

Pri realnih uslugah, ki so brezplačne, pa gre za usmerjanje pri načrtovanju, osnovni tečaj, specialistično usposabljanje in tehnično pomoč

Kako se uporablja

Za koriščenje ugodnosti, ki jih predvideva zakon št. 44, je treba na pristojni krajevni urad Trgovinske zbornice nasloviti prošnjo, kateri je treba priložiti nekatere dokumente. Med temi ima izredno važnost **studija o uresničljivosti projekta**. To je osrednji dokument, na podlagi katerega se ocenjuje nova pobuda in odloči za investiranje določenega kapitala.

Studija mora med drugim podrobno obrazložiti naslednje:

- predstaviti podjetniško skupino;
- analizo trga;
- cilje in strategijo podjetja
- investicije in načrt uresničitve;
- organizacijsko strukturo;
- finančno-ekonomska predvidevanja.

Ostale informacije

Kdor namerava predstaviti svoj načrt ali želi podrobnejše informacije, se lahko obrne na Trgovinsko, industrijsko in obrtno zbornico v Trstu, Borzni trg 14. Za določitev datuma pogovora naj telefonira na sledeče številke:

- okence 44: 6701226
- Aries: 6701220 - 6701281 - 362070.

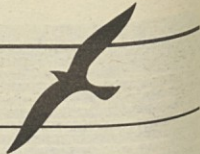

Komu je namenjen in kaj predvideva

Zakon je namenjen vsem vrstam podjetij (edino izjemo predstavljajo individualna podjetja in dejanske družbe), ki ustrezajo naslednjim zahtevam:

- med zaposlenimi morajo biti mladi med 18. in 29. letom v absolutni večini ali
- večina mladih med 18. in 35. letom starosti.

V preteklosti je bil ta zakon namenjen samo mladim na Jugu, zdaj pa pride v poštev tudi za stalno bivajoče v industrijsko zaostajajočih predelih osrednjega in severnega dela države, ki jih je določila Evropska skupnost. Kar zadeva tržaško pokrajino, pridejo v poštev za se-deze podjetij naslednje občine:

SLOVENIJA / SODELOVANJE Z MAKEDONIJO

Dobre možnosti za izvoz v Makedonijo

V podjetju Iskra ocenjujejo, da bi lahko z makedonskimi podjetji sklenili nove posle

LJUBLJANA - Poglavitni namen nedavnega obiska delegacije predstavnikov podjetij Iskre v Republiki Makedoniji je bil vzpostaviti gospodarske stike in preučiti možnosti novih oblik sodelovanja podjetij Iskre z nekaterimi makedonskimi podjetji. Dusan Sesok, predsednik upravnega odbora Iskre Holding, je pogovore s predstavniki makedonske gospodarske zbornice, PTT, makedonskega elektrogospodarstva, Železniskega transportnega podjetja Makedonije in Ljubljanske banke - Makedonske banke ocenil kot izjemno uspešne.

Po Sesokovih besedah se v Sloveniji ne zavedamo dovolj pomena tega trga, kamor so slovenska podjetja lani prodala izdelke v vrednosti 200 milijonov dolarjev, uvoz iz te države pa je znašal 90 milijonov. V primerjavi z letom 1992, ko smo v Makedonijo izvozili za 147 milijonov, uvozili pa za 72 milijonov dolarjev izdelkov, smo seveda pričali pozitivnim gibanjem, velja pa poudariti, da je leta 1990 izvoz slovenskega gospodarstva znašal kar 586 milijonov, uvoz pa 415 milijonov dolarjev. Dusan Se-

sok je ocenil, da imajo slovenska podjetja (tudi Iskra) izredno velike možnosti izvoza na makedonski trg, med drugim tudi zato, ker je ta država pravzaprav transportno osamljena in so po tej plati možnosti sodelovanja s Slovenijo najbolj ugodne. Tudi kar zadeva vrednost izvoza slovenskega gospodarstva, sodi Makedonija med najpomembnejše slovenske partnerje, zato je po Sesokovih besedah toliko manj razumljiv ukrep slovenske vlade, ki je z uvedbo dajatev na uvoz makedonskega vina pov-

zročila povračilne ukrepe in s tem pravzaprav z ekonomskega vidika neupravičeno ogrozila sodelovanje z makedonskimi podjetji, ki je za slovensko gospodarstvo izredno pomembno. Sesok je hkrati poudaril, da na dvodnevem obisku v tej državi predstavniki Iskre sicer niso podpisali pogoda, vendar je ocenil, da so v izjemno uspešnih pogovorih odprli možnosti za prihodnje posle v tej državi v vrednosti približno desetih milijonov dolarjev. Med drugim so se dogovorili, da bodo v Skopju kmalu organizirali seminar s področja zaščite v energetiki, zanimiv za celotno EG Makedonije, na katerem bodo predstavili možnosti Iskre. Tudi sicer je makedonsko elektrogospodarstvo že iz preteklosti zelo navezano na Iskrino opremo, zato si na tem področju obetajo veliko poslov. **Mike Cuk**

Nemci se bojijo britanskega mesa

BONN - Nemcija utegne se danes enostransko razglasiti prepoved uvoza britanskega mesa zaradi strahu pred razširjanjem tako imenovane bolezni »norih krav«, ce Evropa ne bo nasla ustrezne rešitve, je včeraj izjavil vladni predstavnik Dieter Vogel. Nemcija ze dalj časa stvari pred možnostjo okužbe z možgansko boleznijo BSE (govejce encefalopatijo), ki naj bi bila nevarna tudi človeku, in isče podporo Evropske komisije, ki naj bi preventivno prepovedala uvoz britanske govedine. Toda Evropska komisija ostro nasprotuje kakršnimkoli enostranskim ukrepom, ki bi omejili trgovino med članicami EU. Britanija je v soboto zagrozila, da bo v skladu s pravili ukrepala zoper Nemčijo, ce bo Bonn se naprej vztrajno ponavljal svoje grožnje o razglasitvi prepovedi uvoza mesa. Na vprašanje, ali bo nemška vlada svojo grožnjo v sredo na zasedanju vlade tudi uresničila, je Vogel dejal: »Možno je, da se bo vlada za tak ukrep odločila že v sredo.« Po njegovem mnenju je malo možnosti, da bi pred sredo prišlo do soglasja v okviru dvanaajsterice. »To vprašanje bomo skusali rešiti na svetu ministrov za zdravstvo. Če tam ne bomo dosegli soglasja, bo nemška vlada morala ukrepati sama,« je se dejal Vogel. »Nismo sicer naklonjeni kakršnimkoli enostranskim rešitvam, toda v sili se pač moramo zateči k njim,« je se dodal. Pod močnim pritiskom Evropske komisije je Bonn prejšnji mesec privolil v to, da se bo odrekel vsakršnemu enostranskemu ukrepanju, kljub temu pa je nemški minister za zdravstvo Horst Seehofer v soboto izjavil, da se se vedno zavzema za prepoved uvoza britanskega mesa. Stuttgarter Zeitung tudi navaja Seehoferja, »ki je utrujen od čakanja in stvilnih predlogov EU, ki samo zavlačujejo razpravo«. Sicer je epidemija BSE, bolezen »norih krav«, v 80. letih povzročila pravi pokol med britanskimi čredami. Britanske oblasti kljub temu vztrajajo, da je njihovo meso neoporečno, Nemcija pa ugotavlja, da znanstveniki se niso dokazali, da bi bila ta bolezen nenevarna za ljudi. **(Reuter)**

EU / TRGOVINA S SLADKORJEM

V Evropi je sladkor dražji

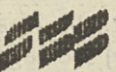
Na mednarodnem trgu stane tona 300, v Evropi pa 800 USD

LONDON - Kriva pota v Evropski uniji spravlja ob živce trgovce s sladkorjem, ki se bojijo, da bodo nanje krivico padla bremenah hudih kazni, s katerimi naj bi zavrli zlorabo dobičkonosnega sistema subvencij. »Ni posteno nalagati dodatnih bremen tistim trgovcem, ki se morajo znebiti presežkov sladkorja v EU.

Drugi bi morali prenehati s to trgovino,« je izjavil eden od londonskih trgovcev s sladkorjem v EU. Subvencije EU spodbujajo veliko večjo proizvodnjo sladkorja, kot ga dvanaajsterica lahko porabi doma, tako da vsako leto izvozi približno pet milijonov ton visokakovostnega rafiniranega sladkorja, s katerim v mednarodni trgovini s sladkorjem zavzema 40-odstotni delež.

Cena sladkorja na mednarodnem trgu znaša nekoliko več kot 300 dolarjev za tono, na trgu EU pa doseže 800 dolarjev. Organizirani kriminalci, ugotavljajo trgovci, zato skusajo spraviti v zep razliko 500 dolarjev, tako da na trg dvanaajsterice znova prodajajo sladkor, ki so ga prej domnevno izvozili. To pa ni edina ukana: uvajajo tudi ceneji sladkor od drugod - kot poglavito izhodisce navajajo Poljsko - potem pa ga pretihotapijo čez meje in prijavijo kot doma pridelani sladkor, da bi zanj dobili subvencije. Te nadalje bolj politizirane sladkorne prevare, ki naj bi bile vredne milijarde dolarjev na leto, so poleg številnih subvencioniranih kmetijskih pridelkov problem že od začetka obstoja Evropske skupnosti, čeprav trgovci s sladkorjem zatrjujejo, da gre tudi

za najnovejšo dodatke. Krivijo predvsem nastanek enotnega trga, kjer se je lažje izogniti carinskemu nadzoru, pa tudi spremembe v vzhodni Evropi, kjer se je pojavilo na stotine zasebnih kupcev in preprodajalcev, ki so namoestili nekdanjo pooblaščenca agencijo za trgovino s sladkorjem pod komunistično vladavino. »EU je vzpostavila enoten trg, ne pa tudi enotne carine,« se je pritožil eden od trgovcev. Eden od podrobno dokumentiranih primerov govori o 3.500 tonah sladkorja, ki so končale v Italiji, kjer so jih uporabili za sladkanje vina, sprva pa je bila ta velikanska količina »izvozena« na Hrvaško in v Slovenijo. Posredovati so morali policisti starih držav, da so prevarante končno izsledili. O obsegu nedovoljene trgovine s sladkorjem ni uradnih podatkov. Eden od trgovcev ocenjuje, da so v preteklih 18 mesecih nezakonito trgovali z več kot sto tisoč tonami sladkorja, ki je vreden 50 milijonov dolarjev, pridobljenih z lažno prijavljenimi subvencijami. Po zakonodaji EU je za to odgovoren glavni prodajalec. **(Reuter)**

SKB BANKA D.D.

Češke cisterne za Belgijce

BRATISLAVA - Benzinol a. s., najpomembnejša slovaška naftna družba, je z belgijsko družbo Lag Co. podpisala sporazum o petletni dobavi cistern za prevoz plina in naftnih derivatov, so sporočili predstavniki Benzinola. V okviru tega sporazuma bo družba Lag vsako leto v petletnem obdobju zagotavljala po deset cistern, je sporočil predstavnik Benzinola Boris Kordos. Sporazum predvideva, da bo enajst cistern, za katere so se dogovorili že v letu 1994, vrednih 909, 09 dolarja (30 milijonov slovaških kron), je povedal Kordos. Slovaška vlada stoddostno nadzoruje družbo Benzinol s pomočjo državnega lastninskega sklada, ki je organiziran kot krovna družba. **(Reuter)**

Presenetljiva podražitev bakra

LONDON - Cene bakra, ki narasčajo zaradi večjega povpraševanja in zmanjševanja zaloga, so včeraj dosegle najvišjo raven v zadnjih trinajstih mesecih. Kljub temu pa naglica zviševanja cen precej skrbi nekatere trgovce. Cene bakra so se na Londonski borzi (barvni) kovin (LME) prejšnji teden povzpele na 2.058 dolarjev za tono, kar je več kot sto dolarjev nad ceno, ki jo je baker dosegel prejšnji teden. »Očitno je, da bo moralo priti do nazadovanja,« je opozoril eden od trgovcev. Tisti, ki vlagajo v baker, izhajajo namreč predvsem iz naraščajočega povpraševanja v ZDA, kjer hitro narasča povpraševanje po tej kovini, zlasti v industriji, delnice bakra pa so zaradi številnih spekulativnih interesov zacele padati. Kljub temu pa so cene bakra zdaj 25 odstotkov nad lanskoletnimi jezenskimi 1.613 dolarji za tono, kar je bila najnižja cena v zadnjih šestih letih. **(Reuter)**

Največji cestni projekt v Albaniji

TIRANA - Včeraj so se v Albaniji začela dela pri njenem največjem cestnem projektu, ki naj bi s 32 kilometrov dolgo avtocesto prestolnico Tirano povezal z jadranskim pristaniščem Dracem. Gradnjo prvih pet kilometrov te stiriopasovnice so zaupali italijansko-albanskemu podjetju Euroteorema-Pegini Ltd. v vrednosti 4, 25 milijona dolarjev. Dela na tem odseku naj bi končali že prihodnjega aprila. Večina gradbenega materiala in delovna sila bosta albanski. Euroteorema-Pegini, katere ustanovni kapital znaša 1,8 milijona dolarjev, je 70-odstotno v lasti italijanske družbe Euroteorema, 30-odstotni delež pa je last albanskega državnega podjetja za gradnjo cest Pequin. **(Reuter)**

Poljski letalski prevoznik je našel partnerja

VARSAVA - Poljski letalski prevoznik PLL LOT bo danes podpisal sporazum o sodelovanju z American Airlines, ki delujejo v okviru AMR Corp. S tem bo končano tudi več kot leto dni trajajoče iskanje stateškega partnerja, so v ponedeljek sporočili viri, ki so blizu pogajalski delegaciji. Predstavnica LOT je povedala, da bo njihova letalska družba podpisala memorandum o dobrih namerah z ameriškim strateškim partnerjem, vendar ob tem ni hotela potrditi, da gre prav za družbo American Airlines. Poljski državni prevoznik se je v svojem dolgotrajnem iskanju partnerstva več kot leto dni namreč pogovarjal tudi z Delta Air Lines. **(Reuter)**

NORVEŠKA / PRORAČUN IN GOSPODARSTVO

Proračunska vrzel zaradi nafte

Ker so cene severnomorske nafte padle, je vlada zvišala davke

OSLO - Norveška vlada je popravila svoje že doslej obetavne napovedi za gospodarsko rast v letu 1994. Hkrati je uvedla večje davke, s katerimi namerava zapolniti vrzel, ki je nastala v proračunu po padcu cen severnomorske nafte. Z novim proračunskim predlogom je finančno ministrstvo napovedalo, da se bo bruto domači proizvod (BDP) v letu 1994 povečal za štiri odstotke, kar pomeni eno največjih gospodarskih rasti v Evropi.

Ministrstvo, ki je se decembra napovedovalo 2,8-odstotno rast, je svojo novo napoved utemeljilo z večjo porabo in narasčanjem cen nepremičnin, ki so jih spodbudile tudi nizje obrestne mere. Obenem je objavilo vrsto predlogov o manjši javni porabi ter večjih davkih in carinskih dajatvah, s katerimi bi nadomestili pričakovani izpad prihodkov v višini 690 milijonov dolarjev zaradi nizje cene severnomorske nafte. Norveška je največji evropski predelovalec nafte. »Kljub zanesljivi gospodarski rasti bodo cene nafte nizje od pričakovanih. Zaradi tega moramo nujno

sprejeti ukrepe, ki bodo preprečili povečevanje proračunskega primanjkljaja,« je izjavil finančni minister Sigbjørn Johnsen. Ob tem je dodal: »Zelo pomembno je, da s previsokimi obremenitvami ne zaustavimo gospodarske rasti. Po podrobnih usklajevanjih bo proračunski primanjkljaj za leto 1994 nekoliko nižji od 5,9 milijarde dolarjev, kolikor so načrtovali decembra. Cene severnomorske nafte so zdrsile na najnižjo raven v zadnjih petih letih, saj sodček surove nafte velja le 12,90 dolarja. Vlada je sporočila, da namerava dvigniti davek na premoženje ter trošarino

na tobak, bencinska in dieselska goriva, ki so že zdaj med najdražjimi na svetu. Več denarja naj bi se nateklo tudi zaradi višje gospodarske rasti od načrtovane. Norveška nacrpa približno 2,5 milijona sodčkov surove nafte na dan.

Z denarjem, ki ga dobi zanj, pa se je 4,3 milijona Norvežanov uvrstilo med najbogatejše na svetu po prihodku na prebivalca. V Oslu so zavrnili pozive Opeca, da bi omejili količino nacrpane nafte ter tako pomagali zaustaviti drsenje cen nafte, delno tudi zato, ker Norveška naftno krizo občuti manj boleče. **(Reuter)**

RAČUNALNIŠKA INDUSTRIJA / REORGANIZACIJA V IBM

Prodajali bodo strokovnjaki

V prodajno mrežo po svetu je vključenih 30 tisoč prodajalcev

NEW YORK - International Business Machines Corp (IBM) bo začel novo reorganizacijo prodaje po vsem svetu in uvedel povsem novo organizacijsko strukturo, ki se bo lažje osredotočala na 145 različnih proizvodnih programov. Doslej je bila velikanska vojska prodajalcev pri IBM, ki po vsem svetu šteje kar 30 tisoč zaposlenih, razdeljena po načelu zemljepisnih območij in v skladu s proizvodnimi linijami.

V novi organizacijski shemi pa bodo prodajo okrepili tudi s finančnimi specialisti, zdravstveno oskrbo in zavarovalnistvom ter tako nadgradili zemljepisno načelo organizacije prodaje. Analitiki ze napovedujejo, da bodo v številnih primerih prav specialisti za posamezne programe vzpostavljali prve stike s kupci in da bo z novo organizacijsko shemo IBM znova uvedel pristop k prodaji po načelu »osebnega stika s kupcem«. Ta pristop je postal aktualen zlasti potem, ko so v času nekdanjega izvršnega direktorja Johna Akersa IBM

organizacijsko razdelili na 13 različnih poslovnih enot, kar je vneslo nekoliko zmede v prodajo, česar pa predstavnik IBM ni želel komentirati. »Pri IBM se ze nekaj časa skušamo osredotočiti na povsem določeno število programov, pri katerih razvijamo tudi vse potrebne veščine,« je izjavil predstavnik IBM, ki pa ni hotel povedati, ali bodo spremembe res uveljavljene v bližnji prihodnosti. Toda analitiki in tisti viri, ki so z nacrta IBM podrobneje seznanjeni, poročajo, da so v Armonku, računalniškem gigantu s sedežem v New Yorku, zaposlenim

ze poslali obvestilo, da s cetrtrkom uvajajo novo organizacijsko shemo. Ta pričakovani korak so analitiki sprejeli z velikim navdušenjem in ugotovili, da si IBM vse bolj sistematično prizadeva, da bi se cim bolj približal potrebam svojih kupcev ter zanje razvijal posebne programe.

Pričakujejo tudi, da bodo v kratkem znana imena tistih, ki bodo stopili na čelo stitirajstih novih programskih oddelkov. Dosedanji vodilni delavci za posamezna zemljepisna območja bodo se naprej ohranili svoja delovna mesta. Toda prodajne skupine za posamezna zemljepisna območja, ki so ze zdaj tesno sodelovale z IBM-ovimi prodajalci, bodo odslej delale skupaj s posameznimi programskimi in proizvodnimi specialisti. **(Reuter)**

MENJALNIŠKI TEČAJI

9. maj 1994

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	78,55	79,05	11,05	11,22	8,06	8,23
A banka Koper	78,50	79,00	11,04	11,21	8,06	8,23
A banka Nova Gorica	78,60	79,05	11,05	11,22	8,07	8,23
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	78,75	79,24	11,17	11,27	8,08	8,27
Banka Vipa NG, t: 065/ 28-511	78,65	78,95	11,12	11,22	8,13	8,20
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	78,60	79,10	11,00	11,26	7,90	8,30
Come 2 us* Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	78,57	78,85	11,11	11,18	8,05	8,23
Creditanstalt Nova banka LJ	78,70	79,30	11,14	11,27	8,15	8,35
Dom cafe Domžale* t: 715-199	78,70	79,00	11,15	11,25	8,05	8,30
Eros Ljubljana*, t: 13-17-197	78,60	78,90	11,14	11,20	8,15	8,30
Hida, od 7-19, sob od 7-14	78,70	78,80	11,13	11,17	8,18	8,22
Idila Sečovelje* t: 066/ 79-048	-	-	-	-	-	-
Ilirika Ljubljana (WTC)	78,75	78,78	11,15	11,16	8,18	8,20
Kompas Hertz Celje* Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	78,70	79,10	11,13	11,19	8,06	8,23
Kompas Hertz Velenje* Tel: 063/ 855-552, od 7-19, sob od 7-13	78,70	79,05	11,13	11,19	8,06	8,23
Kompas Hertz Idrija* Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	78,70	79,00	11,13	11,19	8,06	8,23
Kompas Hertz Tolmin* Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	78,70	79,00	11,13	11,19	8,02	8,23
Kompas Hertz Bled* Tel: 064/ 77-180, od 8-12, 17-19, sob od 7-13	78,70	79,00	11,13	11,19	8,06	8,23
Kompas Hertz Nova Gorica* Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-13	78,70	79,00	11,13	11,19	8,06	8,23
Kompas Hertz Maribor* Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	78,60	79,00	11,13	11,19	8,06	8,23
Kreditna banka Maribor d.d.*	77,95	79,05	11,08	11,24	8,03	8,26
LB splošna banka Celje	78,27	79,37	11,06	11,28	8,00	8,22
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	78,57	79,14	11,13	11,26	8,15	8,25
Libertas Koper* t: 066/ 37-110	78,50	79,00	11,08	11,20	8,08	8,20
Madai NG*, t: 065/ 23-083	78,65	78,90	11,13	11,20	8,14	8,20
Niprom Ljubljana t: 12-61-092	78,75	78,79	11,11	11,20	8,19	8,23
Poštna banka Slovenije*	77,35	78,90	10,84	11,19	7,00	8,18
Publikum Ljubljana, t: 312-570	78,75	78,79	11,15	11,17	8,18	8,20
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	78,60	79,00	11,14	11,20	8,10	8,21
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	78,55	78,89	11,12	11,19	8,00	8,26
Publikum Robič, t: 065/ 85-983	78,58	78,95	11,12	11,20	7,90	8,19
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	78,70	79,09	11,11	11,21	8,07	8,23
Publikum NM, t: 068/ 26-094	78,55	79,10	11,10	11,25	8,08	8,23
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	78,57	78,94	11,12	11,18	8,11	8,21
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	78,60	78,94	11,12	11,25	8,10	8,19
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	78,62	78,95	11,13	11,22	8,10	8,24
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	77,65	79,10	10,90	11,25	8,00	8,26
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	78,65	79,05	11,13	11,20	8,10	8,20
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	78,60	79,09	11,12	11,19	8,09	8,22
Publikum Zalec, t: 063/ 715-114	78,60	79,60	11,14	11,20	8,10	8,22
Shalaby Koper, t: 066/ 25-688	78,40	78,74	11,11	11,19	8,10	8,19
SKB d.d.*	78,45	79,15	11,05	11,30	8,05	8,33
SHP Kranj, t: 064/ 223-700	-	-	-	-	-	-
SZKB d.d. Ljubljana	78,52	78,98	11,10	11,23	8,09	8,19
Tentours Domžale	78,60	79,10	11,14	11,25	8,10	8,35
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	78,28	79,40	11,10	11,28	8,12	8,27
Upimo Ljubljana, t: 212-073	78,70	78,80	11,14	11,16	8,20	8,24

Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: **

Upravni odbor Banke Noricum d.d., Ljubljana (v nadaljevanju: banka)
na podlagi 58. člena statuta banke in skladno z 42. in 43. členom statuta

SKLICUJE

13. sejo zbora banke, ki bo v torek, 17. maja 1994 ob 10.00 uri v hotelu
HOLIDAY INN, Ljubljana, Miklošičeva 3 - pritličje, salon IRIS.

Dnevni red:

1. Izvolitev organov zbora
2. Predlog poslovnega poročila Banke Noricum d.d., Ljubljana z letnim
obračunom za leto 1993
- Poročilo nadzornega odbora
- Ugotovitveni sklep o neto dolžnikih banke
3. Temelji poslovne politike in program razvoja banke za leto 1994
4. Predlog sklepa o uskladitvi nominalnega zneska delnic 1., 2., 3. in 5.
izdaje s preoblikovanjem rezerv v osnovni (ustanovitveni) kapital banke
5. Predlog sklepa o izdaji delnic šeste (6.) emisije v skupni nominalni
vrednosti SIT 300.000.000,00 in sicer 7.500 navadnih delnic na ime po SIT
40.000,00
6. Predlog sprememb in dopolnitev statuta banke
7. Predlog za določitev nagrade članom upravnega in nadzornega
odbora
8. Predlog sklepa razpisa za imenovanje direktorja banke

Upravni odbor objavlja, da predlagane spremembe in dopolnitve
statuta izhajajo iz 580. člena zakona o gospodarskih družbah, na podla-
gi katerega morajo delniške družbe do 31. 5. 1994 uskladiti
ustanovitvene in druge akte z določili navedenega zakona.

Zainteresiranim imetnikom delnic na prinosnika (delnice II. izdaje) je
gradivo za sejo zbora na vpogled na sedežu banke.

Imetniki delnic na prinosnika se lahko udeležijo seje zbora, če najkasne-
je do 13. 5. 1994 deponirajo delnice na sedežu Banke Noricum d.d.,
Ljubljana, Trdinova 4.

Imetniki delnic na prinosnika imajo pravico sodelovati v delu zbora,
nimajo pa glasovalne pravice.

Predsednik upravnega odbora
Zorko Debeljak, l. r.

MENJALNICA HIDA 061/ 1-333-333

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 088 z dne 9. 5. 1994 - Tečaji veljajo od 10. 5. 1994 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	93,8963	94,1788	94,4613
Avstrija	040	šiling	100	1122,6663	1126,0444	1129,4225
Belgija	056	frank	100	383,4638	384,6177	385,7716
Kanada	124	dolar	1	94,7963	95,0815	95,3667
Danska	208	krona	100	2017,3415	2023,4117	2029,4819
Finska	246	marka	100	2431,4831	2438,7995	2446,1159
Francija	250	frank	100	2303,5934	2310,5250	2317,4566
Nemčija	280	marka	100	7894,4256	7918,1801	7941,9346
Grčija	300	grd	100	—	53,7320	53,8932
Irska	372	funt	1	—	191,6200	192,1949
Italija	380	lira	100	8,2315	8,2563	8,2811
Rep. Hrvaška	385	hrv. dinar	100	—	2,1000	—
Japonska	392	jen	100	127,3765	127,7598	128,1431
Nizozemska	528	gulden	100	7031,0122	7052,1687	7073,3252
Norveška	578	krona	100	1819,6651	1825,1405	1830,6159
Portugalska	620	escudo	100	76,5128	76,7430	76,9732
Švedska	752	krona	100	1709,7134	1714,8580	1720,0026
Švica	756	frank	100	9263,3189	9291,1925	9319,0661
Velika Britanija	826	funt sterling	1	195,6001	196,1887	196,7773
ZDA	840	dolar	1	130,7159	131,1092	131,5025
Evropska unija	955	ECU	1	152,0703	152,5279	152,9855
Španija	995	peseta	100	96,0672	96,3563	96,6454

Opomba: Tečaj hrvaškega dinarja se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenje-
na valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov
Banke Slovenije na dan 10. maja 1994

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 10. MAJA 1994:					1.500,000	808,978	791,818	1,600,796
0		107,8638%	105,5757%	106,7197%	150,000	80,898	79,182	160,080

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

9. MAJ 1994

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,80	9,20
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	9,00	9,50
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,80	9,20
Italija	Kmečka banka Gorica	11,90	12,40
Italija	Tržaška kreditna banka	11,95	12,50

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

9. MAJ 1994

valuta	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1570,00	1615,00
nemška marka	950,00	970,00
francoski frank	275,00	284,00
holandski gulden	840,00	868,00
belgijski frank	45,80	47,30
funt sterling	2340,00	2413,00
irski šiling	2285,00	2360,00
danska krona	241,00	249,00
grška drachma	6,40	6,60
kanadski dolar	1136,00	1172,00
japonski jen	15,30	15,80
švicarski frank	1109,00	1144,00
avstrijski šiling	134,50	138,60
norveška krona	218,00	225,00
švedska krona	204,00	211,00
portugalski escudo	9,00	9,50
španska pezeta	11,50	11,85
avstralski dolar	1120,00	1158,00
madžarski florint	11,00	15,00
slovenski tolar	11,95	12,50
hrvaški dinar	0,15	0,22

KMEČKA BANKA - GORICA

9. MAJ 1994

valuta	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1570,00	1620,00
nemška marka	950,00	970,00
francoski frank	275,00	285,00
holandski gulden	841,00	861,00
belgijski frank	45,90	47,40
funt sterling	2340,00	2415,00
irski šiling	2285,00	2355,00
danska krona	241,00	248,00
grška drachma	6,40	6,90
kanadski dolar	1145,00	1180,00
švicarski frank	1138,00	1173,00
avstrijski šiling	134,20	138,20
slovenski tolar	11,90	12,40

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

5. MAJ 1994

valuta	v DEM		
	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1,668	-
francoski frank	-	29,147	-
nizozemski gulden	-	89,031	-
belgijski frank	-	4,856	-
španska peseta	-	1,208	-
danska krona	-	25,518	-
kanadski dolar	-	1,203	-
japonski jen	-	1,622	-
švicarski frank	-	117,580	-
avstrijski šiling	-	14,218	-
italijanska lira	-	1,032	-
švedska krona	-	21,546	-

MEDPODJETNIŠKI TRG

Tečajna lista Ljubljanske banke d.d. za obračun
deviznih prilivov in odlivov podjetij

Tečaji veljajo od 10. maja 1994 od 00.00 ure dalje

država	valuta	enota	ZA DEVIZE	
			nakupni	prodajni
Avstrija	šiling	100	1130,5695	1132,7027
Francija	frank	100	2319,8100	2324,1870
Nemčija	marka	100	7950,0000	7965,0000
Italija	lira	100	8,2895	8,3051
V. Britanija	funt	1	196,9772	197,3488
ZDA	dolar	1	131,6361	131,8845

Opomba: Tečaji so okvirni. Pri konkretnih poslih je možno odstopanje glede na
trenutne tečaje na trgu deviz oz. poseben dogovor.

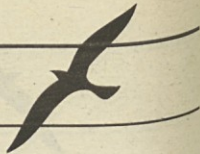
banka	valuta	nakupni	prodajni
Probanka Maribor	DEM	79,40	79,52
SKB Banka d.d.	DEM	79,43	79,55

Tečaji so okvirni. Pri konkretnih poslih je možno odstopanje.

Tečajna lista za odkup in prodajo deviz podjetij
Tečaj velja dne 10. maja 1994 od 00.00 do 24. ure

banka	valuta	nakupni	prodajni
A Banka	DEM	79,45	79,60
Creditanstalt - Nova banka	DEM	79,45	79,55
Bank Austria	DEM	79,40	79,56
UBK banka	DEM	79,37	79,54
SZKB	DEM	-	-

Devizni tečaji za USD, ATS, LIT in CHF so določeni na podlagi srednjih tečajev po trenutno
veljavni tečajnici Banke Slovenije, pri drugih valutah pa je razmerje Banke Slovenije povečano
oziroma zmanjšano za 0,25-odstotne točke. Tečaji veljajo za odkup prilivov in prodajo deviz
do ECU = 30.000 na dan. Pri večjih prilivih in nakupih se tečaj določi v sporazumu

POTOPIS

S kolesom okoli Velike Britanije (21)

Škotski sem dal slovo v Gretna Greenu

Bil sem prijetno presečen. Pred odhodom sem največ pričakoval na severu, dejansko pa sem bolj užival na jugu. Levji delez je ob tem kajpak odigralo vlogo, saj so me namesto zamegljenih poboj pozdravljali živo zeleni grci in temno modra jezera.

Čarobni Loch Lomond

Eno od čudovitih jezer je Loch Lomond, ki je z 38 kilometri dolžine in osmimi kilometri širine največje škotsko jezero. Poleg velikosti prav tako slovi po lepoti, saj ga imenujejo »kraljica škotskih jezer«, zaradi česar so ga pogosto opevali tudi v pesmih. Severna stran se zajeda v strm gorski svet, južna pa je bolj odprta. Krasi ga okrog 30 pretežno gozdnatih otokov, kar je na Škotskem

sila redek pojav. Ker je jezero od Glasgowa oddaljeno le 30 kilometrov, predstavlja ob vikendih priljubljeno izletniško točko. Glasgowe je z 900 tisoč prebivalci največje škotsko mesto in hkrati tudi najpomembnejše škotsko industrijsko in trgovsko središče. Med industrijskimi panogami je najpomembnejše ladjedelnstvo. V mestu sta dve univerzi z 20 tisoč študenti, kar je glede na število prebivalcev največ v celi Veliki Britaniji.

Skok v Lockerbie

Preden sem zapustil Škotsko sem izkoristil se blizino Lockerbieja in si ogledal prizorišče letalske katastrofe decembra 1988, v kateri je »ob pomoči« dveh arabskih teroristov umrlo 281 ljudi. Žrtvam je na mestnem

pokopališču namenjen lep spominski park.

Škotski sem dal slovo pri Gretna Greenu, ki že od leta 1830 slovi po tem, da se tam lahko poročite brez vseh administrativnih komplikacij. V 160 letih se je tu poročilo več kot deset tisoč parov. Ponovno sem se znašel v Angliji, kar mi je zelo prišlo, saj sem bil od nenehne potovanja že določeno utrujen. Zdelo se mi je, kot da me do Londona loči le se korak. Ko sem neke noči čakal na napovedano točo meteorjev od katere pa ni bilo nič, mi je padla na pamet ideja, da bi si pred nadaljevanjem turnee privosčil krajši aktivni oddih na otoku Man, priljubljenem letovišču britanskih dopustnikov.

Simon Demšar
(Se nadaljuje)

V Gretna Greenu se lahko poročite brez vsakih administrativnih ovir (Foto: S. Demšar)

SEDMA SILA

Zgodba o novinarstvu se je začela v starem Rimu

Prve ilustrirane novice so Angleži sprejeli z nejevoljo

Na pomlad pred osmimi leti me se vedno najbolj spominjajo dogodki, povezani s prizadevanji za mir. Leto 1986 je bilo proglašeno za leto miru. Minevalo je v znamenju številnih zborovanj, zlasti mladine, protestov, sestankov in srečanj, ki so potekala po vsem svetu. O (ne)smiselnosti oboroževanja je tekla beseda na konferenci o varnosti in sodelovanju na Dunaju, pa na konferenci o razorožitvi v Stockholmu; številni novinarji so tako ali drugače hoteli pokazati in dokazati, da »objektivno poročajo«.

Pomlad pred osmimi leti je zaznamoval tudi spopad libijskih in ameriških sil zaradi zračnega prostora, do katerega je prišlo 15. aprila, ko so letala ZDA napadle Libijo. Tisto leto se je zgodila tudi najhujša jedrska nesreča, ko je katastrofalni požar v jedrski elektrarni v Černobilu v Ukrajini onesnažil velik del Evrope z radioaktivnim sevanjem. Novinarji so se spet trudili, da bi o tem poročali kar se da »objektivno«.

Knjžica Sedma sila

Tisto pomlad pred osmimi leti sem dobila tudi eno najlepših daril. Drobo knjžico z naslovom Sedma sila. Njen avtor je Mitja Mersol, ki je bil tudi eden mojih številnih urednikov. To je bilo takrat, ko je se izhajal Teleks, tista revija, ki se je med drugim »prodajala« s sloganom »Teleks gre do konca«. Res je šel do nekega konca, do konca izhajanja. Toda tisk ima poseben čar. Vsaj en izvod napisanega vedno ostane,

kar bi za televizijo težko trdila. So stvari, ki se »zbrisejo« in jih nič več ne spravi v življenje.

V poglavju Novinarji - skorpioni ali krokodili? nas Mitja Mersol spomni na vprašanje, kdaj so novinarji »krivi« in kdaj ne, kar je tudi to pomlad zelo aktualno. Sprasuje se, kaj so pravzaprav novinarji. Skorpioni in kake? Je novinarjekar, ki sedi na veji, v kljuno pa tisci kos sira resnice? Potem pride oblast in novinarja pohrusta z resnico vred. Je sluga in prostituirano trobilo sistema? Je politik oziroma družbenopolitični delavec? Koliksen je njegov vpliv pri političnem odločanju? Na vsako vprašanje je možnih več odgovorov, ostaja pa nespodbito dejstvo, da z javno besedo ustvarjas jasno mnenje.

Predvsem tisk in RTV sta tista, ki povzročata plimo ali oseko v početju in razmišljanju ljudi. Zato je javna beseda lahko koristna ali nevarno orozje. Zato si vsakdo, ki hoče imeti oblast, beremo v Mersolu - vi Sedmi sili, prizadeva imeti ves čas v rokah to orozje, vendar rahlo »modificirano«: strelja naj le skozi eno luknjo, drugo, skozi katero udarja nazaj, pa naj bi imelo zamašeno. Včasih bi bilo zazeleno tudi to, da bi to orozje sploh molčalo. A vendar se je kljub vsem atributom o moči javne besede in novinarstva vse skupaj začelo zelo preprosto in iz vsakdanje potrebe.

Začelo se je v starem Rimu

Bilo je nekega dne leta 59 pred našim stetjem, ko so prebivalci starega Rima

na znanem trgu Forum Romanum opazili dve ploščici, na katerih so bila ročno napisana krajša obvestila o senatnih sklepkih in drugih pomembnih dogodkih. To so bila Acta Diurna (dnevni dogodki), prvi prototip današnjega časopisa. Acta Diurna, nas pouči Mersol, so na trgu Forum Romanum »izhajala« 145 let. Mimogrede, iz latinskega diurnalis izhaja tudi francoska beseda journal - časopis. Acta Diurna, ta prvi »uradni list«, je bil razdeljen na dva ločena dela. V Acta Senatus je objavljali novice o ukrepih senata in druga uradna poročila, v Acta Publica pa poročila o splošnejših zadevah. Vsebinsko obeh delov so pripravljali actuari, predniki današnjih novinarjev.

Tisti Rimljani, ki so bili pisarniki, so ta »časopis«, ki sicer ni izhajal dnevno, zato pa redno, brali; drugi so njegovo vsebino izvedli posredno. Razen tega so pisarji Acta Diurna tudi prepisovali, včasih tudi po dva tisoč »izvodov« ene »stevilke«, tako da so o ukrepih vlade, rojstvih in smrtih uglednih Rimljanov, o izidih gladiatorskih dvobojev in odlokih sodišč izvedeli tudi zunaj Rima.

Bolj kot beseda »vzge« slika

Zdaj končno vemo, kaksno vodico po britju uporabljajo nekateri naši ministri, lahko se pogovarjamo celo o njihovih spodbujanjih, pa o njihovih pogledih na seks in o njihovem pojmovanju zvestobe oziroma nezvestobe. Fotografji prezijo na politike in čakajo, kdaj bo pravi tre-

nutek za pravi »skljoc«. Morda jim bo pa le uspelo črno na belem ali v barvah prikazati tega in tega vplivnega gospoda v kaksnem duetu, ki bo za moralno in zvestobo zagrete državljane ogrel k razpredanju o novem skandalu.

Vdor v intimo ni od včeraj. Že davno so nekateri vedeli, kaj najbolj »vzge«. Bolj kot beseda vzge slika, je vedel tudi umetnik, ki je leta 1842 upodobil atentatorja, ki strelja na kraljico Viktorijo. Ta primerek prve prave ilustrirane novice je izšel v prvem letniku Londonskih ilustriranih novic. Novotarijo Illustrated News so Otočani sprejeli z nejevoljo. Tedanji osrednji angleski pesnik Wordsworth je celo napisal pesem zoper »slikovni zurnalizem«, čes da pomeni korak nazaj v clovekovo napredku. Pesnik se je tudi zbal, da bodo ljudje zaradi slik pozabili na branje in pisanje.

Seveda so se podobne reči dogajale tudi na drugi strani Rokavskega preliva v Franciji, beremo v Mersolu vi Sedmi sili. Mnogi so pritegnili angleškemu pesniku, kmalu pa vzrojili zaradi podobne novotarije. Se posebej glasno so se razburili januarja leta 1858, ko je umrla slovita francoska tragedinja Rachel. Ko je mrtva ležala na postelji, se je v sobo prikradel fotograf in slikal truplo. Na osnovi posnetka je slikar izdelal sliko, ki jo je objavil neki pariški časopis nekaj dni po igralni smrti. Njeni sorodniki so časopis tožili zavljo »vdora v zasebnost« - in tozbo tudi dobili.

Katarina Lavš

PODLISTEK / VILA PODROŽNIK

Protokolarni objekti na Slovenskem (21)

Na mestu današnje vile je nekoč stal gradič

Vila pod Rožnikom

Ob vznožju kopastega hrička Rožnika ob Večni poti, na nekoliko dvignjeni terasi sredi obirnega z visoko kamnito ograjo obdanega gaja, stoji vila Podrožnik. Po drugi svetovni vojni so jo postavili po načrtih arhitektov, ki so ideje poiškali pri Jozetu Plečniku. Vila je bila namenjena državnemu protokolu oziroma potrebam predsednika, ki pa jo je menda obiskal le dvakrat.

Predel Ljubljane, kjer vila Podrožnik stoji, je znan pod imenom Rožna dolina in je že od nekdaj privabljal mestno gospodo, ki si je tam postavljala razkošne vile in gradice. Iz starih zapisov izve-

mo, da je na prostoru današnje vile Podrožnik ne-

Viderčanov grad na Glincah - Rosenpuchel

Ze Valvasor omenja dvorec na prostoru današnje vile Podrožnik, ki je bil v lasti takratnega zupana Kristofa Otta Rosenpuchla.

V ohranjenih virih pa se kot prvi lastnik navaja duhovnik Jozef Anton plemeniti Pancera, ki je posest po ustnem dogovoru prevzel od nekega Nikolaja. Pancera je 12. oktobra 1774 posest prodal naprej komercialnemu svetniku in direktorju plovbe po Savi in Donavi, Gabrijelu Gruberju za 6.500 goldinarjev. Gruber jo je dal prepisati na ime matere Jozefe, ki je bila drugič poročena

Schwindel. Po njeni smrti leta 1787 pa so sinovi posest na javni dražbi prodali baronu Zoisu za 6.969 goldinarjev, oziroma jo je Ziga Zois vzel najprej v zakup, dokončno pa izplacal leta 1793. V rokah družine je ostala nekje do leta 1810, ko so jo prodali Karlu Smoli in njegovi zeni Klari.

Kasneje je bila vila Podrožnik se v lasti dr. Luka Rusa in uradnika Janeza Gregorja, ki je posest razdrobil in prodal. Vecji del njiv in travnikov je prodal Jozefu Martinciču, Leopoldu baronu Lichtenbergu, Petru Leskovcu in Jozefu Jurmanu. Preostanek zemljišč, stanovanjsko poslopje, gospodarsko poslopje s kozolcem, vrtom in dvoriščem pa je 29. januarja

Vila Podrožnik (Foto: Bogdan Kladnik)

1843 prodal Ludviku plemenitemu Fichtenaumu.

Tudi kasneje se je zamenjalo se več lastnikov:

Lovrenc Jugovic, Ludvik plemeniti Ritter, Evgen Friderik Hell plemeniti Heldenwerth iz Trsta, Vi-

ljem Volhein, Hugon plemeniti Zhorsky-Zhorzej in Marija Seunig. V tem času je posest obsegala le

se 63 arov njiv in 3 ha 52 arov travnikov.

Vera Senica
(Se nadaljuje)

BUDIMPEŠTA

Prestolnica Madžarske je tudi zdraviliško mesto

Z zdravilnimi vrepci se postavlja celo Margaretin otok sredi Donave

Budimpešta je tudi pomembno zdraviliško mesto, kar ni čudno, saj zdravilna voda privre na dan na več kot 120 krajih. Vsi izviri skupaj dajejo dnevno okoli 70 milijonov litrov bolj ali manj tople vode, ki staro in mlado v številnih kopaliscih navdušuje s prav posebnim doživetjem.

V severovzhodnem delu mestnega parka, ki se postavlja tudi z zabaviščem in zivalskih vrtov, lahko uživate v Szechenyijevih toplicah. Vrelci s temperaturo 76 stopinj Celzija so ujeti v novobarčno poslopje, del kopalnice pa je tudi na prostem. Največ toplic, vrečnih obiska, boste našli na desnem bregu Donave, ki se imenuje Buda. Kopalnice Rudas lahko spozna-

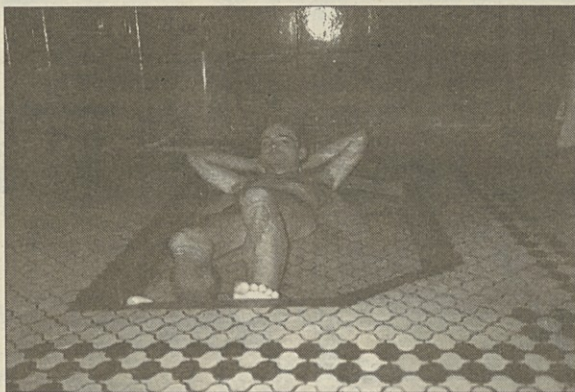
te po kupolasti zgradbi na osmih stebrih iz leta 1566. Po kopeli se boste zanesljivo počutili za nekaj let mlajši, saj čudezna voda, ki vsebuje radij, zdravi starostne pojave.

Ob vznožju Gellertovega hriba velja obiskati eno najbolj zanimivih kopalnic, ki sodi v okvir privlačnejših budimpeštanskih hotelov. Hotel Gellert iz leta 1918 se imenuje po skofu Gellertu, ki so ga v 11. stoletju pogani vrgli v Donavo. Nas zanimajo zlasti toplice, ki se ponasajo z vsakovrstnimi kopelmi, radioaktivna voda pa ima okoli 45 stopinj Celzija. Posebno zanimiv je notranji bazen, ki ga obkrožajo stebri, nič manj pa ni vabljen zunanji kompleks razkošnih bazenov, ki pa je žal odprt le v to-

plejsih mesecih.

Na isti strani Donave lahko obiščete tudi Kraljevo kopalnico, katerega nastanek sega v sredino 16. stoletja, v čas pase Mustafa Szokolija. Tursko kopalnice so v 18. stoletju povečali, nekaj deset let kasneje pa so ga skušali polepsati s klasicističnim pročeljem.

Zdravilne učinke vode, ki polni toplice Lukacs in Csaszar, so z užitkom koristili že Rimljani in kasneje Turki. Voda s temperaturo od 25 do 67 stopinj Celzija vsebuje žveplo, njeni učinki pa so še posebno dobrodejni za zdravljenje revmatičnih obolenj. Z zdravilnimi vrepci se ponasa celo Margaretin otok (Margitsziget) sredi Donave, ki je med domaćini še posebno pri-

Toplice Gellert (Foto: Igor Fabjan)

ljubljen kot vsestranski rekreacijski prostor. Skoraj sredi mesta lahko v miru uživate v kopalnicah ali pa se odločite za tek, kolesarjenje, tenis ... Margaretin otok, ki ga z mestom povezujeta dva mostova, je bil naseljen že v rimskih casih. V zgodnjem sre-

dnjem veku so se na otoku, ki se je imenoval Zajčji otok, naselili menihi. Leta 1251 pa je kralj Bela IV. ustanovil dominikanski samostan, v katerem je živel tudi njegova hčerka Margareta, ki so jo kasneje razglasili za svetnico.

Igor Fabjan

LABIRINT ZNANJA

Kviz »Labirint znanja« je na sporedu vsak torek od 20. do 21.30 na valovih Radia Glas Ljubljane (100.2 in 99.5 MHz), v njem pa lahko sodelujete le s prijavnico, ki jo objavljamo na tej strani.

Izpolnite prijavnico, jo izrežite in nalepite na dopisnico oziroma dajte v kuverto ter pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana. Če boste izzrebani, se bo v torek zvečer pri vas oglašil telefon in nezni glasek bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«. In potem boste odgovarjali na lahka in težka vprasanja, ki jih zastavlja Alenka Sivka in Tomaž Sršen. Pravilni odgovori pa prinasajo ceden kupček denarja...

LABIRINT
Z N A N J A

Ime in priimek: _____

Telefonska številka: _____

Naslov: _____

Glasbena želja: _____

Prijavnico pošljite na naslov:
RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana,
za LABIRINT ZNANJA

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Ker bo v trudu po močnem vtisu vašega samostojnega razmišljanja konec, boste začeli simpatično brcati mimo. Ostanite raje manjši in pristni.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Na delovnem mestu boste izrazili idejo, ki ste jo že zdavnaj domislili, a se doslej niste zbrali dovolj poguma za njeno uresničitev. Zdaj je pravi čas.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Obdobje telesnega in duševnega mrka se bo poznalo na vseh področjih vašega življenja - tudi na finančnem. A k suši boste v največji meri prispevali sami.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Zagreli se boste za osebo, ki ste jo doslej zgolj od daleč opazovali in prikrito občudovali. Srce vam bo ropotalo kot ponorela stenska ura. Na juris torej!

LEV 23. 7. - 23. 8.: Izzarevali boste tolikšno energijo, da jo bodo zaznali daleč naokrog. Vendar nekaterim vaše sevanje ne bo preveč pogodu, zato se vas bodo izogibali

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Ugotovili boste, da so vam prijetna občutja, ki dajejo težo vašim željam, dosegljiva tudi drugače - nosite jih namreč v svojih prsih. Razbijte oklep.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Ponudila se vam bo priložnost, kakršno ste že dolgo čakali. Ne bo se vam več treba udingati sefom, ampak boste lahko postali sam svoj gospod in gospodar.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Izčrpanost se vam ne bo poznala le na obrazu, marveč tudi v vašem nastopu, ki bo negotov in zmeden. Markizdo bo zaskrbljen za vas. Imejte se malo raje.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Nadvse pretanje boste opazovali. Pri drugih boste odkrivali stvari, ki ste jih doslej malone prezirali ali pa jih jemali kot nekaj povsem samoumevnega.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Z zavistjo boste opazovali, kako nekomu raste materialna raven življenja. Vziviljali se boste v položaj brezskrbnega in brezdelnega bogataša.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Ne boste se preveč razburjali, ko boste ugotovili, da se nekdo okorišča na vaš račun, saj boste predobro vedeli, da boste daljši konec nazadnje potegnili vi.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Vsa vasa vložena energija se bo slej ko prej stokrat obrestovala. Uspeh se sprva se ne bo kazal v denarnici, vendar vam denar zagotovo ne bo pobegnil.

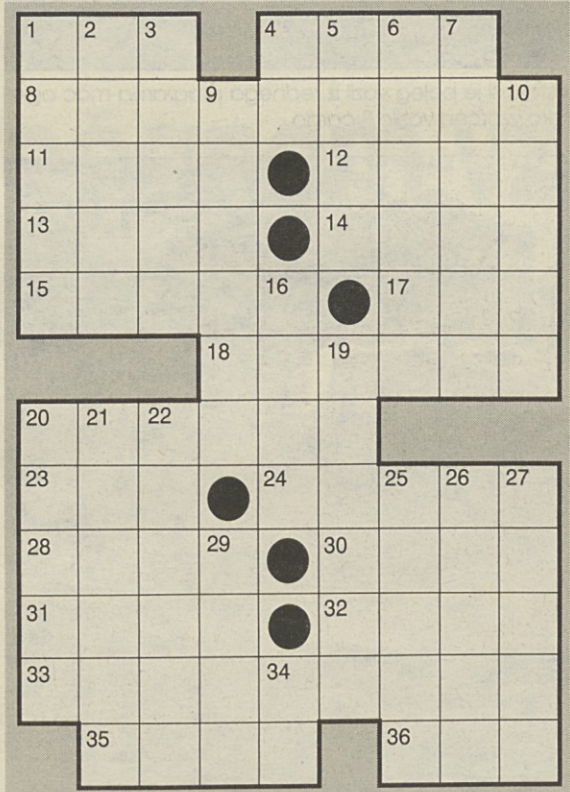
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. pripadnik naroda ob Baltiku, 4. slovenski glasbenik (Ati), 8. lutka v lutkovnem gledališču, 11. prometni objekt, ki se pne prek naravne ovire, 12. zdravilna rastlina z rumenimi cveti, 13. najslabša solska ocena, 14. reka, ki teče skozi Sankt Petersburg, 15. jezero v osrednji Avstraliji, 17. evropski veletok, 18. mehanizem za odpiranje vrat, 20. potrošnja, 23. sveško zimskošportno središče, 24. vrtna okrasna cvetica, 28. najgostejše naseljeni indonezijski otok, 30. kolesarska dirka po Franciji, 31. hitro hlapljiva tekocina, ki se uporablja za narkozo, 32. ocrč, 33. glavno mesto staroveške države na severu Afrike, 35. pritok Moravice v Srbiji, 36. tibetansko govedo.

Navpično:

1. mesto v švicarskem kantonu Luzern, 2. največji desni pritok Rone v Franciji (originalna pisava), 3. gospodarsko pomembna morska riba, 4. različni crki, 5. reka v Mongoliji in Rusiji, 6. gorovje na jugovzhodu Jave, 7. poved, 9. praprebivalka Apeninskega polotoka, 10. staroegiptovski pisatelj, 16. otok med Korziko in Italijo, 19. morski rak z velikimi skarjami, 20. zival, ki plete mreže, 21. kdor orje, 22. zadnja stran kovanca, 25. srebrno siva radioaktivna kovina, 26. ruševina, 27. začetnik dinastije Arsakidov, 29. mesto v grški pokrajini Epir, 34. avtomobilska oznaka Avellina.

RESITEV
Vodoravno: Est, Soss, martioneta, most, oman, enka, Neva, Neale, Ren, ključka, poraba, Are, astra, java, To-ur, eter, oris, Kartagina, Rkav, jak

Danes goduje

Antonin Pierozzi

Antonin Pierozzi, na Slovenskem bolj znan kot Antonin Florentinski, se je rodil v Firencah leta 1389.

Humanisti v tedaj najbogatejšem mestu Italije so kmalu odkrili njegov izreden spomin. Hitro se je izobrazil in odšel v dominikanski samostan Fiesole, ki ga je vodil Janez Dominici. Dominici, znan kot izjemen govornik in asket, se je osebno zavzel za vzgojo mladega Antonina. Ta si pri njem ni pridobil le govorniške spretnosti, pač pa tudi ljubezen do cerkvene edinosti in zvestobo zakonitemu papežu. Prav zaradi tega sta leta 1409 oba pobegnila pred novim razkolnim papežem, ki je dobil oblast nad Toskano.

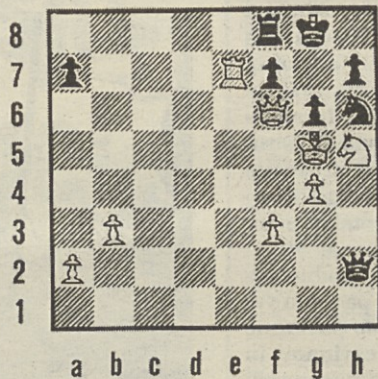
Antonin je v naslednjih letih opravljal različne cerkvene službe v Umbriji, leta 1421 se je vrnil v Fiesole, kjer je bil prior, po letu 1432 pa se je največ zadrževal v Firencah, kjer je prevzel samostan sv. Marka in ga dal poslikati slikarju fra Angelicu iz Fiesola. V samostanu je ustanovil tudi prvo javno knjižnico v Evropi, kasneje pa se dobrodelno društvo za siromasne meščane.

Ko je leta 1446 umrl florentinski skof, je papež na njegovo mesto predlagal fra Angelica, ta pa je papeža prepričal, da je za to mesto primernejši Antonino, ki je novo službo le nerad sprejel. Naslednjih trinajst let je bil med najbolj delavnimi skofi tedanje Italije.

Umrl je leta 1459. Na pogrebu je njegovo krsto nosilo šest skofov, za njo pa je sel tudi papež Pij II.

(Vir: Leto svetnikov)

ŠAH

Steinheimer - Kallinger / Linz 1963

Tudi tokrat je beli kralj zasel v črno rokado in že izgleda, da je črni pred predajo. Poleg mata na polju g7 grozi še prodor belega kralja na polje h6. Obrambni manever črnega je presenetljiv, obenem pa tudi učinkovit. Črni na potezi je celo zmagal! Kako, pa ugotovite pri reševanju naloge!

Resitev naloge st.: 653

V obrambo svojega kralja črnemu ni preostalo nič drugega kot poteza 1...Sf5! Sedaj belemu kralju grozi 2...h6 mat! Beli je zato odigral 2.gf5 vendar je bil po 2...h6+! 3.Kg4 gh5 matiran! Tudi kaj takega se lahko zgodi v sahovski partiji!

Silvo Kovac

JUTRI

Pisalo se je leto
1986

Protestni shod in sunka
kot buimerang

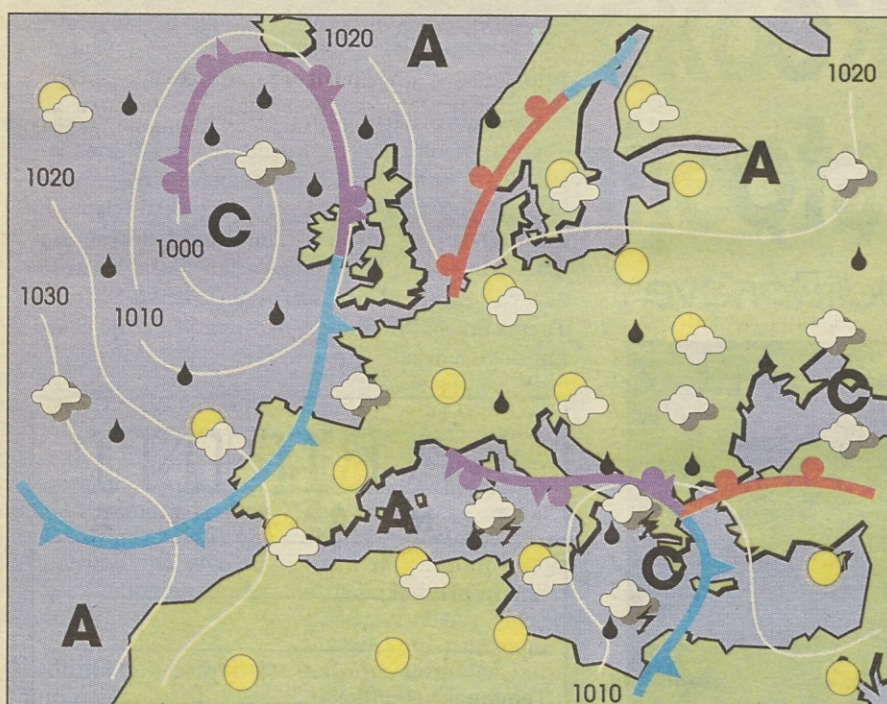
Delo z dne 11. maja 1986 je v kritičnih komentarjih Mileta Setinca in Ilje Bregarja tako kot ponavadi razdelilo bralce. V zapisu o protestniškem shodu in pohodu skozi Ljubljano proti »atomskim bombam« v jedrskih elektrarnah je Mile Setinc poudaril, da je shod pokazal vso protislovnost javnega odnosa do spontanosti občanskih zborovanj in demonstracij v družbi, ki »taksne oblike političnega življenja ni poznala že več stoletij - če seveda izvzamemo epizodo studentskega gibanja pred petnajstimi leti«. In res, odzivi publike v središču Ljubljane, ki je opazovala večstoglavno protestno povorko, so se gibali od srepnih pogledov, ki so izrazili bolj osuplost in strah kot pa dejavnejši odnos do demonstracij, do ginenega mahanja nekaterih občanov, pa tudi psovk »pojdite rajši delat«, ki so bile namenjene demonstrantom.

Pod naslovom »Sunka kot bumerang« pa se je Ilija Bregar razpisal o odločitvi ZDA, ki je 29. aprila vsem jugoslovanskim kladnicam, registriranim za izvoz mesa (predvsem sunke), začasno prepovedala izvažati meso v to državo. Da z našo svinjino ni vse tako, kot bi moralo biti, se je vedelo že precej časa, saj so slovenski veterinarji večkrat poudarjali, da uporabljamo preveč antibiotikov in da je menda komaj vsaka druga sunka povsem neoporečna glede na zahteve naših kupcev v tujini. Ob obeh komentarjih so se mnogi spraševali: Le kako je to mogoče?

PREBLISK

Čudenje je značilno znamenje nevednosti.
italijanski pregovor

EVROPA / SONČNO, V ALPAH PLOHE

Vremenska slika:

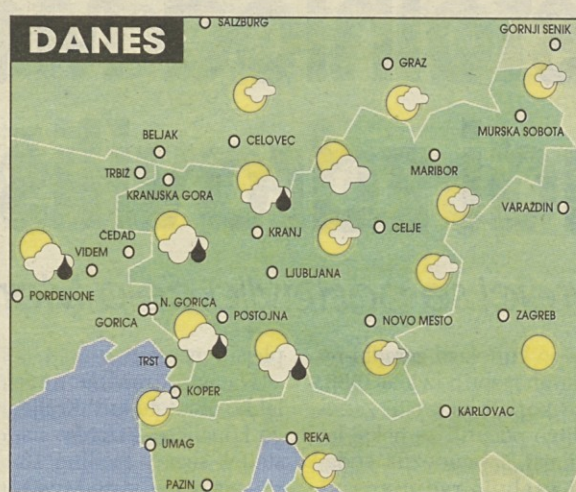
Nad Atlantikom je ciklonsko območje s frontalnim valom, drugod po Evropi pa je območje enakomernega zračnega pritiska. Nad naše kraje doteka s sibskimi severovzhodnimi vetrovi suh zrak.

Podatke posreduje Hidrometeorološki zavod Slovenije

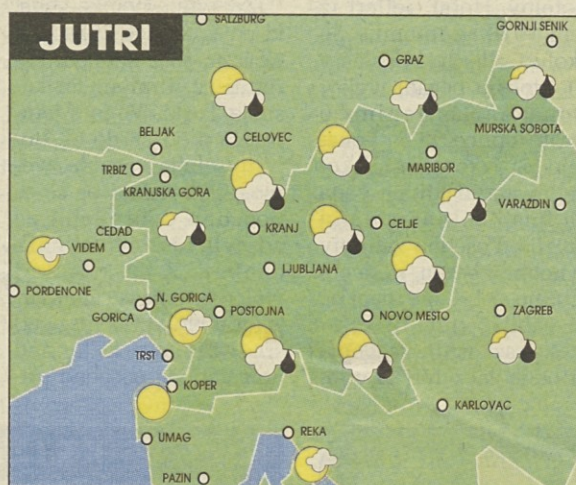
ALPE JADRAN / VEČINOMA SONČNO

OBLACNOST	DEŽ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	MEGLA
nad 10 m/s	

Slovenija: Jasno bo. Popoldne bodo ponekod v notranjosti Slovenije posamezne plohe. Najvišje dnevne temperature bodo od 17 do 23 C.

Sosednje pokrajine: Večinoma bo sončno, v Alpah bodo krajevne plohe.

V Sloveniji: V sredo bo zmerno do pretežno oblačno. Popoldne bodo v notranjosti Slovenije krajevne padavine.

Obeti: V četrtek bo večinoma sončno.

TEMPERATURE
ALPE JADRAN

včeraj ob 8. in ob 14. uri

LJUBLJANA	7/18
TRST	13/19
CELOVEC	6/18
BRNIK	5/17
MARIBOR	9/17
CELJE	5/18
NOVO MESTO	6/18
NOVA GORICA	11/21
MUR. SOBOTA	7/17
PORTOROŽ	10/18
POSTOJNA	8/18
ILIRSKA BISTRICA	2/20
KOČEVJE	4/17
CRNOMELJ	4/17
SLOV. GRADEC	4/17
BOVEC	-/-
RATECE	4/16
VOGEL	3/-
KREDARICA	2/3
VIDEM	12/22
GRADAC	7/17
MONOSTER	8/16
ZAGREB	8/17
REKA	13/19

TEMPERATURE
PO EVROPI

včeraj ob 8. in ob 14. uri

HELSINKI	2/18
STOCKHOLM	2/19
MOSKVA	5/8
BERLIN	8/21
VARSAVA	8/20
LONDON	6/17
AMSTERDAM	4/12
BRUSELJ	7/12
PARIZ	8/18
DUNAJ	4/18
ZÜRICH	10/16
ŽENEVA	10/20
RIM	14/21
MILAN	12/23
BEOGRAD	7/20
BARCELONA	13/17
ISTAMBUL	9/13
MADRID	12/21
LIZBONA	14/19
ATENE	14/22
BUCAREST	10/18
MALTA	15/19
PRAGA	4/19

DOLŽINA DNEVA	TEMPERATURE REK	PLIMOVANJE	RAZMERE NA CESTAH
Sonce bo vzšlo ob 04.36 in zšlo ob 19.21. Dan bo dolg 13 ur in 45 minut. Luna bo vzšla ob 04.20 in zšla ob 19.19. Podatki zadevajo sončno uro, tako da je v poletnem času treba upoštevati enourni zamik	Mura (G. Radgona) 10,2°C Sava (Radovljica) 7,8°C Sava (Sentjakob) -°C Sava (Radece) 12,8°C Savinja (Lasko) -°C Ljubljana (Moste) 12,8°C Bistrica (Sodražica) -°C Sora (Suha) NP°C Iska 7,2°C	Danes: ob 4.14 najnižje -57 cm, ob 10.37 najvišje 28 cm, ob 14.51 najnižje -19 cm, ob 21.49 najvišje 50 cm. Jutri: ob 4.40 najnižje -59 cm, ob 11.07 najvišje 28 cm, ob 16.18 najnižje -16 cm, ob 22.14 najvišje 49 cm.	Ceste po državi so prevozne brez vremenskih ovir. Promet po notranjosti države kakor tudi čez vse mejne prehode pa poteka tekoče in brez zastojev.

SVET / SLIKA PRI SLIKI... ZGODBA PRI ZGODBI

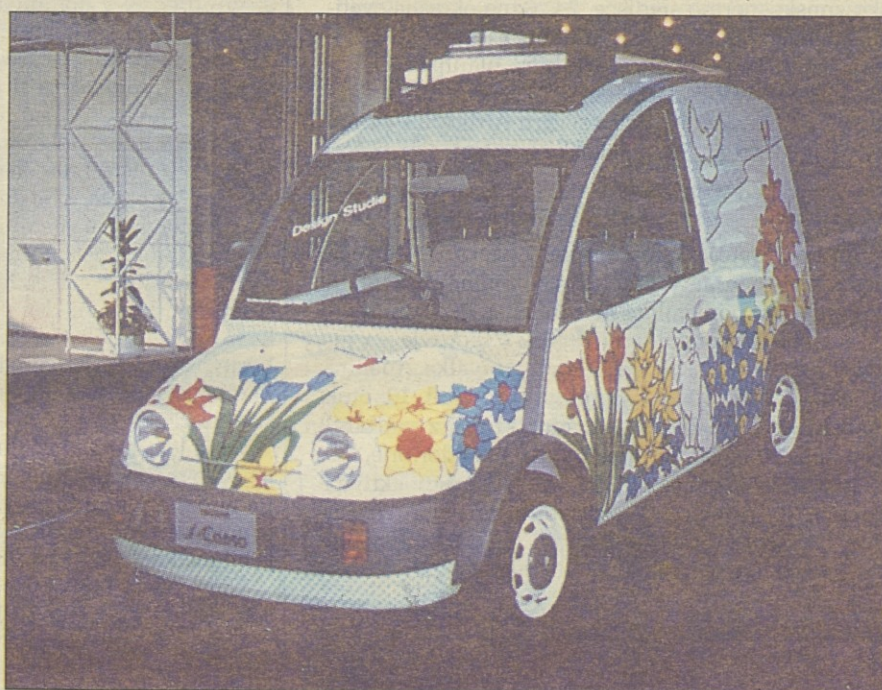
Bleščeče in na moč mikavno

Letošnji slovenski avtomobilski salon ponuja obiskovalcem, ki se jih je do včeraj popoldne zvrstilo že več kot stotisoč, na ogled kar nekaj zanimivih avtomobilov, ki se na slovenskem avtomobilskem trgu pojavljajo prvič. Prireditev je namreč pritegnila toliko obiskovalcev, da so bile tudi najbolj optimistične napovedi organizatorjev presežene že v prvih nekaj dneh. Seveda ne manjkajo tudi vozila, ki jih že srečujemo na slovenskih cestah. Ker so razstavljeni skupaj, omogočajo morebitnim kupcem primerjavo s tekmeči in prispevajo k lažji odločitvi, v kateri prodajni salon bodo zavili vsi tisti, ki razmišljajo o nakupu novega vozila, ko se bodo zaprla vrata 18. slovenskega avtomobilskega salona. V Ljubljani je torej na ogled vse, kar je mogoče kupiti na slovenskem avtomobilskem trgu in še mnogo več - tisto, kar je namenjeno samo poznavalcem in sladokuscem. Če se bo na ta način začela nova faza prenove in modernizacije slovenskega voznega parka, bo namen seveda več kot dosežen.

Salon seveda ni namenjen zgolj predstavitvi avtomobilov, ampak bodo kaj zanimivega tam našli tudi ljubitelji motorjev, avto-moto sporta, predstavlja pa se tudi nekaj proizvajalcev dodatne opreme. V okviru salona se bo v torek ob 10. uri začel tudi pogovor med prireditelji, strokovnjaki, novinarji in vsemi, ki jih zanimajo aktualne razmere v avtomobilski industriji in prometu z avtomobili. Pogovor bo potekal o položaju slovenske avtomobilske industrije, vključevanju naših proizvajalcev v mednarodno avtomobilsko industrijo. Za sirs krog pa bodo verjetno zanimive predvsem teme, ki so povezane z uvozom rabljenih avtomobilov, carinami in davki na avtomobile, predpisih o varovanju okolja, homologacijah, carinskih prekrških in se marsičem kar se nanaša zlasti na kupce, uporabnike motornih vozil.

Mnogi razstavljalci so na svojih razstavnih stojnicah poskrbeli tudi za dodatne privlačnosti, ki naj bi se dodatno pritegnile obiskovalce. Od kulturno-umetniških in zabavnih dogodkov, nagradnih iger, lepotic, ki tamkaj nogoviliijo, pa vse do sejmskih popustov in podobnih sejmskih prijemov. Skratka obilo dogodkov, ki naj popestrijo ogledovanje razstavljenih, pološčenih pločevinastih lepotcev. Nekatere med njimi pa vam danes predstavljamo tudi mi.

Marko Krauthberger

Na Nissanovem razstavnem prostoru si je poleg vozil iz rednega programa moč ogledati tudi simpatično večnamensko vzorčno vozilo S-cargo

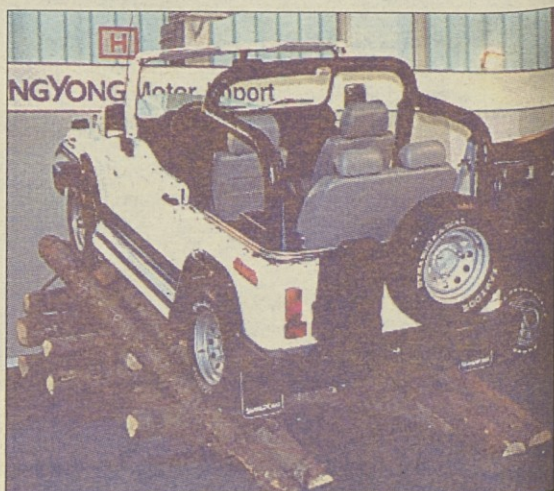
Po ženevskem in torinskem salonu je ljubljanski pravzaprav tretji, na katerem je na ogled postavljeno pričujoče Renaultovo prototipno vozilo argos, zasnovano na twingu

Posebne pozornosti je deležen tudi Peugeot 306 cabrio, ki je kot nalašč za prihajajoče vroče poletne dni

Še eno izmed vozil, primernih za vroče poletne dni, tokrat Hyundaijev cabrio s slovenskim poreklom

Korejski Ssangyong na salonu predstavlja svoja trpežna vozila, ki bodo pritegnila zlasti ljubitelje klasičnih jeepov